

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXI/173/2013
Rady Miejskiej w Sycowie
z dnia 28 marca 2013 r.**

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIII/298/2017
Rady Miejskiej w Sycowie
z dnia 30 listopada 2017 r.**

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VII/42/2019
Rady Miejskiej w Sycowie
z dnia 28 marca 2019 r.**

BURMISTRZ MIASTA I GMINY SYCÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SYCÓW

Burmistrz Miasta i Gminy Syców

mgr Sławomir Kapica

Dyrektor Biura

mgr inż. arch. Marek Wiland

TEKST JEDNOLITY

Zespół autorski zmiany Studium:

**mgr inż. Radosław Jończak - główny projektant
mgr Bartosz Woźniewski**

Burmistrz Miasta i Gminy Syców
mgr Dariusz Maniak

TEKST JEDNOLITY

Zespół autorski zmiany Studium:

**mgr inż. Radosław Jończak - główny projektant
mgr inż. Joanna Mansfeld**

WROCŁAW, 28 MARCA 2013
zmiana Studium - Wrocław, 2017
zmiana Studium - Wrocław, 2019

CZEŚĆ A.....	5
WSTĘP.....	5
1.WPROWADZENIE.....	6
2. PODSTAWA PRAWNA.....	16
3. CELE STUDIUM.....	18
4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY.....	20
CZEŚĆ B.UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO.....	22
<i>DZIAŁ I.UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE.....</i>	<i>23</i>
5. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	24
5.1. Abiotyczne elementy środowiska.....	24
5.1.1. Położenie fizyczno-geograficzne.....	24
5.1.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne.....	24
5.1.3. Wody.....	26
5.1.4. Rzeźba terenu.....	30
5.1.5. Klimat.....	31
5.2. Biotyczne elementy środowiska.....	32
5.2.1. Gleby i ich przydatność rolnicza.....	32
5.2.2. Elementy biosfery.....	34
5.3. Stan środowiska i źródła zagrożeń.....	44
5.3.1. Powietrze atmosferyczne.....	44
5.3.2. Zagrożenia hałasem.....	47
5.3.3. Wody powierzchniowe.....	49
5.3.4. Wody podziemne.....	51
5.3.5. Gleby.....	52
5.3.6. Zagrożenia dla fauny i flory.....	53
5.3.7. Zagrożenia awariami.....	54
5.3.8. Przekształcenia krajobrazu.....	54
5.4. Uwarunkowania wynikające z walorów i stanu środowiska przyrodniczego.....	55
5.5 Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.....	57
6. ŚRODOWISKO KULTUROWE.....	60
6.1. Charakterystyka rozwoju przestrzennego gminy Syców.....	60
6.2. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków i umieszczone w ewidencji zabytków, z wyłączeniem stanowisk archeologicznych.....	61
6.3. Stanowiska archeologiczne.....	89
6.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.....	98
6.5. Uwarunkowania wynikające z zasobów i walorów środowiska kulturowego.....	99
<i>DZIAŁ II.UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE.....</i>	<i>101</i>
7. DEMOGRAFIA.....	102
7.1. Ruch liczebności populacji i jego czynniki.....	102
7.2. Cechy struktury populacji.....	107
7.3. Uwarunkowania wynikające z rozwoju demograficznego.....	111
8. MIESZKALNICTWO.....	112
8.1. Zasoby i standardy mieszkaniowe.....	112
8.2. Uwarunkowania wynikające z rozwoju mieszkalnictwa.....	117
9. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	119
9.1. Uwagi ogólne.....	119
9.2. Oświata i wychowanie.....	119
9.3. Kultura.....	128
9.4. Sport i rekreacja.....	130

9.5. Usługi zdrowia.....	133
9.6. Kościoły.....	134
9.7. Cmentarze.....	135
9.7. Inne instytucje.....	142
9.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu infrastruktury społecznej i czynników jej rozwoju.....	143
10. BAZA EKONOMICZNA GMINY.....	144
10.1. Dotychczasowa struktura i stan gospodarki.....	144
10.2. Struktura branżowa gospodarki gminy.....	147
10.3. Uwarunkowania wynikające z rozwoju i struktury bazy ekonomicznej gminy.....	154
10.4. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	154
<i>DZIAŁ III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA I STRUKTURY WŁASNOŚCI GRUNTÓW</i>	176
11. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA.....	177
11.1. Struktura użytkowania terenu.....	177
11.2. Charakterystyka osadnictwa miasta i gminy.....	184
12. STAN WŁADANIA GRUNTAMI.....	189
12.1. Struktura własności gruntów.....	189
12.2. Uwarunkowania wynikające ze struktury własności gruntów.....	196
13. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.....	197
13.1. Układ drogowy.....	197
13.2. Komunikacja kolejowa.....	204
13.3. Transport zbiorowy.....	205
13.4. Trasy rowerowe.....	206
13.5. Szlaki konne.....	207
13.6. Uwarunkowania wynikające z istniejącego systemu komunikacyjnego oraz możliwości i potrzeb jego rozwoju.....	207
14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	210
14.1. Gospodarka wodno-ściekowa.....	210
14.1.1. Zaopatrzenie w wodę.....	210
14.1.2. Odprowadzanie ścieków.....	214
14.2. Gospodarka odpadami.....	217
14.3. Gospodarka energetyczna.....	218
14.3.1. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	218
14.3.2. Zaopatrzenie w gaz.....	220
14.3.3. Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	221
14.4. Telekomunikacja.....	222
14.5. Uwarunkowania wynikające z istniejącego wyposażenia w systemy infrastruktury technicznej.....	223
CZĘŚĆ C. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO.....	225
15. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.....	226
15.1. Zmiany w strukturze użytkowania gruntów i w układach osadniczych.....	226
15.2. Zmiany w układzie komunikacyjnym.....	226
15.3. Zmiany w systemach infrastruktury technicznej.....	227
16. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW.....	228
16.1. Ogólne zasady kształtowania układu funkcjonalno-przestrzennego oraz standardów zagospodarowania.....	228
16.2. Funkcjonalne jednostki terenowe - szczegółowe zasady i standardy zagospodarowania.....	230

16.3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	255
17. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.	256
18. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.	259
19. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI.	264
19.1. Układ i hierarchia ważniejszych dróg.	264
19.2. Ustalenia dotyczące pozostałych zagadnień związanych z komunikacją i transportem.	266
19.3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	267
20. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	267
20.1. Zasady wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej.	267
20.2. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	270
21. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.	271
22. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.	272
23. FILARY OCHRONNE.	273
24. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE.	273
25. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE.	273
26. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.	274
27. OBSZARY LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO.....	274
28. STREFY UZDROWISKOWE.....	275
29. TERENY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ LOKALIZACJE OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ²	275
29a. TERENY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW ORAZ ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.....	273
30. OBSZARY PROBLEMOWE.	275
31. OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	274
32. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM.	276
32.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	276
32.2. Obowiązujące uchwały o przystąpieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których sporządzanie nie zostało jeszcze zakończone.	284
32.3. Ogólne zalecenia dotyczące przystępowania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	284
32.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których sporządzanie jest obowiązkowe.....	285
32.5. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub dokonać zmiany istniejących planów miejscowych.	286
32.6. Wyznaczenie obszaru, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	286
32.7. Wnioski do ponadgminnych działań i opracowań planistycznych lub wykonywanych w sąsiednich gminach:	287
33. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA.....	285

CZEŚĆ A.

WSTĘP

1. WPROWADZENIE.

Niniejsze opracowanie stanowi drugą całościową edycją tego typu dokumentu w gminie Syców. Stanowi ono zmianę dotychczas obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców” (zwanego dalej dotychczasowym Studium), przyjętego Uchwałą Nr XXII/151/2000 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 października 2000 r.) oraz zmienionego Uchwałą Nr XVIII/81/07 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 22 listopada 2007 r.

Pierwotną wersję Studium z 2000 r. sporządzono w Pracowni Projektowej Plan z Ligoty Pięknej, pod kierunkiem Joanny Mierzejewskiej. Było to pierwsze opracowanie tego typu w gminie, sporządzone na mocy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (tekst jednolity z 1999 r., Dz. U. Nr 15, poz.139). Zmiany pierwotnej wersji Studium dokonano już pod rządami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.). Zmiana ta została wykonana przez Marka Wilanda i zespół Biura Urbanistycznego Ecoland z Wrocławia. Zmiana pierwotnej wersji Studium miała charakter fragmentaryczny zarówno w wymiarze przestrzennym, jak i merytorycznym. Obejmowała bowiem stosunkowo niewielki obszar (około 22,5 ha) przebiegu planowanego rurociągu paliwowego relacji Ostrów Wielkopolski - Wrocław. W wyniku tej zmiany powstał jednolity teks Studium. Ujednolicono wówczas także rysunek Studium pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego”.

Niniejsze Studium jest całkowicie nowym dokumentem, stanowiącym kontynuację myśli planistycznej, zawartej w dotychczasowym Studium. Zmiana, jaką wprowadzono w stosunku do dotychczasowego Studium, ma charakter kompleksowy. Dokonano jej zarówno w części dotyczącej uwarunkowań (co wynikało głównie z potrzeby aktualizacji danych statystycznych, ale także z konieczności uwzględnienia sporządzonych w międzyczasie różnych gminnych dokumentów planistycznych - strategii, programów, planów - w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale także z potrzeby weryfikacji niektórych tez diagnozy), jak i w części dotyczącej kierunków polityki przestrzennej. Zmieniono także układ i zakres dokumentu, stosownie do wymogów wynikających z obecnie obowiązujących przepisów.

Przystąpienie do niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców (zwanej w dalszej części opracowania Studium) wynikało m.in. z:

- wejścia w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012, poz. 647, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233), a także szeregu innych przepisów,
- przyjęcia różnych dokumentów dotyczących gospodarki przestrzennej w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- konieczności uporządkowania stanu planistycznego w gminie (zapewnienia brakującej obecnie zgodności - z wyjątkiem miejsc, w których celowe wydaje się dokonanie zmian - pomiędzy obowiązującymi na obszarze gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego a ustaleniami Studium);
- zmieniających się zewnętrznych uwarunkowań społeczno-gospodarczych (w tym w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej),
- zmian będących efektem restrukturyzacji przemysłu oraz przewidywanego wzrostu aktywności gospodarczej, w szczególności w zakresie turystyki i rekreacji oraz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (MŚP) w innych strefach gospodarki,
- potrzeby powiększenia terenów przemysłowych w rejonie Sycowa, gdyż wskazany do tego rejon sąsiaduje z planowaną drogą ekspresową S-8 i zjazdem z niej (tzw. węzłem „Syców Zachód”),
- potrzeby modernizacji i usprawnienia układu komunikacyjnego,
- potrzeby doposażenia terenów osadniczych w sieci infrastruktury technicznej, w tym zwłaszcza w sieć kanalizacji sanitarnej.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności ustalenia:

- „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, ogłoszonej poprzez Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2001 r. (M.P. Nr 26, poz. 432),
- „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku”, przyjętej Uchwałą Nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 r.,
- „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego”, przyjętego Uchwałą Nr XLVIII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

z dnia 30 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z 2003 r. Nr 4, poz. 100),

- „Wieloletniego Programu Inwestycyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013”, przyjętego Uchwałą Nr LIX/895/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z 12 października 2006 r., z późn. zm.,
- „Strategii Rozwoju Gospodarczego miasta i gminy Syców na lata 2004-2014”, przyjętej Uchwałą Nr XXI/117/04 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 25 marca 2004 r.,
- Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 30 z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” dla terenu obszaru leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego Nr 317, poz. 3929),
- Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 47 z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego Nr 236, poz. 3828).

Zgodnie z uchwałą nr XXVI/177/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 06 lipca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców oraz uchwałą nr XXX/191/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 25 października 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców przystąpiono do zmiany studium w części dotyczącej wyodrębnionych obszarów miasta i gminy.

Zmianę studium w części tekstowej sporządzono w formie tekstu jednolitego ze zmianami oznaczonymi kolorem czerwonym.

Zmianę studium w części graficznej sporządzono w formie jednolitej z wprowadzeniem odpowiednich oznaczeń dla obszarów objętych zmianą:

- 1) na rysunku uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego – z oznaczeniem naniesionych zmian;
- 2) na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego – z oznaczeniem naniesionych zmian.

Zgodnie z uchwałą nr L/370/2018 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców przystąpiono do zmiany studium w części dotyczącej wyodrębnionych obszarów miasta i gminy.

Zmianę studium w części tekstowej sporządzono w formie tekstu jednolitego ze zmianami oznaczonymi kolorem niebieskim.

Zmianę studium w części graficznej sporządzono w formie jednolitej z wprowadzeniem odpowiednich oznaczeń dla obszarów objętych zmianą:

- 1) na rysunku uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego - z oznaczeniem naniesionych zmian;
- 2) na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego z oznaczeniem naniesionych zmian

Studium jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych gminy, na podstawie którego prowadzona ma być polityka i strategia działań zarówno w sferze zagospodarowania przestrzennego, jak i innych dziedzin, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego (w tym zwłaszcza w sferach społeczno-gospodarczej i ekologicznej). W przypadku istotnych zmian uwarunkowań lub dokonania znaczących odstępstw od ustaleń niniejszego Studium, należy przystąpić do kolejnych jego aktualizacji. Między innymi dlatego celowe jest dokonywanie oceny aktualności Studium co najmniej raz w ciągu kadencji Rady Miejskiej w Sycowie, co wynika także z obowiązujących przepisów.

Zgodnie z wymogami ustawowymi (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; Dz. U. z 2012, poz. 647, z późn. zm.) Studium składa się z części tekstowej i graficznej. **Tekst** niniejszego **Studium** podzielono na trzy części. Pierwsza z nich („A”) zawiera wstępne informacje m.in. o zawartości dokumentu, jego roli (niniejszy rozdział), podstawie prawnej jego sporządzenia oraz o podstawowych celach Studium. W tej części umieszczono także podstawowe informacje o mieście i gminie. W części drugiej („B”) przedstawiono uwarunkowania rozwoju przestrzennego, w podziale na 10 rozdziałów branżowych, pogrupowanych w trzech działach: uwarunkowania środowiskowe, uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania przestrzennego i struktury własności gruntów. Na końcu każdego rozdziału zamieszczono syntetyczny zapis uwarunkowań wynikających z charakteru i stanu istniejącego, a także wnioski dla przyszłego zagospodarowania czy rozwoju danej dziedziny życia. W ostatniej, trzeciej części („C”) określono kierunki rozwoju przestrzennego, ujęte w 16 kolejnych rozdziałach.

Jak już wspomniano integralnym elementem Studium jest, załączona do niniejszego tekstu część graficzna. Składają się na nią **dwa rysunki** w skali 1:10000, obejmujące cały obszar miasta i gminy Syców. Nadano im tytuły:

- **Uwarunkowania rozwoju przestrzennego,**
- **Kierunki rozwoju przestrzennego.**

W rzeczywistości w niektórych sytuacjach podział treści na rysunkach jest nieco umowny, ze względu na potrzebę zapewnienia ich odpowiedniej czytelności i funkcjonalności.

W analizach prowadzących do określenia uwarunkowań przyjęto, jako bazowe, dane statystyczne GUS z 2010 r. (lub z lat wcześniejszych - w przypadku braku aktualniejszych danych). Dane te wykorzystano głównie przy dokonywaniu porównań w szerszym kontekście przestrzennym (powiatowym lub wojewódzkim) oraz identyfikacji niektórych procesów dynamicznych (np. ruch liczebności populacji i prognoza demograficzna). Dla określenia tzw. „stanu istniejącego” niektórych elementów środowiska, społeczności lokalnej, stanu prawnego, infrastruktury technicznej czy gospodarki i zagospodarowania terenów przedstawiono dane (najczęściej z 2011 r.) uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy Syców lub od innych podmiotów, w tym m.in. dyrekcji placówek edukacji, zarządców sieci infrastruktury technicznej oraz dróg. Ponadto, część danych i informacji zaczerpnięto m.in. z następujących opracowań:

- Baranowska-Kącka A., Grochowski C., Kącki Z., Krukowski J., Marciniak-Wisłocka M., Stacherzak-Raczkowska J., Starczewska-Licznarska J., Zmarzły S., 2008. Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa Przewodnik Turystyczny, Partnerstwo Dobra Widawa, Wydawnictwo Kartograficzne Eko-Graf, Wrocław;
- Biuro Urbanistyczne Ecoland, 2011. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców. Wrocław;
- Biuro Urbanistyczne Ecoland, 2010. Analiza procesów inwestycyjnych oraz ocena Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wrocław;
- Centrum Informacji Lasów Państwowych, 2010. Raport o stanie lasów w Polsce 2009. Internet (www.bip.lasy.gov.pl);
- Chrulski M., Korol P., 2009. Plan urządzeniowo-rolny gminy Syców. Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław;
- Dadlez R., Marek S., Pokorski J., 2000. Mapa geologiczna Polski bez utworów kenozoiku. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa;
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, Pomiary i prognozy natężenia ruchu. Internet (www.dsdik.wroc.pl);

- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, Wykaz dróg wojewódzkich - stan na 1. stycznia 2010 r. Internet (www.dsdik.wroc.pl);
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, Pomiar ruchu na drogach wojewódzkich w 2005 r. województwo dolnośląskie. Internet (www.dsdik.wroc.pl);
- Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, Prognoza ruchu na drogach wojewódzkich w 2020 r. województwo dolnośląskie. Internet (www.dsdik.wroc.pl);
- Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”, 2009. Lokalna Strategia Rozwoju Partnerstwa Dobra Widawa obejmująca obszar gmin: Bierutów, Czernica, Dziadowa Kłoda, Dobroszyce, Oleśnica, Syców i Wilkanów. Legnica;
- Gabrys K., 2008. Przemiany cywilizacyjne w Sycowie w XIX i pocz. XX wieku. Syców (publikacja w Internecie na: <http://www.gross-wartenberg-sycow.pl/artykuly/gabrys.html>);
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Sieć dróg krajowych w Polsce. Internet (www.gddkia.gov.pl);
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Centralny rejestr form ochrony przyrody. Internet (www.gdos.gov.pl);
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000. Internet;
- Gębka B., 2006. Erozja wietrzna. Vademecum nauk erozyjno-rolniczych, Puławski Ośrodek Badań Erozyjnych. Internet;
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Geoportal. Internet;
- Hanula P., Sikorski M., 2011. Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2010. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Internet (www.wroclaw.pios.gov.pl);
- Kondracki J., 2002. Geografia regionalna polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- Kukuła S., Krasowicz S., 2006. Regionalne zróżnicowanie polskiego rolnictwa w świetle badań IUNG-PIB, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy Puławy;

- Kutkowska B., Parylak D., Patkowska-Sokoła B., Kordas L., 2007. Diagnoza stanu i kierunki rozwoju rolnictwa na Dolnym Śląsku. Dolnośląskie Centrum Studiów Regionalnych, Politechnika Wrocławska, Wrocław;
- Lis J., Pasieczna A., 1995. Atlas geochemiczny Polski 1:2 500 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 2008. Roślinność potencjalna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa;
- Międzyresortowy Zespół ds. Kolei Dużych Prędkości, 2008. Program budowy i uruchomienia przewozów Kolejami Dużych Prędkości w Polsce. Warszawa;
- Miler T.A., Kamiński B., Czerniak A., Grajewski S., Okoński B., Krysztofiak A., Sobala M., Przesiecka K., Kamiński M., 2007. Opracowanie strategii ochrony obszarów mokradłowych na terenie leśnych kompleksów promocyjnych na przykładzie LKP Lasy Rychtałskie. Poznań;
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Strategii rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa na lata 2007-2013 (z elementami prognozy do roku 2020) przyjęta przez Radę Ministrów dnia 29 czerwca 2005 r., Internet (www.rcie.katowice.pl);
- Mizerski W., 2002. Geologia Polski dla geografów. PWN S.A., Warszawa;
- Nadleśnictwo Antonin Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Rychtałskie”, Obszar Chronionego Krajobrazu. Internet (www.antonin.poznan.lasy.gov.pl);
- Nadleśnictwo Syców. Internet (www.sycow.lasypanstwowe.poznan.pl);
- Nowak L., Waligórski M., Brustman A., Kostrzewa Z., Rutkowska L., 2009. Prognoza ludności na lata 2008-2035. Departament Badań Demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego, Warszawa;
- Nowicki Z., Prażak J., Frankowski Z., Janecka-Styrcz K., Gałkowski P., Jaros M., Majer K., Hordejuk M., 2007. Mapa obszarów zagrożonych podtopieniami w Polsce. Informator Państwowej służby hydrogeologicznej, Remigraf Sp z o.o., Warszaw;
- Oficjalna strona internetowa budowy drogi ekspresowej S-8 Wrocław (Psie Pole) – Syców (s8-wroclaw-sycow.pl);
- Oficjalna strona internetowa Parafii rzymsko-katolickiej pod wezwaniem Świętych Apostołów Piotra i Pawła (www.parafiasycow.kolping.pl);

- Oficjalna strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy (www.praca-olesnica.pl);
- Oficjalna strona internetowa powiatu oleśnickiego, Trasy gminy Syców (powiat-olesnicki.pl);
- Oficjalna strona internetowa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego czyli Luterńskiego w Polsce (www.luteranie.pl);
- Oficjalna strona internetowa Diecezji Kaliskiej (www.diecezja.kalisz.pl);
- Oficjalna strona internetowa Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego (www.urszulanki.pl);
- Oficjalna strona internetowa Zarządu Dróg Powiatowych w Oleśnicy, Mapa powiatu oleśnickiego (zdp-olesnica.pl);
- Opoczyński K., 2011. Synteza wyników GPR 2010. Transprojekt-Warszawa Sp. z o.o., Warszawa;
- Państwowy Inspektorat Ochrony Środowiska i Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa, 1993. Stan środowiska w Polsce. Warszawa;
- Państwowy Instytut Geologiczny, IKAR Geoportal Państwowego Instytutu Geologicznego, Internet (www.ikar2.pgi.gov.pl);
- Państwowy Instytut Geologiczny, System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych „Midas”, Internet (www.geoportal.pgi.gov.pl);
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Centralna Baza Danych Geologicznych. Internet (www.baza.pgi.gov.pl);
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, System Osłony Przeciwsuwiskowej, Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie dolnośląskim. Internet (www.geoportal.pgi.gov.pl);
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2010. Kwartalny Biuletyn Informacyjny wód podziemnych Państwowej Służby Hydrogeologicznej luty 2010 - kwiecień 2010. Internet (www.psh.gov.pl);
- Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2009. Zadania Państwowej Służby Hydrogeologicznej w 2009 r., Zadanie 28: Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd. Internet (www.psh.gov.pl);

- PKP PLK S.A. Biuro Linii Dużych Prędkości, 2010. Program budowy linii dużych prędkości w Polsce. Uwarunkowania społeczne i ekonomiczne. Warszawa;
- PKP PLK S.A. Centrum Kolei Dużych Prędkości, 21.06.2011. Aktualny stan prac w zakresie budowy sieci Kolei Dużych Prędkości w Polsce. Wrocław;
- PKP PLK S.A. Biuro Nieruchomości i Geodezji Kolejowej. 2009-2010. Mapa linii kolejowych w Polsce zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz innych zarządców. Główne międzynarodowe linie kolejowe (AGC) oraz ważne międzynarodowe linie transportu kombinowanego (AGTC). Internet (www.plk-sa.pl);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.);
- Portal ekologia.pl;
- Portal miasta i gminy Syców (www.sycow.pl);
- Portal Socjum Syców (www.sycow.socjum.pl);
- Portal Wikipedia, wolna encyklopedia (pl.wikipedia.org);
- Program budowy i uruchomienia przewozów kolejami dużych prędkości w Polsce (przyjęty Uchwałą Nr 276/2008 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.);
- Program małej retencji wodnej w województwie dolnośląskim do 2015, przyjęty Uchwałą Nr XLVII/622/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2005 r.;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, 2008. Formy Ochrony Przyrody na terenie województwa dolnośląskiego. Rejestr pomników przyrody, Rejestr użytków ekologicznych i Rejestr rezerwatów przyrody, Internet (www.wroclaw.rdos.gov.pl);
- Sander+Partner GMBH, Wind Atlas Poland. Internet (<http://www.sander-partner.ch>);
- Schmuck A., 1960. Regionalizacja pluwiotermiczna Dolnego Śląska. Zeszyt Nauk Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, Melioracja V, Nr 27, Wrocław;
- Stanisławska M., Kunysz M., Rak M., 2010. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Syców na lata 2010-2014. Imiconsulting, Syców;
- Stępień R., Rutkowska L., 2011. Trwanie życia w 2010 r., Departament Badań Demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego, Warszawa;

- Strategia rozwoju gospodarczego miasta i gminy Syców na lata 2004-2014 (przyjęta Uchwałą Nr XXI/117/04 Rady Miasta w Sycowie z dnia 25 marca 2004 r.);
- Studio Plan, 2011. Powiat oleśnicki dla aktywnych, mapa aktualizowana w terenie, skala 1: 60 000, Wrocław;
- Urząd Komunikacji Elektronicznej, Stacjonarny dostęp szerokopasmowy do Internetu - gmina Syców. Internet (www.mapa.uke.gov.pl);
- Urząd Komunikacji Elektronicznej, Usługi stacjonarne w publicznej sieci telefonicznej - gmina Syców. Internet (www.mapa.uke.gov.pl);
- Walczak W., 1970. Obszar przedsudecki. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa;
- Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, 2010. Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim. Wrocław;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, 2009. Stan środowiska w województwie dolnośląskim w 2008 r., Internet (www.wroclaw.pios.gov.pl);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, 2010. Stan środowiska w województwie dolnośląskim w 2009 r., Internet (www.wroclaw.pios.gov.pl);
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu. Wykaz zabytków i stanowisk archeologicznych, powiat oleśnicki, gmina Syców. Wrocław;
- Woś A., 1999. Klimat Polski. PWN Warszawa;
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców (przyjęta Uchwałą Nr XVIII/81/07 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 22 listopada 2007 r.);
- Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Mapa Podziału Hydrograficznego Polski. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Oficjalny portal Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (www.kzgw.gov.pl);
- Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, listopad 2005. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Wrocław.

2. PODSTAWA PRAWNA.

Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowi art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Formalnym aktem otwierającym prace nad tym Studium była Uchwała Nr LVII/297/2010 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców.

Projekt niniejszego Studium został opracowany przez Biuro Urbanistyczne Ecoland z Wrocławia, pod kierunkiem mgr inż. arch. Marka Wilanda (nr uprawnień urbanistycznych 1016/89 z dnia 12.09.1989 r.; członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą we Wrocławiu - nr Z-044). W zespole opracowującym Studium uczestniczyli m.in.:

mgr inż. Katarzyna Drobot,

mgr inż. Grzegorz Garniec

mgr inż. Joanna Hartman-Łesiuk,

mgr inż. Edyta Jaworska - członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą
we Wrocławiu - nr Z-440,

mgr inż. Karolina Lesiczka

mgr inż. Grzegorz Łesiuk

mgr inż. Bożena Olczyk - członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą
we Wrocławiu - nr Z-531,

mgr inż. Małgorzata Rachwał

mgr inż. Alicja Wojda

mgr inż. Marzena Wolny - członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą
we Wrocławiu - nr Z-454.

mgr inż. Kamil Zalewski

Michał Matejko

Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945) oraz

rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

3. CELE STUDIUM.

1. Następujące cele polityki przestrzennej były punktem wyjścia do prac nad niniejszym Studium:
 - 1) stworzenie warunków przestrzennych dla aktywizacji rozwoju gospodarczego, tj. wzmocnienia i poszerzenia bazy ekonomicznej i w konsekwencji ograniczenie bezrobocia - w tym poprzez dalszy rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości, z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury technicznej i istniejącego majątku trwałego oraz kwalifikacji miejscowej siły roboczej, a także ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych (kształtowanie zrównoważonego rozwoju);
 - 2) stworzenie warunków dla racjonalnego rozwoju terenów zabudowanych;
 - 3) wykorzystanie lokalnych walorów środowiska dla rozwoju turystyki i rekreacji oraz innych form zagospodarowania, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznej ochrony tych walorów;
 - 4) poprawa warunków zamieszkiwania (habitatu), m.in. poprzez stworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz odpowiednie wyposażenie terenów osadniczych w zakresie infrastruktury technicznej;
 - 5) poprawa funkcjonowania układu komunikacyjnego i systemów infrastruktury technicznej;
 - 6) ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych oraz podwyższenie walorów krajobrazowych.
2. Przewidywano, że osiągnięcie ww. celów będzie następować przede wszystkim poprzez:
 - 1) wskazanie rezerw terenów dla różnych inwestycji, przede wszystkim:
 - a) w rejonach największego zainteresowania poważnych inwestorów,
 - b) służących realizacji nowych atrakcji turystycznych,
 - c) z dogodną komunikacją,
 - d) w rejonach wymagających doinwestowania,
 - e) w rejonach stanowiących kontynuację terenów zainwestowanych;
 - 2) kolejność realizacji inwestycji zgodnie z zasadą:

- a) w pierwszej kolejności - tereny uzbrojone lub łatwe do uzbrojenia oraz tereny, których zagospodarowanie może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju miasta i gminy,
 - b) w drugiej kolejności - tereny odleglejsze, wymagające większych nakładów na komunikację i uzbrojenie oraz mające mniejsze znaczenie dla rozwoju miasta i gminy;
- 3) podział ogólny terenów na:
- a) obszary mieszkaniowe brutto z usługami i nieuciążliwą produkcją - jako uzupełnienie istniejącej zabudowy lub jako tereny rozwojowe dodane do istniejących układów osadniczych, co ma na celu ograniczanie rozpraszania zabudowy,
 - b) obszary skoncentrowanej działalności gospodarczej (tereny aktywności gospodarczej) oddzielone od terenów o funkcji mieszkaniowej lub rekreacyjnej (segregacja funkcji),
 - c) obszary turystyczno-wypoczynkowe,
 - d) obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wód powierzchniowych oraz obszary leśne i przeznaczone do zalesienia;
- 4) ochronę zasobów i walorów miasta i gminy:
- przyrodniczych:*
- a) cennych obszarów i obiektów,
 - b) wód powierzchniowych,
 - c) lasów i zadrzewień,
 - d) gleb wyższych klas bonitacyjnych,
 - e) wód podziemnych,
 - f) zasobów kopalin,
- kulturowych:*
- g) krajobrazu kulturowego,
 - h) obiektów i zespołów objętych ochroną konserwatorską,
 - i) cennych obiektów i zespołów zabytkowych nie objętych dotychczas ochroną konserwatorską,
 - j) obszarów o walorach archeologicznych,
 - k) ładu przestrzennego;

- 5) wskazanie rozwiązań komunikacyjnych korzystnych dla sprawnego funkcjonowania miasta i gminy oraz ich powiązań zewnętrznych;
- 6) określenie zasad uzbrojenia terenów.

3. Szerokie konsultacje społeczne sprawiły, że uznano za niezbędne odstępianie w większym lub mniejszym zakresie od niektórych założeń przedstawionych w ust. 1 i 2.

4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY.

Gmina Syców leży w powiecie oleśnickim, w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, przy granicy z województwem wielkopolskim. Gmina Syców graniczy bezpośrednio z sześcioma gminami, w tym dwiema (od wschodu) należącymi do województwa wielkopolskiego:

- 4 gminami powiatu oleśnickiego: Międzybórz (od północy), Twardogóra (od północnego-zachodu), Oleśnica (od południowego-zachodu) i Dziadowa Kłoda (od południa),
- gminą powiatu ostrzeszowskiego: Kobyla Góra (od wschodu),
- gminą powiatu kępińskiego: Perzów (od południowego-wschodu).

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina położona jest w zasięgu prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318) i jej trzech makroregionów: Obniżenie Mielicko-Głogowskie (318.3), Wał Trzebnicki (318.4) oraz Nizina Śląska (318.5). W podziale na mezoregiony gmina znajduje się w zasięgu: Kotliny Milickiej (318.34; fragment północnej części gminy), Wzgórz Ostrzeszowskich (318.46; wschodnia część gminy), Wzgórz Twardogórskich (318.45; północno-zachodnia część gminy) i Równiny Oleśnickiej (318.56; południowo-zachodnia część gminy).

Poniżej przedstawia się wybrane dane o gminie Syców:

- Powierzchnia (Bank Danych Lokalnych GUS; stan na 2010 r.): 145 km² (14511 ha); 0,7% powierzchni województwa dolnośląskiego; 13,8% powierzchni powiatu oleśnickiego.
- Struktura użytkowania gruntów (operat ewidencyjny; stan na 31.12.2010 r.):

- tereny rolne	59,56%
- lasy i zadrzewienia	31,40%
- wody powierzchniowe	0,44%

- tereny osadnicze 4,80%
- tereny komunikacyjne 3,55%
- pozostałe (w tym nieużytki) 0,25%
- Zaludnienie (GUS 2010 r.): 16 523 mieszkańców; 0,6% populacji województwa dolnośląskiego; 15,8% populacji powiatu oleśnickiego.
- Średnia gęstość zaludnienia (GUS 2010 r.): 114 mieszkańców/km²; województwa dolnośląskiego - 144 mieszkańców/km²; powiatu oleśnickiego - 99 mieszkańców/km².
- Liczba sołectw (GUS 2010 r.): 12.
- Wiodące funkcje: mieszkalnictwo, rolnictwo, usługi, przemysł lekki.
- Główne elementy układu komunikacyjnego:
 - droga krajowa nr 8 (relacji Nachód - Kalwaria),
 - drogi wojewódzkie nr: 448 (relacji Milicz - Syców) i 449 (relacji Syców - Błaszki),
 - linia kolejowa nr 181 (relacji Herby Nowe - Oleśnica).

CZĘŚĆ B.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

DZIAŁ I.
UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE

5. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.

5.1. Abiotyczne elementy środowiska.

5.1.1. Położenie fizyczno-geograficzne.

Według dziesiętnego podziału regionalnego Polski (J. Kondracki, 2002) gmina Syców znajduje się w zasięgu prowincji Niż Środkowoeuropejski (31) i podprowincji Niziny Środkowopolskie (318). W podziale na makroregiony obszar gminy leży w zasięgu trzech jednostek: Obniżenie Milicko-Głogowskie (318.3), Wał Trzebnicki (318.4) i Nizina Śląska (318.5). W ramach Obniżenia Milicko-Głogowskiego (318.3) fragment północnej części gminy położony jest w zasięgu mezoregionu Kotlina Milicka (318.34). Północno-zachodnia część gminy Syców obejmuje fragment mezoregionu Wzgórza Twardogórskie (318.45), a część wschodnia Wzgórza Ostrzeszowskiego (318.46), należących do makroregionu Wał Trzebnicki. Natomiast w południowo-wschodniej części obszaru gminy rozciąga się mezoregion Równina Oleśnicka (318.56), stanowiący fragment makroregionu Nizina Śląska.

5.1.2. Budowa geologiczna i surowce mineralne.

Struktura litologiczna podłoża wraz z rzeźbą terenu decydują (w danych uwarunkowaniach klimatycznych) o pozostałych elementach przyrodniczych, we wzajemnych ich powiązaniach (tj. o układach przyrodniczych). Przesądzają więc o uwarunkowaniach siedliskowych (w tym glebowych), a także o warunkach budowlanych i gospodarczych.

Według podziału Polski na jednostki geologiczno-strukturalne (Mizerski, 2002) obszar gminy Syców leży w zasięgu tzw. monokliny przedsudeckiej, wchodzącej w skład platformy paleozoicznej. Monoklina przedsudecka została ostatecznie utworzona na przełomie kredy (era mezozoiczna) i trzeciorzędu (era kenozoiczna), w wyniku ówczesnych ruchów tektonicznych. Utworami budującymi monoklinę są:

- proterozoiczne (ze starszego okresu paleozoiku) łupki szarogłazowe i ilaste; zalegające na głębokości poniżej - 1250 m p.p.t;
- permskie (z młodszego okresu paleozoiku) czerwone spągowce (m.in. zlepieńce, piaskowce i łupki ilaste); zalegające na głębokości od -1250 m n.p.m. do - 1000 m n.p.m;
- permskie cechsztyny (m.in.: wapienie, dolomity, margle, piaskowce i łupki ilaste); zalegające na głębokości od -1000 m n.p.m. do - 500 m n.p.m;

- triasowy pstry spągowiec (piaskowce, łupki i margle); zalegający na głębokości od - 500 m n.p.m. do - 250 m n.p.m.;
- triasowy wapień muszlowy (wapienie, dolomity i margle) oraz kajper (iły, iłowce i mułowce); zalegające na głębokości od -250 m n.p.m. do około 100 m n.p.m.;
- czwartorzędowe osady ery kenozoicznej (m.in.: głązy, żwiry i gliny zwałowe akumulacji czołolodowcowej oraz gliny zwałowe i ich aluwia piaszczyste z głazami akumulacji lodowcowej); zalegające na głębokości od około 100 m n.p.m. do około 250 m n.p.m.

Ze strukturą litologiczną podłoża związane są zasoby surowców mineralnych. Na obszarze gminy Syców (w południowej części obrębu Wielowieś) występują: złoża kruszywa naturalnego (kopalina pospolita) „Wielowieś” oraz związane z nim teren i obszar górniczy „Wielowieś III”. Omawiane złoża eksploatowane jest metoda odkrywkową. Na rzecz Sycowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. wydano koncesję, której okres ważności minie 2 czerwca 2021 r. Ponadto, na obszarze gminy zidentyfikowano (w trakcie inwentaryzacji terenowej prowadzonej na potrzeby opracowania „Planu urządzeniowo-rolnego gminy Syców” z 2009 r.) tzw. punkty powierzchniowej eksploatacji kruszyw. Wydobywane z nich okresowo („nielegalnie”) surowce, służą lokalnemu budownictwu. We wspomnianym powyżej dokumencie, w obowiązujących planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w dotychczasowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy - na granicy obrębów Syców i Ślizów - wskazano perspektywiczny obszar występowania iłów budowlanych.

Złoża kopalin pospolitych znajdują się również w stosunkowo niewielkiej odległości od granicy gminy Syców. Są to głównie złoża kruszywa naturalnego. Ponadto, w odległości około 0,9 km na wschód od granicy gminy Syców znajduje się nie eksploatowane złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej „Koza Wielka”.

Z pośród eksploatowanych złóż kruszywa naturalnego najbliższej granicy gminy Syców znajduje się złożo „Pisarzowice II” z obszarem i terenem górniczym o tej samej nazwie (położone w odległości około 3 km na północny-wschód od granicy gminy Syców). W odległości około 3,2 km na północ od granicy gminy położone jest złożo kruszywa naturalnego „Kraszów III” z obszarem i terenem górniczym „Kraszów II”. W podobnej odległości (około 3,3 km na północ) od granic gminy Syców znajduje się złożo kruszywa naturalnego „Ose” z obszarem i terenem górniczym o tej samej nazwie. W sąsiedztwie

obszaru gminy Syców znajdują się również złoża kruszywa naturalnego, z których nie prowadzi się już wydobywania. Do położonych najbliższej należą: „Kraszów II” (przy złożu „Kraszów III”), „Ose II” (w rejonie złoża „Ose”) oraz „Bukowina Sycowska” (położonego w odległości około 2,7 km na północ od granicy gminy Syców).

Ponadto, w stosunkowo bliskim sąsiedztwie gminy Syców znajdują się rozpoznane szczegółowo złoża kruszywa naturalnego: „Ligota Polska” (w odległości około 0,6 km na południowy-zachód od granicy gminy Syców), „Stradomia Dolna” (około 2,4 km na południe od granicy gminy), „Bukowina 1” (w sąsiedztwie nie eksploatowanego już złoża „Bukowina Sycowska”) oraz „Pisarzowice” (niedaleko eksploatowanego złoża „Pisarzowice II”).

5.1.3. Wody.

Obszar gminy Syców leży w zasięgu dwóch regionów hydrogeologicznych i ich subregionów wód zwykłych. Północny fragment obszaru gminy obejmuje region wielkopolski, subregion trzebnicki. Natomiast pozostała część gminy leży w zasięgu regionu wrocławskiego subregionu kluczborskiego. W części gminy Syców należącej do subregionu trzebnickiego warunki hydrogeologiczne są skomplikowane - wynika to z zaburzeń i spiętrzeń glacytektonicznych. W subregionie tym dominuje piętro wodonośne trzeciorzędowe. Natomiast w subregionie kluczborskim dominuje piętro czwartorzędowe.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE), w ustawie Prawo wodne wprowadzone zostało pojęcie „jednolitych części wód podziemnych” (JCWPd). Obejmują one wody podziemne w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności umożliwiającej pobór znaczący dla zaopatrzenia ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Gmina Syców leży w zasięgu dwóch JCWPd - nr 80 (północno-wschodni fragment gminy) i nr 96 (pozostała część omawianego obszaru).

Wody JCWPd nr 80 występują w różnych utworach. W najmłodszych, czwartorzędowych utworach występują wody porowe. Warstwy wodonośne tworzą tu jeden do trzech poziomów wodonośnych (przy czym miejscami poziomów wodonośnych w powyższych utworach nie ma wcale). W niższych utworach - mioceńskich - występuje jeden poziom wodonośny. Wody (porowe) zalegają tu w utworach piaszczystych. Jeden poziom wodonośny tworzą również warstwy wodonośne w utworach triasowych (najniżej położonych). Na tym poziomie występują wody szczelinowe (w utworach piaskowcowych) i szczelinowo-krasowe (w utworach węglanowych). Poziomy wodonośne w poszczególnych

utworach prawdopodobnie nie posiadają łączności hydraulicznej (nie przenikają się). Wody słodkie JCWPd nr 80 występują prawdopodobnie na głębokości do 250 m. Średnia miąższość utworów wodonośnych wynosi 20-40, a średni współczynnik filtracji 10^{-5} - 10^{-6} m/s.

W obrębie JCWPd nr 80 wyznaczono trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: nr 303 „Pradolina Barycz-Głógów”, nr 309 „Zbiornik międzymorenowy Smoszew-Chwaliszew-Sulmierzyce” oraz nr 310 „Dolina kopalna rzeki Ołobok”. Powyższe GZWPd leżą poza granicami obszaru gminy Syców.

Wody JCWPd nr 96 (w jej części, obejmującej obszar gminy Syców) występują wody porowe w utworach piaszczystych - czwartorzędowych i mioceńskich. W utworach czwartorzędowych warstwy wodonośne tworzą jeden poziom wodonośny. Natomiast w utworach mioceńskich występuje jeden do trzech poziomów wodonośnych. Wody słodkie omawianej części JCWPd nr 96 występują prawdopodobnie na głębokości do 300 m. Średnia miąższość utworów wodonośnych powyższego JCWPd wynosi 10-20, a średni współczynnik filtracji 10^{-5} - 10^{-6} m/s.

W ramach omawianej JCWPd wydzielono dwa GZWP: nr 320 „Pradolina rzeki Odry” i nr 322 „Oleśnica”. Dla drugiego z tych zbiorników wyznaczono (w granicach jego występowania) obszar wysokiej ochrony (OWO) wód zwykłych (według koncepcji ochrony GZWP Kleczkowskiego, 1990 r.). W zasięgu GZWP nr 322 „Oleśnica” leży fragment zachodniej części gminy Syców. Natomiast GZWP nr 320 „Pradolina rzeki Odry” leży poza obszarem gminy (na południowy-zachód od jej granicy).

Na znacznej części obszaru gminy Syców (m.in. w pasie obejmującym wsie: Drołtowice, Zawada, Działosza, Wielowieś, Nowy Dwór i Ślizów) nie stwierdzono występowania Głównego Użytkowego Piętra Wodonośnego (GUPW). Na pozostałym fragmencie gminy wody GUPW zalegają na różnych głębokościach:

- od 0 do 5 m w centralnej części miasta,
- od 5-15 m w północnych fragmentach obrębów Komorów i Wioska oraz w południowo-zachodniej części gminy - w rejonie wsi Gaszowice oraz Stradomia Wierzchnia,
- od 15-50 m w rejonie miejscowości: Błotniki, Komorów, Niwki Garbarskie, Pawłowice, Szczodród, Syców (z wyjątkiem centrum), Widawka i Wioska.

Pierwszy horyzont użytkowy wód podziemnych w rejonie Komorowa i Sycowa nie posiada naturalnej izolacji od wpływów z powierzchni terenu. Natomiast wody w północno-wschodniej (obejmującej obręb Wioska) i południowej (w obrębach: Gaszowice, Stradomia

Wierzchnia i Slizów) części obszaru gminy Syców są słabo izolowane od wpływów z powierzchni terenu. Zatem wody podziemne na powyższych obszarach cechuje wysoka wrażliwość na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Dlatego na obszarach tych należy szczególnie zadbać o ochronę wód podziemnych, w tym m.in. poprzez budowę sieci kanalizacyjnej.

W ogólności warunki hydrogeologiczne na obszarze gminy Syców nie stanowią szczególnych utrudnień dla wprowadzenia nowego zagospodarowania - wyjątek stanowią tereny, na których stwierdzono brak izolacji (lub jest ona słaba) pierwszego horyzontu użytkowego wód podziemnych od wpływów z powierzchni terenu. Wprowadza to pewne ograniczenia w zagospodarowaniu tych terenów, w tym zwłaszcza dotyczące możliwości odprowadzania ścieków, a w konsekwencji przy braku odpowiednio rozbudowanych systemów kanalizacji sanitarnej ogranicza to możliwość wprowadzenia nowej zabudowy.

Według podziału Polski na regiony wodne gmina Syców leży w Regionie Środkowej Odry. Obszar gminy Syców należy do zlewni Baryczy i Widawy (zlewnie II-go rzędu; zlewni I-go rzędu Odry). Sieć cieków powierzchniowych w gminie jest dobrze rozwinięta. Do największych rzek przepływających przez gminę należą Widawa (prawy dopływ Odry) i Młyńska Woda (lewy dopływ Baryczy).

Widawa wypływa ze źródła zlokalizowanego na obszarze gminy Syców - w rejonie miejscowości Drołtowice. Następnie (na odcinku długości około 11,3 km) płynie przez północno-zachodnią część gminy, przez obręby: Zawada, Działosza, Wielowieś i Stradomia Wierzchnia. Powyższy odcinek Widawy jest uregulowany.

Młyńska Woda bierze swój początek w rejonie wsi Ślizów. Stąd płynie na wschód - ku granicy gminy Syców, przy której zmienia bieg (z równoleżnikowego na południkowy) i kieruje się ku miastu Syców. Następnie Młyńska Woda przepływa przez obręb Wioska.

Z mniejszych cieków płynących przez obszar gminy Syców należy wymienić: Polską Wodę z prawymi dopływami - Działawskim Potokiem i Hałdrychówką, Oleśnicę, Stradomię i Wojciechówkę (prawe dopływy Widawy), Dopływ spod Wielowsi, Dopływ spod Koloni Dziadosza, Dopływ spod Nowego Dworu (lewe dopływy Widawy), Ciąglicę (lewy dopływ Stradomki) i Dopływ spod Świętego Marka (lewy dopływ Działawskiego Potoku).

Wszystkie z powyższych cieków zaliczono do melioracji wodnych podstawowych, stanowiących własność Skarbu Państwa.

Poza ciekami naturalnymi na obszarze gminy Syców znajdują się cieki sztuczne - rowy melioracyjne, tworzące sieć melioracji szczegółowej. Sieć ta jest dość dobrze

rozbudowaną - łączna długość rowów melioracyjnych w gminie wynosiła (w 2008 r.) 132,15 km. Znaczna część tych rowów jest w złym stanie technicznym - wymaga konserwacji.

Poza ciekami ważnym elementem hydrografii obszaru gminy są stosunkowo licznie występujące zbiorniki wód stojących - zarówno naturalne (przeważnie oczka wodne), jak i sztuczne (zbiornik retencyjny i stawy). Największym z nich jest zbiornik retencyjny (wykorzystywany rekreacyjnie) w Stradomii Wierzchniej. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują także zbiorniki wód stojących w: Szczodrowie, Wiosce i Zawadzie. Pozostałe z sycowskich zbiorników znajdują się w obrębach: Drołtowice, Gaszowice, Syców i Wielowieś.

Na obszarze gminy Syców 55 ha gruntów (według „Planu urządzeniowo-rolnego gminy Syców”) uznano za podmokłe. Występują one najczęściej w wyniku wylewów wód z zarośniętych (przez co o zmniejszonej przepustowości) rowów melioracyjnych. Ponadto, okresowo (po obfitych opadach deszczu lub roztopach) zalewana są tereny położone bezpośrednio przy korytach rzek – dotyczy to zwłaszcza Widawy. Ze względu na fakt, iż część terenów gminy podtapiana jest okresowo (choć krótkotrwale), można uznać je za zalewowe. Jednocześnie należy pamiętać, iż zachodnia część gminy Syców leży w obszarze źródłiskowym, w którym woda podziemna wydostaje się na powierzchnię terenu nie tylko poprzez źródło, ale także różnego rodzaju wycieki i wysięki, które tworzą podmokłości terenu. Ze względu na występującą na obszarze całej Polski potrzebę retencjonowania wody, warto byłoby zachować m.in. istniejące w gminie Syców tereny podmokłe, bądź tworzyć możliwości ich powiększenia.

Spśród rzek płynących przez gminę Syców jedynie Widawa posiada dłuższą serię obserwacji hydrologicznych, które przeprowadzane były na wodowskazie w Michalicach (około 23 km na południe od miasta Sycowa). W latach 1966-2003 wykonywano tam przede wszystkim obserwacje stanów i przepływów wody. W badanym okresie czas trwania niżówek na Widawie wyniósł (dla wartości przepływu granicznego $0,32 \text{ m}^3/\text{s}$, od którego rozpoczyna się niżówka) 633 dni, w tym 614 latem a 19 zimą. Niżówki roczne trwały średnio 26 dni (maksymalnie 144). Przy czym niżówki letnie występowały średnio przez 29 dni (maksymalnie 144), a zimowe 6 dni (maksymalnie 8). Stosunek czasów trwania niżówek letnich do zimowych wyniósł 32,2. Deficyt maksymalny niżówki rocznej (dla wartości przepływu granicznego $0,32 \text{ m}^3/\text{s}$) na rzece osiągnął wartość 3309120 m^3 - dla niżówki trwającej 144 dni (7.06.- 28.10.1992 r.). Na podstawie danych zebranych na wspomnianym wodowskazie w Michalicach prawdopodobieństwo nie wystąpienia w Widawie deficytu wody określono na 62%.

5.1.4. Rzeźba terenu.

Struktura litologiczna podłoża wraz z rzeźbą terenu decydują (w danych uwarunkowaniach klimatycznych) o pozostałych elementach przyrodniczych, we wzajemnych ich powiązaniach (tj. o układach przyrodniczych). Przesądzają więc o uwarunkowaniach siedliskowych (w tym glebowych), a także o warunkach budowlanych i gospodarczych.

Jak wspomniano już we wcześniejszym rozdziale (nr 5.1.1.) gmina Syców leży w zasięgu czterech mezoregionów: Kotlina Milicka (318.34), Wzgórza Twardogórskie (318.45), Wzgórza Ostrzeszowskiego (318.46) i Równina Oleśnicka (318.56). Pierwszy z powyższych mezoregionów, stanowiący wschodnią część Obniżenia Milicko-Głogowskiego, tworzy stosunkowo szerokie zagłębienie. Powstało ono prawdopodobnie w stadiale Warty zlodowacenia środkowopolskiego, jako zakończenie moren czołowych. Procesy kształtujące rzeźbę terenu Kotliny Milickiej mają swoje odzwierciedlenie w strukturze litologicznej wierzchnich warstw podłoża. Występują tu głównie utwory akumulacji wodnej.

Wzgórza Twardogórskie i Ostrzeszowskie stanowią wschodnią część Wału Trzebnickiego, który tworzy rozległe (o powierzchni około 3239 km² i długości ponad 200 km) pasmo wzniesień morenowych. Głębsze warstwy Wału Trzebnickiego budują utwory mioceńskie, a płytsze utwory morenowe i sandrowe.

Ostatni z mezoregionów, w zasięgu którego leży fragment gminy Syców - Równina Oleśnicka - stanowi część tzw. monoklin przedsudeckiej i śląsko-krakowskiej. Sycowski fragment tej równiny obejmuje wyłącznie monoklinę przedsudecką. Charakterystycznym elementem monokliny przedsudeckiej jest to, iż wszystkie budujące ją warstwy skalne zapadają się (o kilka stopni) w jednym kierunku (na północ). Monoklinę przedsudecką budują permskie skały osadowe, z których najgłębiej zalega spągowiec czerwony. Nad nim położone są odpowiednio: cechsztyny (pochodzenia morskiego), piaskowiec pstry i wapień muszlowy. Wymienione kompleksy skał permskich pokrywają utwory czwartorzędowe: plejstocieńskie (m.in.: piaski, żwiry wodnolodowcowe i gliny zwałowe) oraz holocieńskie (m.in.: mułki, piaski i żwiry rzeczne, torfy i osady deluwialne).

Rzeźba terenu na obszarze gminy Syców jest zróżnicowana. Największe kontrasty rzeźby spotyka się w części gminy położonej w zasięgu Wzgórz Twardogórskich i Ostrzeszowskich - wzniesienia o dość łagodnych stokach przecinają tu doliny cieków wodnych. Spadki terenu w części gminy będącej w zasięgu powyższych wzgórz wynoszą od

2 do 8%. Rzędne terenu wahają się tu od 169 m n.p.m. - w rejonie wsi Trzy Chałupy do około 220 m n.p.m. - w rejonie wsi Święty Marek.

Fragment gminy, będący w zasięgu Równiny Oleśnickiej, położony jest na rzędnych od około 196 m n.p.m. do 202 m n.p.m. Rzeźba terenu ma tu charakter niskofalisty - płaski z pojedynczymi pagórkami. Spadki tereny wynoszą tu do 2%. Na pozostałej części obszaru gminy (leżącej w zasięgu Kotliny Milickiej) rzędne wahają się od około 150 m n.p.m. do około 185 m n.p.m. Rzeźba terenu ma tu charakter nizinny.

5.1.5. Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej Polski gmina Syców położona jest w zasięgu dwóch regionów klimatycznych:

- Południowowielkopolskiego (XVI) - znaczna część gminy,
- Dolnośląskiego Środkowego (XXIV) - południowo-zachodnia gminy.

Przy czym granica pomiędzy tymi regionami nie jest dobrze zarysowana - warunki klimatyczne są tu zbliżone do siebie. W obu powyższych regionach klimat zaliczany jest do łagodnych - występuje tu stosunkowo duża liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą (w Regionie Południowowielkopolskim 132, a w Regionie Dolnośląskim Środkowym 131) i bardzo ciepłą (odpowiednio 88 i 87 dni). Dodatkowo w Regionie Południowowielkopolskim często (w porównaniu z innymi regionami klimatycznymi) występują dni z pogodą umiarkowanie ciepłą i pochmurną, ale bez opadów (49). Oba z omawianych regionów klimatycznych charakteryzuje również częstość występowania pogody przymrozkowej i mroźnej. W Regionie Południowowielkopolskim pogoda przymrozkowa utrzymuje się 78 dni a mroźna przez 30 dni. Natomiast w Regionie Dolnośląskim Środkowym średnio 28 dni jest mroźnych, a w 83 dniach w ciągu roku odnotowywuje się przymrozki.

Klimat lokalny gminy Syców nie odbiega od regionalnego. Średnia roczna temperatura powietrza w gminie osiąga około 7,1°C. Warto jednak zaznaczyć, iż warunki termiczne mogą być tu zmienne - z niższymi temperaturami w obrębie zagłębień terenu. Lato termiczne jest tu dość długie i ciepłe. Stosunkowo ciepła i łagodna jest także zima. Pokrywa śnieżna utrzymuje się na terenie gminy około 40 dni.

Na obszarze całej gminy przeważają wiatry z kierunku północno-zachodniego, o średniej prędkości: 3,5 m/s na wysokości około 10 m n.p.g., 6,6 m/s na wysokości 60 m n.p.g. oraz 7,5 m/s na wysokości 120 m n.p.g. (według danych zawartych w „Wind Atlas Poland”). Według „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w

województwie dolnośląskim” (WBU we Wrocławiu, 2010) na obszarze gminy występują dość korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej – omawiany obszar zaliczono do strefy III energetycznej wiatru.

Warunki przewietrzania gminy określa się, jako ogólnie dobre. Jednak czasami - w warunkach pogody bezwietrznej lub w przypadkach pojawiania się inwersji termicznych w dolnej warstwie troposfery, warunki przewietrzania mogą być pogorszone. Jednym ze skutków takich zjawisk mogą być podwyższone koncentracje zanieczyszczeń powietrza (w sezonie grzewczym) w dnach dolin. Warto także podkreślić, iż warunkom inwersyjnym mogą towarzyszyć spływy - ze stoków wzniesień - gęstościowe wychłodzonego powietrza. Jednak, jak wynika z obserwacji meteorologicznych, powyższe zjawiska są zazwyczaj stosunkowo krótkotrwałe.

Gmina Syców należy do obszarów o dodatnim klimatycznym bilansie wodnym - średnia wieloletnia (1966-1995) roczna wartość klimatycznego bilansu wodnego wyniosła 50-100 mm. Przy czym w półroczu letnim wartość ta była ona znacznie niższa - wahała się w przedziale od -50 do 0 mm. Według informacji zawartych w „Programie małej retencji województwa dolnośląskiego do 2015” w zlewniach rzek Widawy i Baryczy występuje znaczący niedobór opadów.

Reasumując, klimat gminy Syców jest dość łagodny i nie odbiega znacząco od regionalnego. Jedynie miejscami, w zagłębieniach terenu, mogą występować zjawiska towarzyszące inwersji termicznej: mgły i słabe ruchy powietrza oraz przymrozki. Możliwe są także spływy zimnego powietrza - z terenów położonych wyżej.

5.2. Biotyczne elementy środowiska.

5.2.1. Gleby i ich przydatność rolnicza.

Na obszarze gminy Syców przeważają gleby bielicoziemne (Państwowy Inspektorat ochrony Środowiska i centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa, 1993). W południowej części gminy (w pasie ciągnącym się od miasta Sycowa przez obręb Nowy Dwór, południowe część obrębów Wielowieś i Działosza oraz obręb Stradomia Wierchnia) występują także gleby brunatne. Miejscami - w dolinach rzecznych - wytworzyły się także mady rzeczne (żyzne, lekkie i bardzo lekkie).

W obrębie użytków rolnych gminy dominują gleby IVa i IVb klasy bonitacyjnej - 44,1% użytków rolnych gminy (Chrulski M., Korol P., 2009). Znaczący - 29,2% użytków rolnych - jest udział gleb V klasy bonitacyjnej. Gleby klasy VI i VIz zajmują łącznie około

7% użytków rolnych gminy. Gleby powyższych klas bonitacyjnych (VI i VIz) zaliczane są do bardzo słabych - można na nich uprawiać tylko nieliczne gatunki roślin. Dlatego warto rozważyć zalesienie tych najsłabszych gleb. Z pośród gleb dobrych (I-III klasy bonitacyjnej) wyróżnia się występujące miejscami (przede wszystkim w obrębach: Stradomia Wierzchnia, Syców, Ślizów i Szczodród) gleby klasy IIIa i IIIb. Zajmują one łącznie ponad 19% powierzchni użytków rolnych gminy.

Walory przestrzeni rolniczej gminy Syców są zróżnicowane. Na znacznej części gleb ornych gminy dominuje kompleks żytni słaby (26% powierzchni gruntów ornych). Ale znaczący jest również udział kompleksów: żytniego bardzo dobrego (21,3% powierzchni gruntów ornych gminy), żytniego dobrego (20,6%) i pszennego dobrego (17%). Ponadto, miejscami, na obszarze gminy występują kompleksy gleb ornych: żytni najsłabszy (9% powierzchni sycowskich gruntów ornych), pszenno-wadliwy (2,7%), zbożowo-pastewny mocny (2,3%) i zbożowo-pastewny słaby (1%).

Wśród sycowskich użytków zielonych przeważają te na glebach IV klasy bonitacyjnej - około 60% użytków zielonych gminy (Chrulski M., Korol P., 2009).). Znaczący - 27% użytków zielonych - jest udział tych na glebach III klasy bonitacyjnej. Użytki zielone na najsłabszych glebach zajmują łącznie 14% sycowskich użytków zielonych, z czego 13% obejmują te na glebach V klasy bonitacyjnej, a 1% te na glebach klasy VI i VIz.

W dokumencie pt. „Diagnoza stanu i kierunki rozwoju rolnictwa na Dolnym Śląsku” (Kutkowska B., Parylak D., Patkowska-Sokoła B., Kordas L., 2007) gminę Syców zakwalifikowano do II rolniczo-rekreacyjnego regionu funkcjonalnego obszarów wiejskich. Za główny cel rozwoju tego regionu uznano rozwój turystyki i rekreacji (Kutkowska B., Parylak D., Patkowska-Sokoła B., Kordas L., 2007). Region ten charakteryzują zatem średnie warunki klimatyczne i glebowe dla rozwoju rolnictwa. Także według waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wskaźnik r.p.p.) Polski wykonanej przez IUNG-Puławy w 2007 r., warunki agroekologiczne w gminie Syców określono na średnio korzystne. Wskaźnik r.p.p. dla znacznej części gminy oszacowano na 31-40 punktów w 100-punktowej skali. Jedynie przestrzeń produkcyjną w południowo-zachodniej części gminy oceniono nieco wyżej, przyznając 51-60 pkt (wskaźnik województwa dolnośląskiego to 74, 9 pkt, a Polski 66,6 pkt).

Waloryzacji przestrzeni rolniczej gminy Syców dokonano również w dokumencie pt.: „Stan środowiska w Polsce” (sporządzonym przez Państwowy Inspektorat Ochrony Środowiska i Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa w 1993 r.). W dokumencie tym sycowskie gleby użytkowane rolniczo otrzymały noty w przedziale 30-40 pkt (w 90-punktowej skali). Wyjątek stanowią gleby położone w:

- północno-wschodniej części obszaru gminy - przyznano im noty poniżej 30 pkt.
- południowo-zachodniej (część południowo-zachodnia obrębu Drołtowice) i południowo-wschodniej (południowa część obrębu Ślizów) części gminy - otrzymały noty w przedziale 40-50 pkt.

Reasumując, z przedstawionych powyżej danych wynika, iż znaczna część obszaru gminy Syców posiada niezbyt korzystne warunki glebowe dla prowadzenia produkcji rolniczej. Dlatego warto rozpatrzyć możliwość rozwoju na tym obszarze innych form zagospodarowania, w tym związanych np. z turystyką i rekreacją. Taki kierunek zagospodarowania sycowskich gleb wskazano we wspomnianym już dokumencie pt.: „Diagnoza stanu i kierunki rozwoju rolnictwa na Dolnym Śląsku” (Kutkowska B., Parylak D., Patkowska-Sokoła B., Kordas L., 2007). Podobny kierunek rozwoju gminy Syców określono również w „Strategii rozwoju gospodarczego miasta i gminy Syców na lata 2004-2014” - zwrócono uwagę na możliwość rozwoju w gminie agroturystyki.

5.2.2. Elementy biosfery.

Potencjalną roślinność naturalną gminy Syców można podzielić na kilka typów (Matuszkiewicz J.M., 2008). Północno-zachodni fragment gminy zajmowały niegdyś ubogie buczyny niżowe (*Luzulo pilosae-Fagetum*; tereny położone w zachodnich częściach obrębów Drołtowice i Szczodrów) oraz acydofilny środkowoeuropejski las dębowy (*Calamagrostio-Quercetum*; tereny położone w rejonie granicy pomiędzy obrębami Szczodrów i Zawada). Południową (fragment centralny), południowo-zachodnią i północno-wschodnią części obszaru gminy porastały grądy środkowoeuropejskie, w odmianie śląsko-wielkopolskiej, formie niżowej, serii ubogiej (*Galio-Carpinetum Sil./Gr.-Pol., poor*). Na terenach obejmujących południowo-wschodni fragment gminy (obręb Ślizów) znajdowały się grądy środkowoeuropejskie serii żyznej (*Galio-Carpinetum Sil./Gr.-Pol., rich*). Ponadto, miejscami występowały: nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe (*Ficario-Ulmetum typicum*) - wzdłuż cieków oraz we wschodniej części miasta Syców oraz niżowe łągi wiązowo-dębowe (*Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum*) - w rejonie Ślizowa. Na pozostałej części obszaru gminy występowały kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Querco-Pinetum*).

Powyższych typów potencjalnej roślinności naturalnej na obszarze gminy Syców praktycznie już nie ma - zostały zniszczone wskutek działalności człowieka, głównie przez

wielowiekową gospodarkę rolną. Wyjątek stanowią występujące miejscami kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Querco-Pinetum*).

Obecnie szata roślinna na obszarze gminy Syców ma charakter: lasów, użytków rolnych i zielonych, zieleni urządzonej (w tym m.in.: cmentarzy, parków, sadów oraz ogródków działkowych i przydomowych) lub zadrzewień przydrożnych i śródpolnych (dość licznych). Ponadto, miejscami rosną „samosiejki” drzew i krzewów. „Półdziki” charakter ma tu także również roślinność trawiasta i zielna. Skład gatunkowy zbiorowisk roślinnych (z wyjątkiem lasów) na obszarze gminy, nie jest dobrze rozpoznany.

W lasach gminy Syców (należących do Nadleśnictwa Syców) dominującym typem siedliskowym lasów są bory mieszane świeże i lasy świeże. Najczęściej spotykanymi w nich gatunkami są sosna zwyczajna i modrzew europejski (przy czym dominującym gatunkiem jest sosna). Ponadto, w lasach gminy Syców występują m.in.: dęby, brzozy, jodły i świerki. Znaczna część sycowskich lasów to lasy ochronne: nasienne wyłączone z użytkowania rębego, na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych, chroniące środowisko przyrodnicze w miastach i wokół miast oraz wodochronne (według „Mapy Przeglądowej Nadleśnictwa Syców, obręb Syców”). W dokumencie „Raport o stanie lasów w Polsce 2009” (opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa) stan sycowskich lasów określono, jako ogólnie dobry. Poziom uszkodzenia lasów (na podstawie defoliacji na Stałych Powierzchniach Obserwacyjnych I rzędu) oszacowano tu na 26-30%.

Roślinność poszycia i runa sycowskich lasów nie jest dobrze rozpoznana. Jej skład gatunkowy prawdopodobnie odpowiada roślinności występującej generalnie w lasach Nadleśnictwa Syców. Przypuszczalnie można tu spotkać m.in. następujące gatunki roślin objętych ścisłą ochroną gatunkową: cis pospolity (*Taxus baccata*), storczyk (*Orchis*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), wiciokrzew pomorski (*Lonicera periclymenum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*). Rośliny podlegające częściowej ochronie gatunkowej reprezentują: barwinek pospolity (*Vinca minor*) oraz konwalia majowa (*Convallaria majalis*). Natomiast z pośród gatunków pospolitych spotkać można m.in. bluszcz pospolity (*Hedera helix*).

Część sycowskich lasów znajduje się w zasięgu Arboretum Leśnego im. prof. Stefana Białoboka (rozciągającego w gminie Dziadowa Kłoda, na południe od granicy gminy Syców). Arboretum posiada status Ogrodu Botanicznego (na podstawie decyzji Ministra Środowiska DOPogiz210-59-59470/06/kl z dnia 19 marca 2006 r.). Natomiast wszystkie lasy z obszaru gminy wchodzi w skład tzw. Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtaleskie”. Kompleks ten utworzono Zarządzeniem Dyrektora Regionalnego Lasów Państwowych Nr 18

w sprawie Leśnych Kompleksów Promocyjnych (z dnia 1 lipca 1996 r.). „Lasy Rychtaleskie” obejmując tereny Nadleśnictw Syców i Antonin oraz Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, utworzono w celu ochrony i promocji cennych ekosystemów. W całym kompleksie najcenniejszym elementem są lasy położone w gminie Rychtal (na południowy-wschód od granicy gminy Syców), w których występuje ekotyp tzw. sosny rychtaleskiej, o udowodnionych naukowo unikatowych walorach genetycznych.

Pomimo antropogenicznego oddziaływania (agrokultura) na obszarze gminy Syców zachowały się fragmenty cennych przyrodniczo siedlisk, które objęto ochroną.

Północą część obszaru gminy (fragmenty obrębów: Wioska, Komorów i Drołtowiec) objęto ochroną w postaci Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” (rozcigającego się na północ i północny-wschód od granicy gminy). Powyższy OChK został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. (Dz. Urz. Województwa Kaliskiego Nr 15, poz. 95) oraz Zarządzeniem Nr 52 Województwa Dolnośląskiego z dnia 26.03.1999 r. Zasady jego ochrony są regulowane w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego Nr 30 z dnia 10 grudnia 2008 r. (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego Nr 317, poz. 3929). Na obszarze gminy Syców znajduje się niewielki - około 205 ha z 9 400 ha - fragment tego OChK.

We wschodniej części gminy - w obrębie Syców - znajduje się użytek ekologiczny „Storczyk”, który ustanowiono Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 47 z dnia 12 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego Nr 236, poz. 3828). Rozporządzenie to zawiera także zasady jego ochrony. Omawiany użytek ekologiczny utworzono w celu ochrony występujących tu licznie stanowisk storczyka szerokolistnego (*Orchis latifolia*) i krwistego (*Orchis incarnata*).

Poza obszarowymi formami ochrony przyrody (wymienionymi powyżej) na obszarze gminy Syców znajdują się także formy punktowe: pomniki przyrody ożywionej oraz stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Dotychczas na obszarze gminy ustanowiono 20 pomników przyrody ożywionej (tabela nr 5.2.2.1.). W ich strukturze gatunkowej dominują kasztanowce białe *Aesculus hippocastanum* (85 drzew, co stanowi około 73% wszystkich drzew objętych w gminie Syców ochroną w postaci pomnika przyrody). Stosunkowo licznie występują także dęby szypułkowe *Quercus robur* (13 sztuk) oraz lipy drobnolistne *Tilia cordata* (7 drzew). Pozostałe gatunki to: buk zwyczajny *Fagus sylvatica* oraz klon zwyczajny *Acer platanoides* (po 3 drzewa), klon jawor *Acer pseudoplatanus*, klon srebrzysty *Acer saccharinum*, platan klonolistny *Platanus x acerifolia*, sosna czarna *Pinus nigra* i świerk pospolity *Picea bies* (po

jednym drzewie). Z dostępnych informacji (rejestr pomników przyrody RDOŚ we Wrocławiu) wynika, iż większość powyższych drzew posiada zdrowy pień, co świadczy o tym, iż drzewa te są zdrowe. Jednak część sycowskich pomników przyrody stanowią drzewa z przesuszem korony lub wypróchnieniem.

Tabela nr 5.2.2.1. Wykaz pomników przyrody ożywionej z obszaru gminy Syców.

L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Ilość [szt.]	Obwód na wysokości 1,3 m [m]	Wysokość [m]	Data utworzenia pomnika przyrody	Podstawa prawna
1.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Drołtowice, przy drodze polnej położonej około 100 m na północ od drogi asfaltowej prowadzącej przez wieś; na działce ewidencyjnej nr 592	1	4,36	25	1980 r.	Decyzja z dnia 27 sierpnia 1980 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 8, poz. 50)
2.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Drołtowice, przy drodze asfaltowej prowadzącej przez wieś; na działce ewidencyjnej nr 87/1 AM1	1	5,62	24	1980 r.	Decyzja z dnia 27 sierpnia 1980 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 8, poz. 50)
3.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Drołtowice, nad stawem; na działce ewidencyjnej nr 110/2 AM1	1	4,65	20	1980 r.	Decyzja z dnia 27 sierpnia 1980 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 8, poz.50)
4.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Leśnictwo Drołtowice, Nadleśnictwo Syców, oddział nr 160; działka ewidencyjna nr 376/3 AM2	5	4,40; 4,83; 4,90; 5,02; 5,85	27, 24, 23, 25, 26	1964 r.	Decyzja Nr 5/64 z dnia 20 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05. 1966 r.)
5.	Sosna czarna <i>Pinus nigra</i>	Drołtowice, na polanie w centralnej części	1	3,24	26	1980 r.	Decyzja z dnia 27 sierpnia 1980 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 8, poz.50)

L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Ilość [szt.]	Obwód na wysokości 1,3 m [m]	Wysokość [m]	Data utworzenia pomnika przyrody	Podstawa prawna
		parku; na działce ewidencyjnej nr 376/3 AM2					
6.	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	Drołtowice, na polanie w południowo-wschodniej części parku - od strony drogi asfaltowej; działka ewidencyjna nr 376/3 AM2	1	3,10	30		Decyzja z dnia 27 sierpnia 1980 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 8, poz.50)
7.	Buk zwyczajny, odmiana purpurowa <i>Fagus sylvatica</i> „ <i>Purpura</i> ”	Syców, park miejski	1	4,67	-	1978 r.	Decyzja z dnia 23 maja 1978 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 3, poz. 18)
8.	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> „ <i>Altropunicea</i> ”	Syców, park miejski; przy alejce prowadzącej po południowo-wschodniej stronie od zabudowań folwarku; na działce ewidencyjnej nr 28/2 AM23	1	3,24	27	1989 r.	Zarządzenie Nr 6/89 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 lutego 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5, poz. 30)
9.	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	Syców, park miejski; w sąsiedztwie rotundy; na działce	1	3,47	30	1989 r.	Zarządzenie Nr 6/89 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 lutego 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5, poz. 30)

L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Ilość [szt.]	Obwód na wysokości 1,3 m [m]	Wysokość [m]	Data utworzenia pomnika przyrody	Podstawa prawna
		ewidencyjnej nr 48 AM17					
10.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Syców, przy ul. Leśnej; na działce ewidencyjnej nr 26 AM22	3	3,61, 4,38, 4,58	16, 15, 17	1978 r.	Decyzja z dnia 23 maja 1978 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 3, poz. 18)
11.	Klon srebrzysty <i>Acer saccharinum</i>	Syców, park miejski; naprzeciwko muszli koncertowej; na działce ewidencyjnej nr 48 AM17	1	3,35	24	1989 r.	Zarządzenie Nr 6/89 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 lutego 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5, poz. 30)
12.	Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	Syców, park miejski; położony w odległości po 10 m od alejki asfaltowej i budynków mieszkalnych; na działce ewidencyjnej nr 6/13 AM23	1	2,88	28	1989 r.	Zarządzenie Nr 6/89 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 lutego 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5, poz. 30)
13.	Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	Syców, park miejski; w sąsiedztwie restauracji „Parkowa”; na działce ewidencyjnej nr 3	3	3,67; 2,90; 3,00	22	1978 r.	Decyzja z dnia 23 maja 1978 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Kaliszu Nr 3, poz. 18)

L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Ilość [szt.]	Obwód na wysokości 1,3 m [m]	Wysokość [m]	Data utworzenia pomnika przyrody	Podstawa prawna
		AM29					
14.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Syców, park miejski; pomiędzy amfiteatrem a asfaltową alejką; na działce ewidencyjnej nr 48 AM17	1	2,58	25	1989 r.	Zarządzenie Nr 6/89 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 lutego 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 5, poz. 30)
15.	Platan klonolistny <i>Platanu x acerifolia</i>	Syców, przy zachodniej ścianie budynku Rejonowej Przychodni Zdrowia; na działce ewidencyjnej nr 102/3 AM24	1	4,78	24	1984 r.	Decyzja z dnia 4 października 1984 r.
16.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Stradomia Wierzchnia, przy drodze gminnej prowadzącej do lasu oddziału 118 Obrębu Syców, Leśnictwa Stradomia, Nadleśnictwa Syców; na działce ewidencyjnej nr 605/2 AM2	6	3,83; 5,45; 5,11; 4,87; 4,90; 5,52	18, 18, 20, 24, 22, 16	1964 r.	Decyzja Nr 6/64 z dnia 20 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)
17.	Park przypałacowy	Stradomia Wierzchnia;	-	-	-	1982 r.	Decyzja z dnia 25 sierpnia 1982 r.

L.p.	Nazwa	Lokalizacja	Ilość [szt.]	Obwód na wysokości 1,3 m [m]	Wysokość [m]	Data utworzenia pomnika przyrody	Podstawa prawna
		działka ewidencyjna nr 725/2					
18.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Szczodrów, koło stawu; na działce ewidencyjnej nr 301/4 AM2	1	4,28	23	1984 r.	Decyzja Nr 528/84 z dnia 4 października 1984 r.
19.	Aleja kasztanowców białych (85 drzew) <i>Aesculus hippocastanum</i>	odcinek około 500 m wzdłuż drogi powiatowej ze Szczodrowa do Wojciechowa; działka ewidencyjna nr 181	-	-	-	1984 r.	Decyzja z dnia 4 października 1984 r.
20.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Komorów, przy drodze w lesie, około 700 m od skraju wsi; kompleks leśny nr 58; działka ewidencyjna nr 288	1	5,26	17	1964 r.	Decyzja Nr 3/64 z dnia 24 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)

źródło: rejestr pomników przyrody RDOŚ we Wrocławiu i wykaz pomników przyrody z obszaru miasta i gminy Syców otrzymany z UMiG.

Na obszarze gminy Syców, o czym już wspomniano, zidentyfikowano stanowiska roślin (20) i zwierząt (6) objętych ochroną gatunkową. Niemal wszystkie z nich znajduje się na terenach leśnych. Wyjątek stanowi stanowisko położone na północ od Wioski - na terenach rolnych. Według informacji uzyskanych z RDOŚ we Wrocławiu organ ten nie ma danych dotyczących gatunków roślin i zwierząt występujących w powyższych stanowiskach.

Na obszarze gminy Syców zidentyfikowano również cenne obszary, które warto byłoby objąć ochroną prawną. Według informacji uzyskanych od Nadleśnictwa Syców na obszarze gminy występują (4) siedliska ptaków chronionych - bociana czarnego i żurawia. Możliwe, iż na omawianym obszarze występują także inne (poza wymienionymi powyżej) walory przyrodnicze, które warto byłoby objąć ochroną. Jednak brak szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej całej gminy uniemożliwia ich wskazanie.

Obszary chronione położone są także w sąsiedztwie gminy Syców. Najbliżej granicy gminy (w odległości około 1,9 km na północ) leży rezerwat przyrody „Gola” (ustanowiony Zarządzeniem Nr 31 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 maja 1954 r. Monitor Polski Nr A-22, poz. 362 oraz Zarządzeniem RDOŚ we Wrocławiu Nr 1 z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Gola”; Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 lutego 2011 r. Nr 28 poz. 345). Nieco dalej znajdują się: proponowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) „Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego” PLH020091 (w odległości około 2,9 km na zachód od granicy gminy), projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) „Leśne Stawki koło Goszcza” PLH020101 (około 3,17 km na północny-zachód od granicy gminy) oraz rezerwat przyrody „Studnica” (ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 września 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody Monitor Polski Nr 85, poz. 400 oraz Obwieszczeniem Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.; Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr 123, poz. 2401; na południowy-wschód od obszaru gminy Syców). Ponadto, w sąsiedztwie obszaru gminy Syców znajdują się: projektowany SOO „Kumali Dobrej” PLH020078 (na zachód od granicy gminy), Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) „Ostoja nad Baryczą” PLB02001 oraz park krajobrazowy „Dolina Baryczy” (na północny-zachód od granicy gminy).

Struktura gatunkowa zwierząt na obszarze gminy została, podobnie jak pierwotna szata roślinna, zmieniona wskutek działalności człowieka. Obecny skład gatunkowy sycowskiej fauny nie jest dobrze rozpoznany. Prawdopodobnie spotkać tu można zwierzęta (o zwiększonej tolerancji sąsiedztwa człowieka), które występują generalnie na całym terenie

Nadleśnictwa Syców, w tym m.in.: borsuki (*Meles meles*), bażanty (*Phasianus colchicus*), daniele (*Dama dama*), dziki (*Sus scrofa*), jelenie (*Cervus elaphus*), kuny (*Martes*), kuropatwy (*Perdix perdix*), lisy (*Vulpes*), sarny (*Capreolus capreolus*), wilki (*Canis lupus*) i zające (*Lepus europaeus*). W Widawie żyją m.in.: cierniki (*Gasterosteus aculeatus*), karpie (*Cyprinus carpio*), kielbie (*Gobio gobio*), okonie (*Perca fluviatilis*), płocie (*Rutilus rutilus*), szczupaki (*Esox lucius*) i ślize (*Barbatula barbatula*).

Z pośród zwierząt chronionych na obszarze gminy występują prawdopodobnie m.in.: bobry (*Castor fiber*), bociany (białe *Ciconia ciconia* i czarne *Ciconia nigra*), czaple (*Ardea cinerea*), czernice (*Aythya fuligula*), głowienki (*Aythya ferina*), kormorany (*Phalacrocorax carbo*), kowaliki (*Sitta europaea*), łabędzie nieme (*Cygnus olor*), myszołowy (*Buteo buteo*), padalce (*Anguis fragilis*), perkozy (*Tachybaptus ruficollis*), perkozy dwuczube (*Podiceps cristatus*), ropuchy (*Bufo bufo*), rzekotki drzewne (*Hyla arborea*), sikory (*Paridae*), sowy (*Strigiformes*), sójki (*Garrulus glandarius*), wydry (*Lutra lutra*), żaby (*Ranidae*), żmije zygzakowate (*Vipera berus*) i żurawie (*Grus grus*).

5.3. Stan środowiska i źródła zagrożeń.

5.3.1. Powietrze atmosferyczne.

Na obszarze gminy brak jest dużych emitorów zanieczyszczeń powietrza. Głównymi lokalnymi ich źródłami są: emisja niska (maksimum w okresie grzewczym), ruch komunikacyjny, przemysł oraz rolnictwo.

Głównym zagrożeniem jakości powietrza na obszarze gminy Syców jest niska emisja zanieczyszczeń, których źródłem są głównie lokalne kotłownie (paleniska domowe). Emisja niska jest dokonywana ze szczególnym natężeniem w sezonie grzewczym. Ze względu na nagromadzenie stosunkowo licznych źródeł takiej emisji w gminie, możliwe są tu koncentracje zanieczyszczeń w powietrzu. Dość uciążliwe stają się one w okresach występowania inwersji termicznej w dolnej warstwie atmosfery, która związana jest ze szczególnymi warunkami pogodowymi (brak wiatru, zazwyczaj cyrkulacja wyżowa, zwiększone wychładzanie nocne w warunkach bezchmurnego nieba). Inwersje termiczne powodują kumulację zanieczyszczeń w tzw. warstwie podinwersyjnej, która nie pozwala na ich rozpraszanie. Szczególnie zagrożone są wtedy wszelkie obniżenia terenu. W przypadku inwersji warunkowanej wychładzaniem podłoża (bezchmurne i bezwietrzne noce), następują spływy zimnego powietrza ze zboczy ku obniżeniom terenowym. Jednocześnie powstają warunki sprzyjające pojawianiu się mgieł. Zanieczyszczenia z emisji niskiej są wówczas

koncentrowane w przyziemnej warstwie atmosfery, często tylko do wysokości kilkunastu metrów. W warunkach mgielnych tworzyć mogą dodatkowo zanieczyszczony aerozol atmosferyczny (czyli drobiny materii unoszące się w powietrzu). W przypadku lokalizacji części zabudowy na zboczach obniżeń, dokonywana stamtąd emisja niska kierowana będzie do dna obniżeń (dna dolin), oddziałując na tereny niezabudowane. Jednak zjawisko takie jest zauważalne w większości terenów osadniczych, gdzie znajdują się lokalne kotłownie stosujące paliwa stałe (głównie węgiel).

Drugą istotną grupą źródeł zanieczyszczeń powietrza w gminie Syców jest ruch samochodowy. Poruszające się pojazdy samochodowe emitują zanieczyszczenia powietrza, w tym m.in.: dwutlenek węgla, tlenki azotu i węgla, węglowodory oraz różnego typu pyły. Emisje te mogą być szczególnie uciążliwe dla ludzi, gdyż są emitowane na poziomie oddychania. Najbardziej zagrożone emisjami zanieczyszczeń komunikacyjnych są tereny położone wzdłuż odcinków dróg krajowych (nr 8 i 25) oraz wojewódzkich (nr 448 i 449) prowadzących przez gminę. Na niektórych odcinkach drogi te przechodzą przez tereny osadnicze. Problem emisji zanieczyszczeń jest tu więc dość istotny.

Potencjalnym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza może być również ruch kolejowy. Przez obszar gminy Syców prowadzi linia kolejowa nr 181 relacji Herby Nowe - Oleśnica (o której mowa szerzej w rozdziale nr 13 pt. „Komunikacja”). Jest to linia niezelektryfikowana, zatem mogą z niej korzystać wyłącznie pociągi spalinowe, emitujące zanieczyszczenia powietrza. Obecnie omawiana linia na odcinku Kępno-Syców-Oleśnica nie jest użytkowana, ale prawdopodobnie w przyszłości zostanie na niej przywrócony ruch pasażerski. Wówczas stanie się źródłem negatywnych oddziaływań na środowisko.

Kolejnym źródłem zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy Syców jest przemysł. Na obszarze gminy znajdują się średnie (w tym związane z produkcją rolną) i małe przedsiębiorstwa (przede wszystkim z branż produkcyjno-usługowych), które mogą emitować zanieczyszczenia powietrza. Jednak według informacji zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Syców na lata 2010-2014” powyższe zakłady nie emitują znaczącej (przekraczającej wartości dopuszczalne) ilości zanieczyszczeń powietrza. Można więc uznać, iż prowadzona w nich działalność nie stanowi obecnie źródła zagrożeń jakości powietrza w gminie.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza, związanym przede wszystkim z obszarem wiejskim gminy Syców, jest rolnictwo. Problemem są tu z jednej strony emisje amoniaku ze źródeł rolniczych (m.in. z obornika stosowanego na polach), a drugiej emisje zanieczyszczeń powietrza, powstające w trakcie wypalania traw lub odpadów ogrodowych.

Praktyki te stosowane są w Polsce dość często wiosną i jesienią. Ich efektem są nie tylko emisje szkodliwych (zwłaszcza dla ludzi chorych na drogi oddechowe) zanieczyszczeń powietrza, ale także zubożenie różnorodności gatunkowej lokalnej (w miejscu wypalania) fauny i flory.

Wszystkie z opisanych powyżej źródeł emisji zanieczyszczeń, mają wpływ na stan i jakość powietrza na obszarze gminy Syców i w jej sąsiedztwie. Na obszarze gminy nie stacji monitoringu powietrza Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Dlatego dla oceny jakości powietrza omawianego obszaru opracowania możliwe jest jedynie posłużenie się wynikami dla punktów położonych w jego sąsiedztwie. Najbliżej położone stacje pomiarowe znajdują się w Oleśnicy (przy ul. Brzozowej; w odległości około 38 km na południowy-zachód od miasta Syców) i w Trzebnicy (przy ul. Żołnierzy Września; około 73 km na zachód od miasta), zatem w dość dużej odległości od obszaru gminy Syców. W związku z powyższym oraz ze względu na położenie stacji (w rejonach silniej uprzemysłowionych) uzyskiwane tam wyniki nie są adekwatne do oceny stanu powietrza w gminie Syców. Dlatego możliwa jest tu jedynie ogólna ocena zanieczyszczenia powietrza - oparta o wyniki badań jakości powietrza uzyskane na punktach pomiarowych w całej strefie oleśnicko-trzebnickiej, w której znajduje się gmina Syców. Na podstawie wyników badań przeprowadzonych w 2009 r. stwierdzono, iż dla strefy tej nie ma potrzeby opracowania Programu Ochrony Powietrza. Z pośród badanych substancji (dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego PM₁₀, tlenku i dwutlenku azotu, tlenku węgla, ołowiu i kadmu) jedynie poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ był podwyższony. Z danych zebranych na wspomnianej stacji w Oleśnicy wynika, iż została tam - o około 2 dni - przekroczona dopuszczalna liczba przekroczeń (35 dni z przekroczeniami w roku kalendarzowym) dla normy średniodobowej. Ze względu na położenie obszaru gminy Syców z dala od powyższych punktów pomiarowych oraz brak w jego granicach szczególnych źródeł omawianego typu zanieczyszczeń, jest mało prawdopodobne, aby powietrze było tu znacznie zanieczyszczone.

Reasumując, przedstawiona powyżej analiza wskazuje, że zagrożenia jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy Syców mają przede wszystkim charakter lokalny. Dlatego należy spodziewać się, że istotne uciążliwości związane z zanieczyszczeniem powietrza będą występować tu jedynie lokalnie i tylko okresowo lub epizodycznie.

5.3.2. Zagrożenia hałasem.

Głównym źródłem hałasu na obszarze gminy są: ruch komunikacyjny, różnego typu przedsiębiorstwa oraz przemysł (wydobycie kruszywa). Uciążliwości akustyczne związane z ruchem samochodowym dotyczą tu zarówno ruchu tranzytowego, jak i lokalnego. Niewątpliwie obecnie najsilniej obciążone ruchem są sycowskie odcinki dróg krajowych nr 8 i 25 oraz dróg wojewódzkich nr 448 i 449. Oddziaływanie hałasu komunikacyjnego dotyczy terenów, przez które przebiegają powyższe drogi. W przyszłości sytuacja ta prawdopodobnie się zmieni. Po wybudowaniu sycowskiego odcinka drogi S-8 (o której mowa m.in. w rozdziale nr 13 pt. „Komunikacja”) znaczny potok ruchu samochodowego (w tym zwłaszcza tranzytowego), który teraz „płyne” przez drogę krajową nr 8, zostanie prawdopodobnie przeniesiony na drogę S-8. Wówczas poprawie powinien ulec lokalny klimat akustyczny na terenach położonych wzdłuż odcinka drogi krajowej nr 8 (z wyjątkiem odcinka stanowiącego obwodnicę miasta, po którym będzie prowadziła droga S-8). Jednocześnie na emisję hałasu komunikacyjnego będą narażone tereny położone wzdłuż tej drogi. Należy jednak podkreślić, iż na obszarze gminy Syców projektowana droga ekspresowa nie będzie prowadziła (na znacznym odcinku) w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, stanowiącej główny receptor emisje hałasu komunikacyjnego.

Pośrednim skutkiem realizacji planowanej drogi ekspresowej może być również pogorszenie klimatu akustycznego na terenach położonych wzdłuż dróg prowadzących przez centrum miasta Sycowa. Bowiem po wybudowaniu drogi S-8 (na odcinku stanowiącym obecnie obwodnicę miasta w ciągu drogi krajowej nr 8) ruch niektórych pojazdów, w tym innych niż samochodowe (np.: ciągników rolniczych) zostanie przeniesiony na powyższe drogi. Wówczas staną się one bardziej (niż obecnie) obciążone ruchem samochodowym, a co za tym idzie będą stanowiły źródło większego hałasu komunikacyjnego.

W 2007 r. przeprowadzono badanie natężenia poziomu hałasu komunikacyjnego na odcinkach niektórych dróg prowadzących przez obszar gminy Syców. Badanie to przeprowadzono w pięciu punktach pomiarowych zlokalizowanych przy:

- ul.: Wrocławskiej w Sycowie - trasie wiodącej w kierunku Wrocławia,
- ul. Mickiewicza 18 w Sycowie - drodze wylotowej w kierunku Kalisza,
- ul. Kolejowej 6 w Sycowie – trasie wiodącej w kierunku Namysłowa,
- na odcinku drogi krajowej nr 8 w Gaszowicach (13).

We wszystkich z powyższych punktów pomiarowych średni poziom równoważny hałasu przekroczył wartość normatywną dla 16 godzin dnia (60 dB) odpowiednio o: 7,7 dB (w punkcie przy ul. Wrocławskiej), 10,2 dB (w punkcie przy ul. Mickiewicza), 5,7 dB (w punkcie przy ul. Kolejowej) oraz 13,6 dB (w Gaszowicach).

Hałas komunikacyjny może być także uciążliwy na odcinkach dróg wojewódzkich i drogi krajowej, prowadzących przez tereny zabudowane niektórych z sycowskich miejscowości (w tym zwłaszcza na terenach, na których budynki mieszkalne zlokalizowane są stosunkowo blisko krawędzi jezdni). Czynnikiem wpływającym na pogorszenie klimatu akustycznego na obszarze gminy może być również (oprócz natężenia ruchu) zły stan techniczny nawierzchni poszczególnych dróg.

Poza ruchem tranzytowym uciążliwy jest również hałas emitowany przez samochody dostawcze obsługujące firmy różnych branż zlokalizowane głównie w mieście Sycowie. Dodatkowe obciążenie terenów osadniczych gminy stanowi hałas komunalny (związany z obecnością i działalnością człowieka, np.: hałas sąsiedzki).

Źródłem zagrożeń hałasem komunikacyjnym w gminie Syców może być także linia kolejowa nr 181 (relacji Herby Nowe-Oleśnica). Obecnie linia ta, na odcinku Kępno-Syców-Oleśnica nie jest użytkowana, ale nie można wykluczyć przywrócenia na niej ruchu w przyszłości (z dostępnych informacji wynika, iż trwają rozmowy nad przywróceniem tu ruchu pasażerskiego). Wówczas będzie ona stanowiła źródło hałasu komunikacyjnego. W przyszłości takim źródłem może być także planowana linia Kolei Dużych Prędkości - „Y” relacji: Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław. Sycowski odcinek tej linii będzie prawdopodobnie prowadził przez zachodnią lub południową część obszaru gminy Syców (projekt sieć KDP w Polsce jest na etapie prac przygotowawczych; projekt ma być zrealizowany do 2030 r.).

Innym źródłem hałasu (przemysłowego), który występuje w większości miejscowości gminy Syców, są różnego typu podmioty (np.: różnego typu zakłady produkcyjne i usługowe, warsztaty, sklepy, hurtownie, punkty gastronomiczne, stacje paliw, warsztaty itp.). Emitują one hałas przede wszystkim z urządzeń chłodzących i klimatyzacyjnych oraz urządzeń służących danej działalności. Źródłem hałasu przemysłowego o zasięgu lokalnym jest prawdopodobnie również działalność eksploatacyjna złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś” (położonego w południowej części obrębu Wielowieś). Ponieważ dotychczas na obszarze gminy Syców nie prowadzono pomiarów natężenia tego hałasu przemysłowego, trudno jednoznacznie określić jego wielkość oraz zakres. Jednak z uwagi na dość krótkotrwałe (zazwyczaj do kilku godzin dziennie) i lokalne oddziaływanie nie powinien on

znacząco wpływać na jakość klimatu akustycznego sycowskich wsi. Dotyczy to również działalności eksploatacyjnej.

Źródłem hałasu na obszarze gminy (w tym zwłaszcza obszaru wiejskiego) może być także działalność rolnicza (np.; pracujące maszyny). Jednak omawiany typ hałasu jest uciążliwy głównie dla operatorów maszyn rolniczych, więc stosunkowo niewielkiej grupy ludzi. Poza tym hałas rolniczy występuje jedynie sezonowo i w dość krótkim okresie (zwykle do dwóch miesięcy). Zatem nie powinien on znacząco negatywnie wpływać na środowisko. Warto także zaznaczyć, iż na terenów rolnych hałas nie jest normowany.

5.3.3. Wody powierzchniowe.

Z cieków płynących przez gminę dotychczas badano jakość wód Widawy (na stanowisku zlokalizowanym na moście B. Krzywoustego we Wrocławiu, około 79 km na południowy-zachód od miasta Syców) i Oleśnicy (na stanowisku przy jej ujściu do Widawy). Natomiast w odniesieniu do pozostałych cieków gminy Syców brakuje informacji o jakości niesionych przez nie wód i ich zmianach.

Według wyników monitoringu operacyjnego WIOŚ (przeprowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2007 r.) wody Widawy zaliczono do klasy II (według klasyfikacji elementów fizyko-chemicznych), a stan wód Oleśnicy oceniono na mniej, niż dobry. Przy czym należy zaznaczyć, iż powyższe wyniki badania uzyskano w punktach pomiarowych, położonych poza obszarem gminy Syców - w dolnych biegach Widawy i Oleśnicy. Stan wód w sycowskich (górnym) odcinku omawianych rzek prawdopodobnie jest lepszy. Dotyczy to zwłaszcza Widawy, która na obszarze gminy Syców zaczyna swój bieg, przepływając na pewnym odcinku z dala od terenów zabudowanych.

Obszar gminy Syców jest zurbanizowany, co może stanowić zagrożenie dla wód powierzchniowych tego obszaru. Do sycowskich rzek - zwłaszcza tych płynących przez obszary zabudowane i tereny mogą przedostawać się ścieki bytowo-gospodarcze, przemysłowe lub rolnicze (spływy powierzchniowe z pól). Problem ten jest szczególnie istotny, gdyż obszar gminy Syców jest skanalizowany w niewielkim stopniu. Problemem na obszarze gminy jest także gospodarka odchodami zwierzęcymi. Według „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Syców na lata 2010-2014” większość sycowskich gospodarstw nie posiada odpowiednich urządzeń do przechowywania odchodów zwierzęcych.

W związku z powyższym wody powierzchniowe obszaru gminy mogą być zanieczyszczone. Potwierdzają to poniekąd wyniki badań stopnia skażenia wód

powierzchniowych metalami ciężkimi, przedstawione w „Atlasie geochemicznym Polski”. Z zawartych w tym opracowaniu informacji wynika, iż w wodach powierzchniowych gminy Syców występują podwyższone zawartości: glinu (0,4-0,8 mg/l), miedzi (10-20 µg/l) oraz żelaza (2-4 mg/l).

~~Dotychczas nie badano zagrożenia powodziowego ze strony rzek płynących przez gminę. Nie wyznaczono dla nich formalnie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.).~~ W granicach gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały wskazane na rysunku. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu, wynikające z przepisów odrębnych. Na dzień uchwalenia Studium są to zasady określone w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469) - art. 88l ust. 1:

"**Art. 88l.** 1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego",

a także art. 40 ust. 1 pkt 3:

" **Art. 40.** 1. Zabrania się:

(...)

- 3) lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia

ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania."

~~Jednak z informacji zawartych w „Planie urządzeniowo-rolnego gminy Syców” (Chrulski M. i inni, 2009) wynika, iż z ciekami płynącymi przez gminę związane jest niewielkie zagrożenie powodziowe – dotyczy ono zwłaszcza Widawy i Młyńskiej Wody.~~ Problemem na obszarze gminy są także tereny podmokłe - w 2008 r. zidentyfikowano 55 ha takich terenów. Ponadto, miejscami zagrożenie mogą stanowić wody ze spływu powierzchniowego - ze stoków lokalnych wzniesień. Część z tych stoków jest zalesiona, co zmniejsza prawdopodobieństwo gwałtownego spływu wody ku terenom położonym niżej, jednak nie można całkowicie wykluczyć takiego zagrożenia.

5.3.4. Wody podziemne.

Północno-wschodni fragment obszaru gminy Syców leży, o czym wspomniano już (w rozdziale nr 5.1.3.), w zasięgu JCWPd nr 80. Natomiast pozostała część obszaru gminy znajduje się w zasięgu JCWPd nr 96 oraz wydzielonego w jej ramach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 322 „Oleśnica”. Dla tego zbiornika wyznaczono obszar wysokiej ochrony (OWO) wód zwykłych (według koncepcji ochrony GZWP Kleczkowskiego, 1990 r.).

Opisane już wcześniej (w rozdziale nr 5.1.3.) warunki hydrogeologiczne obszaru gminy Syców miejscami nie sprzyjają zachowaniu dobrej jakości wód podziemnych - ze względu na słabą izolację (lub jej brak) podziemnych wód użytkowych na części obszaru gminy. Jednak według wyników badań (monitoring diagnostyczny) wód JCWPd nr 80 przeprowadzone przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną w 2010 r. (w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Sycowie) wynika, iż są dobrej jakości - zaliczono je do II klasy.

Złej jakości może być natomiast pierwszy horyzont wód podziemnych - szczególnie w dolinach rzek oraz w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części gminy, gdzie wody są słabo izolowane od wpływów z powierzchni terenu. Zazwyczaj na obszarach zurbanizowanych poziom ten jest zanieczyszczony. Prawdopodobnie tak też jest w omawianym przypadku.

Źródłem zanieczyszczeń wód w mieście są przede wszystkim ścieki bytowo-gospodarcze, miejsca gromadzenia odpadów oraz obornik i nawozy sztuczne stosowane na polach czy ogródkach działkowych. Aby zminimalizować istniejące zagrożenie należy zadbać

o poprawę funkcjonowanie gospodarki ściekowej w gminie, np.: poprzez pełne wyposażenie terenów zurbanizowanych w sieć kanalizacyjną lub zachętę mieszkańców poszczególnych miejscowości do usprawnienia stosowanej przez nich indywidualnej gospodarki ściekowej (uszczelnienie osadników, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków). Ponadto, aby ograniczyć możliwość przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, powinno się zadbać o właściwe zabezpieczenie miejsc gromadzenia odpadów (m.in.: stosować izolacje od gruntu i zadaszenia). Właściwie zabezpieczony powinien być również teren rekultywowanego składowiska odpadów (położonego w obrębie Syców).

Ze względu na rolniczy charakter obszaru wiejskiego gminy Syców znaczącym źródłem zanieczyszczeń wód są tu także obornik i nawozy sztuczne stosowane na polach. Substancje te przedostają się często do wód gruntowych i zanieczyszczają je. Aby temu zapobiec warto byłoby ograniczyć stosowania różnego typu pestycydów.

Powinno się również ograniczyć możliwość gospodarowania na terenach położonych w zasięgu Obszaru Wysokiej Ochrony GZWP nr 322 „Oleśnica” (obejmującego fragmenty obrębów: Drołtowice, Szczodrów i Gaszowice).

5.3.5. Gleby.

Badania składu chemicznego gleb nie wykazują na obszarze gminy Syców istotnych zanieczyszczeń. Szczególnych zanieczyszczeń nie wykazały również badania stopnia skażenia osadów wodnych metalami ciężkimi. Wprawdzie zawartości niektórych pierwiastków zarówno w sycowskich glebach, jak i osadach wodnych są podwyższone - w stosunku do najniższych wartości odnotowanych w glebach Polski, ale nieznacznie. Wprawdzie według danych zamieszczonych w „Atlasie geochemicznym Polski” (Lis J., Pasieczna A., 1995) w osadach wodnych na obszarze gminy stwierdzono stosunkowo wysoką - na tle całego kraju - zawartość baru (200-250 ppm). Ale w odniesieniu do innych terenów województwa dolnośląskiego, wartość ta nie jest tak znacząca.

W glebach gminy stwierdzono nieznacznie podwyższoną zawartość: cynku (25-50 ppm), manganu (250-500 ppm), ołowiu (12,5-18 ppm) oraz siarki (0,01-0,02 ppm). Ponadto, w glebach położonych w północno-zachodniej części gminy odnotowano nieco wyższą, niż najniższa w Polsce, zawartość: arsenu (5-10 ppm; ppm=mg/kg), baru (50-100 ppm), cynku (50-100 ppm), miedzi (20-40 ppm) i żelaza (0,5-1 ppm). Nieznacznie podwyższoną zawartość strontu (10-20 ppm) i tytanu (25-50 ppm) stwierdzono w glebach południowo-zachodniej części obszaru gminy Syców.

Zaznaczyć jednakże należy, że stwierdzane podwyższone zawartości metali nie powinny stanowić zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi. Podwyższone zawartości niektórych z pierwiastków w sycowskich glebach, mają prawdopodobnie genezę naturalną - trudno to jednak jednoznacznie określić, gdyż dotychczas nie przebadano gleb gminy pod tym kątem. Badania takie wykonano (w latach 2000-2008) natomiast dla gleb powiatu oleśnickiego. Według wyników tych badań gleby powiatu użytkowane rolniczo, nie są szczególnie zanieczyszczone. Ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń (ołowiu i benzo(a)piranu) odnotowano jedynie w glebach wokół Centralnej Ciepłowni w Oleśnicy oraz ZNTK Oleśnica S.A. W związku z powyższym można przypuszczać, że również gleby na obszarze gminy Syców, nie są szczególnie zanieczyszczone. Gleby są tu także bezpieczne pod względem radiologicznym - dawka promieniowania gamma na znacznym obszarze gminy odpowiada średniej wartości rejestrowanej w Polsce (20-30 nGy/h). Jedynie we wschodniej części gminy odnotowano wartość nieco wyższą - 30-40 nGy/h.

Problemem na obszarze gminy Syców jest erozja wietrzna i wodna. Według mapy stopnia degradacji gleb Polski (Gębka, 2006 r.) w gminie występuje erozja wodna słaba. Nie powinna się ona w przyszłości znacząco nasilić. Natomiast zagrożenie gruntów rolnych gminy erozją wietrzną oszacowano na średnie.

5.3.6. Zagrożenia dla fauny i flory.

Na obszarze gminy Syców dominują użytki rolne oraz lasy i zadrzewienia. Ponadto, w większości miejscowości gminy znajduje się zieleń urządzone. Miejscami występują tu także „samosiejki” drzew i krzewów. Ponadto, w granicach gminy Syców znajduje się także kilka obiektów i obszarów cennych przyrodniczo. Północna część obszaru gminy (fragmenty obrębów: Wioska, Komorów i Drołtowice) leży w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, rozciągającego się na północ i północny-wschód od granicy gminy (na pewnym odcinku granica powyższego obszaru pokrywa się z granicą gminy Syców). Natomiast w obrębie Syców położony jest użytek ekologiczny „Storczyk”. Ponadto, na obszarze gminy znajduje się 20 pomników przyrody. zidentyfikowano tu także stosunkowo liczne stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. To właśnie powyższe obiekty i obszary są potencjalnie narażone na naruszenie lub zniszczenie ze strony nowego zainwestowania. Zagrożeniem dla fauny i flory sycowskich obszarów i obiektów chronionych jest ich bezpośrednie sąsiedztwo, które - w granicach obszaru gminy - stanowią lasy, użytki rolne i tereny osadnicze. Istnieje więc tu możliwość

penetracji - w poszukiwaniu pożywienia - terenów osadniczych przez dzikie ptactwo i drobne ssaki (głównie te dobrze znoszące obecność człowieka). Dlatego istotne jest właściwe zabezpieczenie miejsc gromadzenia odpadów tak, aby zwierzęta nie roznosiły zanieczyszczeń. Planując nowe zagospodarowanie, warto również zwrócić uwagę na to, aby w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i obszarów chronionych nie lokalizować obiektów szczególnie negatywnie wpływających na środowisko.

Zagrożone (działalnością człowieka) mogą być także tereny sycowskich lasów (większość z nich zaliczono do lasów ochronnych, co niesie ze sobą pewne ograniczenia) i użytków rolnych. Szczególnie negatywnie na środowisko wpływa intensywne rolnictwo. Stosowane w nim nawozy sztuczne i chemiczne środki ochrony roślin oraz wykorzystywanie ciężkich maszyn, stanowi poważne zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych - do uproszczenia i zubożenia ich struktury przyrodniczej. Niemniej, jeśli rozwój zainwestowania w gminie Syców zostanie przeprowadzony prawidłowo - z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych - nie powinny pojawić się tu szczególne zagrożenia dla lokalnej fauny i flory, w tym obszarów i obiektów chronionych.

5.3.7. Zagrożenia awariami.

Ze względu na charakter zagospodarowania obszaru gminy i jego położenie w układzie komunikacyjnym regionu, zagrożenia awariami dotyczą tu głównie skutków wypadków drogowych (zwłaszcza z udziałem pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne dla środowiska przyrodniczego lub ludzi) oraz następstw usterek i uszkodzeń istniejących elementów infrastruktury technicznej, w tym zwłaszcza: liniami i stacjami elektroenergetycznymi, gazociągami wysokiego ciśnienia DN 80 oraz rurociągiem paliwowym wysokiego ciśnienia 6,3 MPa i średnicy DN 250 relacji Ostrów Wielkopolski-Wrocław. Zazwyczaj skutki awarii przemysłowych są poważne, ale dotyczą one przeważnie ograniczonej przestrzeni. Poza tym można przypuszczać, iż ewentualne awarie omawianego typu są możliwe do szybkiego opanowania przez stosowne służby.

5.3.8. Przekształcenia krajobrazu.

Krajobraz obszaru gminy został już w pewnym stopniu przekształcony - przede wszystkim wskutek wprowadzenia zabudowy oraz infrastruktury komunikacyjnej i

technicznej, ale także w zakresie pokrycia terenu roślinnością. Lokalnie zmiana krajobrazu jest zwiększona o przekształcenia rzeźby terenu (wzrost eksploatacyjne w południowej części obrębu Wielowieś). Na dużych powierzchniach obszaru gminy krajobraz nosi cechy kulturowe.

5.4. Uwarunkowania wynikające z walorów i stanu środowiska przyrodniczego.

1. Zgodnie z dziesiętnym podziałem regionalnym Polski (J. Kondracki, 2002) obszar gminy Syców położony jest w zasięgu czterech mezoregionów: Kotlina Milicka (północna część gminy), Wzgórza Twardogórskie (północno-zachodni fragment gminy), Wzgórza Ostrzeszowskie (wschodnia część omawianego obszaru) oraz Równina Oleśnicka (południowo-wschodni fragment gminy).
2. W strukturze litologicznej wierzchnich warstw podłoża występują głównie utwory czwartorzędowe, w tym m.in. głązy, żwiry i gliny zwałowe akumulacji czołolodowcowej oraz gliny zwałowe i ich aluwia piaszczyste z gładami akumulacji lodowcowej.
3. W południowej części obrębu Wielowieś znajduje się eksploatowane złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś” z terenem i obszarem górniczym „Wielowieś III”. Eksploatacja kruszywa (nielegalna) w granicach gminy odbywa się także w tzw. punktach powierzchniowej eksploatacji. Ponadto, na obszarze gminy (na rejonie granicy pomiędzy obrębami Syców i Ślizów) wskazano (w „Planie urządzeniowo-rolnym gminy Syców” z 2009 r., obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i dotychczasowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców) perspektywiczny obszar występowania ilów budowlanych.
4. Gmina Syców leży w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Północno-wschodnią część gminy obejmuje JCWPd nr 80, a pozostały fragment omawianego obszaru leży w zasięgu JCWPd nr 96. W ramach drugiej z wymienionych JCWPd wydzielono Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 322 „Oleśnica”, w zasięgu którego leży zachodnia część obszaru gminy Syców. Dla powyższego GZWP wyznaczono obszar wysokiej ochrony (OWO) wód zwykłych.

Wprowadza to ograniczenia we wprowadzaniu nowego zainwestowania.

5. W części obszaru gminy (w pasie prowadzącym przez: Drołtowice, Zawadę, Działoszę, Wielowieś, Nowy Dwór i Ślizów) nie stwierdzono występowania Głównego Użytkowego Pietra Wodonośnego (GUPW). Głębokość występowania GUPW na pozostałym fragmencie obszaru gminy jest zróżnicowana. W centralnej części omawianego obszaru waha się od 0 do 5 m. W północnych fragmentach obrębów Komorów i Wioska oraz w rejonie wsi Gaszowice i Stradomia Wierzchnia wody GUPW zalegają na głębokości 5-15 m. Natomiast na pozostałej części obszaru gminy (gdzie stwierdzono występowanie GUPW) wody występują na głębokości 15-50 m.
6. Wody występujące w okolicy miejscowości Komorów i Syców nie posiadają naturalnej izolacji od wpływów z powierzchni terenu. Natomiast wody w północno-wschodniej i południowo-zachodniej części gminy są słabo izolowane od wpływów z powierzchni gruntu. Wody podziemne w powyższych częściach gminy są więc wrażliwe na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Należy wziąć to pod uwagę planując nowe zagospodarowanie.
7. Gmina położona jest w zasięgu zlewni Baryczy i Widawy. Sieć hydrograficzna gminy jest dość dobrze rozbudowana. Największymi rzekami płynącymi przez obszar gminy są Widawa (prawy dopływ Odry) i Młyńska Woda (lewy dopływ Baryczy). Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają stosunkowo liczne rowy melioracyjne.
8. Z niektórymi ciekami płynącymi przez obszar gminy związane jest zagrożenie powodziowe. Ponadto, na obszarze gminy może występować (lokalnie) niebezpieczeństwo pojawienia się wód spływu powierzchniowego z terenów położonych wyżej. Jednak zagrożenie takie może być stosunkowo łatwo ograniczone przez odpowiednie odwodnienie terenów. Natomiast zagrożenie powodziowe ze strony sycowskich rzek należy uwzględnić planując nowe zagospodarowanie.
9. Na obszarze gminy występują tereny podmokłe. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż miejscami (m.in. w zagłębieniach terenów oraz na odcinkach nieuregulowanych cieków) mogą występować (cyklicznie, po intensywnych opadach

lub roztopach) okresowe zbiorniki wodne i ciekły. Tereny ich występowania można uznać za zalewowe, co wprowadza określone ograniczenia w możliwości zagospodarowaniu tych terenów. Ze względu na potrzebę zwiększenia możliwości retencjonowania wód, wskazane byłoby wykorzystanie ich w tym kierunku.

10. Rzeźba terenu na obszarze gminy jest zróżnicowana, przy czym na znacznej części omawianego obszaru ma ona charakter niskofalisty i nizinny. W centralnej części gminy występuje rzeźba „falista”. Takie ukształtowanie powierzchni terenu na obszarze gminy nie powinno stwarzać znaczących utrudnień we wprowadzaniu nowego zagospodarowania. Pewne utrudnienia mogą występować jedynie lokalnie, w tym m. in. w miejscach o zwiększonych spadkach terenu.
11. Gmina Syców leży w zasięgu dwóch regionów klimatycznych: Południowowielkopolskiego (XVI) i Dolnośląskiego Środkowego (XXIV). Oba z tych regionów zaliczane są do dość ciepłych i łagodnych. Średnia roczna temperatura na obszarze gminy Syców wynosi około 7,1 °C. Warunki przewietrzania gminy określa się jako dobre.
12. W „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim” (WBU we Wrocławiu, 2010) obszar gminy Syców zaliczono do strefy III energetycznej wiatru - korzystnej dla rozwoju energetyki wiatrowej. Przy czym rozważając możliwość realizacji elektrowni wiatrowych na obszarze gminy, warto zbadać dokładnie lokalne wartości prędkości wiatru. Należy wówczas wziąć pod uwagę także inne uwarunkowania, w tym m.in. występowanie cennych obszarów i obiektów, które podlegają ochronie.
13. Według waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski wykonanej przez IUNG Puławy stan i jakość przestrzeni rolniczej w gminie Syców uznano za średnie - znacznej części sycowskiej przestrzeni produkcyjnej przyznano od 31 do 40 punktów (w 100-punktowej skali). Jedynie tereny położone w południowo-zachodniej części obszaru gminy oceniono wyżej - przyznając 51-60 punktów.
14. W opracowaniu pt. „Diagnoza stanu i kierunki rozwoju rolnictwa na Dolnym Śląsku” (Kutkowska B., Parylak D., Patkowska-Sokoła B., Kordas L., 2007) obszar gminy

Syców zakwalifikowano do rolniczo-rekreacyjnego (II) regionu funkcjonalnego obszarów wiejskich. Warto byłoby rozważyć rozwój gminy we wskazanym kierunku. Zwłaszcza ze względu na fakt, iż wartość produkcyjna gleb na obszarze gminy Syców jest obniżona - składają się na to niska jakość gleb, warunki klimatyczne oraz występująca na obszarze gminy erozja wietrzna i wodna.

15. Pierwotna szata roślinna została antropogenicznie przekształcona, głównie w wyniku działalności rolniczej. Zachowane ekosystemy leśne odbiegają znacznie (w swojej strukturze przyrodniczej) od naturalnych. Pomimo tych przekształceń na obszarze gminy zidentyfikowano kilka cennych siedlisk. Należą do nich w szczególności fragmenty borów mieszanych sosnowo-dębowych (Querco-Pinetum).
16. Na obszarze gminy Syców znajdują się cenne obszary i obiekty: fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, użytek ekologiczny „Storczyk”, pomniki przyrody ożywionej, stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz obszary, na których występują ptaki chronione. Cenne są również sycowskie lasy, które wchodziły w skład tzw. Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtańskie”. Dodatkowo część z nich ma charakter ochronny. W związku z powyższym planując nowe zagospodarowanie na obszarze gminy należy wziąć pod uwagę konieczność ochrony walorów środowiska przyrodniczego, ale także lokalnego krajobrazu. We wprowadzaniu nowego zainwestowania istotne jest również zachowanie ciągłości powiązań sycowskich obszarów cennych przyrodniczo z zewnętrznymi układami przyrodniczymi, w tym terenami chronionymi.
17. Struktura gatunkowa zwierząt obszaru gminy nie jest dobrze rozpoznana. Prawdopodobnie występują tu zwierzęta o zwiększonej tolerancji na człowieka.
18. Walory przyrodnicze gminy Syców stwarzają uwarunkowania dla rozwoju różnego rodzaju aktywności, w tym zwłaszcza turystyki i zagospodarowania turystycznego. Obecnie działalność turystyczna - jako element bazy ekonomicznej gminy - odgrywa niewielką rolę. Dla rozwoju gminy korzystne byłoby stworzenie warunków dla rozwoju takiej formy zagospodarowania turystycznego, która stanowiłyby atrakcję dla potencjalnych turystów, odwiedzających gminę Syców. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na fakt, iż uwarunkowania przyrodnicze gminy stwarzają szereg

istotnych ograniczeń dla różnych form zagospodarowania, w tym zwłaszcza dla przeprowadzania liniowych elementów systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (ze względu na zagrożenie fragmentacją cennych siedlisk przyrodniczych oraz ciągów ekologicznych).

19. Na obszarze gminy Syców dotychczas nie prowadzono badań stanu jakości powietrza atmosferycznego. Badania takie przeprowadzono natomiast dla strefy oleśnicko-trzebnickiej (w której leży obszar gminy Syców). Powietrze w tej strefie jest stosunkowo czyste. Można więc uznać, że także jakość powietrza na obszarze gminy Syców jest dobra. Należy jednak pamiętać, iż na obszarze gminy występują dość liczne lokalne źródła emisji zanieczyszczeń powietrza (w tym głównie kotłownie i system komunikacyjny oraz działalność rolnicza). Dlatego w celu dalszej ochrony jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy, warto dążyć do minimalizacji emisji wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń.
20. Źródłami hałasu na obszarze gminy Syców są głównie ruch komunikacyjny oraz przemysł. Wpływają one lokalnie na pogorszenie klimatu akustycznego. Planując nowe zagospodarowanie, warto zadbać o poprawę tego stanu (np.: poprzez budowę w odpowiednich miejscach ekranów akustycznych, odsunięcie zabudowy od krawędzi jezdni itp).
21. Problemem na obszarze gminy są źródła emisji zanieczyszczeń wód powierzchniowych (i podziemnych). Do wód przedostają się ścieki bytowo-gospodarcze, przemysłowe i rolnicze. Planując nowe zagospodarowanie należy zadbać o poprawę tego stanu (np.: poprzez wyposażenie w kanalizację wszystkich terenów zabudowanych).
22. Gleby na obszarze gminy Syców nie zawierają wyraźnie podwyższonych zawartości związków niebezpiecznych (nieznacznie podwyższone zawartości niektórych pierwiastków stwierdzono tylko w stosunkowo niewielkiej części gleb gminy). Nie występują tu w tym zakresie szczególne ograniczenia dla wprowadzania różnych form zagospodarowania, w tym zwłaszcza zabudowy.

5.5 Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Do czasu realizacji zmiany Studium audyt krajobrazowy dla województwa dolnośląskiego nie został przyjęty.

6. ŚRODOWISKO KULTUROWE.

6.1. Charakterystyka rozwoju przestrzennego gminy Syców.

Początki tworzenia się osadnictwa na terenie dzisiejszej gminy Syców sięgają pradziejów (Walczak W., 1970) - osadnictwo rozproszone pojawiło się na tym obszarze już w epoce kamienia. Ślady osadnictwa z tamtego okresu odnaleziono m.in. w rejonie dzisiejszych miejscowości: Działosza, Ligota Dziśławska, Syców i Ślizów. Początkowo prawdopodobnie były to niewielkie osady rolnicze, założone na obszarach o najlepszych wówczas walorach glebowych. Osady te były krótkotrwałe (ze względu na brak wiedzy dotyczącej gospodarki rolnej, np.: o płodozmianie, możliwości nawożenia gleb itp.). Osady o nieco bardziej „ustabilizowanym” charakterze zaczęły pojawiać się w neolicie. Wówczas na obszar całego obecnego Dolnego Śląska przybyła tzw. ludność kultury pucharów lejarzowskich, która prowadziła osiadły tryb życia - oparty przede wszystkim na rolnictwie i hodowli. Ślady działalności człowieka z tego okresu odkryto w dzisiejszych: Działoszy, Sycowie i Ślizowie.

W następnych stuleciach przez dzisiejszy obszar gminy Syców przemieszczały się kolejne fale osadników różnych kultur. Znaczący rozwój tego obszaru nastąpił w X-XIII wieku. Wówczas w części Dolnego Śląska obejmującej m.in. pas pomiędzy dzisiejszymi Koźuchowem-Bytomiem Odrzańskim-Głogowem a Ścinawą oraz Żmigrodem (przez Milicz, Syców aż poza Gorzów Śląski) istniało stosunkowo duże zagęszczenie grodów. Jednym z nich był Syców - pierwsze wzmianki o dzisiejszym mieście pochodzą z 1276 r. Zabudowania mieszkalne grodów były drewniane, ale w XIII w. w większych (bardziej zamożnych grodach, np.: Wrocławiu) zaczęły pojawiać się pierwsze budynki z cegły i kamienia - były to przeważnie kościoły. W omawianym okresie (X-XIII w.) silnie na Dolnym Śląsku rozwinęły się rzemiosło i handel. Wówczas wykształciła się także sieć głównych dróg Dolnego Śląska, których część (kierunki) przetrwała do dziś. Przez dzisiejsze miasto Syców już w XIII w. prowadził ważny szlak komunikacyjny relacji: Wrocław-Oleśnica-Syców- Ostrzeszów-Kalisz. Kierunek tej drogi na odcinku Wrocław-Oleśnica-Syców przetrwał do dziś. Pomimo

tak dogodnego połączenia z regionem, poza Sycowem, na trasie powyższego szlaku nie rozwinęła się żadna osada. Prawdopodobnie wynikało to z lokalnych uwarunkowań środowiskowych - przypuszczalnie znaczną część obszaru obecnej gminy Syców pokrywały mokradła, bagna i lasy. Powyższe czynniki wpłynęły również na rozproszenie osadnictwa na obszarze gminy, co jest widoczne do dziś.

Osadnictwo na obszarze gminy Syców ustabilizowało się ostatecznie w późnym średniowieczu - w XIV w. prawdopodobnie powstały dzisiejsze Drołtowice, a w XV w. wsie: Działosza, Ligota Działawska, Nowy Dwór, Stradomia Wierzchnia, Szczodrów, Wielowieś i Zawada. Do dziś zachowały się pozostałości po ówczesnych osadach (stanowią one zawartość zidentyfikowanych na obszarze gminy stanowisk archeologicznych). Pierwotnie powyższe osady miały prawdopodobnie charakter tzw. „łańcuchówek”. Charakterystycznym elementem zagospodarowania tego typu wsi była droga prowadząca przez środek wsi, zazwyczaj dnem doliny. Przy drodze znajdowały się zagrody. Taki układ posiadała większość z powstających w średniowieczu wsi - w niektórych zachował się on, z mniejszymi lub liczniejszymi przekształceniami, do dziś (Biskupice, Drołtowice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Wierzchnia, Szczodrów, Ślizów, Wielowieś i Zawada).

Rozwój osadnictwa na terenie dzisiejszego miasta Sycowa związany był głównie z rodem Bironów von Curland, który rządził miastem w latach 1734-1945. Działalność tego rodu przyczyniła się do rozwoju cywilizacyjnego Sycowa - wybudowano m.in. brukowane drogi (w tym na trasie Oleśnica-Syców-Kępno), linię kolejową Oleśnica-Syców z dworcem kolejowym w Sycowie i liczne budowle (w tym: cegielnię, szpital, kąpielisko miejskie), wprowadzono elektryczne oświetlenie ulic i gaz oraz rozpoczęto budowę kanalizacji.

Proces powstawania miejscowości gminy Syców zauważalny jest w sposobie ich zagospodarowania; pomimo następujących z czasem przekształceń w większości wsi zauważalne jest ich średniowieczne rozplanowanie (wsie łańcuchowe).

6.2. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków i wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków, z wyłączeniem stanowisk archeologicznych.

Do rejestru zabytków z obszaru gminy Syców wpisano 14 pojedynczych niearcheologicznych obiektów, 6 ich zespołów oraz ośrodek historyczny miasta Syców (tabela nr 6.2.1). Powyższe obiekty i zespoły są zlokalizowane w siedmiu (z trzynastu wyodrębnionych na terenie gminy) obrębach: Drołtowice (6 obiektów w zespole), Stradomia Wierzchnia (pojedynczy obiekt), Syców (9 pojedynczych obiektów i 9 obiektów skupionych

w dwóch zespołach), Szczodrów (3 pojedyncze obiekty), Święty Marek (pojedynczy obiekt), Wielowieś (5 obiektów skupionych w 2 zespołach) i Zawada (2 obiekty w zespole).

Obiekty z obszaru gminy Syców wpisane do rejestru zabytków posiadają różnorodne funkcje. Najliczniejsze są parki podworskie (5) oraz kościoły i spichlerze (po 4). Kolejnymi pod względem liczebności obiektami są: stajnie i budynki mieszkalne (po 3), bramy, oficyny oraz dwory (po 2). Pojedynczo występują: baszta, brama, budynek administracyjno-mieszkalny, cmentarz, dom mieszkalny z oficyną, kaplica cmentarna, obora-jałownik, obora, oficyna lub stajnia, ogrodzenie, pałac, pozostałości murów obronnych i dawnego zamku w Winnicy oraz ujeżdżalnia.

Tabela nr 6.2.1. Obiekty niearcheologiczne z obszaru gminy Syców ujęte w rejestrze zabytków.

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)	Rejestr zabytków	Data wpisu do rejestru zabytków
1.	Drołtowice	Obiekty zespołu dworsko- folwarcznego:		A/3016/643	1992.02.21
		- Oficyna mieszkalna, tzw. Nowy pałac			
		- Stajnia			
		- Spichlerz			
		- Obora - jałownik			
		- Spichlerz II i magazyn pasz		A/3016/643	1992.02.19
		- Park podworski		A/3012/647	1992.02.29
2.	Stradomia Wierzchnia	Pałac	53		
3.	Syców	Ośrodek historyczny miasta	-	A/1841/395	1956.11.25
4.	Syców	Pozostałości murów obronnych	-	A/3027/685	1960.05.10
5.	Syców	Baszta (obecnie dzwonnica)	ul. Kościelna 8	A/3022/1646	1966.04.15
6.	Syców	Kościół par. św.św. Ap. Piotra i Pawła	ul. Wałowa 6	A/1374/ 991	1963.09.14
7.	Syców	Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej	ul. Kaliska	A/3025/1106	1964.06.08
8.	Syców	Ewangelicki kościół zamkowy św. Ap. Jana i Piotra	Pl. Królowej Jadwigi	A/1375/ 1042	1964.01.23

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)	Rejestr zabytków	Data wpisu do rejestru zabytków
9.	Syców	Budynki zespołu zamkowego: - Budynek administracyjno- mieszkalny (dawna poczta)	ul. 1 Maja 3	A/3019/630	1991.11.20
		- Dom mieszkalny	ul. Wrocławska 1	A/3018/636	1991.12.13
		- Dom mieszkalny (dawny browar?)	ul. Wrocławska 3	A/3014/645	1992.02.21
10.	Syców	Spichlerz w zespole folwarku zamkowego	ul. Parkowa 14	A/3020/626	1991.07.16
11.	Syców	Zespół stajni zamkowych: - Oficyna lub dom stajennego,	ul. Parkowa 1	A/3017/642	1992.01.22
		- Stajnia (obecnie dom mieszkalny),	ul. Parkowa 5		
		- Ujeżdżalnia (obecnie dom mieszkalny)	ul. Parkowa 7		
		- 2 bramy z herbami	-		
		- Ogrodzenie z 2 bramami			
12.	Syców	Pozostałości dawnego zamku w Winnicy (obecnie obora- owczarnia)	ul. Kolejowa	A/3015/644	1992.02.21
13.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 18	A/2062	2010.04.13
14.	Syców	Dom mieszkalny z oficyną (dawny hotel)	Rynek 17	A/3009/653	1993.04.23
15.	Szczodrów	Kościół p.w. św. Andrzeja	-	A/3024/1181	1964.12.02
16.	Szczodrów	Kaplica cmentarna (dawny kościół ewangelicki)	-	741/A/06	2006.03.01
17.	Szczodrów	Park podworski	-	A/3008/654	1992.12.15
18.	Święty Marek	Kościół p.w. św. Marka		A/3023/1182	1964.12.02
19.	Wielowieś	Budynki zespołu dworsko- folwarcznego Wielowieś Górna: - Dwór	-	A/3010/649	1992.05.11
		- Park podworski			

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)	Rejestr zabytków	Data wpisu do rejestru zabytków
20.	Wielowieś	Budynki zespołu dworsko- folwarcznego Wielowieś Średnia:	-	A/3013/646	1992.02.21
		- Obora			
		- Stajnia i spichlerz		A/3011/648	1992.02.29
21.	Wojciechowo Wielkie	Budynki zespołu dworsko- folwarcznego:	-	A/3021/523	1990.12.13
		- Dwór			
		- Park podworski			

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Poza powyższymi obiektami wpisanymi do rejestru zabytków, na obszarze gminy Syców znajdują się 423 niearcheologiczne obiekty zabytkowe, które wskazano do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków (tabela nr 6.2.2.). Ponadto, taką ochroną zalecono objąć historyczny układ urbanistyczny miasta Syców wraz z przedmieściami oraz historyczne układy ruralistyczne 11 wsi (Biskupice, Drołtowice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Wierchnia, Szczodród, Ślizów, Wielowieś i Zawada). Do ewidencji zabytków powinny zostać wpisane obiekty nieruchome powstałe przed 1945 r., w których późniejsza działalność nie zatarła cech świadczących o ich historycznym rodowodzie. Ponadto, obiekty takie powinny stanowić charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadać znaczące w skali lokalnej walory artystyczno-architektoniczne. Obiekty o takich walorach znajdują się we wszystkich obrębach gminy, przy czym najliczniej występują w Sycowie (164), Stradomii Wierchnej (50), Działoszy (35), Wielowsi (34) i Szczodrowie (31). Niemal połowę omawianej grupy zabytków (47% wszystkich obiektów) stanowią domy mieszkalne (199 obiekty). Znaczna jest również liczba stodoł (34, co stanowi około 8% wszystkich obiektów) i obór (24, około 5,7% ogółu obiektów). Mniej licznie na obszarze gminy Syców występują zabytkowe: cmentarze (15), stajnie (14), spichlerze (12), budynki gospodarcze (8), oficyny (7), dwory, gorzelnie i parki podworskie (po 6), dwojaki, komórki gospodarcze, magazyny oraz rządówki (po 5), kościoły, owczarnie, plebanie i szopy (po 4), bramy oraz chlewnie (po 3), budynki w zespole PKP, domy ze stodołą, garaże, gołębniki, grobowce, kaplice cmentarne, kuźnie, pałace,

poczty i szklarnie (po 2). Natomiast spośród obiektów wskazanych do objęcia ochrony poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków na obszarze gminy Syców pojedynczo występują: altana lub gołębnik, baszta, budynek ekspedycji kolejowej, budynek gazowni, budynek oddziału położniczego w zespole szpitala rejonowego, budynek Urzędu Miasta i Gminy, budynek magazynowo-warsztatowy, budynek szkoły podstawowej, bukaciarnia, cieletnik, czworak, dom grabarza, dom-przybudówka, dom przy oranżerii, dom rządcy, dom ze stajnią, dzwonnica cmentarna, ewangelicki dom parafialny, farbiarnia, kaplica, kaplica grobowa, kino, kostnica, leśniczówka, mur wokół kościoła, park pałacowy, park zamkowy, piekarnia, stacja kolejowa, „stara warchlakarnia”, stelmacharnia, świniarnia, ujeżdżalnia oraz wieża ciśnień.

Tabela nr 6.2.2. Obiekty niearcheologiczne z obszaru gminy Syców wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków.

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
1.	Biskupice	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
2.	Biskupice	Cmentarz poewangelicki	na południe od wsi
3.	Biskupice	Zespół dworsko- folwarczny:	-
		- Dwór	-
		- Oficyna dworska	43 a
		- Dom rządcy (?)	36
		- Obora	-
		- Obora	-
		- Stajnia, ob. budynek mieszkalno- gospodarczy	-
		- Stodoła	-
		- Stodoła	-
		- Spichlerz	-
		- Gorzelnia	-
4.	Drołtowice	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
5.	Drołtowice	Zespół kościelny:	-
		- Kościół par. św. Mateusza	-
		- Plebania dawna	-
6.	Drołtowice	- Cmentarz katolicki	-
		Cmentarz poewangelicki	przy dawnym kościołem ewangelickim (obecnie remiza)
		Cmentarz wiejski	na wschód od wsi
8.	Drołtowice	Zespół dworsko- folwarczny:	-
		- Dom mieszkalny wielorodzinny	-
		- Dom mieszkalny	24
		- Dom mieszkalny „Przy stawie”	-
		- Obora	-

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
		- Budynek gospodarczy „nad stawem” (dawna stajnia)	
		- Budynek gospodarczy pracowników	
		- Stodoła (obecnie cielętnik)	
		- Garaże	
		- Magazyn – waga –biuro	
9.	Drołtowie	Dom mieszkalny	35
10.	Drołtowie	Dom mieszkalny	-
11.	Działosza	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
12.	Działosza	Cmentarz poewangelicki	w zachodniej części wsi
13.	Działosza	Cmentarz katolicki	na południu od wsi
14.	Działosza	Kaplica cmentarna	-
15.	Działosza	Zespół gospodarczy dworski: - Dwór (obecnie dom mieszkalny wielorodzinny)	-
		- Dom mieszkalny	
		- Dom mieszkalny (obecnie komórki gospodarcze)	4: a, b, c i d
		- Dom mieszkalny (dozorcy)	-
		- Dom mieszkalny	
		- Dom mieszkalny	
		- Dom mieszkalny	
		- Obora (obecnie bukaciarnia)	
		- Stajnia (obecnie bukaciarnia)	
		- Stajnia (obecnie bukaciarnia)	
		- Stodoła I	
		- Stodoła II	
		- Stodoła III	
		- Stodoła IV (obecnie bukaciarnia)	
		- Spichlerz (obecnie spichlerz i bukaciarnia)	
		- Spichlerz „mały”	
		- Gorzelnia i płatkarnia	3
		- Park podworski	-
16.	Działosza	Zespół gospodarczy Otto Langendorf: - Dom mieszkalny	42-42 a
		- Obora i świniarnia	
		- Stajnia (obecnie dom z częścią gospodarczą)	38
		- Stajnia (obecnie mieszalnia)	-
		- 2 Magazyny	
		- Altana lub gołębnik	
		- Park podworski	
17.	Działosza	Dom mieszkalny	7
18.	Działosza	Budynek gospodarczy	7
19.	Działosza	Dom mieszkalny	13
20.	Działosza	Dom mieszkalny	20
21.	Działosza	Dom mieszkalny	46

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
22.	Działosza	Dom mieszkalny	50
23.	Gaszowice	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
24.	Gaszowice	Kościół filialny NMP Wniebowziętej	-
25.	Gaszowice	Cmentarz katolicki	-
26.	Gaszowice	Zespół gospodarczy dworski: - Oficyna - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom - przybudówka - Stodoła polna - Chlewnia macior - tuczarnia - „Stara warchlakarnia” - Stodoła I (obecnie magazyn nawozów i chlew) - Stodoła II (obecnie warchlakarnia) - Stodoła III - Stodoła IV (obecnie chlewnia) - 2 Stajnie - Park podworski	17
27.	Gaszowice	Dom mieszkalny	1
28.	Gaszowice	Dom mieszkalny	5
29.	Komorów	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
30.	Komorów	Zespół folwarczny: - Rządcówka - 3 Domy mieszkalne - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Obora - Chlew (obecnie jałownik) - Stajnia (obecnie stelmacharnia, magazyn, kuźnia) - Stajnia - Stodoła I - Stodoła II - Stodoła III - Spichlerz - Gorzelnia (obecnie pomieszczenia pomocnicze obory)	- przy stajni przy Rządcówce -
31.	Lesieniec	Zespół folwarczny: - Dom mieszkalny - Obora - Stodoła	19 -
32.	Malerz	Zespół folwarczny: - Dom mieszkalny - Obora - Stodoła	ul. Komorowska 2a
33.	Nowy Dwór	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
34.	Nowy Dwór	Zespół gospodarczy dworski:	
		- Dwór - rządówka	15
		- Oficyna (obecnie dom mieszkalny)	35 a
		- Dom mieszkalny (czworak)	35 d
		- Dom mieszkalny	35
		- Dom mieszkalny (dwojak)	35 c
		- Stajnia z oborą (obecnie obora i warsztat)	35
		- Stodoła	-
35.	Nowy Dwór	Zespół folwarczny:	-
		- Dom mieszkalny	
		- Obora, jałownik	
36.	Stradomia Wierzchnia	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
37.	Stradomia Wierzchnia	Kościół filialny p.w. św. Bartłomieja (dawniej ewangelicki)	39
38.	Stradomia Wierzchnia	Zespół cmentarza:	19
		- Kaplica cmentarna	
		- Dzwonnica	
39.	Stradomia Wierzchnia	- Cmentarz katolicki	
		Cmentarz poewangelicki	na północ od wsi
		Grobowiec rodziny Pfoertner von der Hoelle	we wschodniej części wsi
41.	Stradomia Wierzchnia	Przypałacowy zespół gospodarczy:	
		- Rządcówka	59
		- Oficyna I	55
		- Oficyna II (obecnie dom mieszkalny)	51
		- Oficyna III (obecnie dom mieszkalny i pralnia)	45
		- Oficyna IV	43
		- Komórki gospodarcze	przy nr 43
		- Dom mieszkalny	57
		- Ujeżdżalnia (obecnie szopa na maszyny)	-
		- Dwojak	34
		- Dwojak	36
		- Dwojak	40
		- Dwojak	42
		- Dwojak z budynkiem gospodarczym	44
		- Dom wielorodzinny, tzw. „biały blok”	61
		- 2 Komórki gospodarcze	przy nr 61
		- Obora i dom mieszkalny (obecnie dom mieszkalny i stolarnia)	41
		- Chlewnia	-
		- Spichlerz	

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
		- 2 budynki gospodarcze: przybudówki spichlerza	
		- Stodoła (obecnie magazyn)	
		- Stodoła (obecnie magazyn I)	
		- Stodoła (obecnie magazyn II)	
		- Stodoła (obecnie garaże)	
		- Stajnia (obecnie garaże i kuźnia)	
		- Gorzelnia i płatkarnia	
		- Obora	
		- Park podworski	
42.	Stradomia Wierzchnia	Zespół dworski Stradomia Średnia: - Dwór	121
		- Park pałacowy	-
43.	Stradomia Wierzchnia	Zespół folwarczny Obergut: - Dom mieszkalny	13
		- Bukaciarnia	
44.	Stradomia Wierzchnia	Dom mieszkalny ze stodołą	6
45.	Stradomia Wierzchnia	Dom mieszkalny	9
46.	Stradomia Wierzchnia	Dom mieszkalny (dawniej szkoła)	10
47.	Stradomia Wierzchnia	Zagroda: - Dom mieszkalny	15
		- Obora	
48.	Stradomia Wierzchnia	Dom mieszkalny (dawniej karczma)	21
49.	Stradomia Wierzchnia	Dom mieszkalny	28
50.	Stradomia Wierzchnia	Dom ze stodołą	35
51.	Stradomia Wierzchnia	Pocztą	62
52.	Stradomia Wierzchnia	Stacja kolejowa	82
53.	Stradomia Wierzchnia	Spichlerz	-
54.	Syców	Historyczny układ urbanistyczny miasta z przedmieściami	-
55.	Syców	Zespół kościelny: - Mur wokół kościoła	ul. Wałowa 6
		- Cmentarz katolicki	
		- Plebania	
56.	Syców	Zespół cmentarza: - Cmentarz komunalny	ul. Kaliska
		- Kostnica	
		- Grobowiec	
		- Dom grabarza (obecnie kaplica)	
57.	Syców	Ewangelicki dom parafialny	ul. Oleśnicka 4
58.	Syców	Zespół zamkowy: - Dom mieszkalny (obecnie Komenda Policji)	ul. Parkowa 2
		- Dom mieszkalny	ul. Parkowa 4
		- Dom przy oranżerii	ul. Ogrodowa 4
		- Dom mieszkalny ze stajnią	ul. Leśna 1
		- Stodoła	-
59.	Syców	Zespół folwarku zamkowego: - Rządówka, ob. dom mieszkalny	ul. Parkowa 16

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
		- Dom mieszkalny (czworak)	ul. Parkowa 8a
		- Dom mieszkalny (czworak)	ul. Parkowa 8b
		- Obora – stajnia	ul. Parkowa
		- Stodoła (obecnie chłodnia)	ul. Parkowa
		- Stodoła (obecnie chłodnia)	ul. Parkowa
		- Farbiarnia (obecnie dom mieszkalny)	ul. Parkowa 9
		- Brama parku zamkowego	przy dworcu PKP
		- Park zamkowy	-
		- Kaplica grobowa książąt Biron von Curland	w parku
60.	Syców	Zespół zamkowy Pawłówek (Ogrodnictwo):	ul. Ogrodowa 10
		- Dom mieszkalny	
		- Dom mieszkalny	
		- Szklarnia I	
		- Szklarnia II	
61.	Syców	Zespół gospodarczy dworski Winna Góra (Winnica):	ul. Kolejowa
		- Dom mieszkalny w parku	
		- Dom mieszkalny	
		- Dom mieszkalny i biuro	
		- Park podworski	
62.	Syców	Dom mieszkalny w zespole folwarcznym „Małe Wojciechowo”	ul. Wierzbowa 3
63.	Syców	Zespół folwarczny Zawady:	-
		- Czworak (obecnie dom mieszkalny)	
		- Obora	
		- Stodoła	
64.	Syców	Zespół dworca kolejowego:	ul. Kolejowa 28
		- Dworzec kolejowy	
		- Budynek w zespole PKP	
		- Budynek ekspedycji kolejowej	
		- Budynek w zespole PKP	
65.	Syców	Dom mieszkalny, ob. sala gimnastyczna	Aleja Nad Wałem 8
66.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 1
67.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 2
68.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 3
69.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 4
70.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 6
71.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Bieruta 8
72.	Syców	Dwór (obecnie siedziba LOK)	ul. Dzierżyńskiego
73.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 1
74.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 2
75.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 3
76.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 4
77.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 6
78.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 8
79.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 10

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
80.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 12
81.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II 20
82.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Garncarska 1
83.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 7
84.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie przedszkole)	ul. Kaliska 8
85.	Syców	Budynek gospodarczy	ul. Kaliska 10
86.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 10c
87.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 15
88.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 23
89.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 27
90.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 33
91.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 39
92.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kaliska 41
93.	Syców	Dom mieszkalny (dawniej izba celna)	ul. Kaliska 57
94.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 4
95.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 6
96.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 8
97.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 10
98.	Syców	Dom mieszkalny (dawniej zajazd)	ul. Kępińska 12
99.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 13
100.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 14
101.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 15
102.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 20
103.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 24
104.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 28
105.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 32
106.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 34
107.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kępińska 35
108.	Syców	Budynek gospodarczy	ul. Kępińska 37
109.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 2
110.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie lecznica zwierząt)	ul. Kolejowa 4
111.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 8
112.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 10
113.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 12
114.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie biuro Nadleśnictwa)	ul. Kolejowa 14
115.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 16
116.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 18a
117.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 24
118.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 26
119.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 30
120.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 32
121.	Syców	Dom mieszkalny (rejon budynków PKP)	ul. Kolejowa 34

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
122.	Syców	Dom mieszkalny (dawniej dwór?)	ul. Komorowska 11
123.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Komorowska 12
124.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Komorowska 14
125.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Komorowska 17
126.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie filia NBP)	ul. Kościuszki 6
127.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Królowej Jadwigi 1
128.	Syców	Dom mieszkalny	ul. 1 Maja 2
129.	Syców	Dom mieszkalny (dawniej rzeźnia)	ul. 1 Maja 4
130.	Syców	Urząd Miasta i Gminy	ul. Mickiewicza 1
131.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 3
132.	Syców	Kino (obecnie dom mieszkalny)	ul. Mickiewicza 4
133.	Syców	Budynek gazowni	ul. Mickiewicza 6
134.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 7
135.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 12
136.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 15
137.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 16
138.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 18
139.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Mickiewicza 19
140.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Ogrodowa 1
141.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Ogrodowa 3
142.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Ogrodowa 5
143.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Ogrodowa 7
144.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Ogrodowa 9
145.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Okrężna 2
146.	Syców	Spichlerz	ul. Okrężna / Środkowa
147.	Syców	Pocztą	ul. Oleśnicka 2
148.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka 12
149.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka 18
150.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka 22
151.	Syców	Budynek oddziału położniczego w Zespole szpitala rejonowego	ul. Oleśnicka 23
152.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka 24
153.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka 28
154.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Oleśnicka -
155.	Syców	Dom mieszkalny (zakonny)	ul. Piastowska 39
156.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Polna 4
157.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Powstańców 1
158.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Powstańców 3
159.	Syców	Spichlerz	Rynek 1/2
160.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 3
161.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 4
162.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 5
163.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 6
164.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 7
165.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 8
166.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 11
167.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 12
168.	Syców	Dom mieszkalny	Rynek 16
169.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 1

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres <i>(wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</i>
170.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 3
171.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wałowa 6
172.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wałowa 20
173.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wałowa 26
174.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wałowa 28
175.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wałowa 30
176.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Waryńskiego 1
177.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie żłobek)	ul. Waryńskiego 2
178.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Waryńskiego 4
179.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Waryńskiego 6
180.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Waryńskiego 7
181.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego 9
182.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wojska Polskiego 2?
183.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Wrocławska 6
184.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Zwycięzców 2
185.	Syców	Dom mieszkalny (obecnie przedszkole)	ul. Zwycięzców 3
186.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Zwycięzców 4
187.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Zwycięzców 6
188.	Syców	Dom mieszkalny	ul. Żymierskiego 2
189.	Syców	Wieża ciśnień	przy stacji PKP
190.	Szczodrów	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
191.	Szczodrów	Zespół kościelny: - Plebania - Cmentarz katolicki	-
192.	Szczodrów	Cmentarz poewangelicki w zespole cmentarnym	na południowo-zachodnim krańcu wsi
193.	Szczodrów	Zespół dworsko-folwarczny: - Pałac - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny - Dom mieszkalny? (obecnie stajnia) - 2 Obory - Obora i spichlerz (obecnie magazyn) - Stajnia (obecnie magazyn słomy) - Stodoła - Szopa (obecnie magazyn) - Magazyn nawozów - Budynek magazynowo-warsztatowy	32 d 3 32 a 32 b 32 c 34 34a 41 - -
194.	Szczodrów	Szkoła Podstawowa nr 42	
195.	Szczodrów	Dom mieszkalny	13
196.	Szczodrów	Dom mieszkalny	15

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
197.	Szczodrów	Dom mieszkalny	20
198.	Szczodrów	Leśniczówka	32
199.	Szczodrów	Dom mieszkalny	33
200.	Szczodrów	Dom mieszkalny	35
201.	Szczodrów	Dom mieszkalny	39
202.	Szczodrów	Dom mieszkalny	40
203.	Szczodrów	Dom mieszkalny	44
204.	Ślizów	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
205.	Ślizów	Zespół kościelny: - Kościół fil. św. Michała Archanioła	-
		- Plebania (dawna)	83
		- Cmentarz katolicki	-
206.	Ślizów	Zespół folwarczny Bielawki: - Rządcówka, ob. dom mieszkalny	-
		- Dom wielorodzinny	1a
		- Owczarnia I	-
		- Owczarnia II	-
		- Owczarnia III	-
		- Owczarnia IV	-
		- Obora	-
		- Stodoła	-
		- Stelmacharnia	-
		- Park podworski	-
		- Dom mieszkalny	2
		- Dom mieszkalny	6
		- Dom mieszkalny	59
		- Dom mieszkalny	61
		- Dom mieszkalny	70
		- Dom mieszkalny	82
207.	Święty Marek	Cmentarz poewangelicki	-
208.	Wielowieś	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
209.	Wielowieś	Dzwonnica cmentarna	na dawnym cmentarzu ewangelickim w Wielowsi Średniej
210.	Wielowieś	Zespół gospodarczy dworski Wielowieś Górna:	-
		- Rządcówka (obecnie dom mieszkalny)	-
		- Dom wielorodzinny	-
		- Dom mieszkalny	-
		- Dom mieszkalny	-
		- Dom mieszkalny	-
		- Obora i tuczarnia	-
		- Obora I	-
		- Obora II	-
		- Stajnie	-
		- Spichlerz	-
		- Stodoła I (obecnie magazyn	-

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Adres (wg dokumentacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)
		nawozów)	
		- Stodoła II (obecnie stodoła i magazyn)	
		- Stodoła polna	
		- Komórki gospodarcze	
		- Komórki gospodarcze	
		- Budynek gospodarczy	
		- Szopa na narzędzia	
		- Szopa na narzędzia	
		- Szopa na narzędzia	
		- Piekarnia	
		- Gołębnik	
		- Kuźnia	
		- Gorzelnia	
211.	Wielowieś	Zespół gospodarczy dworski Wielowieś Średnia:	
		- Pałac	14
		- Do m mieszkalny	12
		- Dom mieszkalny	16
		- Dwór	17
		- Obora – jałownik	-
		- Stodoła	
		- Gołębnik lub altana	
		- Garaże na ciągniki	
		- Kuźnia - stelmacharnia	
		- Gorzelnia (obecnie dom mieszkalny)	
212.	Wojciechowo Wielkie	Zespół dworsko-folwarczny:	
		- Dom mieszkalny	1
		- Dom mieszkalny	3a
		- Dom mieszkalny i stajnia	-
		- Dom mieszkalny i cielętnik	
		- Obora I	
		- Obora II (jałownik)	
		- Stodoła	
		- Stodoła	
		- Budynek magazynowy i spichlerz	
213.	Wojciechowo Wielkie	Dom mieszkalny	10
214.	Wojciechowo Wielkie	Dom mieszkalny	11
215.	Zawada	Historyczny układ ruralistyczny wsi	-
216.	Zawada	Cmentarz poewangelicki	na zachód od wsi
217.	Zawada	Kaplica	-

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków oraz wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków są objęte ochroną konserwatorską. Ponadto, w rozdziale nr 18 „Zasady ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego” określono dodatkowe

ustalenia, które zaleca się zamieścić w planach miejscowych w celu pełniejszej ochrony tych obiektów.

Na obszarze gminy Syców znajdują się - poza obiektami i obszarami wpisanymi do rejestru oraz wskazanymi do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków - cenne obszary, które warto byłoby objąć ochroną prawną a także właściwą opieką. Według postulatów konserwatorskich są to elementy zespołów: dworskich, folwarcznych i gospodarczych. Ich wykaz i charakterystykę zawiera tabela nr 6.2.3.

Tabela nr 6.2.3. Obiekty i obszary wskazane do objęcia ochroną konserwatorską.

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
Biskupice <i>Bischdorf</i>	Zespół gospodarczy dworski	poł. XVIII w.	-	uprawa ziemi, chów zwierząt	„Zespół dworski jest czytelny w rozplanowaniu wsi, szczególnie jego część wschodnia, geometryczna. Natomiast w części zachodniej – tam, gdzie pozostała zabudowa dworska, później uzupełniona zabudową poparcelacyjną, teren został podzielony pomiędzy indywidualnych właścicieli, a resztówka zespołu, z której utworzono Spółdzielnię Produkcyjną - posiada w części zachodniej zabudowę całkowicie nową lub bardzo przebudowaną. Stąd ogólnie należy ocenić, że zespół należy do gorzej zachowanych, ledwo czytelnych w planie. Dobrze zachowana i w należyłym stanie utrzymana jest tylko oficyna. Względnie dobrze zachowane są stajnia-spichlerz i stajnia, obecny dom mieszkalny i magazyn. Pozostałe budynki gospodarcze są silnie przebudowane (obora, budynek i dom), bądź pozbawione wartości artystycznych (stodoły) lub są	„Wpisać do rejestru zabytków dwór i oficynę. Zachować stajnię-spichlerz i stajnię obecny dom mieszkalny – nie zmieniając wyglądu ich elewacji.”

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					<i>zachowane w bardzo złym stanie. Największego zniszczenia dokonano w parku - wycinając prawie wszystko</i>	
Działosza <i>Ottendorf</i>	Zespół gospodarczy dworski	-	park – 1,04 ha ogółem gruntów – 366,59 ha	uprawa roślin i hodowla zwierząt	<i>„Stan zachowania zespołu ogólnie dobry; zachowany jest dawny układ przestrenny, zamieniono tylko rodzaj użytkowania i powierzchnię podwórza – dawniej istniał na podwórzu duży gnojownik – obecnie podwórze porośnięte jest trawą, a wokół wytyczone są drogi jezdne wyłożone trylinką.”</i>	<i>„Zachować układ przestrenny.”</i>
Działosza <i>Ottendorf</i> (<i>Dziełosza</i>) <i>Otto</i> <i>Langendorf</i>	Zespół gospodarczy dworski „Otto Langendorf”	XIV w., obecnie istniejące budynki – pocz. XX w.	majątek rozparcelowa ny	uprawa zbóż, hodowla zwierząt, w okresie przed II Wojną Światową uprawa lisów	<i>„Ogólnie zespół dworski – z uwagi na główną siedzibę znaną z przekazów ikonograficznych – można by nazwać pałacowym – jest bardzo źle zachowany. Dwór rozebrano w latach 70-tych XX wieku. Całkowicie zniszczono następujące budynki: pałac, dom zakonnicy, lodownia, piekarnie, nagrobek żołnierza (lub żołnierzy); zasypiano częściowo staw – centralny element kompozycyjny podwórza. W zachodniej części parku urządzono skup</i>	<i>„Park należy bezzwłocznie wpisać do rejestru zabytków, jako najbardziej wartościową pozostałość po dawnym zespole pałacowym o istotnym dla regionu znaczeniu historycznym.”</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					<i>zwierząt rzeźnych, budując do tego celu szpecące pawilony. Budynki inwentarskie, które przetrwały do naszych czasów są całkowicie przebudowane, zmieniły swoją dawną funkcję. W najlepszym stanie zachowane są dwa budynki magazynów oraz dwa budynki mieszkalne rozparcelowane."</i>	
Gaszowice <i>Grünwald</i>	Folwark Lisieniec	1 poł. XIX w.	-	uprawa roślin, hodowla zwierząt	<i>„Układ przestrzenny podwórza – dobrze zachowany."</i>	<i>„Zachować istniejący układ przestrzenny."</i>
Gaszowice <i>Görnsdorf Gaschowitz</i>	Zespół gospodarczy dworski	-	park – 1,85 ha grunty orne – 268,63 ha łąki – 27,88 ha pastwiska – 26,14 ha razem użytki rolne – 322,65 ha stawy – 1,88 ha lasy, parki – 12,12 ha inne grunty – 18,12 ha RAZEM: 354,69 ha	uprawa roślin i hodowla zwierząt	<i>„Układ przestrzenny zespołu dobrze zachowany, podwórzy gospodarczych nie zniekształcono nowymi inwestycjami". Nowa kolonia mieszkalna usytuowana jest na skraju parku i stale rozbudowuje się wchodząc na jego teren.</i>	<i>„Należy wykonać szczegółową inwentaryzację parku, park nakazać ogrodzić, wpisać go do rejestru zabytków. Najcenniejszym elementem zespołu jest podwórze z trzema stodołami zestawionymi na kształt podkowy."</i>
Komorów <i>Kammerau</i>	Zespół folwarczny	XIV w. budynki – 4 ćw. XIX w.	200,96 ha	uprawa zbóż i innych roślin, hodowla zwierząt	<i>„Kompozycja zespołu jest bardzo dobrze zachowana, widać wyraźne cechy charakterystyczne tego</i>	<i>„Należy zachować wygląd zewnętrzny zespołu, gdyż jego układ przestrzenny pierwotny jest bardzo dobrze zachowany,</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					zespołu; jedynym zakłóceniem tego klarownego porządku w kompozycji jest pobudowana na południe od podwórza nowa obora z 1919 r. Zespół jest bardzo dobrze wkomponowany w krajobraz pagórkowatej okolicy. Budynki gospodarcze i mieszkalne tworzące zabudowę wokół podwórza są bardzo jednorodne – wszystkie otynkowane, elewacje bielone, co doskonale kontrastuje z czerwienią dachówkowego pokrycia, które zachowało się na wszystkich budynkach.” Efekt czerwieni i bieli wkomponowanych w zieleń pól jest wspaniały, jednak jest to tylko wygląd zewnętrzny: „przyglądając się z bliska poszczególnym budynkom widać olbrzymie zaniedbanie, większość ich jest zachowana w złym stanie, niesprawa jest kanalizacja wokół tych budynków – szczególnie inwentarskich.”	niezniszczony nowymi inwestycjami. Zachować pokrycie dachowe z czerwonej karpiówki – nie dopuścić do jego wymiany. Z uwagi na doskonałe wkomponowanie w krajobraz pagórkowatej okolicy, dobrze zachowany układ przestrzenny, jednorodną architekturę należy wpisać do rejestru zabytków (przede wszystkim podwórze gospodarcze z rzędcówką, uporządkować sprawy ścieków, należy naprawić istniejącą kanalizację).”
Nowy Dwór <i>Neuhof</i>	Zespół folwarczny	budynki: lata 30. XX w.	-	hodowla zwierząt i uprawa roślin (pasz)	„Układ przestrzenny pierwotny wydaje się być zachowany.”	„Zachować istniejący układ przestrzenny folwarku, zachować jego budynki w niezmienionym kształcie

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
						<i>zewnątrznym. Jest to bardzo malowniczy folwark widoczny z torowiska kolejowego i charakterystyczny dla krajobrazu okolicy."</i>
Nowy Dwór <i>Neuhof</i>	Zespół gospodarczy dworski	budynki XIX w., 1 ćw. XX w.	-	hodowla zwierząt, uprawa roślin	<i>„Pod względem planistycznym układ przestrzenny jest zachowany, ale układ przestrzennym podwórza jest zmieniony: przede wszystkim zmieniony został kształt zabudowy południowej krawędzi podwórza – pierwotnie było zamknięte długim budynkiem stodoły, a obecnie w tej krawędzi istnieją dwa szerokie otwarcia widokowe pomiędzy trzema stodołami mniejszymi. Zasypano staw w centrum podwórza. Budynki mieszkalne zachowane są w stanie dobrym, ale są silnie przebudowane lub rozbudowane. Najmniej przebudowany jest spichlerz. Jednolitość architektury i jednolity wygląd bryły obory została rozbита poprzez założenie nowych dachów o różnym kącie nachylenia połaci."</i>	<i>„Budynki użytkować prowadząc remonty bieżące. Najwartościowszy pod względem architektonicznym budynek stajni-obory należy wpisać do rejestru zabytków z uwagi na zachowane sklepienie."</i>
Stradomia Górna	Zespół folwarczny tzw.	XIX w.	powierzchnia obejmuje	uprawa roślin + hodowla	<i>„Nie jest znana pierwotna liczba budynków na</i>	<i>„Zachować istniejące budynki w zespole."</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
(Wierzchnia) <i>Ober Stradam</i>	„Obergut”		majątek Stradomi Górnej, podwórze ok. 1 ha (łącznie z ogrodem)	zwierząt	<i>folwarku.”</i>	
Stradomia Górna (Wierzchnia) <i>Ober Stradam</i>	Przypałacowy zespół gospodarczy	XIV w. 2 ćw. XIX w.	598,23 ha	uprawa roślin i hodowla zwierząt	„ <i>Stan zachowania zespołu jako kompozycyjnej całości jest bardzo dobry, ale niektóre budynki w tym zespole (...) są w bardzo złym stanie. Bardzo wiele budynków zachowało (...) pierwotny wygląd bryły zewnętrznej, ale ich wnętrza przystosowano do nowej funkcji, często zmieniając całkowicie konstrukcję dachu. Z terenu zespołu wyprowadzono całkowicie funkcje gospodarcze typowe dla PGR-u (hodowla bukatów została przeniesiona na folwark tzw. Obergut, obory, wypajalnie cieląt, jałowniki znajdują się na terenie nowej fermy w sąsiedztwie dawnego historycznego zespołu dworskiego w Stradomi Średniej, a hodowla trzody chlewnej odbywa się na terenie fermy w Stradomi Nowej) – duże budynki gospodarcze zamieniono na</i>	„ <i>Zmienić funkcję dawnej ujeżdźalni obecnie użytkowanej jako szopa na maszyny i garaż na ciągniki, gdyż niedopuszczalne jest, aby traktory (z których wyciekają smary, spuszczone są oleje) jeździły po parku pomiędzy ponad stuletnimi cisami. Zachować istniejący układ przestrzenny zespołu, przeprowadzić rewaloryzację parku usuwając w pierwszej kolejności szpecące go elementy tzw. „małej architektury”. Dokończyć remont pałacu i przeprowadzić pełną konserwację wystroju wnętrza. Zespół o wspaniałych walorach widokowych, rekreacyjnych można przystosować na ośrodek wypoczynkowy, hotelowy, tym bardziej, że wszystkie uciążliwości związane z hodowlą zwierząt zostały usunięte.”</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					<i>warsztaty, magazyny:” Zakładów Mechanizacji i Zakładu Remontowo – Budowlanego,”(...) jedynie stary magazyn zbożowy służy do przechowywania pasz.(...) Nowe magazyny i suszarnie wybudowane są przy nowej kolonii mieszkalnej. Jedynie budynki mieszkalne zachowały swoją funkcję, a w otaczających je szopach- chlewniach odbywa się drobny chów głównie drobiu.”</i>	
Syców <i>Maliers</i>	Zespół folwarczny „Malerz”	XVIII w.	1.43,39 m ²	uprawa ziemi hodowla zwierząt	<i>„Zachowane jest pierwotne otoczenie podwórza gospodarczego pozbawione zabudowy – zmieniono tylko sposób użytkowania ziemi sadząc sady, zamiast typowej uprawy. Zachowany jest dawny układ kompozycyjny podwórza, stoją wszystkie istotne dla kompozycji budynki (rozebrany został natomiast mały budynek przy bramie głównej, który pierwotnie przylegał do stodoły i nakryty był dachem pulpitowym). Stan zachowania poszczególnych budynków jest zły, we wszystkich konieczny jest</i>	<i>„Przeprowadzić remont kapitałny budynków, rozpocząć ich normalne użytkowanie i remonty bieżące. Jeżeli użytkownik dotychczasowy nie jest w stanie przeprowadzić remontu i doprowadzić do użytkowania folwarczne budynki – to zespół powinien być sprzedany w celu ponownego zagospodarowania budynków. Dom mieszkalny – wpisać do rejestru budynków. Zachować wszystkie istniejące budynki gospodarcze folwarku.”</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					<i>remont więźby dachowej i przełożenie pokrycia dachówkowego, remonty elewacji."</i>	
Syców <i>Klein Woitsdorf</i>	Zespół folwarczny – dawniej tzw. „Małe Wojcieskowice” lub „Małe Wojciechowo”	XIV – XIX w.	ok. 0,5 ha	uprawa roślin, hodowla zwierząt	„Stan zachowania zespołu – zły. Słaba czytelność w terenie, nie zachowało się rozplanowanie dawnego podwórza, które w części zostało zamienione na ogródki warzywne.” Zespół obecnie tworzą trzy wolnostojące budynki oraz znajdujące się po drugiej stronie ulicy bloki mieszkalne wysokie. „Budynki: dom mieszkalny (ul. Wierzbowa 4) i dawna stodoła (obecnie magazyn) zachowane są w stanie dobrym. Dom mieszkalny (ul. Wierzbowa 3) zachował się w formie przebudowanej, częściowo wymieniona jest konstrukcja szkieletowa (drewniana) ścian, które w części wypełnione są murem.”	„Zachować wszystkie pozostałości zespołu dworskiego, czyli łącznie 3 budynki.”
Syców <i>Dyhrnhof</i>	Zespół folwarczny „Zawady”	XVIII w.	podwórze + przyległe pastwisko i ogród: 2 ha 55 arów 0,3 m ²	uprawa ziemi + hodowla zwierząt	„Stan zachowania przestrzennego – dobry.”	„Docelowo – wszystkie stare budynki powinny należeć do jednego użytkownika. Zachować istniejący układ przestrzenny folwarku.”
Syców	Zespół	XVI w.	ogółem PGR	Jeden z	„Stan zachowania zespołu –	„Mały park, dom mieszkalny i

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
Weinberg	gospodarczy dworski tzw. „Winna Góra” - Winnica		Ślízów posiada na terenie miasta Sycowa – 78,31 ha	folwarków zamkowych, dom miał charakter reprezentacyjny	<i>ogólnie dobry, tzn. nie zniekształcono dawnego układu przestrzennego nowymi inwestycjami. Znaczej przebudowie uległy poszczególne budynki. Zawaleniu uległa stodoła.”</i>	<i>owczarnia powinny być wpisane do rejestru zabytków.”</i>
Syców Gross Wartenberg	Zespół zamkowy – dawny folwark zamkowy	XVIII w.	8.04,82 ha	gospodarstwo rolne, budynki mieszkalne służby	<i>„Stan zachowania folwarku bardzo dobry, zachowane jest dawnie rozplanowanie podwórza, budynki tworzą zwartą zabudowę grupowaną równolegle do krawędzi. Stodoły zostały przebudowane na chłodnie, w dawnej oborze jest magazyn nawozów – użytkowanie takie jest szkodliwe dla substancji budynku. Spichlerz zachowany jest w bardzo dobrym stanie, użytkowany. W złym stanie zachowana jest wieżba dachowa domu mieszkalnego – rzędcówki.”</i>	Zachować wszystkie budynki.
Syców Gross Wartenberg	Zespół zamkowy	XIII – XX w.	park krajobrazowy – 170,7074 ha strefa ochrony konserwatorski ej parku tj. teren kościoła ewangelickieg o + folwark zamkowy + Zawady +	różne	<i>„Stan zachowania zespołu zamkowego ogólnie dobry. Zespół jest czytelny w terenie. Zachowane są wszystkie budynki pomocnicze zespołu zamkowego; nie istnieją jedynie zamek, oranżeria, ozdobny portal wjazdowy przy kościele ewangelickim.”</i>	<i>„Zachować wszystkie elementy zespołu zamkowego. Przeprowadzić renowację parku. Docelowo rozebrać pawilon restauracji i na zieleńcu wyeksponować zarys murów dawnego zamku (działanie minimalne) – programem maksymalnym byłaby odbudowa zamku.”</i>

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
			ogrodnictwo na PawłóWKu + Winnica – 229,9207 ha RAZEM: 400,6281 ha			
Syców Gross Wartenberg	Zespół zamkowy – zespół stajni	1884 r.	działka nr 6/1 i 6/2 stanowiące otoczenia mają powierzchnię – 1,9583 ha	stajnie koni cugowych	„Układ przestrzenny bardzo dobrze zachowany, zachowane są wszystkie budynki, bramy, fragmenty ogrodzenia. Stan zachowania poszczególnych budynków – bardzo dobry.” Trzy budynki „(...)zachowały swój pierwotny wygląd, jedynie wewnątrz uległy modernizacji – przebudowie, natomiast dawny pałacyk został całkowicie przebudowany: zmieniono całkowicie dach, stolarkę okienną wymieniono na typowe współczesne okna bardzo szerokie, przebudowano wnętrze, a jedynym świadectwem, że dawniej był to pałac jest obręb murów zewnętrznych budynku, który wskazuje na to, że bryła była rozczłonowana ryzalitami.”	„Zespół trzech zachowanych w tradycyjnej formie budynków wraz z ogrodzeniem i bramami – wpisać do rejestrzabytków.”
Syców Gross Wartenberg	Zespół zamkowy – Pawłówek – Ogrodnictwo	po 1896 r.	mapa nr 23 – działka nr 8 – powierzchnia 1,9421 ha	wzorcowy ogród owocowy szpalerowy + dwie szklarnie	„Zachowany jest obrys granic starego(...)” gospodarstwa ogrodniczego „(...)opasanego po większej	„Mur ogrodzeniowy ze słupkami w kształcie pseudobaszt oraz szklarnie stare należy wpisać do

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					części murem, a od strony drogi siatką drucianą – wyburzono jedynie część muru przy północno – wschodniej krawędzi; przy krawędziach: północno – zachodniej i południowo – wschodniej mur zachowany jest w całości. Najbardziej zniszczone jest zwieńczenie pseudokrenelażowe słupka kończącego mur od strony północno – zachodniej. Zachowane są dwie stare szklarnie, w części z zachowanymi starymi szybami giętymi przy krawędzi dłuższych ścian przechodzących w dach dwuspadowy. Na terenie szpalerowego ogrodu owocowego obecnie stoją trzy ciągi nowych szklarni.”	rejestr zabytków. Teren (...)” gospodarstwa ogrodniczego „(...)znajduje się na terenie strefy ochrony konserwatorskiej parku krajobrazowego. Konserwacja muru – odtworzenie zniszczonego zwieńczenia pseudokrenelażowego słuków.”
Szczodród	Zespół gospodarczy dworski i folwarczny		park (wg ewidencji) – 1,44 ha	uprawa roślin + hodowla zwierząt	„Układ przestrzenny zespołu jest zachowany, widoczne są jego przekształcenia, nawarstwienia. Widać, że podwórze nie jest kompozycją jednorodną: dwór i dom mieszkalny nie są ustawione równolegle zgodnie z linią zabudowy wzdłuż krawędzi przeciwległej podwórza. Domy powstały z pewnością	„Poza parkiem na szczególną ochronę zasługuje obora. Zachować wszystkie budynki mieszkalne i gospodarcze współtworzące układ przestrzenny podwórza.”

Miejscowość (poprzednia nazwa miejscowości)	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia	Przeznaczenie pierwotne	Konserwatorska ocena stanu zachowania	Postulaty konserwatorskie
					<i>na terenie wyciętym z parku.”</i>	
Ślizów <i>Peterhof</i> (Bielawki) <i>Schleise</i> (Ślizów)	Zespół folwarczny „Bielawki”	XVIII w.	155,49 ha	uprawa roślin, hodowla zwierząt	<i>„Układ przestrzenny zespołu w ogólnym zarysie jest zachowany, jedynie rozebrano stare obory w zachodniej części podwórza gospodarczego i na terenie na zachód od tych obór wybudowano nowe owczarnie – stąd podwórze zostało przedłużone w kierunku zachodnim.”</i>	<i>„Zachować zespół – rządcówka może być wpisana do rejestru zabytków wraz z owczarnią.”</i>
Wojciechowo Wielkie	Zespół gospodarczy dworski	XVI w.	-	uprawa roślin + hodowla zwierząt	<i>„Zespół dworski jest stosunkowo dobrze zachowany, istnieją w nim prawie wszystkie dawne budynki z wyjątkiem gorzelni. Względnie dobry jest stan zachowania budynków inwentarskich. W nieco gorszym stanie zachowane są budynki magazynowe. Natomiast stare budynki mieszkalne już w latach 60. znacznie przebudowano. W istniejących oborach zmieniono dawne układy komunikacyjne poprzeczne – na bardziej funkcjonalne podłużne.”</i>	<i>„Zachować wszystkie budynki zespołu – szczególnie te o wartości historycznej. Przeprowadzić remont stropów w budynku magazynowym. Poszczególne budynki użytkować zgodnie z ich przeznaczeniem prowadzać remonty bieżące. najcenniejsze elementy: dwór i park w pierwszej kolejności wpisać do rejestru zabytków.”</i>

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

6.3. Stanowiska archeologiczne.

Na obszarze gminy Syców znajduje się 112 stanowisk archeologicznych, z których 3 ujęto w rejestrze zabytków (tabela nr 6.3.1.), a pozostałe wskazano do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków (tabela nr 6.3.2). Omawiane stanowiska znajdują się na siedmiu obszarach AZP (Archeologiczne Zdjęcia Polski): 75-34, 75-35, 76-33, 76-34, 76-35, 77-34 i 77-35. Z przeprowadzonych dotychczas badań archeologicznych wynika, iż relikty przeszłości znajdują się w większości obrębów gminy. Nie zidentyfikowano ich tylko w Wiosce. Udokumentowane stanowiska archeologiczne znajdują się natomiast w następujących obrębach: Biskupice (5), Drołtowice (15), Działosza (5), Gaszowice (5), Komorów (1), Nowy dwór (5), Stradomia Wierchnia (8), Syców (38), Szczodrów (7), Ślizów (14), Wielowieś (3) i Zawada (6). Zawartość powyższych stanowisk, stanowiąca przedmiot ochrony, to różnego rodzaju relikty przeszłości. Ze względu na ich rodzaj wyróżnia się różne typy stanowisk archeologicznych. Wśród typów najczęściej występujących na obszarze gminy Syców, wyróżnić można osady (79) oraz ślady osadnictwa (33). Osady to typ stanowiska, które zawiera elementy znajdujących się w jego granicach: obozowisk, osad otwartych lub osad obronnych. Natomiast ślady osadnictwa stanowią pozostałości po działalności człowieka (np.: fragmenty naczyń, narzędzi, pieniądze itp.). Zawartość stanowisk archeologicznych zlokalizowanych w granicach gminy Syców stanowią ponadto: cmentarzyska ciałopalne (10), skarby (5), grodziska (4, w tym jedno stożkowe), osady produkcyjne (4), cmentarze (3), cmentarzyska kurhanowe (2), a także wsie (3). Pojedynczo występują: miasto, cmentarzysko kurhanowe, grób (?) oraz znalezisko luźne. Warto zaznaczyć, iż funkcja 5 stanowisk archeologicznych z obszaru gminy Syców nie została określona. Ponadto, nie jest znana dokładna lokalizacja części ze zidentyfikowanych na obszarze gminy stanowisk.

Tabela nr 6.3.1. Stanowiska archeologiczne z obszaru gminy Syców wpisane do rejestru zabytków.

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja				Zagrożenia	Rejestr zabytków	Data wpisu do rejestru zabytków
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych			
Drołtówice - Radzyna	1/	12/	75-34	do 0,5 ha	grodzisko stożkowate	staropolska	późne średniowiecze XIV w.	1 ułamek naczyń glinianego	nie istnieją	15/Arch/64	30.05.1964 r.
Stradomia Wierzchnia	1/	7/	76-34	-	osada	przedłużyczka (?)	II (?) okres epoki brązu	fragmenty naczyń glinianych	-	345/Arch/68	25.04.1968 r.
					osada	łużyczka	nieokreślona	nieokreślone			
Syców	5/	5//	76-35	-	grodzisko (?)	-	pradzieje (?)	brak	-	A/3019/630	1991.11.20
					grodzisko (?)	-	średniowiecze (?)	brak			

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Tabela nr 6.3.2. Stanowiska archeologiczne z obszaru gminy Syców wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków.

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Biskupice	1/	9/	75-34	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	3 ułamki naczyń glinianych
Biskupice	2/	10/	75-34	-	śląd osadnictwa		epoka kamienna	wiór krzemienny
Biskupice	3/	11/	75-34	0,5 ha	śląd osadnictwa	pradziejowa nieokreślona		1 ułamek naczyń glinianego
					osada	staropolska	nowożytny	5 ułamków naczyń glinianych
Biskupice	4/	26/	75-34	do 1 ha	osada	prapolska	wczesne średniowiecze	4 ułamki naczyń glinianych
					osada	staropolska	nowożytny	9 ułamków naczyń glinianych
Biskupice	5/	27/	75-34	do 0,5 ha	osada	staropolska	nowożytny	6 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice - Radzyna	2/	8/	75-34	do 5 ha	osada	prapolska	wczesne średniowiecze	37 ułamków naczyń glinianych

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Drołtówice - Radzyna	3/	13/	75-34	do 1 ha	osada	prapolska	wczesne średniowiecze	9 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice - Radzyna	4/	14/	75-34	do 5 ha	osada	prapolska	wczesne średniowiecze	17 ułamków naczyń glinianych
					osada	staropolska	nowożytny	7 ułamków naczyń glinianych
					osada	staropolska	nowożytny	6 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice - Radzyna	5/	16/	75-34	do 1 ha	ślad osadnictwa	prapolska	wczesne średniowiecze	3 ułamki naczyń glinianych
					ślad osadnictwa	staropolska	nowożytny	2 ułamki naczyń glinianych
Drołtówice - Radzyna	6/	17/	75-34	do 1 ha	osada	staropolska	nowożytny	4 ułamki naczyń glinianych
Drołtówice - Radzyna	7/	32/	75-34	do 0,5 ha	ślad osadnictwa	prapolska	wczesne średniowiecze	3 ułamki naczyń glinianych
Drołtówice	8/	40/	75-34	do 1 ar	osada produkcyjna	kultura przeworska	wczesny okres wpływów rzymskich (B1, B2) - początek późnego okresu wpływów rzymskich (B2/C1, C2)	5 jam związanych z produkcją węgla drzewnego lub metalurgią żelaza (tzw. mielerze)
Drołtówice	1/	33/	75-34	do 1 ha	ślad osadnictwa	prapolska	wczesne średniowiecze	1 ułamek naczyń glinianych
					osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	4 ułamki naczyń glinianych
Drołtówice	2/	29/	75-34	do 1 ha	osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	9 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice	3/	30/	75-34	do 5 ha	osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	12 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice	4/	34/	75-34	do 1 ha	osada	staropolska	późne średniowiecze	10 ułamków naczyń glinianych
Drołtówice	5/	35/	75-34	do 1 ha	osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	4 ułamki naczyń glinianych
Działosza	3/	4/	76-34	do 0,5 ha	osada		późne średniowiecze XIV- XV w.	14 fragmentów ceramiki
Działosza	4/	5/	76-34	do 1 ha	ślad osadnictwa	przeworska	wczesny okres wędrówek ludów – faza C3-D	3 fragmenty ceramiki
					osada		późne średniowiecze XIV- XV w.	3 fragmenty ceramiki

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Działosza	5/	6/	76-34	do 0,5 ha	osada	przeworska	wczesny okres wędrówek ludów – faza C3-D	25 fragmentów ceramiki
Działosza	7/	19/	76-34	-	śląd osadniczy	-	pradzieje	1 fragment ceramiki (2006r.)
					osada	-	późne średniowiecze	91 fragmentów ceramiki (2006r.)
					osada	-	nowożytność	28 fragmentów ceramiki (2006r.)
					śląd osadniczy	technikompleks z liściakami (paleolit/mezolit)	paleolit schyłkowy	2 obiekty, 11 fragmentów krzemiennych (2009-2010 r.)
					śląd osadniczy	kultura amfor kulistych (neolit)	neolit	1 fragment ceramiki (2009-2010 r.)
					osada	kultura łużycka	późny (V) okres epoki brązu	86 obiektów, 1054 fragmentów ceramiki (2009-2010 r.)
					osada	-	wczesne średniowiecze	10 obiektów, 204 fragmentów ceramiki (2009-2010 r.)
					osada	-	późne średniowiecze	81 obiektów, 1673 fragmentów ceramiki (2009-2010 r.)
Działosza	9/	23/	76-34	do 5 ha	osada Działosza 9/23	wczesne średniowiecze	X – XI w.	widoczne na powierzchni ślady obiektów (palenisk) z zaciemnieniami warstwy kulturowej i przepalonymi kamieniami 10 fragmentów ceramiki (z powierzchni)
Gaszowice	1/	2/	77-34	do 0,5 ha	cmentarzisko kurhanowe	łużycka	V okres EB - okres halsztacki (archiwalne) wczesne średniowiecze	co najmniej 5 kurhanów: największy ma średnicę około 10 m i wysokość 0,8 m. Trzy z nich usypano w rzędzie, w odstępach 3 i 5 m. Dwa następne tworzą kolejny rząd.
Gaszowice	2/	3/	77-34	do 0,5 ha	osada	-	XV - XVI w.	8 fragmentów ceramiki
Gaszowice	3/	4/	77-34	do 0,5 ha	osada	-	XV w.	5 fragmentów ceramiki
Gaszowice	4/	47/	77-34	-	wieś	-	średniowiecze	-
Gaszowice	5/	48/	77-34	do 0,5 ha	cmentarz przykościelny	-	średniowiecze (?)	-
Ligota Dziesławska	1/	28/	75-34	do 5 ha	śląd osadnictwa	-	epoka kamienia	1 wiór krzemienny
					osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	4 ułamki naczyń glinianych
Ligota Dziesławska	2/	31/	75-34	do 1 ha	osada	staropolska	późne średniowiecze/nowożytny	4 ułamki naczyń glinianych
Komorów	1/	1/	75-34	do 1 ha	osada	przeworska	-	18 ułamków naczyń glinianych

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
					osada	staropolska	nowożytny	6 ułamków naczyń glinianych
Nowy Dwór	1/	35/	76-35	do 1 ha	osada	-	późne średniowiecze, XIV – XV w.	11 fragmentów ceramiki, w tym 1 fragment malowany czerwonym paskiem
Nowy Dwór	2/	36/	76-35	do 1 ha	osada	-	XIV – XV w.	14 fragmentów ceramiki
Nowy Dwór	3/	37/	76-35	do 1 ha	osada	-	XI – XII w.	4 fragmenty ceramiki
					śląd osadnictwa	-	XIV – XV w.	3 fragmenty ceramiki
Nowy Dwór	4/	41/	76-35	do 1 ha	osada	kultura przeworska	B ₁ -B ₂	2 jamy, 74 paleniska. 2 piece, 39 fragmentów ceramiki
					produkcyjna	-	XI/XII w.	1 jama, naczynie ceramiczne
					śląd osadniczy	-	nieokreślona	16 dołków posłupowych, 15 jam, studnia
					osada	-		
Nowy Dwór	5/	45/	76-35	do 1 ha	osada	wczesne	XI – XIII w. (?)	2 obiekty (paleniska produkcyjne ?)
					produkcyjna (?)	średniowiecze (?)		kręgi spalenizny o średnicy 3 i 4 m
					-	-	XI – XIII w.	2 fragmenty ceramiki (na powierzchni ziemi w pobliżu obiektów)
Stradomia Wierzchnia	2/	8/	76-34	-	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze – okres nowożytny	3 fragmenty ceramiki
Stradomia Wierzchnia	3/	9/	76-34	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze XIV-XV w.	2 fragmenty ceramiki
Stradomia Wierzchnia	4/	10/	76-34	do 0,5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV-XV w.	12 fragmentów ceramiki
Stradomia Wierzchnia	5/	11/	76-34	do 5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV-XV w.	34 fragmenty ceramiki, w tym 1 z malowanym czerwonym paskiem
Stradomia Wierzchnia	7/	22/	77-34	do 0,5 ha	osada hutnicza	-	XIV - XV w.	2 fragmenty ceramiki, 7 brył żużła żelaznego
Stradomia Wierzchnia	8/	50/	77-34	-	wieś	-	średniowiecze	-
Stradomia Wierzchnia	9/	51/	77-34	do 0,5 ha	cmentarz przykościelny	-	średniowiecze	-
Syców	1/	1/	76-35	do 1 ha	miasto	-	średniowiecze – okres nowożytny	-
Syców	2/	2/	76-35	-	skarb	-	późne średniowiecze	monety w naczyniu glinianym
Syców	3/	3/	76-35	do 1 ha	nieokreślona	nieokreślona	po 1742 r.	nieokreślone
Syców	4/	4/	76-35	do 1 ha	nieokreślona	-	późne średniowiecze – czasy nowożytne	24 fragmenty ceramiki naczyniowej
Syców	6/	6/	76-35	-	cmentarzisko (?)	-	wczesne średniowiecze	grób szkieletowy

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Syców	7/	7/	76-35	do 1 ha	śląd osadnictwa	nieokreślona	neolit	pół toporka kamiennego - A
					osada		późne średniowiecze	32 fragmenty ceramiki - AZP
Syców	8/	8/	76-35	-	skarb		późne średniowiecze	monety w naczyniu glinianym
Syców	9/	9/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	młodszy okres epoki brązu	naczynia gliniane, talerz krążkowy (?)
Syców	10/	10/	76-35	do 1 ha	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	młodszy okres epoki brązu	naczynia gliniane - A
					osada	-	późne średniowiecze, XIV – XV w.	6 fragmentów ceramiki - AZP
Syców	11/	11/	76-35	do 1 ha	śląd osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia	odłupki krzemienne - A
					cmentarzysko ciałopalne	łużycka	okres halszacki C-D	kilkadziesiąt naczyń glinianych, szpile brązowe i żelazne, nóż żelazny, kółko brązowe, pierścieni kościane, polepa - A
					cmentarzysko ciałopalne	łużycka	okres halszacki	2 groby - A
					Nieokreślona osada	łużycka	V okres epoki brązu - okres halszacki C późne średniowiecze, XIV – XV w.	14 fragmentów ceramiki – AZP 24 fragmentów ceramiki - AZP
Syców	12/	12/	76-35	do 1 ha	cmentarzysko ciałopalne	nieokreślona	pradzieje	naczynia gliniane - A
					śląd osadnictwa	nieokreślona	pradzieje	2 fragmenty ceramiki – AZP
					osada	-	późne średniowiecze, koniec XIV – XV w.	32 fragmenty ceramiki – AZP
Syców	13/	13/	76-35	-	cmentarzysko kurhanowe (?)	łużycka	V okres epoki brązu	12 naczyń glinianych, 2 talerze krążkowe, bransoleta brązowa, 2 szpile brązowe, główka szpili brązowej
Syców	14/	14/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne	pomorska	okres lateński	naczynia gliniane, żelazny uchwyt, miedziane (?) kółko
					śląd osadnictwa	przeworska	okres wpływów rzymskich	srebrna moneta Faustyny
Syców	15/	15/	76-35	-	osada	-	wczesne średniowiecze, faza D	9 fragmentów naczyń glinianych
Syców	16/	16/	76-35		osada	-	wczesne średniowiecze	15 fragmentów ceramiki
					śląd osadnictwa	-	późne średniowiecze	4 fragmenty ceramiki
					śląd osadnictwa	-	czasy nowożytnie	4 fragmenty ceramiki
Syców	17/	17/	76-35	-	osada	-	późne średniowiecze	naczynie gliniane, ośelka kamienna, sierp żelazny

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Syców	18/	18/	76-35	-	skarb	-	wczesne średniowiecze (po 1070 r.)	siekańce srebrne
Syców	19/	19/	76-35	-	skarb (?)	przeworska	okres wpływów rzymskich, po 211 r.n.e.	monety rzymskie, w tym miedziana moneta Antonina Piusa (138-161) i miedziana Septymiusza Sewera (193- 211)
Syców	20/	20/	76-35	-	znalezisko luźne	przeworska	okres wpływów rzymskich, po 176 r.n.e.	denar Faustyny Młodszej (+176)
Syców	21/	21/	76-35	-	nieokreślone	przeworska	okres wpływów rzymskich	fragmenty naczyń glinianych
Syców	22/	22/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	okres halsztacki	1 grób
Syców	23/	23/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	okres halsztacki C-D	nieokreślone
Syców	24/	24/	76-35	-	grób (?)		nieokreślona	szkielet ludzki (?)
Syców	25/	25/	76-35	-	grodzisko	nieokreślona	nieokreślona	nieokreślone
Syców	26/	26/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne (?)	łużycka	III okres epoki brązu	fragmenty naczyń glinianych
Syców	27/	27/	76-35	-	cmentarzysko ciałopalne	przeworska	okres wpływów rzymskich	umbo żelazne, krzesiwo żelazne, żelazny grot włóczni, wisiołek srebrny
Syców	28/	28/	76-35	-	skarb	-	wczesne średniowiecze (po 1070 r.)	siekańce srebrne, 300 monet srebrnych, w tym węgierskie, ozdoby srebrne
Syców	29/	29/	76-35	-	nieokreślone	-	epoka kamienia	odłupki krzemienne
Syców	30/	30/	76-35	do 1 ha	osada	-	późne średniowiecze, XIV – XV w.	17 fragmentów ceramiki
Syców	31/	31/	76-35	do 1 ha	osada	-	późne średniowiecze, XIV – XV w.	16 fragmentów ceramiki
Syców	32/	32/	76-35	do 5 ha	osada	-	średniowiecze XIII – XV w.	11 fragmentów ceramiki
Syców	33/	33/	76-35	do 1 ha	osada	-	późne średniowiecze – okres nowożytny XV - XVII w.	33 fragmenty ceramiki
Syców	34/	34/	76-35	do 5 ha	osada	-	późne średniowiecze, XIV – 1 poł. XV w.	32 fragmenty ceramiki
					osada	-	okres nowożytny XVII – XVIII w.	23 fragmenty ceramiki
Syców	35/	42/	76-35	do 15 ha	śląd osadniczy	-	pradzieje	4 fragmenty ceramiki
					śląd osadniczy	-	późne fazy wczesnego średniowiecza	1 fragment ceramiki

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
					osada	-	późne średniowiecze	48 fragmentów ceramiki
					-	-	nieokreślona	3 fragmenty ceramiki
Syców	36/	43/	76-35	do 0,5 ha	osada		późne średniowiecze, XV w.	47 fragmentów ceramiki, polepa, węgle drzewne
Syców	37/	44/	76-35	do 0,5 ha	cmentarz	-	późne średniowiecze – ON XV-XIX w.	24 fragmenty kości ludzkich
Syców	38/	46/	76-35	do 1 ha	osada	-	ON	10 fragmentów ceramiki
					osada	-	XIX wiek	1 fragment ceramiki
Szczodrów	1/	12/	76-34	do 0,5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV-XV w.	29 fragmenty ceramiki, w tym 1 z malowanym czerwonym paskiem
Szczodrów	1/	6/	76-33	do 5 ha	osada	-	późne średniowiecze	15 fragmentów ceramiki
Szczodrów	2/	7/	76-33	do 5 ha	osada	-	późne średniowiecze	22 fragmentów ceramiki
					osada		nowożytność	11 fragmentów ceramiki
Szczodrów	3/	8/	76-33	do 5 ha	osada produkcyjna [?]	kultura łużycka	IV-V okres epoki brązu	1 obiekt (palenisko produkcyjne?)
					osada			2 fragment ceramiki (w stropie obiektu)
					osada	wczesne średniowiecze	XI-XII wiek	1 obiekt (półziemianka ?)
					osada	późne średniowiecze		1 fragment ceramiki (w stropie obiektu)
Szczodrów	4/	9/	76-33	do 5 ha	osada			9 fragmentów ceramiki
					osada	nowożytność		6 fragmentów ceramiki
Szczodrów	4/	9/	76-33	do 5 ha	osada	-	późne średniowiecze	19 fragmentów ceramiki
Szczodrów		12/	76-34	-	-	-	-	-
Szczodrów	5/	22/	76-34	do 1 ha	osada	wczesne średniowiecze	XI – XII w.	1 obiekt (palenisko kamienne ?)
								1 fragment ceramiki (w stropie obiektu)
Ślizów	1/	40/	76-35	-	śląd osadnictwa	nieokreślona	neolit	toporek kamienny
Ślizów	2/	6/	77-35	-	śląd osadnictwa	-	neolit	toporek kamienny
Ślizów	3/	7/	77-35	do 0,5 ha	osada	-	XIV-XV w.	6 fragmentów ceramiki
Ślizów	4/	8/	77-35	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	-	pradzieje	2 fragmenty ceramiki
					osada	-	XIV-XV w.	5 fragmentów ceramiki
Ślizów	5/	9/	77-35	do 1 ar	śląd osadnictwa	-	pradzieje	1 fragment ceramiki
					śląd osadnictwa	-	XIV-XV w.	1 fragment ceramiki
Ślizów	6/	10	77-35	do 0,5 ha	osada	przeworska	faza C ₁ -C ₂ okresu wpływów rzymskich	3 fragmenty ceramiki
Ślizów	7/	11/	77-35	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	-	pradzieje	1 fragment ceramiki
					osada	-	XIV-XV w.	8 fragmentów ceramiki
Ślizów	8/	12/	77-35	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	-	X-XII w.	1 fragment ceramiki
					osada	-	XIV-XV w.	8 fragmentów ceramiki
Ślizów	9/	13/	77-35	do 0,5 ha	osada	-	XIV-XV w.	16 fragmentów ceramiki

Lokalizacja (miejscowość według danych WKZ)	Numer stanowiska w miejscowości	Numer stanowiska w AZP	Numer obszaru AZP	Powierzchnia stanowiska	Klasyfikacja			
					funkcja	kultura	chronologia	opis materiałów, obiektów, warstw oraz form terenowych
Ślizów	10/	14/	77-35	do 0,5 ha	osada	-	XIV-XV w.	7 fragmentów ceramiki
Ślizów	11/	15/	77-35	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	-	pradzieje	3 fragmenty ceramiki
					osada	-	XIV-XV w.	7 fragmentów ceramiki (jeden malowany czerwonym paskiem)
Ślizów	12/	16/	77-35	do 0,5 ha	osada	-	XIV-XV w.	4 fragmenty ceramiki
Ślizów	13/	52/	77-35	-	wieś	-	średniowiecze	-
Ślizów	14/	53/	77-35	do 1 ha	cmentarz przykościelny	-	średniowiecze	-
Wielowieś	1/	1/	76-34	do 1 ha	osada		późne średniowiecze XIV- XV w.	17 fragmentów ceramiki (większość z XVI w.)
Wielowieś Górna	1/	38/	76-35	do 5 ha	nieokreślone	nieokreślona	epoka kamienia	zabytki krzemienne - A
					osada		wczesne średniowiecze	2 fragmenty ceramiki - A
Wielowieś Górna	2/	39/	76-35	do 1 ha	śląd osadniczy	-	XIV – XV w.	2 fragmenty ceramiki - AZP
					osada	-	późne średniowiecze, XIV – XV w.	16 fragmentów ceramiki
Zawada	1/	13/	76-34	do 0,5 ha	śląd osadnictwa	łużycka	okres halsztacki	pięcioboczny toporek kamienny - A
					osada	-	późne średniowiecze XIV- XV w.	9 fragmentów ceramiki - AZP
Zawada	2/	14/	76-34	-	śląd osadnictwa	łużycka	nieokreślona	fragmenty naczyń
Zawada	3/	15/	76-34	do 0,5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV- XV w.	11 fragmentów ceramiki
Zawada	4/	16/	76-34	do 0,5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV- XV w.	17 fragmentów ceramiki
Zawada	5/	17/	76-34	do 0,5 ha	osada	-	późne średniowiecze XIV- XV w.	17 fragmenty ceramiki, w tym 3 z malowanym czerwonym paskiem
Zawada	6/	24/	76-34	do 5 ha	osada	kultura łużycka	IV – V okres epoki brązu	12 fragmentów ceramiki, 1 fragment polepy, 1 odłupek krzemienno, ślady warstwy kulturowej
					osada Zawada (Wojciechowo) 6/24	wczesne średniowiecze	XI – XII w.	12 fragmentów ceramiki, ślady warstwy kulturowej

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Z przedstawionej w rozdziale 6.1. charakterystyki rozwoju przestrzennego gminy Syców wynika, iż początki osadnictwa sięgają tu pradziejów. Natomiast większość obecnych wsi gminy powstała w średniowieczu. Potwierdzają to zidentyfikowane na obszarze gminy stanowiska archeologiczne, z których większość pochodzi ze średniowiecza (66, w tym: 8 ze średniowiecza, 12 z wczesnego i 35 z późnego średniowiecza, natomiast 11 z przełomu późnego średniowiecza i nowożytności) oraz nowożytności (13). Z pradziejów pochodzi łącznie 9 stanowisk archeologicznych, w tym: 5 z epoki kamienia, a 7 z epoki brązu - z rozpoznanych na omawianym obszarze stanowisk archeologicznych. Ponadto, na obszarze gminy rozpoznano 8 stanowisk pochodzących z okresu X-XIII w. i jedno, które powstało po 1742 r. Chronologia czterech z pośród wszystkich sycowskich stanowisk archeologicznych nie jest znana.

6.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.

Strefę ochrony konserwatorskiej ustanawia się w celu ochrony objętych nią obiektów czy zespołów. W zależności od charakteru tych elementów oraz stopnia ich zachowania wyróżnia się różne strefy ochrony konserwatorskiej. Na obszarze gminy Syców znajduje się stosunkowo dużo obszarów, które posiadają szczególne walory historyczne i kulturowe, dlatego większość z nich objęto - w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego - następującymi strefami ochrony konserwatorskiej (na potrzeby niniejszej zmiany Studium nazwy tych stref ujednolicono):

- „A” ochrony konserwatorskiej - strefa obejmuje: zabudowania w centralnej części wsi Drołtowice, zabudowania i cmentarz w Świętym Marku, cmentarz w północnej części Sycowa, zespół zamkowy w Sycowie, zabudowania we wschodniej i centralnej części Wielowśi, zabudowania w południowo-wschodniej części wsi Wojciechowo Wielkie, centralną część wsi Szczodród, park w Stradomii Górnej,
- „B” ochrony konserwatorskiej - w zasięgu tej strefy znajdują się: zabudowania we wschodniej części wsi Radzyna, Biskupice, południową część wsi Komorów, obszary we wschodniej, południowej i zachodniej części Sycowa, zabudowania w Działoszy i Wojciechowie, zabudowania w północno-zachodniej części wsi Zawada, Szczodród, Lesieniec, cmentarz i zabudowania we wschodniej części wsi Gaszowice, cmentarz i zabudowania w Stradomii Wierzchniej, centralną część Stradomii Górnej, Ślizów;
- „Um” ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta wraz z przedmieściami - strefą objęto miasto Syców;

- „Uw” ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi - strefa obejmuje układy ruralistyczne: Biskupic, Drołtowic, Działoszy, Gaszowic, Komorowa, Nowego Dworu, Stradomii Wierzchniej, Szczodrowa, Ślizowa, Wielowisi i Zawady;
- „OW” obserwacji archeologicznej - strefą objęto: Drołtowiec, Działoszę, Rydzyń, Biskupice, Komorów, zachodnią część Sycowa, Wielowieś, Szczodrów, Gaszowice, Stradomię Wierzchnią, Ślizów;
- „W” ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych - w zasięgu strefy znajduje się obszar położony w południowo-zachodniej części wsi Ślizów [oraz działka nr 428/5 w obrębie Zawada](#);
- „K” ochrony krajobrazu kulturowego - strefą objęto: fragment południowej części obrębu Syców;
- „E” ochrony ekspozycji - strefa obejmuje: widok z drogi prowadzącej z Gaszowic do Lesieńca, widok z Lesieńca na kompleks leśny, widok na Ślizów od południowego-zachodu i od strony Bielawki (północny-zachód).

Zasięgi powyższych stref pokazano na obu rysunkach Studium. Regulacje dotyczące zasad ochrony w poszczególnych strefach zawarto w rozdziale nr 18 „Zasady ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego”. Natomiast zasięgi stref ochrony konserwatorskiej przedstawiono na obu rysunkach Studium.

6.5. Uwarunkowania wynikające z zasobów i walorów środowiska kulturowego.

1. Rejestr zabytków obejmuje 14 pojedynczych niearcheologicznych obiektów, 6 ich zespołów oraz ośrodek historyczny miasta Syców. Obiekty te znajdują się w 7 (z 13) obrębach gminy. Z pośród obiektów zabytkowych w gminie najwięcej jest parków podworskich, kościołów i spichlerzy. Stosunkowo dużo jest także: stajni, budynków mieszkalnych, bram, oficyn oraz dworów. Pojedynczo występują: baszta, brama, budynek administracyjno-mieszkalny, cmentarz, dom mieszkalny z oficyną, kaplica cmentarna, obora-jałownik, obora, oficyna lub stajnia, ogrodzenie, pałac, pozostałości murów obronnych i dawnego zamku w Winnicy oraz ujeżdżalnia. Występowanie na obszarze gminy obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków stwarza określone ograniczenia w działaniach podejmowanych w ich zasięgu, a także w ich otoczeniu.

2. Na terenie gminy znajduje się stosunkowo dużo (423) obiektów niearcheologicznych wskazanych do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków. W ewidencji powinien zostać ujęty także historyczny układ urbanistyczny miasta Syców wraz z przedmieściami oraz historyczne układy ruralistyczne wsi: Biskupice, Drołtowice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Wierzchnia, Szczodrów, Ślizów, Wielowieś i Zawada.

Pod względem ilościowym najwięcej jest obiektów o funkcji domów mieszkalnych. Wśród pozostałych dominują stodoły i obory.

3. Na obszarze gminy Syców (w miejscowościach: Biskupice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Górna, Syców, Szczodrów, Ślizów i Wojciechowo) znajduje się cenne obszary, które według wskazań konserwatorskich, warto byłoby objąć ochroną.
4. Na terenie gminy Syców znajduje się 87 udokumentowanych stanowisk archeologicznych (w tym 3 wpisane do rejestru zabytków oraz 84 wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków). Zidentyfikowano je w większości obrębów gminy (poza Gaszowicami, Komorowem i Wioską). Najliczniej występują stanowiska typu: osada i ślad osadnictwa. Zidentyfikowano także: cmentarzyska ciałopalne, skarby, grodziska i osady produkcyjne. Pojedynczo występują: cmentarz, cmentarzysko, cmentarzysko kurhanowe, grób (?), miasto oraz znalezisko luźne.
5. Wiele obszarów gminy, ze względu na walory historyczne i kulturowe, kwalifikuje się do objęcia strefami ochrony konserwatorskiej: „A”, „B”, „Um”, „Uw”, „OW”, „W”, „K” i „E” w celu ich ochrony.
6. Na obszarze gminy nie ma obiektów, które można by uznać za dobra kultury współczesnej i z tego tytułu je chronić.

DZIAŁ II.

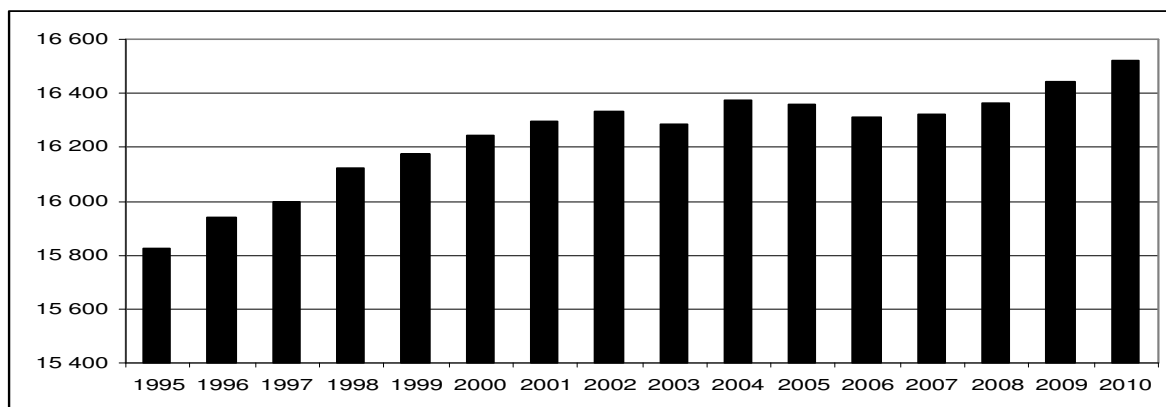
UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

7. DEMOGRAFIA.

7.1. Ruch liczebności populacji i jego czynniki.

Od 2000 r. zaludnienie gminy Syców zwiększyło się o 281 osób, tj. o około 1,73% (tabela nr 7.1.1.). W tym samym czasie wzrost liczebności populacji nastąpił także w powiecie oleśnickim - o 1,54% (1606 osób). Natomiast od 2000 r. zmalała liczba ludności Polski (o 0,14%, co stanowi spadek o 53918 osób) oraz województwa dolnośląskiego (o 0,84% czyli o 24 355 osób).

Wykres nr 7.1.1. Dynamika zmian liczby ludności gminy Syców w latach 1995-2010.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Od 2000 r. następuje niemal ciągły (z wyjątkiem przełomu lat 2002/2003 i lat 2004-2006) wzrost populacji gminy Syców. Przy czym w analizowanym okresie zmalało zaludnienie miasta Syców (tabela nr 7.1.2.), a populacja obszaru wiejskiego gminy Syców sukcesywnie wzrastała (tabela nr 7.1.3.). W latach 2000-2010 liczba ludności zamieszkującej miasto Syców zmniejszyła się o 1,14% (o 122 osoby). Przy czym liczba mieszkańców miasta w analizowanym okresie podlegała fluktuacjom - do 2002 r. wzrastała, a od 2004 r. (z wyjątkiem lat 2008 i 2009, w których utrzymywała się na stałym poziomie) wciąż spada (tabela nr 7.1.2.). Jednak zjawisko depopulacji dotyczy większości miast kraju - w analizowanym okresie (2000-2010) populacja miasta Syców zmalała o 1,14%, miast Polski o 1,8%, miast województwa dolnośląskiego o 3,3%, a miast powiatu oleśnickiego o 0,99%.

W latach 2000-2010 liczba mieszkańców obszaru wiejskiego gminy Syców zwiększyła się o 6,79% (o 400 osób). W tym samym czasie zaobserwowano wzrost populacji wiejskiej we wszystkich analizowanych jednostkach terytorialnych (tabela nr 7.1.3.) - liczba ludności we wsiach zwiększyła się o: 2,33% w Polsce, 3,87% w województwie dolnośląskim i 5,51 w powiecie oleśnickim.

Według długofalowych prognoz demograficznych publikowanych przez GUS, EUROSTAT i ONZ liczba ludności Polski oraz województwa dolnośląskiego będzie się systematycznie zmniejszać. Według autorów tych prognoz ma to być spowodowane zarówno przez ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji (zwłaszcza zagranicznych). Według „Prognozy ludności na lata 2008-2035” sporządzonej przez Departament Badań Demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego populacja województwa dolnośląskiego ma zmniejszyć się (w 2035 r. względem 2010 r.) o 5,83%, w tym miejska o 14,03%, a wiejska o 0,30%. Uwzględniając powyższe wskaźniki można przewidywać, iż gminę Syców w 2035 r. będzie zamieszkiwało około 15 500 osób, a miasto Syców około 9 100 osób.

Tabela nr 7.1.1. Zmiany w liczbie ludności gminy Syców w latach 1995-2010 na tle sytuacji w kraju.

Jednostka terytorialna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - ogółem	38 609 399	38 639 341	38 659 979	38 666 983	38 263 303	38 253 955	38 242 197	38 218 531
województwo dolnośląskie - ogółem	2 988 278	2 986 884	2 985 381	2 982 128	2 917 139	2 912 195	2 909 622	2 904 694
powiat oleśnicki - ogółem	104 129	104 379	104 496	104 715	102 658	102 772	102 934	103 145
gmina Syców - ogółem	15 824	15 940	15 998	16 122	16 176	16 245	16 295	16 335
Jednostka terytorialna	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - ogółem	38 190 608	38 173 835	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 167 329	38 200 037
województwo dolnośląskie - ogółem	2 898 313	2 893 055	2 888 232	2 882 317	2 878 410	2 877 059	2 876 627	2 887 840
powiat oleśnicki - ogółem	103 264	103 231	103 335	103 338	103 496	103 782	104 047	104 378
gmina Syców - ogółem	16 286	16 374	16 357	16 312	16 324	16 364	16 444	16 523
	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - ogółem</i>		0,08	0,05	0,02	-1,04	-0,02	-0,03	-0,06
<i>województwo. dolnośląskie - ogółem</i>		-0,05	-0,05	-0,11	-2,18	-0,17	-0,09	-0,17
<i>powiat oleśnicki - ogółem</i>		0,24	0,11	0,21	-1,96	0,11	0,16	0,20
<i>gmina Syców - ogółem</i>		0,73	0,36	0,78	0,33	0,43	0,31	0,25
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - ogółem</i>	-0,07	-0,04	-0,04	-0,08	-0,03	0,05	0,08	0,08
<i>województwo. dolnośląskie - ogółem</i>	-0,22	-0,18	-0,17	-0,20	-0,14	-0,05	-0,02	0,39
<i>powiat oleśnicki - ogółem</i>	0,12	-0,03	0,10	0,00	0,15	0,28	0,26	0,32
<i>gmina Syców - ogółem</i>	-0,30	0,54	-0,10	-0,28	0,07	0,25	0,49	0,48

źródło: GUS.

Tabela nr 7.1.2. Zmiany w liczbie ludności miasta Syców w latach 1995-2010 na tle sytuacji w kraju.

Jednostka terytorialna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - miasta	23 876 667	23 903 636	23 924 677	23 922 781	23 677 674	23 659 690	23 626 816	23 571 225
województwo dolnośląskie - miasta	2 139 147	2 138 264	2 139 463	2 135 078	2 086 745	2 083 253	2 078 675	2 070 985
powiat oleśnicki - miasta	63 777	64 036	64 151	64 248	62 391	62 445	62 402	62 308
Syców - miasto	10 421	10 567	10 618	10 670	10 702	10 749	10 793	10 814
Jednostka terytorialna	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - miasta	23 513 389	23 470 086	23 423 740	23 368 878	23 316 885	23 288 181	23 278 187	23 264 383
województwo dolnośląskie - miasta	2 061 900	2 053 442	2 052 094	2 042 653	2 033 536	2 027 745	2 021 634	2 016 830
powiat oleśnicki - miasta	62 262	62 053	61 991	61 922	61 781	61 860	61 814	61 828
Syców - miasto	10 761	10 763	10 745	10 676	10 636	10 632	10 632	10 627
	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - miasta</i>	-	0,11	0,09	-0,01	-1,02	-0,08	-0,14	-0,24
<i>województwo. dolnośląskie - miasta</i>	-	-0,04	0,06	-0,20	-2,26	-0,17	-0,22	-0,37
<i>powiat oleśnicki - miasta</i>	-	0,41	0,18	0,15	-2,89	0,09	-0,07	-0,15
<i>Syców - miasto</i>	-	1,40	0,48	0,49	0,30	0,44	0,41	0,19
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - miasta</i>	-0,25	-0,18	-0,20	-0,23	-0,22	-0,12	-0,04	-0,06
<i>województwo. dolnośląskie - miasta</i>	-0,44	-0,41	-0,07	-0,46	-0,45	-0,28	-0,30	-0,24
<i>powiat oleśnicki - miasta</i>	-0,07	-0,34	-0,10	-0,11	-0,23	0,13	-0,07	0,02
<i>Syców - miasto</i>	-0,49	0,02	-0,17	-0,64	-0,37	-0,04	0,00	-0,05

źródło: GUS.

Tabela nr 7.1.3. Zmiany w liczbie ludności obszaru wiejskiego gminy Syców w latach 1995-2010 na tle sytuacji w kraju.

Jednostka terytorialna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - obszar wiejski	14 732 732	14 735 705	14 735 302	14 744 202	14 585 629	14 594 265	14 615 381	14 647 306
województwo dolnośląskie - obszar wiejski	849 131	848 620	845 918	847 050	830 394	828 942	830 947	833 709
powiat oleśnicki - obszar wiejski	40 352	40 343	40 345	40 467	40 267	40 327	40 532	40 837
Syców - obszar wiejski	5 403	5 373	5 380	5 452	5 474	5 496	5 502	5 521
Jednostka terytorialna	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Polska - obszar wiejski	14 677 219	14 703 749	14 733 315	14 756 601	14 798 756	14 847 695	14 889 142	14 935 654
województwo dolnośląskie - obszar wiejski	836 413	839 613	836 138	839 664	844 874	849 314	854 993	861 010
powiat oleśnicki - obszar wiejski	41 002	41 178	41 344	41 416	41 715	41 922	42 233	42 550
Syców - obszar wiejski	5 525	5 611	5 612	5 636	5 688	5 732	5 812	5 896
	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - obszar wiejski</i>	-	0,02	0,00	0,06	-1,08	0,06	0,14	0,22
<i>województwo. dolnośląskie - obszar wiejski</i>	-	-0,06	-0,32	0,13	-1,97	-0,17	0,24	0,33
<i>powiat oleśnicki - obszar wiejski</i>	-	-0,02	0,00	0,30	-0,49	0,15	0,51	0,75
<i>Syców - obszar wiejski</i>	-	-0,56	0,13	1,34	0,40	0,40	0,11	0,35
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
<i>przyrost roczny w procentach</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
<i>Polska - obszar wiejski</i>	0,20	0,18	0,20	0,16	0,29	0,33	0,28	0,31
<i>województwo. dolnośląskie - obszar wiejski</i>	0,32	0,38	-0,41	0,42	0,62	0,53	0,67	0,70
<i>powiat oleśnicki - obszar wiejski</i>	0,40	0,43	0,40	0,17	0,72	0,50	0,74	0,75
<i>Syców - obszar wiejski</i>	0,07	1,56	0,02	0,43	0,92	0,77	1,40	1,44

źródło: GUS.

7.2. Cechy struktury populacji.

Według danych GUS w strukturze płci ludności gminy Syców zaznacza się (2010 r.) przewaga kobiet - 106 kobiet/100 mężczyzn (tabela nr 7.2.1.). Wartość wskaźnika feminizacji jest tu nieco wyższa, niż w powiecie oleśnickim (105 kobiet/100 mężczyzn), ale niższa niż w województwie dolnośląskim (109 kobiet/100 mężczyzn). Różnice omawianego wskaźnika dla analizowanych jednostek terytorialnych są natomiast bardziej znaczące, gdy rozpatruje się osobno miasta i obszary wiejskie. W 2010 r. w mieście Syców na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet, a w miastach województwa dolnośląskiego wartość omawianego wskaźnika wyniosła 112 kobiet/100 mężczyzn. Natomiast na obszarze wiejskim gminy Syców w 2010 r. odnotowano przewagę mężczyzn nad kobietami. Na obszarach wiejskich województwa dolnośląskiego wskaźnik feminizacji wyniósł 102 kobiety/100 mężczyzn.

Tabela nr 7.2.1. Zmiany wskaźnika feminizacji w latach 2002 i 2010.

Ludność	gmina Syców		miasto Syców		obszar wiejski gminy Syców		powiat oleśnicki	
	2002 r.	2010 r.	2002 r.	2010 r.	2002 r.	2010 r.	2002 r.	2010 r.
Kobiety/ 100 mężczyzn	106	106	108	109	103	99	104	105

Ludność	województwo dolnośląskie - miasta		województwo dolnośląskie - obszary wiejskie		województwo dolnośląskie - ogółem	
	2002 r.	2010 r.	2002 r.	2010 r.	2002 r.	2010 r.
Kobiety/ 100 mężczyzn	110	112	101	102	108	109

źródło: GUS.

Obecnie struktura wieku populacji gminy Syców jest stosunkowo „młoda” (tabela nr 7.2.2.). Ale, tak jak w całym kraju, tak też w gminie Syców notuje się sukcesywne starzenie lokalnej społeczności. Przy czym tu wyraża się to wzrostem udziału grupy ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku udziału grupy ludności w wieku przedprodukcyjnym (tabela nr 7.2.3.).

Pochodną takiej struktury wieku jest wielkość przyrostu naturalnego, na który wpływa m.in. stosunkowa zamożność społeczeństwa oraz dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej i przedszkoli. Przytaczane przez demografów przesłanki zmian powyższego wskaźnika w okresie najbliższych dwudziestu lat są bardzo różne. Z jednej strony podkreśla się fakt, iż w wiek

rozrodczy wkracza właśnie pokolenie niżu demograficznego przez co ilość urodzeń - ze względu na malejącą liczbę potencjalnych rodziców - będzie spadać. Demografowie zwracają także uwagę na obserwowane zmiany modelu rodziny (obecnie dominuje tzw. model 2+1) i przewidywany wzrost liczby osób samotnych, które nie zdecydują się na założenie rodziny (wybierając karierę zawodową). Z drugiej jednak strony podkreśla się fakt, iż występuje szereg czynników pozwalających na optymistyczne prognozy demograficzne, np.: wzrost zamożności społeczeństwa oraz podnoszenie świadomości społecznej w kwestii pracujących matek.

Obecnie strukturę wieku populacji gminy Syców zaliczyć już można do regresywnej, a starzenie się lokalnej społeczności będzie nadal postępować. Pośrednio wpływać to będzie na dynamikę rozwoju liczebności populacji - jej osłabienie.

Tabela nr 7.2.2. Funkcjonalna struktura wieku [%]; stan w 2010 r.

Grupa wiekowa	gmina Syców	miasto Syców	obszar wiejski gminy Syców	powiat oleśnicki	województwo dolnośląskie	Polska
Przedprodukcyjna	19,85	18,42	22,44	15,66	17,35	18,69
Produkcyjna	66,00	66,65	64,84	69,28	65,60	64,44
Poprodukcyjna	14,14	14,93	12,72	15,07	17,05	16,87

źródło: GUS.

Tabela nr 7.2.3. Dynamika zmian funkcjonalnej struktury ludności gminy Syców oraz wskaźników obciążenia demograficznego.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	przyrost 2000- 2010
Przedprodukcyjna	4 445	4 283	4 129	3 957	3 819	3 673	3 549	3 432	3 374	3 324	3 280	- 26,21
Produkcyjna	10 007	10 173	10 348	10 460	10 646	10 737	10 726	10 790	10 784	10 861	10 906	+8,98
Poprodukcyjna	1 793	1 839	1 858	1 869	1 909	1 947	2 037	2 102	2 206	2 259	2 337	+30,34
Wskaźnik 1*	62,3	60,2	57,9	55,7	53,8	52,3	52,1	51,3	51,7	51,4	51,5	-
Wskaźnik 2**	40,3	42,9	45,0	47,2	50,0	53,0	57,4	61,2	65,4	68,0	71,3	-
Wskaźnik 3***	17,9	18,1	18,0	17,9	17,9	18,1	19,0	19,5	20,5	20,8	21,4	-

* Wskaźnik 1 – ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

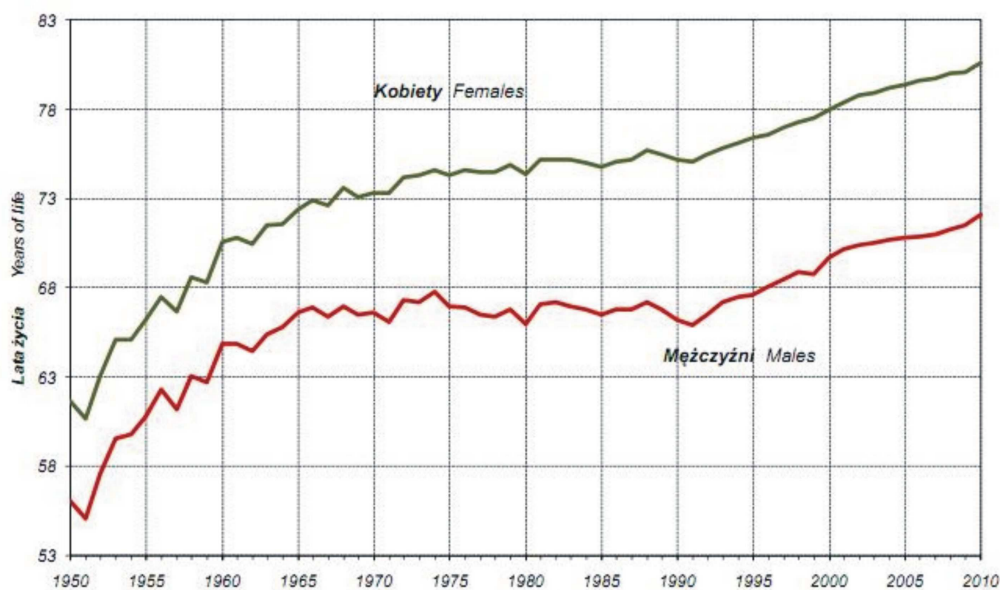
** Wskaźnik 2 – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

*** Wskaźnik 3 – ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

źródło: GUS.

Na liczbę mieszkańców danej jednostki terytorialnej wpływ ma także średnia długość życia (obliczana dla różnych grup wiekowych). Wskaźnik ten ma charakter makroskalowy - dostępny jest tylko dla Polski, województw oraz subregionów. Mimo pozytywnych zmian w wydłużaniu przeciętnego trwania życia Polska - na tle innych krajów europejskich - nadal wypada bardzo niekorzystnie. Średnia długość życia Polaków jest krótsza w przypadku mężczyzn o ok. 8 lat, a w przypadku kobiet o 4-5 lat w porównaniu do mieszkańców zachodniej Europy oraz niektórych krajów skandynawskich. Wśród 43 krajów europejskich Polska, ze względu na długość życia, zajmuje odległą lokatę - dopiero w trzeciej dziesiątce (mężczyźni 29 miejsce, a kobiety 24). Obserwowane od 1989 r. systematyczne wydłużanie się życia pozwala jednakże optymistycznie założyć, iż w perspektywie kilkunastu lat wskaźnik osiągnie wartość zbliżoną do krajów zachodniej Europy.

Wykres nr 7.2.1. Przeciętne trwanie życia osób w wieku 0 lat w Polsce w latach 1950-2010.

źródło: GUS „Trwanie życia w 2010 r.”

W Polsce nadal występuje wysoka nadumieralność mężczyzn. Mimo, iż w latach dziewięćdziesiątych różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn malała (w 1991 r. – 9,2 lat; w 2001 – 8,2 lat), początek nowego stulecia przyniósł ponowny wzrost tej wartości do około 8,7 lat w latach 2006-2009 r. W 2010 roku różnica ta wynosiła 8,5 lat.

Tabela nr 7.2.3. Przeciętne dalsze trwanie życia w 2010 r.

Wyszczególnienie	Polska	województwo dolnośląskie	region południowo-zachodni				
	0 lat	0 lat	0 lat	15 lat	30 lat	45 lat	60 lat
Kobiety	80,6	80,2	80,3	65,8	51,1	36,5	23,2
Mężczyźni	72,1	71,7	72,0	57,6	43,3	29,5	18,0

źródło: GUS.

Reasumując, cechy biologiczne populacji gminy Syców należy ocenić jako niekorzystne i nie pozwalające na optymistyczne prognozowanie zmian. Podobnie, jak na obszarze powiatu, województwa i całego kraju występują tu negatywne tendencje demograficzne. Aby temu przeciwdziałać należy podejmować stałe działania mające na celu rozwój potencjału demograficznego gminy.

7.3. Uwarunkowania wynikające z rozwoju demograficznego.

1. Według prognoz demograficznych w dalszym rozwoju liczebności populacji Polski i województwa dolnośląskiego przewiduje się utrzymanie obecnej tendencji spadkowej. Zatem również w dalszym rozwoju liczba mieszkańców gminy Syców należy spodziewać się spadku. Dla programowania rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a w konsekwencji zagospodarowania przestrzennego, zakłada się w niniejszym dokumencie perspektywiczną wielkość zaludnienia (z pewnym nadmiarem) - **16 000 mieszkańców**.
2. Sukcesywnie postępować będzie starzenie się lokalnej społeczności, skutkujące spadkiem udziału (a także bezwzględnej liczebności) grupy dzieci i młodzieży oraz jednoczesnym wzrostem udziału i liczebności grupy ludności starej (poprodukcyjnej) i postmobilnej (w grupie ludności produkcyjnej); w dalszej perspektywie przewiduje się także spadek udziału i liczebności także w grupie ludności produkcyjnej, co zmniejszy popyt na miejsca pracy (pośrednio wymuszać też będzie konieczność wzrostu wydajności pracy).
3. Ze względu na niezależne od gminy procesy zachodzące w skali makro warto okresowo przeprowadzać weryfikację trendów demograficznych i w koniecznym zakresie korygować zamierzenia inwestycyjne z nimi związane.

8. MIESZKALNICTWO.

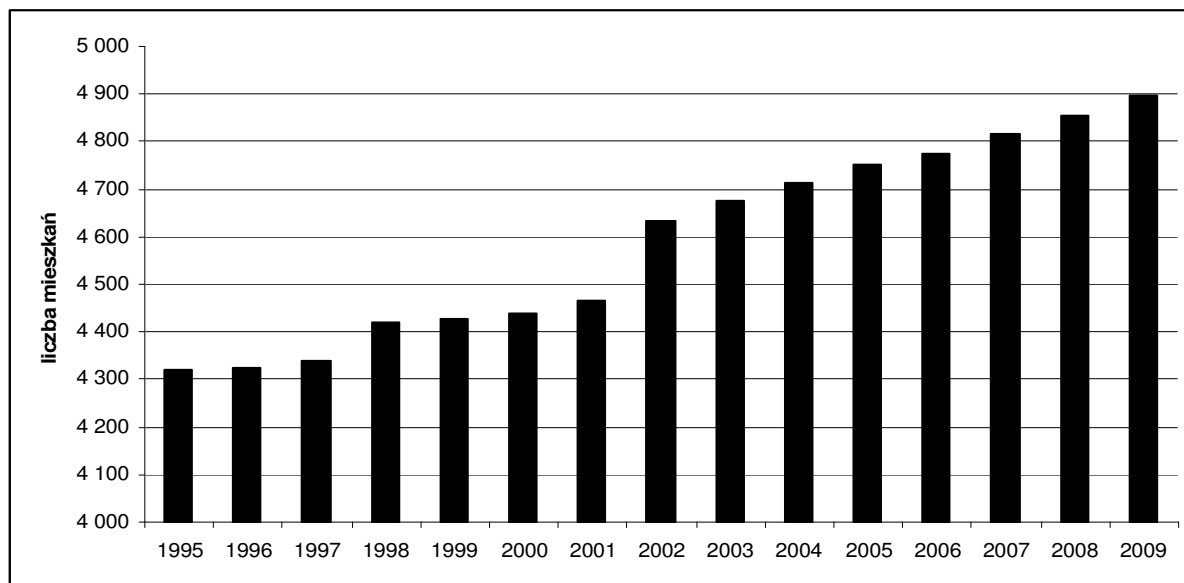
8.1. Zasoby i standardy mieszkaniowe.

Zasoby mieszkaniowe gminy Syców w 2009 r. wynosiły (według danych GUS) 4 897 mieszkań (z czego niemal 72% stanowiły mieszkania zlokalizowane w mieście) o łącznej powierzchni użytkowej 397 026 m² i 20 599 izbach (tabela nr 8.1.2.).

W okresie 1996-2009 r. w gminie Syców przybyły 571 mieszkań. (tabele nr 8.1.1. i 8.1.2.). Przy czym należy podkreślić, iż ocena dynamiki zmian zasobów mieszkaniowych na podstawie danych GUS jest utrudniona. W analizowanym okresie zmieniono bowiem metodologię obliczania tych zasobów. Do 2002 r. zbierano informacje wyłącznie o mieszkaniach zamieszkałych. Natomiast od 2003 r. gromadzone są dane dotyczące ogółu mieszkań. Zatem w okresie 1996-2002 w gminie Syców przybyło 307 mieszkań (220 mieszkania w mieście i 87 w obszarze wiejskim gminy Syców), a w latach 2003-2009 zasoby mieszkaniowe gminy zwiększyły się o 222 mieszkania (100 w mieście i 122 w obszarze wiejskim gminy Syców). Przyrost zasobów mieszkaniowych w latach 2003-2009 był więc mniejszy, niż w latach 1996-2002. Jednak ze względu na opisane wcześniej różnice w metodologii obliczania zasobów mieszkaniowych w analizowanych okresach trudno określić, jak duży był ten spadek.

Dynamikę zmian zasobów mieszkaniowych gminy Syców przedstawiono na wykresie nr 8.1.1.

Wykres nr 8.1.1. Dynamika zmian zasobów mieszkaniowych gminy Syców w latach 1995-2009.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując zmiany zasobów mieszkaniowych gminy Syców warto zwrócić uwagę, iż (w okresie 1995-2009 r.) wraz z przyrostem liczby mieszkań nastąpił tu wzrost zaludnienia - o prawie 4%.

Tabela nr 8.1.1. Zasoby mieszkaniowe gminy Syców w latach 1995 i 2002.

Wyszczególnienie	gmina Syców		miasto Syców		obszar wiejski gminy Syców	
	1996 r.	2002 r.	1996 r.	2002 r.	1996 r.	2002 r.
Liczba mieszkańców (zamieszkałych)	15 940	16 295	10 567	10 814	5 373	5 521
Liczba mieszkań	4 326	4 633	2 977	3 197	1 349	1 436
Liczba izb	16 967	19 190	11 620	13 123	5 347	6 067
Powierzchnia użytkowa w m ²	305 508	361 366	203 302	242 608	102 206	118 758

źródło: GUS.

Tabela nr 8.1.2. Zasoby mieszkaniowe gminy Syców w latach 2003 i 2009.

Wyszczególnienie	gmina Syców		miasto Syców		obszar wiejski gminy Syców	
	2003 r.	2009 r.	2003 r.	2009 r.	2003 r.	2009 r.
Liczba mieszkańców (zamieszkałych)	16 286	16 444	10 761	10 632	5 525	5 812
Liczba mieszkań	4 675	4 897	3 227	3 327	1 448	1 570
Liczba izb	19 437	20 599	13 298	13 814	6 139	6 785
Powierzchnia użytkowa w m ²	367 235	397 026	246 617	259 784	120 618	137 242

źródło: GUS.

Przyrost zasobów mieszkaniowych gminy Syców przekłada się na rozwój lokalnego budownictwa. Z analizy przyrostu nowo budowanych mieszkań w gminie wynika, iż w latach 1996-2009 oddano do użytku łącznie 474 nowe mieszkania (tabela nr 8.1.3.). Najwięcej nowych lokali (80) wybudowano w 1998 r. Wyraźnie większa od średniej rocznej (36,5 mieszkania) z tego okresu liczbę nowych mieszkań oddano do użytkowania również w latach 2003-2009 (z wyjątkiem roku 2006). Natomiast przyrost nowo budowanych lokali w pozostałych analizowanych latach był stosunkowo niewielki.

Większość nowych mieszkań oddanych do użytku w latach 1996-2009 stanowiły lokale indywidualne. Ponadto, w analizowanym okresie oddano do użytkowania: mieszkania spółdzielcze (44, co stanowiło 9,2% wszystkich oddanych mieszkań) i mieszkanie zakładowe (jedno, czyli 0,21% wszystkich oddanych mieszkań).

Tabela nr 8.1.3. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w gminie Syców.

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Mieszkania - ogółem	21	13	80	11	12	28	26
Mieszkania	0	0	30	0	0	0	0

spółdzielcze							
Mieszkania zakładowe	0	0	0	0	0	0	0
Mieszkania indywidualne	21	13	50	11	12	28	26
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mieszkania - ogółem	42	47	40	25	47	39	43
Mieszkania spółdzielcze	0	14	0	0	0	0	0
Mieszkania zakładowe	0	0	0	0	1	0	0
Mieszkania indywidualne	42	33	40	25	46	39	43

źródło: GUS.

Wskaźnik ilości nowo budowanych mieszkań/1000 M (tabela nr 8.1.4.) w gminie Syców wynosił (w 2009 r.) 2,6 (w mieście 2,0 a w obszarze wiejskim gminy Syców 3,6). Był on znacząco niższy, niż wartość omawianego wskaźnika dla powiatu oleśnickiego (3,6) oraz województwa dolnośląskiego (4,9).

Tabela nr 8.1.4. Nowe mieszkania oddane do użytkowania w 2009 r.

Wyszczególnienie	gmina Syców	miasto Syców	obszar wiejski gminy Syców	powiat oleśnicki	województwo dolnośląskie - ogółem
Mieszkania - ogółem	43	22	21	379	14 143
Liczba mieszkań ogółem/1000 M	2,6	2,0	3,6	3,6	4,9

źródło: GUS.

Pomimo niskiego tempa przyrostu sycowskich zasobów mieszkaniowych zauważalna jest poprawa standardów powierzchniowych mieszkań (tabela 8.1.5). W 2009 r. wskaźnik średniej wielkości mieszkania w gminie Syców wyniósł 81,07 powierzchni użytkowej/mieszkanie, co stanowi wartość wyższą od wskaźnika dla powiatu oleśnickiego (78,08 powierzchni użytkowej/mieszkanie) i województwa dolnośląskiego 67,10 powierzchni użytkowej/mieszkanie). Warto podkreślić, iż wskaźnik średniej wielkości mieszkania rozpatrywany oddzielnie dla miasta Syców (78,08) oraz obszaru wiejskiego gminy Syców (87,41) również był (w 2009 r.) wyższy, niż odpowiednie wskaźniki dla pozostałych z analizowanych jednostek terytorialnych (miast

województwa dolnośląskiego - 61,00 powierzchni użytkowej/mieszkanie oraz obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego – 85,45 powierzchni użytkowej/mieszkanie).

Wraz z poprawą standardów powierzchniowych mieszkań w gminie Syców nieznacznie zwiększyła się liczba izb w mieszkaniach (o około 1,7% w 2009 r. względem 2002 r.). W 2009 r. sycowskie mieszkania składały się średnio z 4,21 izb. Wartość ta była wyższa od tej dla powiatu oleśnickiego (3,90) i województwa dolnośląskiego (3,61). Jednocześnie, na co warto zwrócić uwagę, w 2009 r. liczba osób przypadających na izbę była w gminie Syców (0,80) niższa, niż w powiecie oleśnickim (0,83), ale wyższa niż w województwie dolnośląskim (0,76). Wartość powyższego wskaźnika dla miasta Syców (0,77) i obszaru wiejskiego gminy Syców (0,85) również była wyższa, niż w analizowanych obszarach miejskich (0,75) i wiejskich (0,77) województwa dolnośląskiego.

Nieco większy wskaźnik przeciętnej wielkości mieszkania w gminie Syców wynika prawdopodobnie z „wiejskiego” charakteru zasobów mieszkaniowych (na wsi mieszkania, występujące przeważnie w formie zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, są z reguły większe niż w mieście).

Tabela nr 8.1.5. Standardy mieszkaniowe w gminie Syców.

Wyszczególnienie	gmina Syców		miasto Syców		obszar wiejski gminy Syców	
	2002 r.	2009 r.	2002 r.	2009 r.	2002 r.	2009 r.
Powierzchnia użytkowa/mieszkanie (m ²)	78,00	81,07	75,89	78,08	82,70	87,41
Liczba izb w mieszkaniu	4,14	4,21	4,10	4,15	4,22	4,32
Liczba osób/mieszkanie	3,52	3,36	3,38	3,19	3,84	3,70
Liczba osób/izbę	0,85	0,80	0,82	0,77	0,91	0,85
Powierzchnia użytkowa na osobę (w m ²)	22,18	24,14	22,43	24,43	21,51	23,61

źródło: GUS.

Tabela nr 8.1.6. Standardy mieszkaniowe w powiecie oleśnickim i województwie dolnośląskim.

Wyszczególnienie	powiat oleśnicki	województwo dolnośląskie - ogółem	województwo dolnośląskie - miasta	województwo dolnośląskie – obszary wiejskie
	2009 r.	2009 r.	2009 r.	2009 r.
Powierzchnia użytkowa/mieszkanie (m ²)	73,67	67,10	61,00	85,45
Liczba izb w mieszkaniu	3,90	3,61	3,41	4,21
Liczba osób/mieszkanie	3,24	2,73	2,56	3,25
Liczba osób/izbę	0,83	0,76	0,75	0,77
Powierzchnia użytkowa na osobę (w m ²)	22,75	24,57	23,86	26,27

źródło: GUS.

Zwiększenie standardów mieszkań gminy Syców dotyczy nie tylko ich powierzchni, ale także wyposażenia w podstawowe urządzenia techniczne, takie jak: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie i gaz sieciowy (tabela nr 8.1.7). Udział lokali mieszkalnych wyposażonych w powyższe urządzenia (z wyjątkiem gazu sieciowego) jest w gminie Syców dominujący. Według danych GUS w 2009 r. stopień wyposażenia mieszkań w takie instalacje, jak: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienka i centralne ogrzewanie, w gminie Syców był wyższy od standardów dla powiatu oleśnickiego i województwa dolnośląskiego. Natomiast stopień wyposażenia sycowskich mieszkań w gaz sieciowy był (w 2009 r.) wyższy, niż odpowiedni wskaźnik dla powiatu oleśnickiego, ale niższy niż ten dla województwa dolnośląskiego. Zatem gmina Syców pod względem wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia techniczne generalnie (z wyjątkiem gazu sieciowego) przewyższa przeciętne standardy regionalne i krajowe.

Tabela nr 8.1.7. Standardy wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia.

Obszar		Wodociąg	Ustęp spłukiwany	Łazienka	Centralne ogrzewanie	Gaz sieciowy
gmina Syców	2002 r.	98,64	93,20	93,09	79,13	60,03
	2009 r.	98,59	93,55	93,44	80,01	58,57
miasto Syców	2002 r.	99,66	97,31	96,22	83,05	86,80
	2009 r.	99,49	97,29	96,24	83,68	85,96
obszar wiejski gminy Syców	2002 r.	96,38	84,05	86,14	70,40	0,42
	2009 r.	96,69	85,61	4,28	72,23	0,51
powiat oleśnicki	2009 r.	96,70	89,22	88,56	76,79	46,81
województwo dolnośląskie - ogółem	2009 r.	97,89	88,82	87,21	77,17	66,88
województwo	2009 r.	99,12	92,10	89,31	80,59	85,19

Obszar		Wodociąg	Ustęp spłukiwany	Łazienka	Centralne ogrzewanie	Gaz sieciowy
dolnośląskie - miasta						
województwo obszary wiejskie	2009 r.	94,21	78,96	80,90	66,87	11,81

źródło: GUS.

8.2. Uwarunkowania wynikające z rozwoju mieszkalnictwa.

1. Rozwój zasobów mieszkaniowych (ilościowy) i potrzeb na nowe tereny na cele mieszkaniowe wynikać będzie z jednej strony z rozwoju liczebności populacji (o czym mowa szerzej w rozdziale 7.3.), a z drugiej strony ze wzrostu standardów powierzchniowych, a także modelu rodziny (zmniejszającej się liczebności gospodarstwa domowego).
2. Perspektywiczne zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone pod rozwój mieszkalnictwa określa się następująco (zakładając zachowanie lub odtworzenie całości dotychczasowych zasobów mieszkaniowych):
 - 1) Założenia:
 - a) 16 000 mieszkańców (zgodnie z rozdziałem 7.3.),
 - b) 2,4 osób/mieszkanie (średnia wielkość gospodarstwa domowego), 1 mieszkanie = 1 gospodarstw domowe,
 - c) 1500 m² terenu brutto/1 mieszkanie,
 - d) przyjmuje się, iż przeważająca część mieszkań będzie realizowana w formie zabudowy jednorodzinnej (1 mieszkanie = 1 dom jednorodzinny);
 - 2) Określenie potrzeb terenowych:
 - a) $16\ 000 \text{ osób} : 2,4 \text{ osób/mieszkanie} \approx \mathbf{6\ 667}$ mieszkań (na koniec okresu perspektywicznego),
 - b) $6\ 667 \text{ mieszkań} - 3\ 327 \text{ mieszkań (przewidzianych do zachowania)} = 3\ 340$ nowych mieszkań (domów jednorodzinnych),
 - c) $3\ 340 \text{ mieszkań} \times 1500 \text{ m}^2 = \mathbf{501\ ha}$ nowych terenów potrzebnych pod zabudowę mieszkaniową.
3. W latach 1995-2009 wskaźnik średniego tempa przyrostu nowo budowanych mieszkań/1000 M w gminie Syców wynosił 2,5. Dla województwa dolnośląskiego

wskaźnik ten wynosił 2,8. Jeśli w przyszłości będzie się nadal utrzymywał dotychczasowy wskaźnik (dla gminy Syców) to określona perspektywiczna liczba nowych mieszkań (3340) zostanie w gminie zrealizowana w ciągu najbliższych 83 lat. Natomiast, jeśli wskaźnik średniego tempa przyrostu nowo budowanych mieszkań/1000 M w gminie Syców osiągnąłby wartość wskaźnika wojewódzkiego, założona liczba mieszkań w gminie zostanie zrealizowana w ciągu 74 lat.

9. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.

9.1. Uwagi ogólne.

Do infrastruktury społecznej gminy Syców zaliczono w Studium usługi o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Wśród usług lokalnych wyróżnia się te, które zaspokajają podstawowe potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne mieszkańców Sycowa. Natomiast usługi o znaczeniu ponadlokalnym to takie, z których korzystają również mieszkańcy gmin sąsiednich oraz przyjezdni. Do drugiej z grup zaliczono obiekty służące wypoczynkowi i rekreacji oraz takie obiekty, jak m.in.: cmentarze, kościoły i kaplice oraz urzędy.

W przypadku obszaru wiejskiego gminy Syców, w ocenie standardu infrastruktury społecznej, nie można uwzględnić jednak wyłącznie stanu wyposażenia tego obszaru w obiekty usługowe omawianego typu, gdyż nie stanowi on domkniętego układu społeczno-gospodarczego, a funkcje ośrodka centralnego pełni dla niego miasto Syców. W tym miejskim ośrodku koncentruje się więc większość usług, z których korzystają (i korzystać będą) mieszkańcy sąsiadujących z nim wsi.

9.2. Oświata i wychowanie.

Na obszarze gminy Syców działa 10 placówek wychowania i oświaty (tabele nr 9.2.2. - 9.2.4.). Dla najmłodszych mieszkańców gminy (3-6 lat) uruchomiono 4 placówki (tabela nr 9.2.2.) - 3 publiczne i jedną niepubliczną (prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Urszulanek). Wszystkie z czterech przedszkoli znajdują się w Sycowie, ale obsługują mieszkańców całej gminy. Warto podkreślić, iż w Publicznym Przedszkolu Nr 2 im. Czesława Janczarskiego w Sycowie (z siedzibą przy ul. Komorowskiej 2) działa także Grupa Żłobkowa.

Według danych uzyskanych od Zespołu Oświaty Samorządowej w Sycowie w roku 2010 do sycowskich przedszkoli publicznych uczęszczało łącznie 402 dzieci. Natomiast do Niepublicznego Przedszkola Zgromadzenia Sióstr Urszulanek (z siedzibą przy ul. Piastowskiej 39) uczęszczało 31 dzieci. Według danych GUS z 2010 r. wychowaniem przedszkolnym w gminie objęto około 66% dzieci w wieku przedszkolnym. Wskaźnik ten przekracza ogólnokrajowy wskaźnik (55% według GUS na 2010 r.) i jest zbliżony do standardów przeważających w innych krajach Unii Europejskiej (70-100%), gdzie do wychowania przedszkolnego przywiązuje się dużą wagę.

Według danych GUS w latach 2003-2010 liczba dzieci uczęszczających do przedszkola w gminie generalnie wzrastała - spadek nastąpił jedynie w 2006 r. (względem 2005 r.; tabela nr 9.2.4.). Od 2006 r. następuje sukcesywny wzrost liczby przedszkolaków. Może to wskazywać na potrzebę rozbudowy istniejących ośrodków lub tworzenia nowych placówek przedszkolnych.

Zwłaszcza, ze względu na fakt, iż od roku 2011 wszystkie dzieci 5-letnie będą podlegały obowiązkowi przedszkolnemu. Jednocześnie planowane jest obniżenie wieku przedszkolnego (od 2 lat), co spowoduje napływ dodatkowej liczby dzieci do przedszkoli. Warto przy tym zaznaczyć, iż dotychczas wraz ze wzrostem liczby dzieci nie rozbudowano istniejących placówek, a jedynie zwiększano (w miarę potrzeb) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach. Takie działania, w związku z przewidywanym wzrostem liczby dzieci w wieku przedszkolnym, mogą okazać się niewystarczające. Z drugiej jednak strony od września 2012 r. przedszkolne oddziały dla dzieci w wieku 6 lat zostaną przeniesione do szkół podstawowych. Na to miejsce będą mogły zostać przyjęte dzieci 5-letnie (i młodsze). Poza tym od 2006 r. zauważalny jest generalnie spadek (z wyjątkiem pojedynczych lat, w których następował wzrost) liczby dzieci w wieku 2-6 lat (tabela nr 9.2.1.). W związku z powyższym prawdopodobnie nie będzie potrzeby rozbudowy istniejących w Sycowie placówek przedszkolnych.

Tabela nr 9.2.1. Liczba dzieci w wieku 2-6 lat z obszaru gminy Syców.

Rocznik	Liczba dzieci										
	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
2	163	184	166	162	158	155	174	160	149	174	187
3	196	168	178	170	162	160	156	178	158	146	169
4	198	198	169	178	169	162	160	153	177	165	145
5	198	196	196	173	183	172	168	157	152	176	168
6	225	200	195	194	171	179	166	162	154	151	172

źródło: GUS.

Na obszarze gminy Syców działa sześć szkół podstawowych (tabela 9.2.3): w mieście Syców (2 placówki), Działoszy, Drołtowicach, Stradomi Wierchniej i Szczodrowie. Ich rozmieszczenie na obszarze gminy jest nierównomierne, ale placówki obsługują wszystkich mieszkańców gminy Syców - w gminie działa system dowozu dzieci zarówno do szkół podstawowych, jak i gimnazjum.

Poza powyższymi szkołami na obszarze gminy (przy ul. Waryńskiego 2a w Sycowie) funkcjonuje Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, stanowiąca placówkę Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Szkoła ta prowadzi zajęcia dla dzieci (w cyklu sześcioletnim) i młodzieży (w cyklu 4-letnim) z gry na instrumentach (akordeonie, altówce, fortepianie, gitarze, klarnecie, saksofonie i skrzypcach). Ponadto, w szkole działa chór dziecięcy. Z informacji uzyskanych od dyrekcji szkoły muzycznej wynika, iż w roku szkolnym 2010/2011 z zajęć prowadzonych przez tą placówkę korzystało 72 uczniów (dla każdego lekcje były prowadzone indywidualnie). Obecnie zaplecze szkoły stanowi 15 pomieszczeń (powierzchnia obiektu to 616 m², a powierzchnia działki szkoły wynosi 2 733 m²). Stan techniczny budynku sycowskiej szkoły muzycznej jest dobry - remonty wykonywane są (w możliwym zakresie) na bieżąco.

Według danych z Zespołu Oświaty Samorządowej w Sycowie w roku szkolnym 2010/2011 do sycowskich szkół podstawowych uczęszczało 1027 uczniów, zgrupowanych w 57 oddziałach (około 18 uczniów/oddział). Większość z istniejących placówek posiada własną salę gimnastyczną i boisko. Jedynie przy SP Nr 2 im. Marii Konopnickiej w Sycowie nie ma boiska. Dlatego placówka ta korzysta z obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (MOSiR).

Warto zwrócić uwagę, iż od 2003 r. zauważalny jest ciągły spadek liczby uczniów (tabela nr 9.2.4.) szkół podstawowych zlokalizowanych w gminie Syców (według danych GUS). Tendencja ta zauważalna jest także w powiecie oleśnickim i kraju. Jednocześnie należy pamiętać, o czym wspomniano już wcześniej, iż od września 2012 r. zostanie obniżony wiek szkolny, co spowoduje napływ nowej grupy dzieci do tych placówek. Jednak liczba ta nie powinna być na tyle znacząca, aby konieczna była rozbudowa istniejących lub budowa nowych szkół podstawowych w gminie Syców. Natomiast prawdopodobnie część istniejących pomieszczeń szkolnych będzie musiała zostać zmodernizowana tak, aby odpowiadała potrzebom dzieci 6-letnich (np.: wydzielenie kątek zabaw itp.), ale zmiany takie będą musiały nastąpić we wszystkich polskich szkołach podstawowych.

Tabela nr 9.2.2. Zestawienie przedszkoli publicznych prowadzonych na obszarze gminy Syców (stan na rok przedszkolny 2010/2011).

Lp.	Nazwa i adres przedszkola	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń	Powierzchnia działki [w m ²]	Powierzchnia obiektu [w m ²]
1.	Publiczne Przedszkole Nr 1 im. Koszałka Opałka w Sycowie ul. Kaliska 8 56-500 Syców	150	6	29	4 649	690
2.	Publiczne Przedszkole Nr 2 z Grupą Żłobkową im. Czesława Janczarskiego w Sycowie ul. Komorowska 2 56-500 Syców	125	5	51	2 609	710
3.	Publiczne Przedszkole Nr 3 im. Małego Księcia w Sycowie ul. Oleśnicka 2B 56-500 Syców	127	5	18	5 633	856
RAZEM		402	16			

źródło: Zespół Oświaty Samorządowej w Sycowie.

Tabela nr 9.2.3. Zestawienie szkół podstawowych prowadzonych przez miasto i gminę Syców w roku szkolnym 2010/2011.

Lp.	Nazwa i adres szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń szkolnych	Liczba izb lekcyjnych	Powierzchnia działki (w m ²)	Powierzchnia obiektu (w m ²)	Powierzchnia obiektu przypadająca na ucznia (w m ²)	Rejon obsługi (wsie)	Świetlica/boisko (miejsce) /sala gimnastyczna
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 im III Tysiąclecia w Sycowie ul. Matejki 5 56-500 Syców	331	15	72	24	17 598	3 527	10,65	Syców, Ślizów z przysiółkiem Bielawki, Nowy Dwór	Szkoła posiada salę gimnastyczną i boisko.

Lp.	Nazwa i adres szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń szkolnych	Liczba izb lekcyjnych	Powierzchnia działki (w m ²)	Powierzchnia obiektu (w m ²)	Powierzchnia obiektu przypadająca na ucznia (w m ²)	Rejon obsługi (wsie)	Świetlica/boisko (miejsce) /sala gimnastyczna
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej w Sycowie ul. Mickiewicza 5 56-500 Syców	362	15	45	17	5 469	2 900	8,01	Syców, Komorów z przysiółkiem Niwki Grabarskie, Wioska z przysiółkiem Pawełki oraz przysiółek Trzy Chałupy z sołectwa Biskupice	Szkoła posiada: małą salę gimnastyczną. Ponadto szkoła korzysta z obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sycowie.
3.	Szkoła Podstawowa w Działoszy Działosza 62 56-500 Syców	61	6	32	9	5 856	1 018	16,68	Działosza z przysiółkiem Widawa, Wielowieś z przysiółkiem Święty Marek	Szkoła posiada małą salę gimnastyczną i niewielkie boisko.
4.	Szkoła Podstawowa w Drołtowicach Drołtówice 12 56-500 Syców	128	7	39	11	12 100	1 364	10,65	Drołtówice z przysiółkami Ligota Działosza i Radzyna, Biskupice z przysiółkiem Nowy Świat, Zawada z przysiółkami Błotnik i Wojciechowo Wielkie	Szkoła posiada salę gimnastyczną i boisko.
5.	Szkoła Podstawowa w Stradomiu Wierzchniej Stradomia Wierzchnia 64 56-500 Syców	96	7	36	9	17 500	1 955	20,36	Stradomia Wierzchnia z przysiółkiem Pawłowice, Gaszowice	Szkoła posiada salę gimnastyczną i boisko.

Lp.	Nazwa i adres szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń szkolnych	Liczba izb lekcyjnych	Powierzchnia działki (w m ²)	Powierzchnia obiektu (w m ²)	Powierzchnia obiektu przypadająca na ucznia (w m ²)	Rejon obsługi (wsie)	Świetlica/boisko (miejsce) /sala gimnastyczna
6.	Szkoła Podstawowa w Szczodrowie Szczodród 42 56-500 Syców	49	7	13	6	2 600	520	10,61	Szczodród	-
RAZEM		1027	57							

źródło: Zespół Oświaty Samorządowej w Sycowie.

Tabela nr 9.2.4. Zestawienie liczby dzieci (uczniów) uczęszczających do przedszkoli i szkół w gminie Syców oraz powiecie oleśnickim w latach 2003-2010.

	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
przedszkola								
gmina Syców	345	384	390	388	412	416	432	433
powiat oleśnicki	1492	1499	1501	1552	1597	1720	1836	1876
<i>w mieście i gminie na 10000 mieszkańców</i>	<i>21,18</i>	<i>23,45</i>	<i>23,84</i>	<i>23,79</i>	<i>25,24</i>	<i>25,42</i>	<i>26,27</i>	<i>26,20</i>
<i>w powiecie na 10000 mieszkańców</i>	<i>14,45</i>	<i>14,52</i>	<i>14,52</i>	<i>15,02</i>	<i>15,43</i>	<i>16,57</i>	<i>17,64</i>	<i>17,97</i>
szkoły podstawowe								
gmina Syców	1335	1286	1176	1124	1057	1030	999	981
powiat oleśnicki	8015	7822	7357	7061	6640	6515	6315	6159
<i>w mieście i gminie na 10000 mieszkańców</i>	<i>81,97</i>	<i>78,54</i>	<i>71,89</i>	<i>68,91</i>	<i>64,75</i>	<i>62,94</i>	<i>60,75</i>	<i>59,37</i>
<i>w powiecie na 10000 mieszkańców</i>	<i>77,62</i>	<i>75,77</i>	<i>71,19</i>	<i>68,33</i>	<i>64,16</i>	<i>62,77</i>	<i>60,69</i>	<i>59,00</i>
szkoły gimnazjalne								
gmina Syców	790	760	742	709	693	618	574	545
powiat oleśnicki	5076	4920	4763	4577	4389	4056	3888	3733
<i>w mieście i gminie na 10000 mieszkańców</i>	<i>48,51</i>	<i>46,41</i>	<i>45,36</i>	<i>43,46</i>	<i>42,45</i>	<i>37,76</i>	<i>34,91</i>	<i>32,98</i>
<i>w powiecie na 10000 mieszkańców</i>	<i>49,15</i>	<i>47,66</i>	<i>46,09</i>	<i>44,29</i>	<i>42,41</i>	<i>39,08</i>	<i>37,37</i>	<i>35,76</i>

źródło: GUS.

Na obszarze gminy - przy ul. Kościelnej 3 w Sycowie - działa gimnazjum im. Jana Pawła II. Z informacji uzyskanych z Zespołu Oświaty Samorządowej w Sycowie wynika, iż w roku szkolnym 2010/2011 do sycowskiego gimnazjum uczęszcza 538 uczniów, zgrupowanych w 24 oddziałach (ponad 22 uczniów/oddział). Według danych GUS liczba uczniów omawianej szkoły sukcesywnie maleje - w latach 2003-2010 zmniejszyła się o około 31%.

Przy sycowskim gimnazjum znajduje się sala gimnastyczna. Poza tym uczniowie tej szkoły korzystają z zaplecza sportowego Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (MOSiR).

Jak już wspomniano ze względu na rozbudowane zaplecze istniejących placówek oświaty oraz dobry stan techniczny budynków, w których się znajdują, prawdopodobnie nie będzie konieczności rozbudowy istniejących lub budowy nowych placówek szkolnych w gminie Syców. Dotyczy to także zaplecza sportowo-rekreacyjnego powyższych placówek oświaty. Wyjątkiem będzie konieczność budowy (do 2012 r.) placu zabaw przy szkołach podstawowych - dla dzieci 6-letnich.

Na obszarze gminy - w mieście Syców - działają dwa ośrodki ponadgimnazjalne: liceum ogólnokształcące (przy ul. Kościelnej 12) i Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (przy ul. Daszyńskiego 42). Z informacji uzyskanych od dyrekcji liceum ogólnokształcącego (tabela nr 9.2.5.) wynika, iż w roku szkolnym 2010/2011 do tej szkoły uczęszczało 444 uczniów, zgrupowanych w 16 oddziałach (ponad 27 uczniów/oddział).

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sycowie w roku szkolnym 2010/2011 oferował możliwość kształcenia w technikum (dające kwalifikacje do wykonywania zawodu technika: ekonomisty, handlowca, logistyka lub mechanika) oraz zasadniczej szkole zawodowej. Według danych GUS w roku szkolnym 2010/2011 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych uczyło się 632 uczniów, w tym 374 w technikum a 258 w zasadniczej szkole zawodowej. Uczniowie technikum byli zgrupowani w 16 oddziałach (ponad 23 uczniów/oddział). Natomiast uczniów uczęszczających do zasadniczej szkoły zawodowej zgrupowano w 9 oddziałach (ponad 28 uczniów/oddział).

Tabela nr 9.2.5. Zestawienie szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na obszarze gminy Syców (stan w roku szkolnym 2010-2011).

Lp.	Nazwa i adres szkoły	Liczba uczniów		Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń szkolnych	Liczba izb lekcyjnych	Powierzchnia działki (w m ²)	Powierzchnia obiektu (w m ²)	Powierzchnia obiektu przypadająca na ucznia (w m ²)	Świetlica/boisko (miejsce) /sala gimnastyczna
1.	Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki ul. Kościelna 12 56-500 Syców	444		16	48	27	8 759	budynek główny - 2 896 m ² ; budynek B - 1 755,02 m ² ; sala gimnastyczna - 1 095,57 m ² .	12,94	Szkoła posiada salę gimnastyczną.
2.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. I. Daszyńskiego 42 56-500 Syców	szkoła zawodowa	258	9	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
		technikum	374	16	41					
RAZEM		1076		41						

źródło: www.sycow.pl, www.losycow.pl, www.zsp-sycow.pl; GUS.

9.3. Kultura.

W mieście Syców działa Centrum Kultury (CK w Sycowie), które zapewnia mieszkańcom całej gminy dostęp do różnego typu zajęć. Siedziba ośrodka znajduje się przy ul. Kościelnej 16, ale jego działalność prowadzona jest także w świetlicach wiejskich zlokalizowanych niemal we wszystkich obrębach gminy (z wyjątkiem obrębu Gaszowice). CK w Sycowie podlega także Muzeum Regionalne (z siedzibą przy pl. Wolności 7 w Sycowie), które prowadzi zarówno działalność wystawienniczą (wystawy stałe i czasowe), jak i edukacyjną (lekcje muzealne i różnego typu imprezy przybliżające historię Sycowa).

W miejskiej siedzibie Centrum Kultury prowadzone są m.in. zajęcia: wokально-muzyczne i taneczne (dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych), teatralne (dla dzieci i młodzieży) oraz plastyczne (dla dzieci i dorosłych). W sycowskim Centrum Kultury działają także sekcje: szachowa (dla dzieci i młodzieży) oraz brydżowa (dla młodzieży i dorosłych). Ponadto, przy ośrodku funkcjonują: kabaret „Kociuba”, Chór Klubu Seniorów „Remedium”, zespół ludowy „Sycowiacy”, zespół folklorystyczny „Zawadiacy”, Grupa Sycowskich Fotografów oraz młodzieżowe zespoły muzyczne (rockowe).

Jak już wspomniano Centrum Kultury w Sycowie organizuje zajęcia także w świetlicach wiejskich. Ich zakres przedstawiono w tabeli nr 9.3.1. Ponadto, pracownicy CK w Sycowie prowadzą różne zabawy, gry i programy artystyczne w trakcie imprez organizowanych przez Rady Sołeckie. Z oferty ośrodka mogą korzystać wszyscy mieszkańcy miasta i gminy Syców.

Tabela nr 9.3.1. Działania Centrum Kultury w Sycowie na obszarze poszczególnych obrębów gminy Syców.

L.p.	Obręb	Rodzaj działania.
1.	Biskupice	- cotygodniowe zajęcia plastyczno-teatralne (wtorki, godz. 16:00), - projekt Fundacji Wspomaganie Wsi „Pożyteczne Wakacje” (dwa tygodnie w okresie wakacji), - projekt „Letnia Akademia Artystyczna z Teatru Monumentalnych Kukieł, Komedii dell`arte, Szczudeł i ruchu” (tydzień w okresie letnim), - akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
2.	Drołtowice	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
3.	Działosza	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
4.	Gaszowice	- akcje letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą w parku, gdyż w obrębie nie ma świetlicy wiejskiej).

L.p.	Obręb	Rodzaj działania.
5.	Komorów	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
6.	Nowy Dwór	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
7.	Stradomia Wierzchnia	- cotygodniowe zajęcia plastyczno-teatralne (wtorki, godz. 18:00), - akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą), - warsztaty teatralne i „Noc Świętojańska” (4 dni).
8.	Syców	- zajęcia w ramach Plastycznej Akademii Artystycznej (w lipcu 2011 r. były to: „Malowanie na szkło”, „Tworzenie ozdób”, „Zdobienie przedmiotów techniką dequpage”, „Nauka wicia wianków i wykonania bukietów” i „Tworzenie ozdób z filcu”).
9.	Szczodrów	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
10.	Ślizów	- w okresie jesiennym cotygodniowe zajęcia plastyczno-teatralne (czwartki, godz. 18:00), - akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
11.	Wielowieś	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
12.	Wioska	- w okresie zimowym cotygodniowe zajęcia plastyczno-teatralne (poniedziałki, godz. 16:00), - akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).
13.	Zawady	- akcje: zimowe „W krainie Wyobraźni” i letnie „Zabawy taneczne” (jednodniowe spotkania z dziećmi i młodzieżą).

źródło: Centrum Kultury w Sycowie.

Centrum Kultury w Sycowie, poza różnorodnymi zajęciami, organizuje także cykliczne imprezy okolicznościowe. Wśród nich są m.in.: Koncert Charytatywny na rzecz Polaków na Ukrainie, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (styczeń), Maraton Taneczny dla dzieci i młodzieży, Przegląd Kina Niezależnego (luty), Festiwal Piosenki Religijnej i Refleksyjnej (kwiecień), Dni Sycowa, Syców Rock Festiwal (maj), Prezentacje Młodzieżowych Zespołów Rockowych, Festyn z okazji Dnia Dziecka, Powitanie Lata (czerwiec), Półkolonie letnie dla dzieci (lipiec), Pożegnanie lata (sierpień) oraz Jesienne Spotkanie z Muzyką dla Szkół Podstawowych, Gimnazjum i Liceum (październik-listopad).

Na obszarze gminy (przy ul. Kościelnej 3 w Sycowie) działa Biblioteka Publiczna. Jej filie zlokalizowane są we wsiach Drołtowice (w Szkole Podstawowej) i Stradomia (także w szkole). Biblioteki dostępne są dla wszystkich mieszkańców miasta i gminy Syców. Według danych GUS w 2009 r. z Biblioteki Publicznej (łącznie z filiami), której zasoby wynosiły wówczas 75 405 pozycji, skorzystało 2 367 czytelników. Wypożyczyli oni 38 603 woluminy, co stanowi około 16 książek na czytelnika.

Poza instytucjami opisanymi powyżej, dostęp do kultury oferuje Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Sycowie (przy ul. Waryńskiego 2a). Uczniowie szkoły biorą czynny udział w życiu kulturalnym Sycowa. Ponadto, w mieście Syców (przy ul. 1 Maja 3) funkcjonuje Klub Seniora.

Reasumując, oferta kulturalna w gminie jest dość bogata i różnorodna. Organizowane przedsięwzięcia kierowane są do ludzi w różnym wieku. Pozytywną stroną działalności władz gminy jest także dążenie do poprawy stanu istniejącej i budowa nowej infrastruktury służącej kulturze. Z planowanych inwestycji w tym zakresie warto wymienić np.: budowę świetlic wiejskich w miejscowościach Wioska i Szczodórw (świetlica wiejska w Szczodrowie będzie posiadała część garażową dla Ochotniczej Straży Pożarnej) i remont świetlicy wiejskiej w Nowym Dworze.

9.4. Sport i rekreacja.

W mieście Syców działa Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR). W jego skład wchodzi:

- Stadion Miejski (przy ul. Kościelnej) z: boiskiem trawiastym (do piłki nożnej), żużlową bieżnią lekkoatletyczną, trzema skoczniami w dal i skoczną wzwyż, polami do pchnięcia kulą i rzutu oszczepem, zadaszoną trybuną ze 150 siedziskami;
- Hala Sportowa (przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sycowie - u zbiegu ulic Mickiewicza i Komorowskiej; o powierzchni całkowitej 2250m², w tym około 1404 m² hala sportowa) z: trzema boiskami, siłownią, salą fitness, zapleczem biurowym, technicznym, socjalnym i gastronomicznym, trybuną z 300 siedziskami;
- kompleks basenowy: basen miejski (50 m x 20 m), brodzik, boiska do piłki siatkowej plażowej i piłki siatkowej oraz zaplecze sanitarne i gastronomiczne;
- kompleks boisk „ORLIK 2012”: boiska do piłki nożnej, koszykowej i siatkowej;
- boisko wielofunkcyjne: po dwa boiska do piłki koszykowej i siatkowej, boisko do piłki ręcznej;
- Skatepark (525 m²; w sąsiedztwie kompleksu boisk „ORLIK 2012”) złożony m.in. z: 2 quarterów pipe, 2 grindboxów, funboxa z grindboxem, banku ramp, poręczy prostej o profilu O oraz quartera pipe z roll-in;

- zalew w Stradomi Wierzhniej: zbiornik retencyjny wykorzystywany rekreacyjnie wraz z plażami i boiskiem do siatkówki plażowej.

Według informacji przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Sycowie stan techniczny nawierzchni boisk kompleksu „ORLIK 2012” oraz boiska wielofunkcyjnego jest bardzo dobry. Natomiast nawierzchnie boiska na Stadionie Miejskim jest w stanie dostatecznym. Przy omawianym ośrodku działa Klub Turystyki Wodnej „Szekla”.

Poza obiektami zarządzanymi przez MOSiR infrastrukturę służącą rekreacji i wypoczynkowi na obszarze gminy Syców tworzą przede wszystkim boiska sportowe, miejsca do gry w tenisa stołowego oraz place zabaw. Ich rozmieszczenie (z wyjątkiem wymienionych już obiektów MOSiR) na miasta i gminy przedstawiono w tabeli nr 9.4.1.

Tabela nr 9.4.1. Obiekty sportowe (nie będące w zarządzie MOSiR) na obszarze miasta i gminy Syców.

L.p.	Lokalizacja	Typ obiektu	Rodzaj i stan techniczny nawierzchni
1.	Biskupice	boisko do piłki nożnej	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce do gry w piłkę siatkową	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce do gry w piłkę koszykową	nawierzchnia betonowa w stanie dostatecznym
		miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego	-
		plac zabaw	-
2.	Drołtowice	miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego	-
		plac zabaw	-
3.	Działosza	miejsce do gry w piłkę nożną	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce do gry w piłkę siatkową	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-
4.	Gaszowice	miejsce do gry w piłkę nożną	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce do gry w piłkę siatkową	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-
5.	Komorów	boisko do piłki nożnej	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce do gry w piłkę koszykową	nawierzchnia z kostki brukowej w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-

L.p.	Lokalizacja	Typ obiektu	Rodzaj i stan techniczny nawierzchni
6.	Stradomia Wierzchnia	boisko do piłki nożnej z widownią na 200 miejsc siedzących	nawierzchnia trawiasta w stanie dobrym
		miejsce do gry w piłkę koszykową	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-
7.	Syców	boiska przyszkolne (przy SP Nr 1 oraz gimnazjum)	nawierzchnia trawiasta (boisko przy SP Nr 1) i asfaltowa (boisko przy gimnazjum)
		miejsce do gry w piłkę koszykową (przy ul. Kaliskiej)	nawierzchnia betonowa w stanie dobrym
		miejsce do gry w piłkę siatkową (przy ul. Matejki)	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
8.	Szczodrów	boisko do piłki nożnej z widownią na 100 miejsc siedzących	nawierzchnia trawiasta w stanie dobrym
9.	Ślizów	miejsce do gry w piłkę nożną	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-
10.	Wielowieś	miejsce do gry w piłkę siatkową	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce I(w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego	-
		plac zabaw	-
11.	Wioska	miejsce do gry w piłkę nożną	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		plac zabaw	-
12.	Zawada	miejsce do gry w piłkę nożną	nawierzchnia trawiasta w stanie dostatecznym
		miejsce (w świetlicy) do gry w tenisa stołowego	-
		plac zabaw	-

źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie.

Z istniejących na obszarze Sycowa obiektów MOSiR oraz boisk korzystają głównie działające na obszarze gminy kluby sportowe: Sycowski Klub Sportowy „Pogoń” w Sycowie (z siedzibą przy ul. Kościelnej 20a), Uczniowski Klub Sportowy „Szach-Mat” (ul. Kościelnej 16), Uczniowski Klub Sportowy „JEDYNKA”, Szkolny Związek Sportowy Międzyszkolny Organizator Dzieci i Młodzieży (ul. Kościelna 3), Miejski Klub Sportowy „KAMA ROSIEK SYCÓW”, Sycowski Klub Wspinaczkowy im. Fernanda Petzla (Komorowska 2), Szczodrowski Klub Sportowy „GROM” Szczodrów, Klub Sportowy „WIDAWA” Stradomia, Klub Sportowy „Komorów” oraz Uczniowski Klub Sportowy „Dłusko” (Dziadosza 62).

Rekreacji służą również tereny zieleni urządzonej zlokalizowane w 5 miejscowościach gminy. W Sycowie (przy ul. Parkowej) znajduje się dawny park zamkowy (zamek miejski stał w pobliżu dzisiejszego kościoła ewangelickiego), stanowiący Park Miejski. Obecnie trwa rewaloryzacja parku, której celem jest przede wszystkim jego uporządkowanie i takie zagospodarowanie przestrzeni, aby stanowiła spójną całość z historyczną zabudową (położoną na terenie parku i w jego sąsiedztwie). Według informacji zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Sycowa (www.sycow.pl) prace rewaloryzacyjne w parku mają potrwać do listopada 2011 r. W sąsiedztwie Parku Miejskiego funkcjonują Rodzinne Ogrody Działkowe „Zgoda”. Parki (wiejskie) znajdują się w miejscowościach: Drołtowice, Ślizów, Szczodrów i Wielowieś. Część z nich objęto ochroną w postaci wpisu do rejestru zabytków (mowa o nich w rozdziale nr 6.2.).

9.5. Usługi zdrowia.

Na obszarze miasta Syców działają niepubliczny (1) i publiczne (2) zakłady opieki zdrowotnej. Placówkami publicznymi są: Szpital w Sycowie przy Powiatowym Zespole Szpitali w Oleśnicy (ul. Oleśnicka 25) oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” im. dr Jakimowicza (ul. Wrocławska 2). W skład szpitala wchodzi: izba przyjęć, 3 oddziały (chorób wewnętrznych, pediatryczny, rehabilitacyjny), 3 poradnie (chirurgi ogólnej, ginekologiczno-położnicza i rehabilitacyjna), 4 pracownice (EKG, USG, RTG, badań endoskopowych) oraz Zakład Opiekuńczo-Leczniczy. W powyższej placówce znajduje się także dział statystyki. Natomiast „Przychodnia” składa się z: 11 poradni (ogólnej, pediatrycznej, dermatologicznej, reumatologicznej, okulistycznej, laryngologicznej, neurologicznej, stomatologicznej, ortodontycznej, medycyny pracy i zdrowia psychicznego), 6 gabinetów (psychologa, psychiatry, spirometrii, USG, RTG i zabiegowego) oraz punktu pobrań. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej stanowi Poradnia stomatologiczna Żbikowscy, położona przy ul. Leśnej 26. Na obszarze miasta Syców działają również niepubliczne gabinety lekarskie (około 10), w których przyjmują m.in.: dermatolog, ginekolog, internista, laryngolog, pediatra i stomatolog.

Poza powyższymi zakładami i gabinetami w mieście Syców funkcjonują również 2 ośrodki pomocy społecznej (gminno-miejski z siedzibą przy ul. Wrocławskiej 8 i gminny przy ul. Słonecznej), Dom Pomocy Społecznej (ul. gen. Sikorskiego 1) oraz Ośrodek Pomocy Psychologicznej i Terapii Uzależnień „REMEDIUM” (przy Klubie Abstynenta mającym swoją siedzibą przy ul. 1 Maja 3). Ostatni z ośrodków oferuje pomoc: logopedyczną,

pedagogiczną, psychologiczną, psychiatryczną i terapeutyczną. Ponadto, w budynku Biblioteki Publicznej (przy ul. Kościelnej 3) prowadzone są tzw. Warsztaty Terapii Zajęciowej, w których uczestniczy obecnie 16 osób niepełnosprawnych. Korzystają oni codziennie z pomocy rehabilitanta i 3 terapeutów, a raz w tygodniu z usług: fizjoterapeuty, muzykoterapeuty, pedagoga, pracownika socjalnego, psychologa i rewalidenta.

Na obszarze gminy znajduje się 4 apteki (wszystkie w mieście Syców): „ELIKSIR” (przy ul. Wojska Polskiego 9), „Rodzinna” (przy ul. Daszyńskiego 4), „Św. Krzysztof” (przy Placu Wolności 4) oraz apteka przy ul. Mickiewicza 23. Według danych GUS w 2009 r. na powyższe apteki przypadało 4 111 osób (w gminach powiatu oleśnickiego powyższy wskaźnik wynosił 3 468 osób/ogólnodostępną aptekę).

9.6. Kościoły.

Na obszarze miasta Syców funkcjonują dwie parafie rzymskokatolickie i jedna ewangelicko-augsburska (pod wezwaniem Apostołów Jana i Piotra). Natomiast na obszarze gminy Syców (w Drołtowicach, Stradomii Wierzchniej i Szczodrowie) znajdują się 3 parafie rzymskokatolickie. Wszystkie parafie rzymskokatolickie z obszaru miasta i gminy Syców podlegają pod dekanat Syców diecezji kaliskiej.

Parafia p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła w Sycowie została erygowana w 1286 r. Dzieje parafii są dość burzliwe - do 1. połowy XV wieku w jej skład wchodziły 3 kościoły (p.w.: św. Michała Archanioła, św. Michała oraz św. Apostołów Piotra i Pawła) i 3 kaplice (p.w.: św. Mikołaja, św. Anny lub św. Jana i Naszej Ukochanej Pani). Wszystkie z powyższych kościołów i kaplic (z wyjątkiem kościoła p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła) spłonęły w pożarach. Obecny kościół parafialny (przy ul. Wałowej) zbudowano 1350 r. (wcześniej funkcję kościoła parafialnego pełnił wspomniany kościół p.w. św. Michała Archanioła). Dziś poza kościołem parafialnym do parafii p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła przynależą także 3 kościoły filialne p.w.: św. Józefa (w Działoszy), św. Marka Ewangelisty (w Świętym Marku) oraz św. Michała Apostoła (w Ślizowie). Obecnie przy parafii liczącej około 8 000 wiernych, działają 3 wspólnoty („Baranek”, „Kawałek nieba” i Eucharystyczny Ruch Młodych) oraz 2 zespoły muzyczne (dziecięcy i młodzieżowy). Ponadto, parafia wydaje własną gazetkę pt. „Wśród Nas”.

Drugą parafią rzymskokatolicką funkcjonującą na obszarze miasta Syców jest parafia p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej (ul. Kaliska 28). Parafia ta liczy obecnie 3375 wiernych.

Parafia ewangelicko-augsburska p.w. Apostołów Jana i Piotra ma swoją siedzibę

(plebanię) przy ul. Oleśnickiej 4 w Sycowie, natomiast kościół parafialny (z XVIII w; niegdyś zamkowy) znajduje się przy pl. Królowej Jadwigi 3. Przy plebani działa Stacja Diakonijna Rycerskiego Zakonu Joanitów, której członkowie udzielają najczęściej bezpłatnej (niewielkie opłaty pobierane są za wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego) pomocy w zakresie pielęgnacyjnej opieki medycznej (obejmującej m.in.: pomiary ciśnienia tętniczego krwi, pomiary poziomu cukru we krwi, wykonywanie zastrzyków i opatrunków). Ponadto, parafia systematycznie wspiera (np.: dostawami sprzętu medycznego z Niemiec) sycowskie placówki medyczne. Obecnie parafia ewangelicko-augsburska p.w. Apostołów Jana i Piotra liczy około 200 wiernych.

Poza wymienionymi powyżej parafiami i przynależnymi do nich wspólnotami i organizacjami w Sycowie (przy ul. Piastowskiej 39) funkcjonuje dom Zgromadzenia zakonnego Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego.

Parafie rzymskokatolickie (3) funkcjonują również na obszarze wiejskim gminy Syców: w Drołtowicach, Szczodrowie i Stradomi Wierchniej. W Drołtowicach działa parafia p.w. św. Mateusza Apostoła, licząca około 1350 wiernych. Poza kościołem parafialnym przynależy do niej kaplica filialna p.w. Świętej Trójcy w Działawicach. W Szczodrowie funkcjonuje parafia p.w. św. Andrzeja Apostoła. Poza kościołem parafialnym do tej parafii należy również kościół filialny p.w. Matki Bożej Różańcowej w Ostrownie. Obecnie parafia ta skupia 820 wiernych. Natomiast w Stradomi Wierchniej znajduje się kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja Apostoła. Ponadto, do omawianej parafii przynależy kościół filialny p.w. NMP Wniebowziętej w Gaszowicach. Obecnie Stradomska parafia liczy 1333 wiernych.

9.7. Cmentarze.

W gminie Syców znajduje się łącznie 21 cmentarzy (tabele nr 9.6.1. i 9.6.2.), z czego 8 jest czynnych. Zlokalizowane są one w: Drołtowicach, Gaszowicach, Stradomii Górnej, Sycowie, Szczodrowie (po 1), Świętym Marku (2) i Ślizowie (1). Natomiast nieczynne cmentarze (13) znajdują się w miejscowościach: Biskupice, Drołtowice, Działosza, Stradomia Górnej, Syców (po 2), Szczodrow, Wielowieś i Zawada (po 1). Niegdyś dwa cmentarze przykościelne znajdowały się również we wsi Drołtowice, ale zlikwidowano je.

Cmentarzem komunalnym w Sycowie (założonym w 1820 r.) zarządza Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. Natomiast pozostałymi z czynnych cmentarzy opiekują się księża z poszczególnych parafii. Według informacji uzyskanych od Sycowskiej Gospodarki Komunalnej na zarządzanym przez nich cmentarzu jest 2 862 wolnych miejsc (stan na

31.12.2010). Stan wyposażenia gminy w cmentarze uznać można za wystarczający. Istniejące cmentarze powinny w pełni zaspokajać potrzeby mieszkańców gminy Syców przez najbliższe kilkanaście lat.

Tabela nr 9.6.1. Czynne cmentarze z obszaru gminy Syców.

L.p.	Adres cmentarza	Nazwa cmentarza	Charakter	Powierzchnia cmentarza	Data założenia cmentarza	Elementy cmentarza	Występujący starodrzew	Zarejestrowane pomniki przyrody, aleje	Ogólny stan zachowania cmentarza
1.	Drołtowice <i>Rudelsdorf</i>	wiejski	rzymsko-katolicki	0,62 ha	II poł. XIX w.	mur ogrodzeniowy, brama, nagrobki wolnostojące, mogiły, krzyż	lipa (22) dąb (13) klon (2) brzoza (8)	brak	Dawny charakter cmentarza słabo zachowany, jedynie w formie resztek starodrzewia, najstarsze lipy w stanie bardzo złym
2.	Gaszowice <i>Görnsdorf</i>	przykościelny	-	0,3 ha	XV w.	brama, kościół, nagrobki wolnostojące, mogiły, krzyż	lipa (2) kasztanowiec (1) jesion (2) tuja (1)	brak	Stan zachowania cmentarza średni, zachowane resztki starodrzewia i nieliczne fragmenty nagrobków, stan zieleni dobry.
3.	Stradomia Górna <i>Ober Stradam</i>	wiejski	rzymsko-katolicki	0,31 ha	XIV – XV w.	brama, kaplica, nagrobki wolnostojące i przyścienne, mogiły, krzyż	dąb (6) jesion (3) robinia (1) grusza (1)	brak	Stan cmentarza słaby, nagrobki zachowane w niewielkiej ilości, stan zieleni dobry.
4.	Syców ul. Kaliska 1 <i>Gross Wartenberb</i>	komunalny	-	2,11 ha	II poł. XIX w.	brama, kaplica, nagrobki wolnostojące, płyty, mogiły, chłodnia, krzyż	lipa (90) dąb (4) klon (4) tuja (1) brzoza (2) sosna smolista (11) świerk (2) modrzew (1)	brak	Stan cmentarza dobry, stan zieleni dobry – zieleń konserwowana.
5.	Szczodrów <i>Schollendorf</i>	wiejski		1,13 ha	II poł. XIX w.	mur ogrodzeniowy, brama,	lipa (1) tuja (1) świerk (1)	brak	Z dawnego założenia cmentarza została tylko kaplica,

L.p.	Adres cmentarza	Nazwa cmentarza	Charakter	Powierzchnia cmentarza	Data założenia cmentarza	Elementy cmentarza	Występujący starodrzew	Zarejestrowane pomniki przyrody, aleje	Ogólny stan zachowania cmentarza
						kaplica, nagrobki wolnostojące, mogiły, krzyż			zieleń na cmentarzu to tylko trzy drzewa i samosiewy robinii, starodrzew lipy wytrzebiony.
6.	Święty Marek	przy kościele filialnym	rzymsko-katolicki	0,75 ha	XVII w.	Kościół, nagrobki wolnostojące, nagrobki – płyty, mogiły		brak	dostateczny, zieleń dziko rosnąca
7.	Święty Marek, kościół p.w. św. Marka <i>Markusdorf</i>	przykościelny	-	0,90 ha	XIV w.	brama, kościół, nagrobki wolnostojące, mogiły, krzyż	lipa (44) jesion (2) tuja (1) dąb (12) robinia (5)	brak	Stan cmentarza zły, cmentarz zarośnięty, wiele mogił i nagrobków zdewastowanych, Stan zieleni zły, drzewostan wymaga sanacji, liczne samosiewy drzew i krzewów.
8.	Ślizów, kościół p.w. św. Michała Archaniola <i>Schleise</i>	przykościelny	rzymsko-katolicki	0,33 ha	XIII w.	Bramy, kościół, nagrobki wolnostojące, mogiły, inne elementy	lipa (9) jesion (2) klon (3) robinia (8)	brak	dobry

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu; www.sycow.pl.

Tabela nr 9.6.2. Nieczynne cmentarze z obszaru gminy Syców.

L.p.	Adres cmentarza	Nazwa cmentarza	Charakter	Powierzchnia cmentarza	Data założenia cmentarza	Elementy cmentarza	Występujący starodrzew	Zarejestrowane pomniki przyrody, aleje	Ogólny stan zachowania cmentarza
1.	Biskupice <i>Bischdorf</i>	wiejski	ewangelicko-augsburski	0,37 ha	II poł. XIX w.	nagrobki wolnostojące, mogiły, krzyż	dąb (19) sosna (2) tuja (1) robinia (25)	brak	Cmentarz mocno zarośnięty samosiewami drzew i krzewów, starodrzew słaby.
2.	Drołtowie <i>Rudelsdorf</i>	przykościelny	rzymsko-katolicki	0,45 ha	II poł. XIX w.	brak	brzoza (1) dąb (20)	brak	Część starodrzewia wycięte, reszta w stanie dobrym, cmentarz zlikwidowany
3.	Drołtowie <i>Rudelsdorf</i>	przykościelny	rzymsko-katolicki	0,39 ha	ok. XIV w.	brama, nagrobki wolnostojące, krzyż	lipa (1) kasztanowiec (3) jesion (1) brzoza (1) klon (1) robinia (4)	brak	Drzewostan nieliczny, w stanie złym, cmentarz zlikwidowany.
4.	Działosza <i>Ottendorf</i>	wiejski	ewangelicko-augsburski	0,26 ha	II poł. XIX w.	nagrobki wolnostojące, mogiły, wozownie	lipa (4) kasztanowiec (1) dąb (7) klon (4)	brak	Cmentarz zarośnięty i zdewastowany, drzewostan w złym stanie, 6.liczne samosiewy drzew i krzewów
5.	Działosza <i>Ottendorf</i>	wiejski	ewangelicko-augsburski	0,25 ha	II poł. XIX w.	nagrobki wolnostojące, mogiły,	robinia (6) kasztanowiec (1) świerk (9) tuja (1)	brak	Stan cmentarza zły, cmentarz zapuszczony i zdewastowany, w znacznym

L.p.	Adres cmentarza	Nazwa cmentarza	Charakter	Powierzchnia cmentarza	Data założenia cmentarza	Elementy cmentarza	Występujący starodrzew	Zarejestrowane pomniki przyrody, aleje	Ogólny stan zachowania cmentarza
									stopniu zarośnięty samosiewami.
6.	Stradomia Górna <i>Ober Stradam</i>	wiejski	ewangelicko-augsburski	0,69 ha	II poł. XIX w.	nagrobki wolnostojące, mogiły	lipa (21) dąb (12) klon (16) świerk (1) robinia (2) brzoza (6)	brak	Cmentarz zarośnięty, starodrzew w złej kondycji, liczne ubytki w alejach, cmentarz pochłaniany przez las.
7.	Stradomia Górna <i>Ober Stradam</i>	grobowiec rodziny Pfoertner von der Helle	rodziny Reinersdorff	brak	II poł. XIX w.	brak	brak	brak	Stan bardzo zły.
8.	Syców <i>Gross Wartenberb</i>	kaplica grobowa książąt Biron von Curland	-	brak	II poł. XIX w.	kaplica	brak	brak	Obiekt w dobrym stanie.
9.	Syców ul. Kaliska 1	Wojenny Żołnierzy Armii Radzieckiej	-	-	-	-	-	-	-
10.	Syców ul. Wsława 6 <i>Gross Wartenberb</i>	przykościelny	rzymsko-katolicki	0,82 ha	XIV w.	mur ogrodzeniowy, brama, kościół, nagrobki przyścienne, krzyż	lipa (9)	brak	Stan zieleni dobry, cmentarz zlikwidowany.
11.	Szczodrów, kościół p.w. św. Andrzeja	przykościelny	rzymsko-katolicki	0,4 ha	1585 r.	brama, kościół, nagrobki wolnostojące,	kasztanowiec (1) klon (2) świerk (1)	brak	Zieleń nieliczna w dobrym stanie, dawne ślady pochówku

L.p.	Adres cmentarza	Nazwa cmentarza	Charakter	Powierzchnia cmentarza	Data założenia cmentarza	Elementy cmentarza	Występujący starodrzew	Zarejestrowane pomniki przyrody, aleje	Ogólny stan zachowania cmentarza
	Apostoła <i>Schollendorf</i>					mogiły, krzyż, grotą			zlikwidowane.
12	Wielowieś	wiejski	ewangelicko-augsburski	-	-	-	-	-	-
13.	Zawada	wiejski	ewangelicko-augsburski	0,10 ha	II poł. XIX w.	kaplica, nagrobki wolnostojące, mogiły	lipa (1) jasion (1) robinia (16)	brak	Zły, cmentarz zarośnięty i zdewastowany, służy częściowo jako śmietnik, drzewostan słaby, stary w złym stanie, liczne samosiewy drzew i krzewów.

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu; www.sycow.pl.

9.7. Inne instytucje.

Na obszarze miasta i gminy Syców znajduje się kilka urzędów publicznych. Największym z nich jest Urząd Miasta i Gminy zlokalizowany przy ul. Mickiewicza 1 w Sycowie. W skład urzędu wchodzi 6 wydziałów (Administracyjno-Gospodarczy i Promocji, Finansowy i Podatków, Gospodarki Nieruchomościami, Infrastruktury Technicznej i Inwestycji, Organizacyjny i Kadr oraz Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej,) i 2 komórki organizacyjne (Biuro Rady Miejskiej i Urząd Stanu Cywilnego).

W mieście Syców działają także: Biuro Terenowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ul. 1 Maja 3), Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ul. Ogrodowa 10), filia Powiatowego Urzędu Pracy (przy ul. Mickiewicza 2), urząd pocztowy (przy ul. Mickiewicza 8) oraz komisariat policji (przy ul. Parkowej 2).

Poza powyższymi jednostkami na obszarze gminy Syców działa także Ochotnicza Straż Pożarna. Z informacji uzyskanych od Wydziału Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej UMiG Syców jednostki OSP znajdują się w miejscowościach: Drołtowice (pod numerem 41), Działosza (pod numerem 20), Syców (przy ul. Waryńskiego 2), Szczodrów (pod numerem 34a/1), Stradomia Wierzchnia (pod numerem 121) i Zawada (pod numerem 12a).

Na obszarze miasta Syców istnieje 13 organizacji społecznych, w tym: Klub Abstynentów w Sycowie (ul. 1 Maja 3), Towarzystwo Miłośników Sycowa (z siedzibą przy pl. Wolności 7), Towarzystwo św. Marka (Kaliska 36/23), Towarzystwo Pomocy Niepełnosprawnym (ul. Kościelna 16), Służba Ratownicza Rzeczypospolitej Polskiej – Zarząd Krajowy (ul. Wałowa 22/2), Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Celina”, Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga” w Sycowie (ul. Kościelna 8), Sycowskie Stowarzyszenie Kupców (ul. Mickiewicza 1), Stowarzyszenie „Kiwanis” w Sycowie, Stowarzyszenie „Jazz na Pograniczu” (Aleja nad Wałem 2), Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych Koło w Sycowie (ul. Parkowa 2), Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Integracji Społecznej (ul. Matejki 1), Sycowskie Bractwo Strzelców Kurkowych (ul. Mickiewicza 17b/7) oraz Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca Syców (ul. Kościelna 16).

Wśród ważniejszych instytucji oferujących usługi o charakterze zarówno lokalnym, jak i ponadlokalnym wyróżnia się banki. Na obszarze miasta funkcjonują: Bank PKO BP (przy ul. Wojska Polskiego 15), Bank Zachodni WBK, oddział Banku Spółdzielczego w Namysłowie (ul. Kolejowa) oraz Punkt Obsługi Klienta Banku Spółdzielczego (przy ul. Mickiewicza 1). W mieście Syców (przy ul. Kolejowej 14) swoją siedzibą ma również Nadleśnictwo (Syców) Lasów Państwowych.

9.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu infrastruktury społecznej i czynników jej rozwoju.

1. Na terenie gminy funkcję ośrodka centralnego pełni miasto Syców, które zapewnia mieszkańcom całej gminy dostęp do różnego typu usług, w tym o znaczeniu ponadlokalnym. Na obszarze wiejskim gminy rozwinęły się jedynie usługi o znaczeniu lokalnym, zaspokajające „podstawowe” potrzeby mieszkańców poszczególnych miejscowości.
2. Liczbę punktów przedszkolnych i placówek oświaty w gminie można ocenić jako wystarczającą, zwłaszcza w kontekście prognoz demograficznych przewidujących spadek udziału i liczebności mieszkańców gminy w wieku przedszkolnym i szkolnym.
3. W związku z prognozowanym wzrostem liczebności ludzi starych, pojawi się potrzeba tworzenia ośrodków usługowych dla tej grupy ludności (placówek zdrowia i opieki społecznej, w tym np. domów starców, hospicjów itp.). Niektóre z tych obiektów, w szczególności takie jak domy starców czy hospicja, mogą przyjmować osoby mieszkające nie tylko w gminie Syców.
4. Istniejąca w gminie oferta kulturalna jest dość bogata i różnorodna - skierowana do ludzi w różnym wieku. W wydarzenia kulturalne angażują się czynnie zarówno mieszkańcy, jak i władze samorządowe. Pozytywną stroną działalności władz gminy jest także dążenie do poprawy stanu istniejącej i budowa nowej infrastruktury służącej kulturze.
5. Gmina posiada dość dobrze rozbudowaną i zróżnicowaną infrastrukturę służącą sportowi i rekreacji. Brakuje jednak obiektów i urządzeń, która umożliwiłyby aktywne spędzanie czasu wolnego w okresie zimowym.
6. W gminie funkcjonuje jeden niepubliczny, dwa publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz gabinety prywatne. Dostęp do podstawowej publicznej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy wydaje się być wystarczający.
7. Na obszarze gminy znajduje się 8 czynnych cmentarzy (1 komunalny i 7 parafialnych). Taka ich liczba jest wystarczająca dla perspektywicznych potrzeb.

10. BAZA EKONOMICZNA GMINY.

10.1. Dotychczasowa struktura i stan gospodarki.

W podziale statystycznym Polski jednostki terytorialne zgrupowano na 5-ciu poziomach. Według tego podziału gmina Syców (poziom 5) należy do: powiatu oleśnickiego (poziom 4), podregionu wrocławskiego (poziom 3), województwa dolnośląskiego (poziom 2) i regionu południowo-zachodniego (poziom 1). Wartości wskaźników obrazujących zarówno siłę lokalnej gospodarki, jak i zamożność społeczeństwa podregionu wrocławskiego są znacznie niższe, niż wartości tych wskaźników dla Polski i województwa dolnośląskiego (tabela nr 10.1.1). Z pośród pięciu podregionów województwa dolnośląskiego najwyższe wartości wskaźników makroekonomicznych odnotowano w mieście Wrocławiu i podregionie legnicko-głogowskim. Natomiast omawiane wskaźniki w trzech pozostałych podregionach są wyraźnie niższe, przy czym w podregionie wrocławskim są one stosunkowo wysokie.

Tabela nr 10.1.1. Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce, w województwie dolnośląskim oraz w podregionach województwa dolnośląskiego.

	Produkt krajowy brutto na mieszkańca [zł]	Dochody budżetów gmin	Dochody własne gmin – podatek PIT	Dochody własne gmin – podatek CIT	Podmioty gospodarcze wg REGON na 10 tys. M	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw *	Stopa bezrobocia	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto
	2007	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009
Polska	30873,00	3 019,64	611,29	60,38	981	3 518,00	11,9	3 315,38
Województwo dolnośląskie	33567,00	3 049,71	628,65	65,49	1 101	4 053,00	12,5	3 295,44
Podregion 1 - jeleniogórski	23988,00	2 722,30	440,09	19,58	1 005	2 202,00	17,5	2 910,76
Podregion 2 - legnicko-głogowski	52127,00	3 189,63	655,10	112,40	942	5 802,00	11,2	3 879,43
Podregion 3 – wałbrzyski	24452,00	2 415,20	408,64	23,34	1 028	2 402,00	19,1	2 872,70
Podregion 4 - wrocławski	25723,00	2 581,51	468,05	31,87	912	4 818,00	12,6	2 812,66
Podregion 5 – miasto Wrocław	45623,00	4 329,85	1 155,19	148,07	1 544	5 622,00	5,0	3 556,10

* Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw wg lokalizacji inwestycji na 1 mieszkańca.

źródło: GUS.

Podregion wrocławski ma charakter usługowy i przemysłowy, o czym świadczy proporcja udziału poszczególnych sektorów gospodarki we wskaźniku Wartości Dodanej Brutto

(definiowanej przez GUS, jako „wartości produktów (usług i wyrobów) wytworzone przez jednostki krajowe rynkowe i nierynkowe pomniejszone o zużycie pośrednie poniesione w związku z jej wytworzeniem”; tabela nr 10.1.2.).

Tabela nr 10.1.2. Wartość dodana brutto według sektorów gospodarki w Polsce, w województwie dolnośląskim oraz w podregionach województwa dolnośląskiego; stan na 2007 r.

	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi
	w mln zł			%		
Polska	44064	317483	667894	4,3%	30,8%	64,9%
Województwo dolnośląskie	1974	33401	49191	2,3%	39,5%	58,2%
Podregion 1 - jeleniogórski	460	4213	7507	3,8%	34,6%	61,6%
Podregion 2 - legnicko -głogowski	358	13030	7075	1,7%	63,7%	34,6%
Podregion 3 – wałbrzyski	422	4984	9181	2,9%	34,2%	62,9%
Podregion 4 - wrocławski	717	5163	6156	6,0%	42,9%	51,1%
Podregion 5 – miasto Wrocław	18	6011	19273	0,1%	23,8%	76,2%

źródło: GUS.

Za podstawową miarę stanu gospodarki gminy Syców można przyjąć wskaźnik dochodu jego budżetu per capita (wartość PKB dzielona przez liczbę mieszkańców).

W 2010 r. wskaźnik dochodu budżetu per capita w gminie Syców (około 2 456 zł/M) był nieco niższy, niż ten uśredniony dla powiatu oleśnickiego (2 668 zł/M) i podregionu wrocławskiego (2 868 zł/M). Natomiast w porównaniu z województwem dolnośląskim czy krajem gmina Syców wypadła zdecydowanie mniej korzystnie (tabela nr 10.1.3.).

W analizowanym 2010 r. udział własny w dochodzie budżetu gminy był w Sycowie (55,31%) wyższy, niż udział własny w dochodzie budżetu w gminach powiatu oleśnickiego (49,90%) oraz w gminach Polski (52,73%). Natomiast wartość omawianego wskaźnika w gminach podregionu wrocławskiego (55,59%) i województwa dolnośląskiego (61,12%) była wyższa, niż ta w gminie Syców. Wysoka w gminie była także stopa bezrobocia - znacząco wyższa w porównaniu z danymi dla pozostałych analizowanych obszarów. Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy w grudniu 2010 r. w gminie Syców zarejestrowanych było 1055 bezrobotnych, w tym 391 osób zamieszkałych na wsi. Z pośród wszystkich bezrobotnych w gminie około 60% to kobiety.

Warto także zwrócić uwagę na zmiany poziomu bezrobocia w gminie Syców. Według danych GUS w analizowanym okresie 2003-2010 liczba osób bezrobotnych na omawianym obszarze zmniejszyła się o 649 osób, co stanowi 38% spadek (w powiecie oleśnickim liczba osób bezrobotnych spadła - w 2010 r. względem 2003 r. - o 39%, a w podregionie wrocławskim o 45%).

Tabela nr 10.1.3. Charakterystyka sfery gospodarczej gminy Syców na tle powiatu, regionów i kraju (wybrane parametry); stan w 2010 r.

Rejon	Dochód budżetu gminy (zł/M)	Udział własny w dochodzie budżetu (%)	Wydatki budżetów gmin (zł/M)	Podmioty gospodarki narodowej wg REGON na 10 000 M	Udział osób fizycznych w liczbie podmiotów gospodarczych (%)	Stopa bezrobocia (%)*
gmina Syców	2 456,42	55,31	2 491,70	937	95,22	9,67
miasto Syców	-	-	-	1 110	94,15	-
obszar wiejski gminy Syców	-	-	-	624	98,64	-
powiat oleśnicki	2 667,65	49,90	2 955,77	914	95,87	8,93
podregion wrocławski	2 868,35	55,59	3 119,12	964	96,79	7,39
województwo dolnośląskie - ogółem	3 427,65	61,12	3 723,51	1 151	95,48	7,96
Polska - ogółem	3 303,56	52,73	3 630,75	1 024	96,88	7,94

*Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym; szacunkowa stopa bezrobocia.

źródło: GUS.

Należy przy tym wyjaśnić, iż wskaźniki dochodu budżetu gmin, jak i stopa bezrobocia znacznie zmieniają się w poszczególnych latach (z roku na rok). Wyraźnie korelują jednak z sytuacją makroekonomiczną kraju (zwłaszcza stopa bezrobocia). Tak więc pozycja ekonomiczna gminy Syców na tle pozostałych regionów istotnie się nie zmienia - pozostaje w miarę stała.

W strukturze wydatków budżetu gminy Syców zwraca uwagę wyższy, w porównaniu z omawianą wartością dla pozostałych analizowanych obszarów, udział nakładów na oświatę i wychowanie, pomoc społeczną oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (tabela nr 10.1.4.). Dość wysokie w Sycowie są także wydatki na gospodarkę mieszkaniową oraz administrację publiczną (niższe w porównaniu z województwem dolnośląskim i powiatem oleśnickim, ale znacząco wyższe w porównaniu z podregionem wrocławskim). Najniższe, w

porównaniu ze wskaźnikiem dla pozostałych omawianych obszarów, są w gminie Syców wydatki na: ochronę zdrowia, kulturę fizyczną i sport oraz rolnictwo i łowiectwo.

Tabela nr 10.1.4. Struktura branżowa wydatków budżetów gminnych (%); stan na 2010 r.

Branże	gmina Syców	powiat oleśnicki	podregion wrocławski	województwo dolnośląskie - ogółem
Gospodarka mieszkaniowa	6,01	7,55	4,53	6,30
Administracja publiczna	8,42	9,16	10,62	8,74
Oświata i wychowanie	35,10	29,73	30,56	27,02
Ochrona zdrowia	0,67	1,36	1,44	1,16
Pomoc społeczna	15,91	12,81	13,06	13,02
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17,47	8,96	11,56	9,05
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,10	4,18	4,79	5,18
Kultura fizyczna i sport	1,65	8,45	5,48	4,29
Rolnictwo i łowiectwo	0,63	6,38	2,48	1,73
Pozostałe	10,05	11,44	15,46	23,51

źródło: GUS.

10.2. Struktura branżowa gospodarki gminy.

W 2010 r. w gminie Syców zarejestrowanych było 1 548 podmiotów (według REGON), z tego 74 podmioty sektora publicznego. W stosunku do stanu z 1995 r. liczba podmiotów w gminie wzrosła o 514. W 2010 r. na 1000 mieszkańców gminy Syców przypadało około 93 podmiotów gospodarki narodowej. Wskaźnik ten dla omawianego obszaru był porównywalny ze wskaźnikiem dla podregionu wrocławskiego (około 96 podmiotów/1000 mieszkańców) i powiatu oleśnickiego (około 91 podmiotów/1000 mieszkańców). Omawiany wskaźnik dla gminy Syców był natomiast znacząco niższy od tego dla województwa dolnośląskiego (około 115 podmiotów/1000 mieszkańców).

W strukturze branżowej gospodarki gminy Syców dominują przedsiębiorstwa handlu (zarówno hurtowego, jak i detalicznego) oraz napraw pojazdów samochodowych – ponad 30% liczby podmiotów (tabela nr 10.2.1.). Udział tej grupy branż w strukturze podmiotów

gospodarczych gminy Syców jest nieco wyższy w porównaniu z innymi analizowanymi jednostkami terytorialnymi. Dość silnie w gminie reprezentowane są także takie branże, jak: przetwórstwo przemysłowe (niemal 14% liczby podmiotów gospodarczych) i budownictwo (ponad 13% liczby podmiotów gospodarczych). Udział podmiotów branży przetwórstwa przemysłowego w gminie jest znacznie wyższy, niż w pozostałych analizowanych jednostkach terytorialnych. Natomiast stosunkowo niski jest w Sycowie udział podmiotów związanych z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (4,20% liczby podmiotów gospodarczych) oraz działalnością w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (1,16% liczby podmiotów gospodarczych). Warto także podkreślić, iż bardzo niski - w porównaniu z innymi jednostkami terytorialnymi - jest w gminie Syców udział podmiotów świadczących usługi hotelarskie i gastronomiczne (0,26% wszystkich sycowskich podmiotów). W 2010 r. (według GUS) na obszarze gminy działały jedynie 3 turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2 hotele i jeden motel), dysponujące łącznie 96 miejscami. Liczba korzystających z noclegów wyniosła 8 959 osób (w tym 1 380 turystów zagranicznych). W 2010 r. udzielono 11 597 noclegów, w tym 2 071 turystom zagranicznym. Średni okres pobytu turysty wynosił 1,3 dnia, a stopień wykorzystania bazy noclegowej 120,8 noclegów/1 miejsce (średnio w powiecie oleśnickim 79,18 noclegów/1 miejsce, a w województwie średnio 98,12. noclegi/1 miejsce). Wysoki stopień wykorzystania bazy noclegowej w gminie wynika prawdopodobnie z jej skromnego zaplecza (jedynie 3 obiekty noclegowe). Prawdopodobnie słaby rozwój usług hotelarskich (ale także gastronomicznych) przekłada się także na dość krótki średni okres pobytu turysty w gminie Syców (1,3 dnia). Może mieć na to wpływ także słaba promocja gminy.

Ważną funkcją gminy Syców pozostaje rolnictwo - w strukturze branżowej gospodarki gminy 4,39% wszystkich podmiotów stanowią te z branży rolniczej. Udział ten w Sycowie jest wyższy, niż w powiecie oleśnickim (3,93 wszystkich podmiotów) i regionie wrocławskim (3,61%) oraz znacznie wyższy, niż w województwie dolnośląskim (1,99%). Przy czym, co warto podkreślić, stosunkowo mały odsetek mieszkańców gminy (4,4%; według „Planu urządzeniowo-rolnego gminy Syców” z 2009 r.) utrzymuje się wyłącznie z pracy w gospodarstwie rolnym. Najwięcej takich osób mieszka we wsiach: Szczodrów (ponad 9%), Biskupice (niemal 9%) oraz Gaszowice (nieco ponad 7%). Z pośród pełnoletnich osób utrzymujących się wyłącznie z pracy w rolnictwie ponad połowa (około 53%) jest w wieku od 41 do 55 lat, a ponad ¼ ma od 18 do 40 lat. Rolnicy młodzi (poniżej 40 roku życia) dominują w miejscowościach: Działosza, Komorów i Wielowieś.

Z informacji zawartych w „Planie urządzeniowo-rolnym gminy Radwanice” (Chrulski M. i inni, 2009) wynika, iż wśród mieszkańców gminy Syców utrzymujących się wyłącznie z pracy w gospodarstwie rolnym, znaczna część posiada wykształcenie zawodowe. Jednak znaczący jest tu także udział ludności z wykształceniem średnim i wyższym (niemal 28% wszystkich sycowskich rolników).

Struktura produkcji rolniczej w gminie jest zróżnicowana. Na jej obszarze zlokalizowane są gospodarstwa różnej wielkości (w tym wielkoobszarowe), w których prowadzona jest zarówno produkcja roślinna (ukierunkowana głównie na uprawę zbóż i roślin okopowych), jak i zwierzęca (hodowane jest przede wszystkim bydło). Stosunkowo słabo rozwinięte jest tu sadownictwo (1 gospodarstwo w obrębie Ślizów) i warzywnictwo (1 gospodarstwo w Wielowci).

Tabela nr 10.2.1. Struktura branżowa podmiotów gospodarki narodowej (bez rolnictwa indywidualnego) według PKD 2007; stan na 2010 r.

Branże gospodarki narodowej	gmina Syców		powiat oleśnicki		podregion wrocławski		województwo dolnośląskie - ogółem	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	68	4,39	375	3,93	1 916	3,61	6 599	1,99
Górnictwo	1	0,06	4	0,04	57	0,11	348	0,11
Przetwórstwo przemysłowe	215	13,89	1 094	11,47	5 094	9,60	25 571	7,72
Budownictwo	202	13,05	1 416	14,84	8 164	15,39	39 387	11,89
Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych , włączając motocykle	479	30,94	2 762	28,95	14 721	27,74	88 216	26,63
Usługi hotelarskie i gastronomiczne	4	0,26	490	5,14	3 444	6,49	20 805	6,28
Transport i gospodarka magazynowa	67	4,33	490	5,14	3 444	6,49	20 805	6,28
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	38	2,45	214	2,24	1 283	2,42	10 002	3,02
Informacja i komunikacja	25	1,61	161	1,69	1 004	1,89	7 586	2,29
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	43	2,78	315	3,30	1 634	3,08	11 172	3,37
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	105	6,78	700	7,34	3 201	6,03	34 214	10,33
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	65	4,20	580	6,08	3 825	7,21	28 624	8,64
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18	1,16	141	1,48	1 015	1,91	7 598	2,29
Administracja publiczna i obrona narodowa	9	0,58	61	0,64	357	0,67	1 505	0,45
Pozostała działalność usługowa	101	6,52	526	5,51	2 976	5,61	19 510	5,89
Inne (w tym m.in. edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna)	108	6,98	212	2,22	925	1,74	9 305	2,81
Razem	1 548	100	9 541	100	53 060	100	331 247	100

źródło: GUS.

W strukturze własnościowej podmiotów gospodarki narodowej w gminie Syców dominują osoby fizyczne - ich własnością jest 1 234 podmiotów, co stanowi niemal 80% wszystkich podmiotów gminy (tabela nr 10.2.2.). Do spółek handlowych należy 60 podmiotów (niemal 4% wszystkich podmiotów gminy), do stowarzyszeń i organizacji społecznych 31 (2%). Ponadto, w gminie funkcjonują podmioty należące do: państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego (24 podmioty), spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (14), spółdzielni (9), fundacji oraz spółek handlowych (po 2).

Tabela nr 10.2.2. Struktura własnościowa podmiotów gospodarki narodowej; stan na 2010 r.

Własność	gmina Syców		powiat oleśnicki		podregion wrocławski		województwo dolnośląskie - ogółem	
	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%	ogółem	%
publiczna	74	4,78	394	4,13	1 702	3,21	14 978	4,52
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	24	1,55	162	1,70	938	1,77	4 307	1,30
spółki handlowe	2	0,13	6	0,06	49	0,09	393	0,12
prywatna	1 474	95,22	9 147	95,87	51 358	96,79	316 269	95,48
osoby fizyczne prowadzące działalność budowlaną	1 234	79,72	7 438	77,96	41 170	77,59	235 003	70,94
spółki handlowe	60	3,88	398	4,17	2 879	5,43	24 389	7,36
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	14	0,90	94	0,98	888	1,67	6 513	1,97
spółdzielnie	9	0,58	46	0,99	258	0,49	1 371	0,41
fundacje	2	0,13	18	0,48	89	0,17	1 002	0,30
stowarzyszenia i organizacje społeczne	31	2,00	171	0,19	1 216	2,29	7 249	2,19
Ogółem	1 548	100	9 541	100	53 060	100	331 247	100

W strukturze wielkościowej podmiotów gospodarki narodowej działających na obszarze gminy Syców dominują przedsiębiorstwa małe (tabela nr 10.2.3.). W 2010 r. przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób stanowiły ponad 94% wszystkich sycowskich podmiotów gospodarczych. Zbliżony (około 95%) był udział takich małych podmiotów w powiecie oleśnickim, podregionie wrocławskim i województwie dolnośląskim. Natomiast więcej, niż w pozostałych analizowanych jednostkach terytorialnych, w gminie Syców było (w 2010 r.) podmiotów średnich (zatrudniających od 10 do 49 osób) - ponad 4,5%. W

powiecie oleśnickim średnie podmioty gospodarcze stanowiły ponad 3,8%, w podregionie wrocławskim nieco ponad 3,7% a w województwie dolnośląskim około 3,3% wszystkich podmiotów.

W 2010 r. duże podmioty gospodarki narodowej w gminie Syców stanowiły 0,7% wszystkich podmiotów. Tyle samo takich podmiotów było w podregionie wrocławskim. Natomiast w powiecie oleśnickim (prawie 0,6%) i województwie dolnośląskim (0,6%) odsetek dużych podmiotów gospodarczych był mniejszy, niż w gminie Syców.

Tabela nr 10.2.3. Struktura wielkościowa podmiotów gospodarki narodowej (bez indywidualnych gospodarstw rolnych); stan na 20010 r.

Klasa wielkości przedsiębiorstw (według liczby zatrudnionych)	gmina Syców	miasto Syców	obszar wiejski gminy Syców	powiat oleśnicki	podregion wrocławski	województwo dolnośląskie - ogółem
	% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej					
≤ 9	94,77	94,41	95,92	95,43	95,46	95,93
10 - 49	4,52	4,66	4,08	3,87	3,71	3,31
≥ 50	0,71	0,93	-	0,59	0,71	0,65

źródło: GUS.

Do najważniejszych przedsiębiorstw działających na obszarze gminy Syców należą m.in.:

- Artur MILIAN (diagnostyka i mechanika samochodowa, przeglądy rejestracyjne aut do 3,5 t, komis samochodowy),
- „AUTO-EX” Sp. z o.o. (salon sprzedaży FIAT, diagnostyka i mechanika samochodowa, sprzedaż opon),
- „BEST MEBLE” (meble kuchenne na zamówienie),
- Firma handlowa „CHEMAL” Zbigniew Stróżyk (artykuły przemysłowe, drogerijne, chemiczne),
- FPUH ARBUD Adam Trela (okna, drzwi, parapety, rolety z PCV),
- KAMEL PPUH (artykuły przemysłowe, salon meblowy, hurtownia śrub),
- Nadleśnictwo Syców Lasy Państwowe (gospodarka leśna),
- „ORYWOŁ” Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Wdrożeniowe (instalacje wodne, gazowe i CO),
- PHU „WIELICZKO” (diagnostyka i mechanika samochodowa),
- PHP „AGRO-EFEKT” Sp. z o.o. (handel sprzętem rolniczym),

- PUH „CARBON” Jan Kropka (materiały budowlane, opał, usługi transportowe, drzwi garażowe),
- PPH „KAMA” (produkcja siatki ogrodniczej),
- PPHU FEMIX (wyrób ozdób choinkowych i galanterii szklanej; produkcja opakowań; flokowanie napisów, ozdób, blisterów),
- PPHU „STOLMARK” (stolarstwo),
- PPUH „SIKORA” (produkcja stolarki otworowej i ogólnej),
- Pro Ascoblock Sp. z o.o. (wyposażenie restauracji, produkcja kuchni przemysłowych),
- Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Montażowe „ELWOGAZ” (instalacje gazowe i CO),
- Spółdzielnia Produkcyjno-Handlowa (przetwórstwo warzyw i owoców, produkcja artykułów spożywczych),
- WENUS Meble (produkcja mebli kuchennych i pokojowych na indywidualne zamówienie),
- „Wiśniowski” (piece miałowe, roboty budowlane i drogowe),
- Zakład Usług Geodezyjno-Kartograficznych Jezry Kociński (pomiar sytuacyjny, rozgraniczenia i pomiary nieruchomości, geodezyjna obsługa inwestycji, geodezyjne pomiary realizacyjne i inwentaryzacyjne),
- Zakład Produkcji Mebli Henryk Kułot (produkcja mebli),
- ZHP Dariusz Klimza (wyrób sprzętów do maszyn rolniczych),
- ZPUH „FILUNG” s.c. (produkcja i montaż mebli kuchennych).

Warto zwrócić uwagę, iż znaczna część przedstawionych powyżej przedsiębiorstw zajmuje się produkcją i montażem mebli oraz działalnością usługowo-budowlaną. Stolarstwo i budownictwo stanowią więc ważne branże gospodarki gminy. Istotne są również branża spożywcza oraz te związane z mechaniką i diagnostyką samochodową. Ważnym działem pozostaje także rolnictwo.

W rozwoju bazy ekonomicznej istotną rolę odgrywa odpowiednie zaplecze, w postaci odpowiednich terenów i udogodnień dla inwestorów. W gminie Syców takie zaplecze stanowi teren położony pomiędzy drogą krajową nr 8, ul. Wierzbową a ul. Kolejową, który obejmuje podstrefa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Incest-Park”. Podstrefa Syców, obejmująca teren o powierzchni 9,8 ha, nie jest obecnie jeszcze zainwestowana.

10.3. Uwarunkowania wynikające z rozwoju i struktury bazy ekonomicznej gminy.

1. Gmina Syców stanowi układ gospodarczy w znacznym stopniu otwarty, w szczególności silnie powiązany z Wrocławiem, Oleśnicą i Ostrzeszowem - prawdopodobnie część mieszkańcy gminy pracuje w powyższych miastach. Z drugiej strony zauważalny jest trend przejawiający się tym, że ludność z zewnątrz osiedla się na obszarze gminy Syców (układ funkcjonalny: miejsce pracy - miejsce zamieszkania). Prawdopodobnie taki model układu funkcjonalno-gospodarczego będzie się w gminie umacniał.
2. Zgodnie z przyrodniczymi uwarunkowaniami w gminie Syców rozwinęły się różnorodne formy działalności gospodarczej, w tym przede wszystkim związane z branżami: usługową, stolarską, budowlaną i spożywczą.
3. Ważną funkcją gminy Syców jest rolnictwo. Jednak większość właścicieli gospodarstw rolnych utrzymuje się także z pracy poza rolnictwem (w tym poza granicami gminy) - tylko 4,4% mieszkańców gminy utrzymuje się z prowadzenia własnego gospodarstwa.
4. W rolnictwie znaczący udział ma roślinny (ukierunkowany na uprawę zbóż oraz roślin okopowych) kierunek produkcji. Słabo są tu rozwinięte sadownictwo i warzywnictwo, przez co nie w pełni zostają wykorzystane istniejące walory ekonomiczne - sąsiedztwo chłonnych rynków zbytu. Dla dalszego rozwoju rolnictwa występują ograniczenia – zarówno przyrodnicze, jak i społeczno-ekonomiczne. Przewiduje się więc spadek zatrudnienia w tym sektorze gospodarki gminy, czego konsekwencją będzie prawdopodobnie transformacja funkcjonalna układów osadniczych wsi, w tym zabudowy zagrodowej.
5. Baza noclegowa w gminie jest bardzo słabo rozwinięta i mało zróżnicowana. Ale stopień wykorzystania istniejącej bazy był w 2010 r. stosunkowo wysoki (ponad 120 noclegów/1 miejsce; w powiecie oleśnickim ponad 79 noclegów/1 miejsce, a w województwie średnio około 98 noclegi/1 miejsce). Przy czym turyści przebywali w gminie stosunkowo krótko - średnio 1,3 dnia. W kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej warto zwrócić uwagę na rozwój istniejącej bazy

noclegowej oraz atrakcyjnego zagospodarowania turystycznego tak, aby zachęcić potencjalnych turystów do korzystania z walorów gminy Syców.

6. Rozwój usług rynkowych następuje głównie w mieście Syców. Rozkwitowi określonych usług komercyjnych (np. naprawa pojazdów samochodowych) oraz innych różnych aktywności gospodarczych (np. firm budowlanych) na obszarze wiejskim gminy Syców może sprzyjać m.in. dobra dostępność komunikacyjna - bliskość tras dróg wojewódzkich i linii kolejowej.

10.4. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

Rozwój przestrzenny gminy należy oceniać w kontekście całego obszaru gminy lub co najmniej w kontekście obszarów o wielkości zapewniającej racjonalność prowadzenia tego typu analiz. W przypadku zmiany SUiKZP gminy i miasta Syców, zasadnym jest także uwzględnianie jego rozwoju w kontekście położenia i znaczenia funkcjonalno-gospodarczego w obszarze Dolnego Śląska.

10.4.1. Analiza ekonomiczna potrzeb i możliwości rozwojowych gminy

Syców jest gminą miejsko-wiejską. Wobec odchodzenia ludności od prowadzenia mało powierzchniowych gospodarstw rolniczych, koniecznym jest takie przeorganizowanie przestrzeni, aby przeciwdziałać powstawaniu dużych powierzchni nieużytków, a przede wszystkim wykorzystać część terenów rolniczych na inne funkcje potrzebne dla prawidłowego funkcjonowania gminy.

Łącznie na terenie całej gminy funkcjonuje ponad 1600 przedsiębiorstw, wliczając również osoby prowadzące zarejestrowaną działalność gospodarczą. Profil działalności pozarolniczej prowadzony na terenie gminy, wskazuje, iż najliczniejszą grupę stanowią przedsiębiorstwa handlu (hurtowego i detalicznego) oraz związane z naprawą pojazdów. Przedsiębiorstwa te stanowią ponad 30% ogółu podmiotów. Nieco mniej licznie występują przedsiębiorstwa związane z przetwórstwem przemysłowym (niemal 14% liczby podmiotów gospodarczych) i budownictwem (ponad 13% liczby podmiotów gospodarczych).

Tabela nr 10.4.1.1 Podział ludności wg wieku produkcyjnego - procentowy udział w ogólnej liczbie ludności

	2011	2012	2013	2014	2015
Przedprodukcyjny (%)	19,73	19,35	18,98	18,83	18,79
Produkcyjny (%)	65,38	64,99	64,69	64,08	63,30
Poprodukcyjny (%)	14,89	15,66	16,32	17,09	17,91

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 10.4.1.2 Stopa bezrobocia w gminie Syców

	2011	2012	2013	2014
mężczyźni (%)	5,75	5,97	6,16	4,80
kobiety (%)	6,88	6,78	6,88	5,61
ogółem (%)	5,75	5,97	6,16	4,80

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wiek produkcyjny ludności wskazuje na spadający procentowy udział liczby ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Tym samym, można zauważyć stopniowy wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Wskazuje to na potrzebę stworzenia poprawy warunków dla życia osób w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie dane w zakresie liczby ludności z podziałem na wiek produkcyjny, a także wskaźnika bezrobocia, wyraźnie pokazują, iż w ostatnim okresie czasu spadł wskaźnik bezrobocia.

W związku z powyższym w celu podtrzymania spadku bezrobocia, należy dążyć do stwarzania warunków dla rozwoju przede wszystkim indywidualnej aktywności ekonomicznej poprzez rozwój głównie małych i średnich przedsiębiorstw, stwarzając jednocześnie warunki poprawiające atrakcyjność inwestycyjną gminy dla dużych podmiotów.

10.4.2. Analiza społeczna potrzeb i możliwości rozwojowych gminy

W zakresie infrastruktury społecznej pierwszym analizowanym aspektem jest wyposażenie gminy w placówki oświaty i wychowania.

Na terenie Gminy Syców występuje 12 placówek oświaty:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 2 im. M. Konopnickiej, ul. Mickiewicza 5, Syców,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Matejki 5, Syców,
- 3) Szkoła Podstawowa w Drołtowicach, Drołtowice 12,
- 4) Szkoła Podstawowa w Działoszy, Działosza 61,
- 5) Szkoła Podstawowa w Stradomi Wierzchniej, Stradomia Wierzchnia 64,
- 6) Szkoła Podstawowa w Szczodrowie, Szczodród 42,
- 7) Gimnazjum im. Jana Pawła II, ul. Kościelna 3, Syców,
- 8) Technikum w Sycowie, ul. Daszyńskiego 42, Syców,
- 9) Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki, ul. Kościelna 12, Syców,

- 10) Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Sycowie, ul. Daszyńskiego 42, Syców,
- 11) Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, ul. Ludwika Waryńskiego 2a, Syców,
- 12) Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Daszyńskiego 42, Syców.

Stwierdzić należy, iż wyposażenie w szkolnictwo podstawowe, gimnazja i szkoły średnie na terenie gminy jest stosunkowo dobre. W szkołach podstawowych na jeden oddział (zgodnie z danymi GUS za rok 2014 przypada 18 dzieci. Wartość ta jest niższa od średniej w województwie dolnośląskim (19 dzieci/oddział). W szkołach gimnazjalnych liczba dzieci przypadająca na jeden oddział (zgodnie z danymi GUS za lata 2011-2014) wynosi 24 dzieci i jest ona większa od liczby dzieci przypadających na oddział w województwie dolnośląskim (21 dzieci/oddział).

W związku z reformą edukacji należy się podziwiać w najbliższym czasie zmian w strukturze szkolnictwa.

Na terenie gminy zlokalizowane są także 4 przedszkola, w tym 3 gminne i 1 niepubliczne. Każde z nich ma swą siedzibę w mieście Syców.

Na terenie gminy zlokalizowane są placówki świadczące usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, są to:

- 1) Samodzielny Publiczny Zakład Ochrony Zdrowia "Przychodnia", ul. Wrocławska 2, Syców,
- 2) Przychodnia Szpitalna POZ, ul. Oleśnicka 25, Syców,
- 3) NZOZ Przychodnia Rodzinna Mediacare, ul. Mickiewicza 25, Syców.

Dostęp do publicznej służby zdrowia dla mieszkańców gminy uległ w ostatnim czasie pogorszeniu w związku z likwidacją szpitala.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 5 aptek, znajdujących się w mieście Syców. Liczba osób przypadająca na aptekę w gminie w 2015 r. wyniosła 2795 osób, i jest niższa niż średnia województwie dolnośląskim, która wyniosła 2870 osób, świadczy to o dobrej sytuacji w gminie w tym zakresie.

W gminie funkcjonuje placówka kulturalna Centrum Kultury (CK w Sycowie), która zapewnia mieszkańcom całej gminy dostęp do różnego typu zajęć ale jego działalność prowadzona jest także w świetlicach wiejskich zlokalizowanych niemal we wszystkich miejscowościach gminy. Ponadto, w Sycowie działa Biblioteka Publiczna. Jej filie zlokalizowane są we wsiach Drołtowice i Stradomia.

Wyposażenie gminy w infrastrukturę społeczną jest wystarczające dla mieszkańców gminy. W związku z powyższym mając na uwadze dodatni przyrost naturalny w gminie, istniejąca infrastruktura społeczna w zakresie oświaty winna być utrzymana i rozwijana w miarę potrzeb. Jednocześnie wyposażenie w usługi zakresu ochrony zdrowia należy również uznać za dobre, jednakże wymaga ciągłej analizy zapotrzebowania i utrzymywania w dobrym stanie. Ważne jest również zapewnienie w miarę możliwości miejsc dla wszystkich dzieci w przedszkolach i żłóbkach. Dodatkowo zwiększenie liczby placówek ochrony zdrowia może wpłynąć na ich konkurencyjność i podniesienie jakości świadczonych usług, a jednocześnie zwiększy dostęp do ochrony zdrowia dla mieszkańców.

Możliwości rozwojowych gminy należy upatrywać w rozwoju sektora usługowo - przemysłowego, a także dywersyfikacji struktury gospodarki poprzez rozwój turystyki i wypoczynku, upowszechniania kultury obszaru, a także walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. W związku z powyższym, głównymi potrzebami gminy są nakłady na rozwój i promocję oferty gminy, upowszechniania walorów turystycznych obszaru, a także stwarzanie możliwości inwestycji w powyższych dziedzinach.

Ważnym elementem infrastruktury społecznej jest wyposażenie mieszkań w instalacje wodociągowe, kanalizację i instalacje gazowe. Gmina posiada dobre zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną. Z infrastruktury wodociągowej w 2015 roku korzystało około 97,5% mieszkańców. Zaopatrzenie w sieć kanalizacyjną jest wciąż niedostateczne, gdyż w roku 2015 korzystało z niej 62,7% mieszkańców. Jednakże w sferze tej zauważalny jest progres, gdyż w roku 2011 z sieci korzystało 53,8%. Z sieci gazowej korzysta 53,9% mieszkańców.

W związku z powyższym należy w dalszym ciągu prowadzić działania inwestycyjne ukierunkowane do rozwoju przede wszystkim sieci kanalizacyjnej i gazowej.

10.4.3. Analiza środowiskowa potrzeb i możliwości rozwojowych gminy

Gmina Syców położona jest w zasięgu czterech mezoregionów: Kotliny Milickiej (północna część gminy), Wzgórza Twardogórskiego (północno-zachodni fragment gminy), Wzgórza Ostrzeszowskiego (wschodnia część omawianego obszaru) oraz Równiny Oleśnickiej (południowo-wschodni fragment gminy). Na obszarze gminy występują tereny i obiekty cenne przyrodniczo. Są to: fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, użytek ekologiczny „Storczyk”, pomniki przyrody

ożywionej, stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz obszary, na których występują ptaki chronione. Cenne są również sycowskie lasy, które wchodzą w skład tzw. Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtańskie”.

W lasach gminy Syców (należących do Nadleśnictwa Syców) dominującym typem siedliskowym lasów są bory mieszane świeże i lasy świeże. Najczęściej spotykanymi w nich gatunkami są sosna zwyczajna i modrzew europejski (przy czym dominującym gatunkiem jest sosna). Ponadto, w lasach gminy Syców występują m.in.: dęby, brzozy, jodły i świerki.

Gleby na terenie gminy są z reguły słabo urodzajne. Są to zazwyczaj gleby IV i V klasy. Dominują gleby bielicoziemne.

Na podstawie SUIKZP miasta i gminy Syców określić można podstawowe uwarunkowania przyrodnicze, warunkujące możliwości rozwoju gminy.

1. Istniejące warunki geologiczne uznaje się za sprzyjające i zbliżone dla całego obszaru, wprowadzanie nowego zagospodarowania nie powinno być utrudnione.
2. Obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo płaską rzeźbą terenu. Zróżnicowane ukształtowanie terenu może występować głównie w rejonach cieków rzecznych, jednak ograniczenia te nie powinny stanowić znacznego utrudnienia w procesach inwestycyjnych. Miasto Syców położone jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) - nr 76 i 93. Gmina Syców leży w zasięgu dwóch JCWPd - nr 80 (północno-wschodni fragment gminy) i nr 96 (pozostała część omawianego obszaru). Występujące na obszarze opracowania wody podziemne są słabo izolowane. W związku z tym należy w możliwie maksymalnym stopniu ograniczać możliwość ich zanieczyszczenia, zwłaszcza poprzez zanieczyszczenia z powierzchni terenu.
3. W związku z występującymi na obszarze opracowania ciekami, istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia powodziowego. Podczas lokalizacji nowego zagospodarowania należy bezwzględnie wziąć pod uwagę wiążące się z tym ograniczenia.
4. Północna część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu strefy ochrony pośredniej ujęcia wód. Podczas zagospodarowywania terenów położonych w zasięgu tej strefy należy wziąć pod uwagę wiążące się z tym ograniczenia.
5. W związku z istniejącymi uwarunkowaniami glebowymi i klimatycznymi część terenów rolniczych, położonych na obszarze opracowania, nie przedstawia wysokich walorów produkcyjnych. Tym samym należy uznać, że tereny te (z wyjątkiem gleb III klasy) nie stanowią bariery w rozwoju zabudowy na obszarze miasta.

6. Zgodnie z przyjętą „Strategią Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020” jednym z celów gminy jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej, w związku z tym należy rozważyć możliwości rozwoju tej sfery, zwłaszcza w oparciu o działalność agroturystyczną, a także atuty architektoniczno – historyczne miasta.
7. Występująca na obszarze opracowania roślinność została w znacznej mierze przekształcona. Na omawianym obszarze w strukturze roślinności dominują użytki rolne i zielone, a lasy i zieleń urządzone stanowią znacznie mniejszą jej część. W obszarze miasta Syców znajduje się 9 drzew uznanych za pomnik przyrody. Ponadto, obszar opracowania położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” oraz użytku ekologicznego „Storczyk”. Występujące w obszarze opracowania lasy stanowią część Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtańskie”, pełnią także funkcję ochronną. Podczas wprowadzania nowych funkcji i zabudowy terenu należy mieć na uwadze potrzebę ochrony terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, a także zapewnienia ciągłości wymienionych obszarów z zewnętrznymi układami przyrodniczymi. Tereny te są także cenne ze względu na możliwość występowania na nich siedlisk zwierząt chronionych.
8. Na obszarze opracowania znajduje się 12 obiektów i 1 stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, a także 136 obiektów i 44 stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Tym samym, w procesach planowania zagospodarowania terenów, należy uwzględnić konieczność ich ochrony wprowadzając odpowiednie ustalenia.
9. W związku z brakiem pomiarów jakości powietrza na obszarze objętym opracowaniem nie można sprecyzować jego stanu. Należy zatem przypuszczać, iż jest on zbliżony do stanu odnotowanego w obszarze strefy dolnośląskiej, w której powietrze określić można jako stosunkowo czyste. Jednak ze względu na przekroczenia ilości dopuszczalnych związków należy podjąć wspomniane działania mające na celu ograniczenie ich emisji.
10. W obszarze opracowania znajdują się źródła emisji hałasu, które stanowić mogą zagrożenie dla zdrowia i komfortu mieszkańców. Źródła emisji stanowią głównie tereny komunikacji oraz potencjalnie – tereny przemysłowe. Ograniczenie i zapobieganie jej oddziaływaniu powinno być jednym z priorytetów podczas projektowania przestrzeni miasta.
11. W związku z wykazaniem zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, a także możliwością zanieczyszczenia wód podziemnych należy dążyć do zmniejszenia emisji

zanieczyszczeń, których źródłem są przede wszystkim ścieki komunalne, spływ powierzchniowy, a także skutki nieodpowiednio prowadzonej działalności rolniczej. Jednym ze sposobów zapobiegania tym negatywnym zjawiskom jest m.in. zapewnienie dostępu do systemu ogólnodostępnej kanalizacji.

12. Znajdujące się w granicach obszaru gleby charakteryzuje znaczna podatność na zjawisko erozji. W celu zapobieżenia jej skutkom należy w odpowiedni sposób kształtować strukturę zieleni, układ dróg i pól, a także m.in. regulować sytuację hydrologiczną gleb. Obecnie, gleby te charakteryzuje z reguły przeciętna przydatność produkcyjna, w związku z tym nie istnieją przeszkody w ich zagospodarowywaniu i zabudowie. W związku z niską lesistością i korzyściami dla środowiska przyrodniczego obszaru jakie mogą płynąć z występowania większej ilości lasów, należy rozważyć możliwość zalesiania najsłabszych jakościowo gleb. Należy także podjąć stosowne działania w celu zmniejszenia zanieczyszczenia gleb.

10.4.4. Analiza demograficzna w zakresie potrzeb i możliwości rozwoju gminy

W celu prawidłowej oceny potencjału demograficznego ludności w ramach analizy przeprowadzono prognozę demograficzną ludności dwiema metodami metodą kohortową i wskaźnikową.

Analiza kohortowa

Na potrzeby obliczenia metody kohortowej prognozy ludności poza wskaźnikami dotyczącymi gminy, z uwagi na brak niektórych danych na poziomie gminy, przyjęto wskaźnik urodzeń żywych wg wieku matki na podstawie danych dla województwa dolnośląskiego. Przeprowadzona analiza dała następujące wyniki.

Tabela nr 10.4.4.1 Prognoza liczby ludności

	Stan	Prognoza liczby ludności ogółem					
Wiek	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045
0-4	857	990	899	785	701	686	429
5-9	953	853	945	895	781	698	682
10-14	843	953	853	945	895	781	698
15-19	870	843	953	853	945	895	781
20-24	1145	870	843	953	853	945	895
25-29	1271	1141	867	840	949	850	941

30-34	1395	1271	1141	867	840	949	850
35-39	1340	1390	1266	1136	863	837	946
40-44	1218	1323	1373	1251	1122	853	826
45-49	985	1200	1303	1352	1232	1105	840
50-54	1095	954	1162	1262	1310	1193	1071
55-59	1227	1021	889	1084	1176	1221	1112
60-64	1220	1180	979	853	1041	1127	1171
65-69	983	1166	1127	936	815	994	1077
70-74	486	869	1029	997	826	719	879
75-79	388	384	687	814	788	654	569
80 i więcej	495	244	238	424	501	487	403
Suma	16771	16649	16553	16245	15637	14994	14170

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeprowadzona analiza wykazała stopniowy spadek liczby ludności w gminie Syców oraz stopniowe starzenie się społeczeństwa.

Metoda wskaźnikowa

Liczba ludności w gminie nie wynika wyłącznie z przyrostu naturalnego, ale także z migracji. W związku z powyższym zanalizowano dane dotyczące migracji ludności, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10.4.4.2 Ruch migracyjny w gminie

	Saldo migracji
2011	-15
2012	4
2013	6
2014	-5
2015	12

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Przeprowadzona analiza w zakresie migracji wskazuje na zmienny przyrost liczby ludności związany z migracjami. Wyniki te pokazują, iż częściowo ujemny przyrost naturalny może być bilansowany przyrostem migracji. Wpływ na to ma, prawdopodobnie, sąsiedztwo Gminy Syców z obszarem miasta Wrocław, gdzie znaczny stopień zainwestowania, dużego

ośrodka miejskiego, nie sprzyja powstawaniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym zapewniającym odpowiedni poziom życia mieszkańców. Proces suburbanizacji, w którym to sąsiednie obszary, w tym gminy Syców, stają się sypialniami, względem bardziej rozwiniętych pod kątem dostępu do rynku pracy miast, jest silnie zauważalny, gdyż wzrost możliwości ludności, a także większa mobilność sprzyjają osiedlaniu się poza ośrodkami miejsc pracy. Miejscem migracji stają się zatem tereny sąsiednie, dające możliwość większego komfortu życia pod kątem hałasu i innych uciążliwości związanych z terenami silnie zainwestowanymi.

W celu pełnego zanalizowania prognozy demograficznej mieszkańców Gminy Syców, oprócz analizy kohortowej przeprowadzono także analizę wskaźnikową. W metodzie tej, analizie poddano wskaźnik przyrostu naturalnego i migracji w latach 2011-2015. Wybrano następnie wartość minimalną, maksymalną i wyliczono średnią. Na tej podstawie wskazano 3 warianty prognozy demograficznej.

Tabela nr 10.4.4.3 Zestawienie wskaźnika salda przyrostu naturalnego i migracji w latach 2010-2014

Lata	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności ogółem	16494	16561	16561	16659	16771
Przyrost naturalny	37	64	20	59	68
Wskaźnik przyrostu naturalnego	0,00224	0,00386	0,00120	0,00354	0,00405
Saldo migracji	-15	4	6	-5	12
Wskaźnik salda migracji	-0,00090	0,00024	0,00036	-0,00030	0,000716
Saldo przyrostu naturalnego i migracji	0,009827554	-0,00111711	0,00556896	-0,00788288	0,00113016

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i UMiG Syców

Tabela 10.4.4.4 Charakterystyczne wartości wskaźników

Wartość minimalna	-0,002330
Wartość maksymalna	0,004796
Wartość średnia	0,001915

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i UMiG Syców

Tabela 10.4.4.5 Prognoza liczby ludności metodą wskaźnikową

Prognoza liczby ludności na rok 2045					
Wariant	Liczba ludności w 2015 r.	Liczba ludności w 2030 r.	Saldo liczby ludności	Liczba ludności w 2045 r.	Saldo liczby ludności
Wartość minimalna	16771	16194	-577	15638	-1133
Wartość maksymalna	16771	18019	1248	19360	2589
Wartość średnia	16771	17259	488	17762	991

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W ramach przeprowadzonych analiz w związku z dostępem do całości niezbędnych danych jako rok bazowy przyjęto rok 2015.

Analizy wykazują, iż prognoza liczby ludności przeprowadzona metodą kohortową wskazuje na trwały wzrost liczby ludności. Analiza ta nie uwzględnia jednak migracji, bazując wyłącznie na przyroście naturalnym. Mając na uwadze, iż zmiana liczebności mieszkańców gminy jest także silnie uwarunkowana migracjami, których przyrost wpływa na niwelowanie, występujących fluktuacyjnie zmiennych wartości przyrostu naturalnego, ma ona silny wpływ na wyniki prognozy wskaźników metody wskaźnikowej.

Prognozowana liczba ludności wyliczona przy pomocy metody wskaźnikowej daje dane uwzględniające zarówno obserwowane w ostatnich pięciu latach saldo migracji, a także wskaźniki przyrostu naturalnego.

Mając na uwadze, iż obecnie obserwuje się stopniowy wzrost liczby ludności, a także uwzględniając możliwości ewentualnych migracji z obszaru większych miast i sąsiednich gmin, przyjęto jako bazową prognozę liczby ludności dla obszaru gminy **liczbę 17762 osób**, otrzymanych przy pomocy metody wskaźnikowej średnich wartości. Wartość przyrostu liczby ludności osiągająca około 1% w ciągu 30 lat, w związku z przedstawionymi danymi, wydaje się wartością realną, a pozostałe otrzymane wyniki zostały wyeliminowane z uwagi na fakt, iż przedstawiają one skrajne zjawiska demograficzne, w przypadku metody wskaźnikowej maksymalnej i minimalnej, a także uwzględniają wyłącznie zjawiska przyrostu naturalnego, jak w metodzie kohortowej.

10.4.5. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Przy wyznaczaniu terenów budowlanych należy wziąć pod uwagę możliwości finansowe gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych gminy, w związku z wyznaczeniem terenów budowlanych. Uwzględniono fakt, iż obecnie budżet gminy jest zbilansowany. Dodatkowo realizacja infrastruktury technicznej związana będzie z pobieraniem przez gminę opłaty adiacenckiej, stanowiącej dochód gminy umożliwiający realizację sieci infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Przy sporządzaniu planu miejscowego przygotowana zostanie szczegółowa prognoza skutków finansowych uchwalenia planu a przed przystąpieniem do sporządzenia planu Burmistrz Gminy Syców, zgodnie z zapisami ustawowymi dokona również analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia planu, w tym również analizy skutków

finansowych. Realizacja zadań własnych gminy może być realizowana ze środków własnych, środków unijnych lub w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Koszty wykupu terenów pod drogi będą zachodzić w sytuacji przyjęcia przez Radę gminy planu miejscowego dla tego obszaru. Koszty budowy dróg i uzbrojenia terenów realizowane będą sukcesywnie w miarę możliwości finansowych gminy. Budżet gminy w latach 2011-2015 wahał się w przedziale 39-42 mln zł. Główne źródła dochodu gminy stanowią podatki od nieruchomości oraz wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych. W związku ze wzrostem ilości działalności gospodarczych oraz postępującą liczbą nowych inwestorów należy prognozować wzrost dochodów. Jednak by utrzymać podobny trend - wzrostu dochodów gminy - należy zapewniać możliwość rozwoju przestrzennego obszaru gminy. Rozwój ten nie musi być jednak realizowany wyłącznie poprzez wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych. Należy dążyć do prowadzenia przekształceń terenów zdegradowanych, w celu ich ponownego wykorzystania pod nowe funkcje. Działanie takie jest o tyle zasadne, iż tereny te nie wymagają budowy nowej infrastruktury technicznej, gdyż są już w większości uzbrojone. Ponadto zapewniony jest do nich bezpośredni dojazd, co istotnie wpływa na mniejsze koszty rozpoczęcia na nich działalności.

10.4.6. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

W ramach opracowania, przeprowadzono analizy środowiskowe, ekonomiczne i społeczne, których wyniki prowadzić mają do wskazania zapotrzebowania na tereny inwestycyjne. Zrównoważony rozwój gminy i konieczność wdrożenia właściwego trybu wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, narzucony w związku z ustawą z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777) wprowadzającą zmiany w ustawie planistycznej, która nałożyła na organy gminy obowiązek zrewidowania prowadzonej polityki przestrzennej. Zgodnie z obecnym prawodawstwem wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych powinno uwzględniać także rezerwy terenów inwestycyjnych, wyznaczonych w obowiązujących dokumentach planistycznych, a także określić prognozowane zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne z podziałem na funkcje.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje, iż w ramach opracowywanego bilansu zabudowy analizuje się powierzchnię użytkową zabudowy. Wobec braku wyraźnego wskazania przez ustawodawcę, co należy rozumieć pod pojęciem powierzchnia użytkowa zabudowy, przyjęto, iż powierzchnia użytkowa zabudowy to powierzchnia terenu przeznaczona pod dane zainwestowanie. Wskazuje się ponadto, iż

interpretacja pojęcia w kierunku powierzchni użytkowej budynku nie jest wskazana z uwagi na zakres opracowania studium, gdzie podstawą opracowania jest określenie zasięgu przestrzennego dopuszczenia danej jednostki terenowej wraz z przypisaniem jej zakresu dopuszczalnych przeznaczeń i sposobu zagospodarowania.

10.4.6.1 Określenie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne uwzględniając uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe

Zgodnie z przeprowadzonymi obliczeniami w zakresie prognozy ludności gminy Syców przyjęto średni wariant metody wskaźnikowej, przyjmując prognozowaną liczbę ludności gminy na poziomie 17762 osób w roku 2045.

Mając na uwadze, iż właściwe zagospodarowanie przestrzenne i prawidłowa struktura funkcjonalno-przestrzenna powinna uwzględniać lokalizowanie także innych funkcji niż zabudowa mieszkaniowa, jak m.in. usługowa, tereny zielone, tereny aktywności gospodarczej, określono także wymaganą powierzchnię terenów przeznaczonych pod te funkcje.

Zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe

Pierwszym z analizowanych aspektów jest zapotrzebowanie w gminie na tereny mieszkaniowe. W gminie Syców dominują obszary o charakterystycznym, wiejskim typie zabudowy, gdzie lokalizowana jest głównie zabudowa jednorodzinna, rzadziej zagrodowa. Zabudowa wielorodzinna posiada głównie parametry zbliżone do zabudowy jednorodzinnej i są to zazwyczaj obiekty posiadające kilka samodzielnych lokali mieszkalnych. Jedynie w mieście Syców napotkać można pojedyncze osiedla w formie blokowisk o niskiej intensywności, obejmujące niewielkie powierzchnie terenu. Ponadto, w mieście Syców wyróżnić można także budynki w formie śródmiejskich kamienic, występujące w ścisłym centrum obszaru miasta.

W celu analizy potrzebnej powierzchni użytkowej na wstępie wyliczono średnią liczbę osób przypadających na mieszkanie w poszczególnych latach, co pokazuje poniższa tabela.

Tabela 10.4.6.1.1 Prognoza liczby ludności metodą wskaźnikową

Parametr/ rok	2011	2012	2013	2014	2015
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	83,4	84,1	84,6	84,7	85,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	25,6	25,9	26,4	26,8	27,0
przeciętna liczba osób przypadająca na mieszkanie	3,26	3,25	3,21	3,16	3,15

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wyraźnie widać, iż liczba mieszkańców przypadająca na 1 mieszkanie stopniowo spada, w związku z powyższym wyliczono na podstawie ostatnich pięciu lat możliwy spadek liczby osób w mieszkaniu. W ostatnich pięciu latach spadek nastąpił o 0,11 osoby. W związku z tym przyjmując, iż trendy te będą postępować, a jednocześnie wzrasta liczba osób mieszkających samotnie, a także zmniejsza się liczba dzieci w rodzinach, przyjęto, iż w ciągu następnych lat spadek liczby osób w mieszkaniu będzie następował na poziomie 50% spadku obserwowanego w latach 2011-2015. W związku z tym spadek liczby osób w mieszkaniu wyniesie do roku 2045 ok. 0,33. Stąd też wyliczona liczba osób przypadających na mieszkanie w roku 2045 wyniesie około **2,82 osoby na mieszkanie**. Wartość tę przyjęto także do dalszych analiz.

Obszar gminy Syców charakteryzuje głównie występowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zabudowa wielorodzinna występuje w znacznie mniejszej ilości.

Na potrzeby analiz przyjęto, iż średnia powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej powinna wynosić około **2000 m²**. Wartość ta została przyjęta na podstawie kilku czynników:

- wartość obserwowaną dla działek zabudowanych występujących na obszarze gminy,
- powierzchnia ta została także dostosowana do wzrastającego standardu jakości życia mieszkańców. Ludność wskutek bogacenia i wzrostu potrzeb związanych z miejscem zamieszkania poszukuje obszarów podmiejskich o powierzchni gwarantującej posiadanie własnego terenu zielonego przeznaczonego do wypoczynku i rekreacji.

Jednocześnie na potrzeby analiz przyjęto, iż w związku z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na każdej działce zlokalizowane jest jedno mieszkanie w ramach budynku mieszkalnego.

Uwzględniając wszystkie ww. aspekty obliczono zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne uwzględniając całość prognozy demograficznej.

Tabela 10.4.6.1.2 Prognozowane zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne (tereny mieszkaniowe)

Rodzaj parametru	Wielkość parametru rok 2044
Prognozowana liczba ludności (osoby)	17762
Prognozowana liczba mieszkań [liczba osób/wskaźnik liczby osób na mieszkanie (2,82)]	6299
Prognozowana powierzchnia użytkowa zabudowy na terenach inwestycyjnych pod zabudowę mieszkaniową (m ²) [liczba mieszkań*powierzchnia działki (2000 m ²)]	12598000
Wartość parametrów uwzględniając niepewność procesów urbanistycznych (zwiększenie o 30%)	
Prognozowana powierzchnia użytkowa zabudowy pod zabudowę mieszkaniową (m ²)	16377400

Opracowanie własne

Przeprowadzona analiza zapotrzebowania na tereny inwestycyjne wskazuje, iż łączna powierzchnia zapotrzebowania na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej będzie wynosić **16377400 m²**.

Tab. 10.4.6.1.3 Prognozowane zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową budynków mieszkaniowych.

Liczba ludności w 2045 r.	17762
Liczba osób przypadająca na mieszkanie (os.)	2,82
Liczba mieszkań	6299
Średnia wielkość mieszkania (m²)	110
Łączna powierzchnia użytkowa budynków mieszkaniowych (m²)	692890

Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na podstawie zestawionych wyżej założeń oszacowano łączną powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej w 2045 roku na **692890m²**. Szacuje się, że średnia wielkość mieszkania za 30 lat może wzrosnąć do 110 m², wskazując na stale rosnące trendy ogólnokrajowe, przy występującej migracji ludności z bloków wielorodzinnych do domów jednorodzinnych.

Zapotrzebowanie na tereny usług oświaty i wychowania

Szacując zapotrzebowanie na usługi oświaty i opiekuńczo-wychowawcze wykorzystano założenia opracowane przez Grażynę Dąbrowską-Milewską, opublikowane w czasopiśmie ARCHITECTURAE et ARTIBUS, 1/2010, w artykule pt. „Standardy urbanistyczne dla terenów mieszkaniowych – wybrane zagadnienia”. Szacunkowe wyliczenia pokazują, iż średnio w grupach wiekowych 0-2 należy przyjąć, iż około 10% dzieci korzysta ze żłobków, 75% dzieci z przedszkoli oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami 100% dzieci w wieku 7-15 korzysta ze szkół podstawowych i gimnazjów.

Na terenie gminy Syców w 2015 r. w wieku 0-15 było 15,8% ludności. Do obliczenia nowych wskaźników przyjęto tę wartość, jako wartość wyjściową. Na podstawie tabeli zamieszczonej w artykule Grażyny Dąbrowskiej-Milewskiej określono, iż udział dzieci w poszczególnych obszarach oświaty wynosi:

- żłobki i przedszkola - 26,8% dzieci w wieku 0-15,
- szkoły podstawowe - 48,8 % dzieci w wieku 0-15,

- gimnazja - 24,4% dzieci w wieku 0-15.

Dodatkowo ww. opracowanie wskazuje, iż powierzchnia terenu przeznaczona na:

- żłobki i przedszkola powinna wynosić około 1,05 m²/mieszkańca
- szkoły podstawowe powinna wynosić 1,8 m²/mieszkańca,
- gimnazja powinna wynosić od 1,0 do 1,5 m²/mieszkańca (na potrzeby analizy przyjęto wskaźnik minimalny).

Tabela 10.4.6.1.4 Prognozowane wartości w zakresie terenów usług oświaty i wychowania

Rodzaj parametru	Wielkość parametru na rok 2044
Prognozowany liczba dzieci w przedszkolach i żłobkach (osoby) [udział dzieci w wieku 0-15 w ogólnej liczbie ludności (15,8%)*wskaźnik udziału dzieci w wieku 0-15 w danej grupie placówek (48,8%)*prognozowana liczba ludności (17762 osób)]	753
Prognozowany liczba dzieci w szkołach podstawowych (osoby) [udział dzieci w wieku 0-15 w ogólnej liczbie ludności (15,8%)*wskaźnik udziału dzieci w wieku 0-15 w danej grupie placówek (26,8%)*prognozowana liczba ludności (17762 osób)]	1370
Prognozowany liczba dzieci w gimnazjach (osoby) [udział dzieci w wieku 0-15 w ogólnej liczbie ludności (15,8%)*wskaźnik udziału dzieci w wieku 0-15 w danej grupie placówek (24,4%)*prognozowana liczba ludności (17762 osób)]	685
Łączna prognoza liczby dzieci w placówkach oświaty i wychowania	2808
Prognozowana powierzchnia użytkowa zabudowy potrzebna pod obiekty oświaty i wychowania	
Rodzaj placówki	Wielkość parametru rok 2044
Przedszkola i żłobki (m²) [wskaźnik powierzchni na mieszkańca*prognozowana liczba mieszkańców]	1865,1
Szkoły podstawowe (m²) [wskaźnik powierzchni na mieszkańca*prognozowana liczba mieszkańców]	31971,6
Gimnazja (m²) [wskaźnik powierzchni na mieszkańca*prognozowana liczba mieszkańców]	17762,0
Całkowita powierzchnia użytkowa zabudowy pod usługi oświaty i wychowania (m²)	51598,7
Wartość parametrów uwzględniając niepewność procesów urbanistycznych (zwiększenie o 30%)	
Całkowita powierzchnia użytkowa zabudowy pod usługi oświaty i wychowania (m²)	67100

Opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, iż łączna powierzchnia użytkowa zabudowy pod usługi oświaty i wychowania w związku z prognozowanym przyrostem ludności powinna wynieść na terenie całej gminy Syców około **67100 m²**, uwzględniając przy tym niepewność procesów urbanistycznych. Powierzchnia ta winna być zapewniona również po wejściu w życie skutków reformy edukacji. Wzrastające potrzeby ludności w

zakresie wysokiej jakości usług oświaty i wychowania powodują konieczność realizacji wysokiej jakości zabudowy i jej otoczenia.

Zabudowa produkcyjna

Mając na uwadze potrzebę rozwoju ekonomicznego gminy, lokalną przedsiębiorczość mieszkańców, a także występujące uwarunkowania w postaci m.in. drogi ekspresowej S8 oraz istniejącej strefy ekonomicznej, wskazuje się na potrzebę wyznaczania obszarów przemysłowych. Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych powinno być uzależnione od konkretnych potrzeb, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania na ten cel terenów zlokalizowanych blisko głównych dróg i w oddaleniu od terenów zamieszkania. Zapotrzebowanie na nieuciążliwą zabudowę produkcyjną, uwzględniając obecnie zainwestowane tereny i sprzyjające uwarunkowania, powinno zatem wynosić ok. 5 - 6% powierzchni gminy. Dla powyższego opracowania przyjęto wskaźnik na poziomie 5,5%. W związku z tym powierzchnia użytkowa zabudowy produkcyjnej powinna wynieść łącznie ok. 7964000 m².

Usługi

Przyjmuje się, iż powierzchnia użytkowa zabudowy usługowej powinna wynosić ok. 30% powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej. W związku z tym łączna powierzchnia użytkowa zabudowy usług podstawowych, uwzględniając prognozowaną wielkość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na poziomie do **16377400 m²**, (jako maksymalna wartość zapotrzebowania na tereny mieszkaniowe), powinna wynosić około **4913200 m²**. Jednakże odległość do usług podstawowych nie powinna być większa niż 250-500 m.

10.4.6.2 Chłonność istniejących terenów inwestycyjnych w nawiązaniu do przeprowadzonych analiz rozwojowych gminy w ramach zwartych obszarów funkcjonalno-przestrzennych istniejącej zabudowy

Przed przystąpieniem do właściwej analizy należy podkreślić, iż SUIKZP miasta i gminy Syców umożliwia realizację w planach miejscowych kilku przeznaczeń w ramach jednego obszaru określonego w Studium. Wyróżnia się, zatem, obszary o różnych zasadach zagospodarowania, z różnymi kombinacjami dopuszczalnych przeznaczeń. Tym samym, występują obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i nieuciążliwych usług - MNU, na których m.in. dopuszcza się istniejącą zabudowę wielorodzinną, zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług nie kolidujących z funkcją mieszkaniową - MP czy też zabudowy mieszkaniowej (wielorodzinnej i jednorodzinnej) i usług nieuciążliwych - MU. Ponadto, studium dopuszcza realizację odrębnej zabudowy o określonej wielkości lub odrębnego sposobu zagospodarowania terenu, np. pojedyncze obiekty usługowe na terenach parków i innych zespołów zieleni urządzonej oraz usług sportu i rekreacji - UT czy użytkowanie rolnicze na terenach dla obiektów farm fotowoltaicznych - EF. W przedmiotowej analizie obszary wydzielone w SUIKZP miasta i gminy Syców podzielono według ich podstawowych, głównych funkcji. W przypadku gdy dana funkcja występowała jako podstawowa jednokrotnie (np. zabudowa zagrodowa) w celu dokładnego porównania z ustaleniami planów określano ją w zestawieniach porównawczych jako jedyną. Adekwatnie, w obszarach zabudowy mieszkaniowej i usług uznano zabudowę mieszkaniową jako dominującą.

Tabela 10.4.6.2.1 Zestawienie powierzchni terenów inwestycyjnych i ich rezerw w granicach obszarów wyznaczonych w SUIKZP miasta i gminy Syców.

Grupy terenów inwestycyjnych	Powierzchnia wyznaczona w studium (ha)	Powierzchnia faktycznie zainwestowana (ha)	Rezerwa terenów inwestycyjnych (ha) (wartość zaokrąglona)
Zespoły zabudowy zagrodowej	304,73	14,43	290,3
Zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkalno-usługowej	841,64	360,77	480,87
Zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami	536,90	134,69	402,21
Zespoły zabudowy usługowej	449,84	317,48	132,36
Zespoły zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej	754,57	197,22	557,35

Opracowanie własne

Zestawienie powierzchni grup terenów inwestycyjnych wyznaczonych w SUIKZP miasta i gminy Syców wskazuje, iż pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (w tym mieszkalno-usługową) istniejące rezerwy terenowe wynoszą około 480,87 ha. Jednocześnie wskazać należy, iż występuje niski stopień faktycznego zainwestowania terenów przeznaczonych pod zabudowę wielorodziną w stosunku do powierzchni wyznaczonych pod tą funkcję w studium. Uwarunkowane jest to kilkoma aspektami. Pierwszym z nich jest fakt, iż zabudowa w gminie ma w głównej mierze charakter wiejski, a w obszarze miasta Syców tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zdecydowanie przeważają nad nieliczną zabudową

wielorodzinną. Położenie gminy i jej rola w strukturze funkcjonalno-gospodarczej regionu powoduje, że pełni ona rolę "sypialni", fakt ten potwierdza dodatnie saldo migracyjne. Mieszkańcy pracujący w większych ośrodkach preferują zamieszkanie w zabudowie jednorodzinnej, gdyż z reguły to właśnie w celu jej realizacji migrują do mniejszych miejscowości. Niemniej, obserwuje się rosnące zainteresowanie inwestorów terenami zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - głównie w obszarze miasta Syców - co, przy utrzymaniu trendu, może doprowadzić do stopniowej zabudowy tych terenów.

Gmina Syców posiada duże rezerwy terenów produkcyjnych i produkcyjno-usługowych. Realizacja inwestycji na tych terenach przebiega stopniowo w miarę pojawienia się inwestora strategicznego. Tereny te są ważne z punktu rozwoju gminy i stwarzania miejsc pracy. Na obszarze gminy niemal brak jest szczególnie dużych obszarów usługowych. Istniejące i projektowane tereny rzadko tworzą wielkie zespoły usługowe, dominują tu przede wszystkim usługi mające rolę wspierającą dla zabudowy mieszkaniowej. Stąd też, ich rezerwa terenowa na poziomie 132,36 ha, jest stosunkowo duża, jednakże stwierdzić należy, iż może być ona stopniowo zagospodarowana w miarę rozwoju terenów mieszkaniowych.

Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe są ważnym elementem wspierający potrzeby społeczne mieszkańców. Wskazać jednak należy, iż oprócz zieleni ogólnodostępnej, terenów sportu i rekreacji, część potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych zabezpieczana jest w ramach terenów zabudowy mieszkaniowej, gdyż zieleń przydomowa występująca przy zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej (dominującej na terenie gminy), stanowi podstawę zabezpieczenia potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców.

10.4.6.3 Chłonność istniejących terenów inwestycyjnych w nawiązaniu do przeprowadzonych analiz rozwojowych gminy w ramach nowych niezabudowanych obszarów funkcjonalno-przestrzennych wyznaczonych w ramach obowiązujących planów miejscowych

W ramach studium, a następnie poprzez plany miejscowe wyznaczone zostały obszary funkcjonalno-przestrzenne. Obecnie teren gminy w 100% objęty jest ustaleniami planów miejscowych.

Tabela 10.4.6.3.1 Zestawienie powierzchni użytkowej zabudowy i ich rezerw w granicach terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych na obszarze gminy Syców.

Grupy terenów inwestycyjnych	Powierzchnia wyznaczona w planach miejscowych (ha)	Powierzchnia faktycznie zainwestowana (ha)	Rezerwa terenów inwestycyjnych (ha)
Tereny zabudowy zagrodowej	43,53	14,43	29,1

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalno-usługowej	1088,33	360,77	727,56
Zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami	406,3	134,69	271,61
Tereny zabudowy usługowej	623,97	206,84	417,13
Tereny usług publicznych	333,75	110,63	223,12
Tereny zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej	594,95	197,22	397,73

Opracowanie własne

Poza terenami wymienionymi w powyższej tabeli w ramach obowiązujących planów miejscowych zostały wyznaczone także tereny komunikacyjne i infrastruktury technicznej, tereny wód, tereny lasów, tereny rolne. Jednakże tereny te stanowią niezbędne uzupełnienie zagospodarowania, jak tereny komunikacyjne i infrastruktury technicznej, lub sankcjonują obecny sposób zagospodarowania ze znikomym poziomem ingerencji zabudowy. Stąd też nie uwzględnia się ich w opracowywanym dokumencie.

Analiza występujących rezerw terenowych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i mieszkaniową jednorodziną z usługami wskazuje, iż wynoszą one w ramach obowiązujących planów miejscowych blisko 727,56 ha. Występują także rezerwy terenów usług komercyjnych tj. około 417,13 ha. Najmniejsze rezerwy przestrzenne występują w zakresie terenów zabudowy zagrodowej tj. około 29,1 ha.

10.4.6.4 Analiza potrzeb wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych z uwzględnieniem obecnej chłonności

Tabela 10.4.6.4.1 Zestawienie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne z uwzględnieniem chłonności istniejących terenów inwestycyjnych wskazanych w SUiKZP i planach miejscowych

Funkcja terenów	Tereny wyznaczone w ramach SUiKZP (m²)	Tereny wyznaczone w planach miejscowych (m²)	Prognostowane zapotrzebowanie (m²)	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w studium (m²)	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w planach miejscowych (m²)
Tereny zabudowy zagrodowej	3047300	435300	-	Brak potrzeby wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalno-usługowej	8416400	10883300	16377400	Prognostowane zapotrzebowanie 2592000 m ² .	Maksymalne zapotrzebowanie 1431100 m ² .
Zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami	5369000	4063000			

Tereny zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej	7545700	5949500	7964000	Prognozowane zapotrzebowanie 418300 h m ² .	Prognozowane zapotrzebowanie 2014500 m ² .
Tereny zabudowy usługowej	4498400	6239700	4913200	Prognozowane zapotrzebowanie 414800 m ² . Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w ramach zapotrzebowania.	Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w ramach zapotrzebowania.
Tereny usług publicznych		3337500	Usługi oświaty: 67100 m ²	Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w ramach zapotrzebowania	Wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych w ramach zapotrzebowania

Opracowanie własne

Tabela 10.4.6.4.2 Zestawienie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne z uwzględnieniem chłonności istniejących terenów inwestycyjnych wskazanych w SUIKZP i planach miejscowych po pierwszej zmianie SUIKZP

Funkcja terenów	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w studium (m²)	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w planach miejscowych (m²)	Pierwsza zmiana studium m2 - tereny doprojektowane	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w studium m2 po pierwszej zmianie	Saldo zapotrzebowania i rezerwy terenowej w planach miejscowych (m²) po pierwszej zmianie
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalno-usługowej	Prognozowane zapotrzebowanie 2 592 000 m ² .	Maksymalne zapotrzebowanie 1 431 100 m ² .	430 600	2 161 400	Maksymalne zapotrzebowanie 1 431 100 m ² .
Tereny zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej	Prognozowane zapotrzebowanie 418 300 h m ² .	Prognozowane zapotrzebowanie 2 014 500 m ² .	119 000	299 300	Prognozowane zapotrzebowanie 2 014 500 m ² .

Opracowanie własne

Po szczegółowej analizie zapotrzebowania na tereny inwestycyjne z uwzględnieniem chłonności istniejących terenów inwestycyjnych wskazanych w SUIKZP oraz planach miejscowych po pierwszej zmianie Studium istnieje wciąż możliwość doprojektowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalno-usługowej oraz terenów zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej.

Analiza otrzymanych wyników i podsumowanie:

1. Brak potrzeby wyznaczania w SUIKZP nowych terenów zabudowy zagrodowej – w związku z odchodzeniem od tego typu zabudowy na rzecz zabudowy jednorodzinnej, a także rezygnacji z prowadzenia małopowierzchniowych gospodarstw rolnych. W związku z tym jej bilansowanie w stosunku do całości terenów zabudowy zagrodowej wyznaczonych w studium nie jest zasadne.
2. Uwzględniając istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczone w SUIKZP możliwe jest wyznaczenie w studium dodatkowo do 1431100 m² nowej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkalno-usługowej. Przy czym wskazać należy, iż łączna powierzchnia potrzebna na tereny mieszkaniowe na terenie gminy wyznaczona w studium powinna wynosić około 16377400 m².
3. Istniejące rezerwy terenowe w ramach terenów produkcji na obszarze gminy są znaczne, jednak należy monitorować zapotrzebowanie na tego typu tereny i reagować na konkretne potrzeby inwestorów. Zabudowa tego typu winna być realizowana w oddaleniu od terenów mieszkaniowych i przy głównych ciągach komunikacyjnych.
4. Tereny szczególnie cenne pod kątem przydatności rolniczej powinny pozostać terenami rolniczymi, bądź być przeznaczone na potrzeby usług rolnictwa.
5. Tereny usług powinny wynosić nawet ok. 30% powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. W ramach terenów przeznaczonych w studium pod zabudowę mieszkaniową dopuszcza się wskazanie, iż dopuszcza się na nich lokalizację usług, a szczegółowa lokalizacja usług powinna być ustalona na etapie planu miejscowego, gdyż w studium wskazuje się jednostki terenowe/obszary, a nie pojedyncze tereny inwestycyjne. Wskazać ponadto należy, iż wyznaczone tereny usługowe powinny być dostępne dla terenów mieszkaniowych w odległości 250-500 m.
6. Zapotrzebowanie na tereny usług publicznych z zakresu oświaty i wychowania powinno być zwiększone poprzez zapewnienie możliwości lokalizacji punktów przedszkolnych, żłobków itp. w ramach terenów mieszkaniowych. W związku ze wzrostem liczby ludności istniejące tereny szkół powinny być wystarczające, przy czym możliwe jest także rozbudowanie istniejących terenów szkół. Jednocześnie, należy brać pod uwagę konieczność zapewnienia dostępu do pozostałych usług publicznych, w tym obiektów administracji. Zapotrzebowanie na tego typu tereny zależne jest m.in. od przyjmowanych w gminie indywidualnych rozwiązań w zakresie realizacji lub też udostępniania obiektów (np. szkolnych bibliotek, świetlic, gminnych obiektów sportowych etc.) w celu realizacji dodatkowych zadań.

DZIAŁ III.
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCEGO
ZAGOSPODAROWANIA I STRUKTURY WŁASNOŚCI
GRUNTÓW

11. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA.

11.1. Struktura użytkowania terenu.

W strukturze użytkowania gruntów gminy Syców (tabela nr 11.1.1.) przeważają tereny rolne (59,56% powierzchni omawianego obszaru). Znaczący jest tu także udział lasów i zadrzewień (31,40% powierzchni gminy).

W powierzchni sycowskich terenów rolnych dominują grunty orne (ponad 80% powierzchni terenów rolnych gminy). Znaczący jest także udział łąk trwałych (ponad 12% powierzchni terenów rolnych) i pastwisk trwałych (niemal 5% powierzchni terenów rolnych) trwałych. Ponadto, wśród sycowskich terenów rolnych wyróżnia się: stawy (1,39% powierzchni terenów rolnych), rowy melioracyjne (0,86% powierzchni terenów rolnych) i sady (0,58% powierzchni terenów rolnych).

W powierzchni terenów osadniczych (ponad 4,80% powierzchni gminy) zwraca uwagę wyraźna dominacja terenów rolnych zabudowanych (ponad 40% całości terenów osadniczych). Zauważalny jest także relatywnie duży udział terenów zurbanizowanych niezabudowanych - ponad 23% powierzchni terenów osadniczych gminy. Tereny mieszkaniowe obejmują niewiele ponad 16% terenów osadniczych. Pośrednio wskazuje to na znaczny stopień rozproszenia osadnictwa (i zabudowy). Tereny komunikacyjne zajmują 3,55% powierzchni gminy Syców.

Tabela nr 11.1.1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Syców (stan na 31 grudnia 2010 r.).

Rodzaj użytkowania	gmina Syców		
	ha	%	%
Powierzchnia całkowita	14511	100,00	-
Tereny osadnicze	696	4,80	100,00
Tereny mieszkaniowe	113	0,78	16,23
Tereny przemysłowe	22	0,15	3,17
Inne tereny zabudowane	60	0,41	8,62
Tereny zurbanizowane niezabudowane	164	1,13	23,56
Tereny rolne zabudowane	285	1,97	40,95
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	46	0,32	6,61
Użytki kopalne	6	0,04	0,86
Tereny komunikacyjne	516	3,55	100
Drogi	466	3,21	90,31
Tereny kolejowe	50	0,34	9,69
Tereny rolne	8643	59,56	100
Grunty orne	6932	47,78	80,20
Sady	50	0,34	0,58
Łąki trwałe	1044	7,19	12,08
Pastwiska trwałe	423	2,91	4,89
Stawy	120	0,83	1,39
Rowy melioracyjne	74	0,51	0,86

Rodzaj użytkowania	gmina Syców		
	ha	%	%
Lasy i zadrzewienia	4556	31,40	100
Wody powierzchniowe płynące	54	0,37	100
Wody powierzchniowe stojące	10	0,07	100
Użytki ekologiczne	4	0,03	100
Nieużytki	30	0,21	100
Tereny różne	2	0,01	100

źródło: operat ewidencyjny.

Tak, jak na obszarze gminy, tak też w strukturze użytkowania gruntów miasta Syców (tabela nr 11.1.2.) przeważają tereny rolne (niemal 70% powierzchni tego obszaru). Stosunkowo duży udział w strukturze użytkowania gruntów miasta zajmują również tereny osadnicze (ponad 15,5% powierzchni omawianego obszaru), tereny komunikacyjne (ponad 7% powierzchni miasta) oraz lasy i zadrzewienia (ponad 6% powierzchni omawianego obszaru).

Wśród miejskich terenów rolnych dominują grunty orne (ponad 81% powierzchni terenów rolnych). Ponadto wyróżnia się tu: łąki trwałe (ponad 9,7% powierzchni terenów rolnych), pastwiska trwałe (niemal 3,7% powierzchni terenów rolnych), pastwiska trwałe (niemal 3,7% powierzchni terenów rolnych), sady (niemal 3,3% powierzchni terenów rolnych), rowy melioracyjne (niemal 1,3% powierzchni terenów rolnych) oraz stawy (0,33% powierzchni terenów rolnych).

Wśród miejskich terenów osadniczych największy udział mają tereny mieszkaniowe (ponad 35% terenów osadniczych) oraz tereny rolne zabudowane (niemal 25% terenów osadniczych). Znaczący jest także udział innych terenów zabudowanych (ponad 14% powierzchni terenów osadniczych), terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (ponad 11% powierzchni terenów osadniczych) oraz terenów zurbanizowanych niezabudowanych (ponad 10% powierzchni terenów osadniczych). Ponadto, wśród miejskich terenów osadniczych wyróżnia się tereny przemysłowe (3,40% powierzchni terenów osadniczych) i użytki kopalne (0,75% powierzchni terenów osadniczych).

Tabela nr 11.1.2. Struktura użytkowania gruntów w mieście Syców (stan na 31 grudnia 2010 r.).

Rodzaj użytkowania	miasto Syców		
	ha	%	%
Powierzchnia całkowita	1708	100,00	-
Tereny osadnicze	265	15,52	100
Tereny mieszkaniowe	93	5,44	35,09
Tereny przemysłowe	9	0,53	3,40
Inne tereny zabudowane	38	2,22	14,34
Tereny zurbanizowane niezabudowane	27	1,58	10,19
Tereny rolne zabudowane	66	3,86	24,90
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	30	1,76	11,32
Użytki kopalne	2	0,12	0,75
Tereny komunikacyjne	133	7,79	100
Drogi	112	6,56	84,21
Tereny kolejowe	21	1,23	15,79
Tereny rolne	1192	69,79	100
Grunty orne	974	57,03	81,71
Sady	39	2,28	3,27
Łąki trwałe	116	6,79	9,73
Pastwiska trwałe	44	2,58	3,69
Stawy	4	0,23	0,33
Rowy melioracyjne	15	0,88	1,26
Lasy i zadrzewienia	107	6,26	100
Wody powierzchniowe płynące	4	0,23	100
Wody powierzchniowe stojące	3	0,18	100
Użytki ekologiczne	0	0,00	100
Nieużytki	4	0,23	100
Tereny różne	0	0,00	100

źródło: operat ewidencyjny.

Ponad połowę (58,22%) powierzchni obszaru wiejskiego gminy Syców stanowią tereny rolne (tabela nr 11.1.3.). Znaczący w strukturze użytkowania gruntów omawianego obszaru jest także udział lasów i zadrzewień (ponad 34% powierzchni obszaru wiejskiego gminy Syców). Tereny osadnicze zajmują 3,36% powierzchni obszaru wiejskiego gminy Syców, a tereny komunikacyjne 2,99%.

Wśród terenów rolnych obszaru wiejskiego gminy Syców dominują grunty orne (prawie 80% powierzchni terenów rolnych omawianego obszaru). Znaczący jest także udział łąk trwałych (niemal 12,5% powierzchni terenów rolnych). Ponadto, wśród terenów rolnych obszaru wiejskiego gminy Syców wyróżnia się: pastwiska trwałe (ponad 5% powierzchni terenów rolnych omawianego obszaru), stawy (1,55% powierzchni terenów rolnych), rowy melioracyjne (niemal 0,8% powierzchni terenów rolnych) oraz sady (0,15% powierzchni terenów rolnych).

Nieco ponad połowę powierzchni terenów osadniczych obszaru wiejskiego gminy Syców zajmują tereny rolne zabudowane. Znaczący jest tu także udział terenów zurbanizowanych niezabudowanych (niemal 32% powierzchni terenów osadniczych). Pozostałe powierzchnie terenów osadniczych obszaru wiejskiego gminy Syców zajmują: inne tereny zabudowane (nieco ponad 5% powierzchni terenów osadniczych), tereny mieszkaniowe (4,40% powierzchni terenów osadniczych), tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (3,70% powierzchni terenów osadniczych), tereny przemysłowe (nieco ponad 3% powierzchni terenów osadniczych) oraz użytki kopalne (0,93% powierzchni terenów osadniczych).

Tabela nr 11.1.3. Struktura użytkowania gruntów w obszarze wiejskim gminy Syców (stan na 31 grudnia 2010 r.).

Rodzaj użytkowania	obszar wiejski gminy Syców		
	ha	%	%
Powierzchnia całkowita	12857	100	-
Tereny osadnicze	432	3,36	100
Tereny mieszkaniowe	19	0,15	4,40
Tereny przemysłowe	13	0,10	3,01
Inne tereny zabudowane	22	0,17	5,09
Tereny zurbanizowane niezabudowane	138	1,07	31,94
Tereny rolne zabudowane	220	1,71	50,93
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	16	0,12	3,70
Użytki kopalne	4	0,03	0,93
Tereny komunikacyjne	384	2,99	100
Drogi	355	2,76	92,45
Tereny kolejowe	29	0,23	7,55
Tereny rolne	7485	58,22	100
Grunty orne	5986	46,56	79,97
Sady	11	0,09	0,15
Łąki trwałe	932	7,25	12,45
Pastwiska trwałe	381	2,96	5,09
Stawy	116	0,90	1,55
Rowy melioracyjne	59	0,46	0,79
Lasy i zadrzewienia	4467	34,74	100
Wody powierzchniowe płynące	50	0,39	100
Wody powierzchniowe stojące	7	0,05	100
Użytki ekologiczne	4	0,03	100
Nieużytki	26	0,20	100
Tereny różne	2	0,02	100

źródło: operat ewidencyjny.

W latach 2004-2010 zaszły w gminie Syców pewne zmiany w strukturze użytkowania gruntów (tabela nr 11.1.4.). Przede wszystkim zmniejszyła się (o 54 ha) powierzchnia całkowita gminy. W analizowanym okresie (2004-2010) zmianie uległ również areal terenów

zainwestowanych (rozumianych, jako tereny osadnicze i komunikacyjne) w gminie - zwiększył się o 21 ha, co stanowi wzrost o 0,17 punktu procentowego (w 2010 r. względem roku 2004 r.). Przesądziło o tym powiększenie areału terenów osadniczych (o 26 ha), przy jednoczesnym pomniejszeniu terenów komunikacyjnych (o 5 ha). Warto wyjaśnić, iż te 5 ha terenów komunikacyjnych stanowiły prawdopodobnie drogi wewnętrzne sąsiadujące z terenami rolnymi lub leśnymi. Według rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) w operacie ewidencji gruntów i budynków grunty zajęte pod drogi wewnętrzne nie są drogami. Dlatego w operacie ewidencyjnym z 2010 r. grunty te, zgodnie z powyższym rozporządzeniem, zaliczono do przyległych do nich użytków gruntowych, a nie terenów dróg, jak to miało miejsce w operacie ewidencyjnym z 2004 r.

W 2010 r. odnotowano spadek - względem 2004 r. - areału terenów rolnych zabudowanych (o 25 ha) i zurbanizowanych niezabudowanych (o 1 ha). Prawdopodobnie co najmniej część z tych gruntów została przekształcona na inne rodzaje terenów zainwestowanych. W latach 2004-2010 w gminie przybyło bowiem terenów: przemysłowych (o 13 ha w 2010 r. względem 2004 r.), mieszkaniowych (o 8 ha, co stanowi wzrost o 0,06 punktu procentowego), rekreacyjno-wypoczynkowych (o 3 ha czyli o 0,02 punktu procentowego) i innych terenów zabudowanych (o 28 ha, co stanowi wzrost o 0,19 punktu procentowego).

W latach 2004-2010 zauważalny był spadek (w 2010 r. względem roku 2004) gruntów zajmowanych przez wody powierzchniowe stojące - o 88 ha (czyli o 0,60 punktu procentowego). Znacząco, gdyż o 54 ha (0,30 punktu procentowego) zmniejszył się także areał gruntów użytkowanych rolniczo. Jednocześnie jednak w analizowanym okresie (2004-2010) odnotowano wzrost (w 2010 r. względem 2004 r.) powierzchni terenów zajmowanych przez: stawy (o 79 ha, czyli o 0,55 punktu procentowego), wody powierzchniowe płynące (o 38 ha, co stanowi wzrost o 0,26 punktu procentowego) oraz lasy i zadrzewienia (o 25 ha; o 0,29 punktu procentowego). Przybyło także terenów cennych przyrodniczo (4 ha gruntów zajmowanych przez użytek ekologiczny).

Z informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie wynika, iż znaczną część powyższych gruntów, w tym zwłaszcza pod łąkami trwałymi, gruntami rolnymi, sadami i pastwiskami, przeznaczono pod zabudowę. Rowy melioracyjne zlikwidowano. Natomiast grunty pod wodami stojącymi zostały prawdopodobnie w znacznym stopniu przekształcone na grunty pod stawami.

Tabela nr 11.1.4. Zmiany struktury użytkowania gruntów w gminie Syców.

Rodzaj użytkowania	2004 r.		2010 r.		Zmiana (2010 r. względem 2004 r.)	
	ha	% ogółu gruntów	ha	% ogółu gruntów	ha	% gruntów
Powierzchnia całkowita	14565	100,00	14511	100,00	-54	-0,37
Tereny osadnicze	670	4,60	696	4,80	+26	+0,2
Tereny mieszkaniowe	105	0,72	113	0,78	+8	+0,06
Tereny przemysłowe	9	0,06	22	0,15	+13	+0,09
Inne tereny zabudowane	32	0,22	60	0,41	+28	+0,19
Tereny zurbanizowane niezabudowane	165	1,13	164	1,13	-1	0
Tereny rolne zabudowane	310	2,13	285	1,97	-25	-0,16
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	43	0,30	46	0,32	+3	+0,02
Użytki kopalne	6	0,04	6	0,04	0	0
Tereny komunikacyjne	521	3,58	516	3,55	-5	-0,03
Drogi	471	3,23	466	3,21	-5	-0,02
Tereny kolejowe	50	0,34	50	0,34	0	0
Tereny rolne	8697	59,17	8643	59,56	-54	-0,30
Grunty orne	6962	47,80	6932	47,78	-30	-0,02
Sady	67	0,46	50	0,34	-17	-0,12
Łąki trwałe	1098	7,54	1044	7,19	-54	-0,35
Pastwiska trwałe	449	3,08	423	2,91	-26	-0,17
Stawy	41	0,28	120	0,83	+79	+0,55
Rowy melioracyjne	80	0,55	74	0,51	-6	-0,04
Lasy i zadrzewienia	4531	31,11	4556	31,40	+25	+0,29
Wody powierzchniowe płynące	16	0,11	54	0,37	+38	+0,26
Wody powierzchniowe stojące	98	0,67	10	0,07	-88	-0,6
Użytki ekologiczne	0	0,00	4	0,03	+4	+0,03
Nieużytki	29	0,20	30	0,21	+1	+0,01
Tereny różne	3	0,02	2	0,01	-1	-0,01

źródło: operat ewidencyjny.

Tabela nr 11.1.5. Zmiany struktury użytkowania gruntów w mieście Syców.

Rodzaj użytkowania	2004 r.		2010 r.		Zmiana (2010 r. względem 2004 r.)	
	ha	% ogółu gruntów	ha	% ogółu gruntów	ha	% gruntów
Powierzchnia całkowita	1710	100,00	1708	100,00	-2	0,00
Tereny osadnicze	257	15,03	265	15,52	+8	+0,49
Tereny mieszkaniowe	98	5,73	93	5,44	-5	-0,29
Tereny przemysłowe	3	0,18	9	0,53	+6	+0,35

Rodzaj użytkowania	2004 r.		2010 r.		Zmiana (2010 r. względem 2004 r.)	
	ha	% ogółu gruntów	ha	% ogółu gruntów	ha	% gruntów
Powierzchnia całkowita	1710	100,00	1708	100,00	-2	0,00
Inne tereny zabudowane	20	1,17	38	2,22	+18	+1,06
Tereny zurbanizowane niezabudowane	33	1,93	27	1,58	-6	-0,35
Tereny rolne zabudowane	75	4,39	66	3,86	-9	-0,52
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	26	1,52	30	1,76	+4	+0,24
Użytki kopalne	2	0,12	2	0,12	0	0,00
Tereny komunikacyjne	131	7,66	133	7,79	+2	+0,13
Drogi	110	6,43	112	6,56	+2	+0,12
Tereny kolejowe	21	1,23	21	1,23	0	0,00
Tereny rolne	1195	69,88	1192	69,79	-3	-0,09
Grunty orne	955	55,85	974	57,03	19	1,18
Sady	54	3,16	39	2,28	-15	-0,87
Łąki trwałe	132	7,72	116	6,79	-16	-0,93
Pastwiska trwałe	39	2,28	44	2,58	+5	+0,30
Stawy	0	0,00	4	0,23	+4	+0,23
Rowy melioracyjne	15	0,88	15	0,88	0	0,00
Lasy i zadrzewienia	111	28,61	107	6,26	-4	-22,34
Wody powierzchniowe płynące	4	1,56	4	0,23	0	-1,23
Wody powierzchniowe stojące	7	7,14	3	0,18	-4	-6,97
Użytki ekologiczne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Nieużytki	5	0,29	4	0,23	-1	-0,06
Tereny różne	0	0,00	0	0,00	0	0,00

źródło: operat ewidencyjny.

Tabela nr 11.1.6. Zmiany struktury użytkowania gruntów w obszarze wiejskim gminy Syców.

Rodzaj użytkowania	2004 r.		2010 r.		Zmiana (2010 r. względem 2004 r.)	
	ha	% ogółu gruntów	ha	% ogółu gruntów	ha	% gruntów
Powierzchnia całkowita	12855	100	12857	100	+2	0,00
Tereny osadnicze	413	3,21	432	3,36	+19	+0,15
Tereny mieszkaniowe	7	0,05	19	0,15	+12	+0,09
Tereny przemysłowe	6	0,05	13	0,10	+7	+0,05
Inne tereny zabudowane	12	0,09	22	0,17	+10	+0,08
Tereny zurbanizowane niezabudowane	132	1,03	138	1,07	+6	+0,05
Tereny rolne zabudowane	235	1,83	220	1,71	-15	-0,12
Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe	17	0,13	16	0,12	-1	-0,01

Rodzaj użytkowania	2004 r.		2010 r.		Zmiana (2010 r. względem 2004 r.)	
	ha	% ogółu gruntów	ha	% ogółu gruntów	ha	% gruntów
Powierzchnia całkowita	12855	100	12857	100	+2	0,00
Użytki kopalne	4	0,03	4	0,03	0	0,00
Tereny komunikacyjne	390	3,03	384	2,99	-6	-0,05
Drogi	361	2,81	355	2,76	-6	-0,05
Tereny kolejowe	29	0,23	29	0,23	0	0,00
Tereny rolne	7502	58,36	7485	58,22	-17	-0,14
Grunty orne	6007	46,73	5986	46,56	-21	-0,17
Sady	13	0,10	11	0,09	-2	-0,02
Łąki trwałe	966	7,51	932	7,25	-34	-0,27
Pastwiska trwałe	410	3,19	381	2,96	-29	-0,23
Stawy	41	0,32	116	0,90	+75	+0,58
Rowy melioracyjne	65	0,51	59	0,46	-6	-0,05
Lasy i zadrzewienia	4420	34,38	4467	34,74	+47	+0,36
Wody powierzchniowe płynące	12	0,09	50	0,39	+38	+0,30
Wody powierzchniowe stojące	91	0,71	7	0,05	-84	-0,65
Użytki ekologiczne	0	0,00	4	0,03	+4	+0,03
Nieużytki	24	0,19	26	0,20	+2	+0,02
Tereny różne	3	0,02	2	0,02	-1	-0,01

źródło: operat ewidencyjny.

11.2. Charakterystyka osadnictwa miasta i gminy.

Osadnictwo gminy Syców jest ściśle powiązane z lokalnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Występują tu głównie silnie rozbudowane i zmodyfikowane wsie łańcuchowe. O znacznym zróżnicowaniu form oraz o rozproszeniu osadnictwa świadczy różnica pomiędzy liczbą miejscowości i obrębów, których jest ponad dwukrotnie mniej. Według danych z Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie na sieć osadniczą gminy składa się 27 miejscowości (tabela nr 11.2.1.) zgrupowanych w 13 obrębach (które pokrywają się z zasięgiem sołectw). Średnia wielkość obrębu wynosi (stan w 2010 r.) 1271 mieszkańców. Powyższy wskaźnik jest nieco wyższy niż odpowiedni dla województwa dolnośląskiego (około 1248 mieszkańców) oraz znacząco wyższy od wskaźnika dla kraju (943 mieszkańców). Wynika to z dość wysokiego udziału obrębów dużych (w tym m.in. Sycowa, w którym mieszka znaczna część populacji gminy).

Tabela nr 11.2.1. Miejscowości gminy Syców; stan na 2011 r.

L.p.	Nazwa obrębu	L.p.	Nazwa miejscowości
1.	Biskupice	1.	Biskupice
		2.	Trzy Chałupy
		3.	Nowy Świat
2.	Drołtowice	4.	Drołtowice
		5.	Ligota Działawicka
		6.	Radzyna
3.	Działosza	7.	Działosza
		8.	Widawki (Widawa)
4.	Gaszowice	9.	Gaszowice
		10.	Lesioniec (Lesieniec)
5.	Komorów	11.	Komorów
		12.	Niwki Grabarskie
6.	Nowy Dwór	13.	Nowy Dwór
7.	Stradomia Wierzchnia	14.	Pawłowice
		15.	Stradomia Wierzchnia
		16.	Zieleniec
8.	Syców	17.	Syców
9.	Szczodrów	18.	Szczodrów
10.	Ślizów	19.	Bielawki
		20.	Ślizów
11.	Wielowieś	21.	Święty Marek
		22.	Wielowieś
12.	Wioska	23.	Pawełki
		24.	Wioska
13.	Zawada	25.	Błotnik
		26.	Wojciechowo Wielkie
		27.	Zawada

źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie.

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie największą miejscowością (a ściślej – sołectwem/obrębem) gminy jest Syców, liczący 10 555 mieszkańców (tabela nr 11.2.2). Kolejnym dużym obrębem jest Stradomia Wierzchnia, licząca ponad 1000 mieszkańców. Łącznie te dwa największe obręby zamieszkuje ponad 11 600 osób, tj. około 70% populacji gminy. Do obrębów liczących powyżej 500 (lub prawie 500) mieszkańców należą: Drołtowice, Działosza, Szczodrów, Ślizów i Wioska. Łącznie mieszka na ich obszarze 2238 osób (ponad 13,5% populacji gminy). Pozostałe z obrębów są słabiej zaludnione: Wielowieś (415 mieszkańców), Komorów (399), Nowy Dwór (329), Biskupice (303) i Gaszowice (195).

W historycznym rozwoju zaludnienia (o okresie od 1996 r. do 2010 r.) poszczególnych miejscowości (tabela nr 11.2.3.) zwraca uwagę stosunkowo wysoka, dominująca na tle pozostałych miejscowości gminy, liczba mieszkańców w Sycowie i Stradomi Wierzchniej. Omawianą pozycję w skali gminy utrzymują obie te miejscowości, pomimo spadku (około 3% mieszkańców w

Sycowie oraz około 4% mieszkańców w Stradomi Wierzchniej) liczby mieszkańców - w porównaniu z maksymalną ich liczbą. Z przeprowadzonej analizy wynika także, iż generalnie zmniejszyła się liczba osób zamieszkujących większość z sycowskich sołectw (z wyjątkiem: Biskupic, Komorowa, Ślizowa, Wielowisi i Wioski). Największy spadek liczby ludności - o około 14% w porównaniu z maksymalną liczbą mieszkańców - nastąpił w Działoszy. Natomiast najmniejszy spadek populacji odnotowano w Nowym Dworze (o 0,9% w porównaniu z wartością maksymalną).

Jak już wspomniano w kilku obrębach gminy w analizowanym okresie (1996-2010) nastąpił wzrost populacji. Najwięcej mieszkańców przybyło w Wiosce (o 214% w porównaniu z ich najmniejszą liczbą). Znacząco wzrosła także populacja Wielowisi (o ponad 57%) i Biskupic (o około 18%).

Tabela nr 11.2.2. Powierzchnia i liczba mieszkańców poszczególnych obrębów gminy Syców; stan w 2010 r.

L.p.	Nazwa obrębu	Liczba mieszkańców	Powierzchnia w km ²	Liczba mieszkańców na 1 km
1.	Biskupice	303	5,53	54,79
2.	Drołtowice	475	20,15	23,57
3.	Działosza	505	10,93	46,20
4.	Gaszowice	195	6,06	32,18
5.	Komorów	399	8,78	45,44
6.	Nowy Dwór	329	4,68	70,30
7.	Stradomia Wierzchnia	1 093	16,35	66,85
8.	Syców	10 555	17,05	619,06
9.	Szczodrów	580	14,85	39,06
10.	Ślizów	543	15,86	34,24
11.	Wielowieś	415	6,80	61,03
12.	Wioska	610	9,20	66,30
13.	Zawada	463	9,36	49,47
Razem:		16465	145,6	

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie; GUS.

Tabela nr 11.2.3. Historyczny rozwój zaludnienia poszczególnych sołectw (obrębów) gminy Syców.

L.p.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców w poszczególnych latach														
		1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
1.	Biskupice	261	256	266	262	268	272	276	281	290	286	289	298	296	300	303
2.	Drołtowice	481	487	483	478	461	471	465	466	469	467	470	463	457	470	475
3.	Działosza	521	515	530	528	525	523	535	529	548	569	569	568	579	589	505
4.	Gaszowice	180	189	192	191	190	191	184	198	198	202	200	199	199	195	195
5.	Komorów	387	374	379	377	380	384	379	378	365	372	381	375	380	394	399
6.	Nowy Dwór	332	325	324	321	325	323	312	307	315	309	314	321	323	329	329
7.	Stradomia Wierchnia	1 082	1 100	1 116	1 115	1 121	1 132	1 121	1 128	1 129	1 137	1 107	1 086	1 080	1 092	1 093
8.	Syców	10 625	10 722	10 756	10 825	10 840	10 843	10 891	10 837	10 818	10 786	10 695	10 643	10 595	10 573	10 555
9.	Szczodrów	580	591	592	597	602	612	607	599	599	594	593	586	581	581	580
10.	Ślizów	511	523	532	526	524	515	516	513	523	518	524	534	537	541	543
11.	Wielowieś	274	275	263	294	289	287	299	311	308	297	300	304	307	312	415
12.	Wioska	284	295	333	344	348	369	384	394	420	429	456	501	542	572	610
13.	Zawada	458	456	460	459	462	462	456	457	462	459	461	458	452	459	463
Razem:		15976	16108	16226	16317	16335	16384	16425	16398	16444	16425	16359	16336	16328	16407	16465

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie.

11.3. Uwarunkowania wynikające ze struktury funkcjonalno-przestrzennej.

1. Dotychczasowa struktura użytkowania gruntów gminy Syców jest związana z miejscowymi uwarunkowaniami siedliskowymi. Nie powinna więc podlegać istotnym zmianom w wyniku rozwoju gminy, z wyjątkiem ewentualnego, pewnego wzrostu udziału terenów zainwestowanych.
2. W strukturze użytkowania gruntów na obszarze gminy Syców dominują tereny rolne (niemal 60% powierzchni gminy), a wśród nich grunty orne i pastwiska trwałe. Znaczący jest tu także udział lasów i zadrzewień (31,40% powierzchni gminy). Tereny osadnicze stanowią 4,80% powierzchni gminy, a tereny komunikacyjne 3,55% powierzchni gminy. W analizowanym okresie 2004-2010 wśród terenów zainwestowanych widocznie zmniejszyła się powierzchnia terenów rolnych zabudowanych i zurbanizowanych niezabudowanych – prawdopodobnie na rzecz innych terenów zainwestowanych.
3. Z danych ewidencyjnych wynika, iż w analizowanym okresie (2004-2010) w gminie Syców zaszły zmiany w użytkowaniu gruntów. Przejawiło się to przede wszystkim w zwiększeniu powierzchni m.in. terenów przemysłowych, mieszkaniowych, rekreacyjno-wypoczynkowych i innych terenów zabudowanych. Zmniejszeniu uległy natomiast arealy gruntów użytkowanych rolniczo oraz zajmowanych przez wody powierzchniowe stojące. Wśród pozostałych zmian znaczna ich część wynikała z modyfikacji sposobu ewidencjonowania gruntów i budynków, a nie faktycznych przekształceń sposobu użytkowania gruntów na obszarze gminy.
4. Historycznie ukształtowana zróżnicowana struktura sieci osadniczej nie podlegała, w ostatnich latach, radykalnym zmianom; zakłada się zatem, iż zostanie zachowana także w okresie perspektywicznym.

12. STAN WŁADANIA GRUNTAMI.

12.1. Struktura własności gruntów.

Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste) stanowią ponad 52% łącznej powierzchni gminy Syców. Na własność państwową składają się przede wszystkim grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (około 61% gruntów Skarbu Państwa) oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (nieco ponad 34% gruntów Skarbu Państwa). Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe to w głównie lasy (4414 ha, tj. 97% areálu leśnego gminy). Natomiast w zarządzie Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa znajdują się przede wszystkim użytki rolne (2421 ha, co stanowi około 27% areálu sycowskich użytków rolnych). Skarb Państwa jest także głównym właścicielem gruntów pod wodami - 78% ogółu tych gruntów. Znaczący jest udział gruntów państwowych na terenach zurbanizowanych (prawie 30% tych terenów), przy czym są to głównie tereny przeznaczone pod komunikację. Grunty należące do Skarbu Państwa, oddane w wieczyste użytkowanie - o łącznej powierzchni 91 ha stanowią: tereny kolejowe (50 ha), użytki rolne (24 ha), inne tereny zabudowane (7 ha), inne tereny zabudowane (4 ha), tereny przemysłowe i lasy (po 2 ha) oraz zurbanizowane tereny niezabudowane i tereny mieszkaniowe (po 1 ha). Do spółek Skarbu Państwa, przedstawicieli państwowych i innych państwowych osób prawnych należy 6 ha gruntów gminy Syców.

W gminie Syców grunty będące własnością województwa (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste) stanowią 5 ha, a powiatu (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste) 18 ha.

Gmina Syców i związki międzygminne dysponują areąłem o powierzchni 556 ha (z czego 53 ha gruntów przekazano w użytkowanie wieczyste), co stanowi jedynie 3,8% gruntów w granicach gminy Syców. Najwięcej gruntów gminnych znajduje się pod drogami - 268 ha (nieco ponad 48% areálu stanowiącego własność gminy). Znaczący areál (160 ha) przypada też na użytki rolne (z czego 109 ha to grunty orne). Z pośród gruntów zainwestowanych (z wyłączeniem terenów komunikacyjnych) własność gminy stanowi 115 ha (niemal 21% gruntów będących własnością gminy).

We władaniu osób fizycznych znajduje się 6202 ha, tj. niemal 43% powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią ponad 74% (4616 ha) areálu gruntów osób fizycznych. Do prywatnych właścicieli należy też największa część terenów osadniczych - 339 ha, tj. niemal 49% sycowskich terenów osadniczych gminy.

W latach 2006-2010 zaszły w gminie dość istotne zmiany w strukturze władania gruntami. Znacząco, gdyż o 125 punktów procentowych zwiększył się (w 2010 r. względem 2006 r.) areał gruntów należących do powiatu (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie). W 2010 r. zwiększył się (względem 2006 r.) również areał gruntów Skarbu Państwa przekazanych w użytkowanie wieczyste - o ponad 62 punkty procentowe. Jednocześnie jednak o ponad 33 punkty procentowe zmalał udział gruntów spółek Skarbu Państwa, przedstawicieli państwowych i innych państwowych osób prawnych. W analizowanym okresie (2006-2010) nastąpił przyrost areału gruntów należących do: spółdzielni (o ponad 26 punktów procentowych) i osób fizycznych (o 0,29 punktu procentowego). W strukturze własności gruntów na obszarze gminy Syców w latach 2006-2010 znacząco - o niemal 20 punktów procentowych - ubyło natomiast gruntów gminnych (gminy i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste). Zmniejszył się też areał gruntów państwa (z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste) - o 0,24 punktu procentowego.

Zmiany struktury własności gruntów na obszarze gminy Syców w latach 2006-2010 przedstawiono w tabeli nr 12.1.

Tabela nr 12.1. Zmiany struktura własności gruntów w gminie Syców w latach 2006-2010.

Numer podr. rej.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej	Rodzaj jednostki terytorialnej	Powierzchnia ogólna gruntów w latach					Przyrost powierzchni ogólnej gruntów w latach 2006-2010		Udział w powierzchni jednostki terytorialnej w latach				
			2006	2007	2008	2009	2010			2006	2007	2008	2009	2010
			ha	ha	ha	ha	ha	ha	%	%	%	%	%	%
1.1	Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	M	195	191	190	175	170	-25	-12.82					
		W	2441	2406	1919	1700	2406	-35	-1.43					
		Razem	2636	2597	2109	1875	2576	-60	-2.28					
1.2	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	M	96	96	96	94	93	-3	-3.13					
		W	4527	4526	4519	4511	4526	-1	-0.02					
		Razem	4623	4622	4615	4605	4619	-4	-0.09					
1.3	Grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	M	18	35	38	60	53	+35	+194.44					
		W	48	98	125	200	98	+50	+104.17					
		Razem	66	133	163	260	151	+85	+128.79					
1.4	Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa z wył. gruntów przekaz. w trwały zarząd	M	12	12	12	12	0	-12	-100.00					
		W	24	2	2	2	2	-22	-91.97					
		Razem	36	14	14	14	2	-34	-94.44					
1.7	Pozostałe grunty Skarbu Państwa spośród gruntów zaliczanych do 1 grupy	M	46	46	46	40	39	-7	-15.22					
		W	182	184	193	152	184	+2	+1.10					
		Razem	228	230	239	192	223	-5	-2.19					
Razem 1.1 1.7	Grunty SP z wyłąc. gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	M	367	380	382	381	355	-12	-3.27	21.49	22.21	22.35	22.29	20,82
		W	7222	7216	6758	6565	7216	-6	-0.08	56.18	56.13	52.56	51.07	56,35
		Razem	7589	7596	7140	6946	7571	-18	-0.24	52.11	52.14	49.02	47.69	52,17
2.1	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	M	25	25	26	25	25	0	0.00					
		W	2	2	2	2	2	0	0.00					
		Razem	27	27	28	27	27	0	0.00					
	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym	M	16	16	16	16	28	+12	+75.00					
		W	13	36	36	36	36	+23	+176.9					

Numer podr. rej.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej	Rodzaj jednostki terytorialnej	Powierzchnia ogólna gruntów w latach					Przyrost powierzchni ogólnej gruntów w latach 2006-2010		Udział w powierzchni jednostki terytorialnej w latach				
			2006	2007	2008	2009	2010	ha	%	2006	2007	2008	2009	2010
			ha	ha	ha	ha	ha			%	%	%	%	%
2.2	państwowych os. prawnych								2					
		Razem	29	52	52	52	64	+35	+120.69					
Razem		M	41	41	42	41	53	+12	+29.27	2.40	2.40	2.46	2.40	3,11
2.1	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	W	15	38	38	38	38	+23	+153.33	0.12	0.30	0.30	0.30	0,30
2.2		Razem	56	79	80	79	91	+35	+62.50	0.38	0.54	0.55	0.54	0,63
3.	Grunty spółek SP, przedstawicieli państwowych i innych państwowych osób prawnych	M	4	4	4	4	4	0	0.00	0.23	0.23	0.23	0.23	0,23
		W	5	2	2	2	2	-3	-60.00	0.04	0.02	0.02	0.02	0,01
		Razem	9	6	6	6	6	-3	-33.33	0.06	0.04	0.04	0.04	0,04
4.1	Gr. wchodzące w skład gminnego zasobu nieruch. z wyłączeniem gruntów przekaz. w trwałą zarząd	M	181	180	176	172	170	-11	-6.08					
		W	318	318	315	319	318	0	0.00					
		Razem	499	498	491	491	488	-11	-2.20					
4.2	Grunty gmin i związków międzygm przekaz. w trwałą zarząd gminnym jedn. organ.	M	0	0	0	0	0	0	0.00					
		W	14	15	14	14	15	+1	7.14					
		Razem	14	15	14	14	15	+1	7.14					
Razem	Grunty gmin i zw. międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekaz. w użytkowanie wieczyste	M	181	180	176	172	170	-11	-6.08	10.60	10.52	10.30	10.06	9,97
4.1		W	332	333	329	333	333	+1	+0.30	2.58	2.59	2.56	2.59	2,60
4.2		Razem	513	513	505	505	503	-10	-1.95	3.52	3.52	3.47	3.47	3,47
5.1	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	M	27	26	23	22	21	-6	-22.22					
		W	6	4	5	4	4	-2	-33.33					
		Razem	33	30	28	26	25	-8	-24.24					
5.2	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym gminnych osób prawnych	M	22	21	20	20	20	-2	-9.09					
		W	0	0	0	1	0	0	0.00					
		Razem	22	21	20	21	20	-2	-9.09					
5.3	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym spółdzielni mieszkaniowych	M	10	10	6	6	6	-4	-40.00					
		W	0	0	0	0	0	0	0.00					
		Razem	10	10	6	6	6	-4	-40.00					

Numer podr. rej.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej	Rodzaj jednostki terytorialnej	Powierzchnia ogólna gruntów w latach					Przyrost powierzchni ogólnej gruntów w latach 2006-2010		Udział w powierzchni jednostki terytorialnej w latach				
			2006	2007	2008	2009	2010	ha	%	2006	2007	2008	2009	2010
			ha	ha	ha	ha	ha			%	%	%	%	%
5.4	Gruntów gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	M	1	1	2	2	2	+1	+100.00					
		W	0	0	0	0	0	0	0.00					
		Razem	1	1	2	2	2	+1	+100.00					
Razem 5.1 5.4	Gruntów gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	M	60	58	51	50	49	-11	-18.33	3.51	3.39	2.98	2.93	2.87
		W	6	4	5	5	4	-2	-33.33	0.05	0.03	0.04	0.04	0.03
		Razem	66	62	56	55	53	-13	-19.70	0.45	0.43	0.38	0.38	0.36
7.1	Gruntów osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	M	884	856	859	856	845	-39	-4.41					
		W	4834	4796	4971	5100	4796	+38	+0.79					
		Razem	5718	5652	5830	5956	5641	-1	-0.02					
7.2	Gruntów osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	M	148	160	164	168	188	+40	+27.03					
		W	352	373	404	432	373	+21	+5.97					
		Razem	500	533	568	600	561	+61	+12.20					
Razem 7.1 7.2	Gruntów osób fizycznych	M	1032	1016	1023	1024	1033	+1	+0.10	60.42	59.38	59.86	59.92	60.59
		W	5186	5169	5375	5532	5169	+17	+0.33	40.34	40.20	41.81	43.03	40.36
		Razem	6218	6185	6398	6556	6202	+18	+0.29	42.70	42.46	43.92	45.01	42.74
8.2	Gruntów, które są własnością spółdzielni mieszk. i ich zw. oraz gruntów których wł. nie są znani	M	2	3	6	6	5	+3	+150.00					
		W	6	7	7	7	7	+1	+16.67					
		Razem	8	10	13	13	12	+4	+50.00					
8.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 8 grupy	M	7	7	7	7	7	0	0.00					
		W	0	0	0	0	0	0	0.00					
		Razem	7	7	7	7	7	0	0.00					
Razem 8.2 8.3	Gruntów spółdzielni	M	9	10	13	13	12	+3	+33.33	0.53	0.58	0.76	0.76	0.70
		W	6	7	7	7	7	+1	+16.67	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
		Razem	15	17	20	20	19	+4	+26.67	0.10	0.12	0.14	0.14	0.13

Numer podr. rej.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej	Rodzaj jednostki terytorialnej	Powierzchnia ogólna gruntów w latach					Przyrost powierzchni ogólnej gruntów w latach 2006-2010		Udział w powierzchni jednostki terytorialnej w latach				
			2006	2007	2008	2009	2010	ha	%	2006	2007	2008	2009	2010
			ha	ha	ha	ha	ha			%	%	%	%	%
9	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	M	3	3	3	3	3	0	0.00	0.18	0.18	0.18	0.18	0.17
		W	33	33	34	34	33	0	0.00	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26
		Razem	36	36	37	37	36	0	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
11.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	M	8	9	0	14	18	+10	+125.00	0.47	0.53	0.00	0.82	1.05
		W	0	0	0	32	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	0.00
		Razem	8	9	0	46	18	+10	+125.00	0.05	0.06	0.00	0.32	0.12
13.1	Grunty wchodzące w skład wojewódzkiego zasobu nieruchomości	M	0	0	0	0	5	+5	-					
		W	0	0	0	5	0	0	0.00					
		Razem	0	0	0	5	5	+5	-					
13.2	Grunty wojew. przekazane w trwały zarząd oraz grunty, których wł. nie są znani	M	0	0	0	0	0	0	0.00					
		W	0	0	0	0	0	0	0.00					
		Razem	0	0	0	0	0	0	0.00					
Razem 13.1 13.2	Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	M	0	0	0	0	5	+5	-	0.00	0.00	0.00	0.00	0.29
		W	0	0	0	5	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04	0.00
		Razem	0	0	0	5	5	+5	-	0.00	0.00	0.00	0.03	0.03
15.1	Grunty spółek prawa handlowego	M	3	10	6	7	6	+3	+100.00					
		W	19	55	309	303	55	+36	+189.47					
		Razem	22	65	315	310	61	+39	+177.27					
15.3	Pozostałe grunty spośród gruntów zaliczanych do 15 grupy	M	0	0	0	0	0	0	0.00					
		W	31	0	0	0	0	-31	-100.00					
		Razem	31	0	0	0	0	-31	-100.00					
Razem 15.1 15.3	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób nie wymienionych w pkt.1-14	M	3	10	6	7	6	+3	+100.00	0.18	0.58	0.35	0.41	0.35
		W	50	55	309	303	55	+5	+10.00	0.39	0.43	2.40	2.36	0.43
		Razem	53	65	315	310	61	+8	+15.09	0.36	0.45	2.16	2.13	0.42

Numer podr. rej.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy lub podgrupy rejestrowej	Rodzaj jednostki terytorialnej	Powierzchnia ogólna gruntów w latach					Przyrost powierzchni ogólnej gruntów w latach 2006- 2010		Udział w powierzchni jednostki terytorialnej w latach				
			2006	2007	2008	2009	2010			2006	2007	2008	2009	2010
			ha	ha	ha	ha	ha	ha	%	%	%	%	%	%
	Powierzchnia ewidencyjna	M	1708	1711	1709	1709	1705	-3	-0.17					
		W	12855	12857	12857	12856	12806	-49	-0.38					
		Razem	14563	14568	14566	14565	14511	-52	-0.36					

źródło: operaty ewidencyjne.

12.2. Uwarunkowania wynikające ze struktury własności gruntów.

1. Niekorzystną cechą struktury własności gruntów na obszarze gminy Syców jest mały udział gruntów gminnych - 3,8% areалу gruntów gminy, z czego prawie niemal połowę stanowią grunty pod drogami.
2. Nadal duży jest natomiast udział gruntów Skarbu Państwa, co w pewnym stopniu rekompensuje niski udział Gminy w strukturze własnościowej gruntów. Łącznie udział własności publicznej jest dość wysoki (niemal 56% areалу gruntów gminy), ułatwiający realizację różnych przedsięwzięć celu publicznego.
3. W dalszych przekształceniach własnościowych spodziewać się można wzrostu udziału osób fizycznych we władaniu gruntami. Szczególnie pożądane byłoby włączenie do indywidualnych gospodarstw rolnych państwowego areалу użytków rolnych. Pożądany byłby też wzrost areалу gruntów gminnych, w szczególności na terenach posiadających potencjał inwestycyjny.

13. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.

13.1. Układ drogowy.

Przez obszar gminy Syców prowadzą dwie drogi krajowe: nr 8 relacji: *Nachód* (na granicy z Republiką Czeską) - *Wrocław* - *Warszawa* - *Kalwaria* (na granicy z Litwą) oraz nr 25 relacji: *Bobolice* - *Bydgoszcz* - *Ostrów Wielkopolski* - *Oleśnica*. Drogi te łączą się w *Oleśnicy* – na południowy-zachód od granicy gminy Syców (w niniejszym rozdziale nazwy miejscowości położonych poza gminą Syców zapisano kursywą).

Droga krajowa nr 8 przecina południowo-wschodnią część gminy Syców. Ma ona istotne znaczenie w systemie komunikacyjnym nie tylko gminy, ale całego kraju, gdyż stanowi polską część międzynarodowej trasy E67 (tzw. Via Baltica) relacji *Helsinki* (w Finlandii) - *Praga* (w Republice Czeskiej). Przez gminę Syców droga krajowa nr 8 wiedzie (od południa) przez obręby: Gaszowice, Stradomia Wierzchnia, Wielowieś, Nowy Dwór i Syców. Na omawianym odcinku jest to droga jednojezdniowa z dwoma pasami ruchu (klasy technicznej GP) Stan techniczny nawierzchni drogi jest bardzo dobry. W przyszłości w jej sąsiedztwie (a na odcinku obwodnicy miasta Sycowa po jej trasie) ma prowadzić droga ekspresowa S8, której niektóre fragmenty - poza granicami gminy - już zostały zrealizowane. Odcinek drogi S8 przebiegający przez gminę Syców jest obecnie w fazie realizacji.

Sycowski odcinek drogi krajowej nr 25 prowadzi przez północno-zachodnią część gminy, przecinając niewielki fragment obrębu Szczodrów oraz obręb Drołtowice. Droga krajowa nr 25 stanowi ważny szlak komunikacyjny, gdyż łączy Pomorze Środkowe z *Oleśnicą* oraz (poprzez drogę krajową nr 8) *Wrocławiem*. Omawiana droga jest jednojezdniowa z dwoma pasami ruchu (klasy technicznej G). Jej stan techniczny jest dobry.

W 2010 r. na drogach krajowych przeprowadzono tzw. Generalny Pomiar Ruchu (GPR). Na potrzeby tego badania drogi podzielono na odcinki. W granicach gminy Syców znalazły się dwa odcinki drogi krajowej nr 8:

- relacji: *Cieśle* (na południowy-zachód od granicy gminy) - Syców,
- obwodnica Sycowa.

oraz 2 odcinki drogi krajowej nr 25:

- relacji: granica województwa - Drołtowice,
- relacji: Drołtowice - węzeł *Gęsia Górka* (na południowy-zachód od granicy gminy)

Z przeprowadzonego GPR wynika, iż w 2010 r. znacznie bardziej obciążona ruchem samochodowym była droga krajowa nr 8. Na odcinku tej drogi relacji *Cieśle* – Syców średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wyniósł 12 678 pojazdów silnikowych. Natomiast przez

odcinek stanowiący obwodnicę miasta Syców przejechało w ciągu doby średnio 10 089 pojazdów samochodowych. Oba omawiane odcinki drogi krajowej nr 8 były (w 2010 r.) wykorzystywane głównie przez samochody osobowe i mikrobusy. Znaczący był także ruch samochodów ciężarowych i lekkich samochodów ciężarowych (dostawczych). To właśnie ruch samochodów ciężarowych może w istotnym zakresie wpływać na przyspieszone niszczenie nawierzchni, a często i podbudowy dróg - dotyczy to w szczególności pojazdów przeładowanych lub przewożących nieodpowiednio zabezpieczone przed wypadaniem sypkie materiały. Problem ten dotyczy także pozostałych dróg w gminie Syców - zwłaszcza wojewódzkich. Potwierdzają to wyniki pomiarów ruchu na drogach wojewódzkich cytowane w dalszej części niniejszego rozdziału.

Jak już wspomniano, droga krajowa nr 25 była (w 2010 r.) mniej obciążona ruchem samochodowym, niż droga krajowa nr 8. Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na odcinku drogi krajowej nr 25 relacji: granica województwa - Drołtówice wyniósł 4976 pojazdów samochodowych, a na odcinku relacji: Drołtówice - węzeł *Gęsia Górka* 5003 pojazdy. Podobnie, jak w przypadku drogi krajowej nr 8, powyższe odcinki były wykorzystywane głównie przez samochody osobowe i mikrobusy oraz samochody ciężarowe (w tym dostawcze).

Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu z 2010 r. na odcinkach dróg krajowych nr 8 i 25 prowadzących przez obszar gminy Syców zawiera tabela nr 13.1.1.

Tabela nr 13.1.1. Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na sycowskich odcinkach dróg krajowych nr 8 i 25; *źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.*

Nr drogi	Nazwa odcinka	Pojazdy silnikowe ogółem		Motocykle		Samochody osobowe, mikrobusy		Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)	
		SDR*		SDR	%	SDR	%	SDR	%
8	Cieśle - Syców	12678		27	0,21	8554	67,47	1500	11,83
8	Syców (obwodnica)	10089		23	0,23	6225	61,71	1240	12,29
25	granica województwa - Drołtówice	4976		29	0,58	3442	69,17	684	13,74
25	Drołtówice - węzeł Gęsia Górka	5003		33	0,66	3510	70,16	624	12,47
Nr drogi	Nazwa odcinka	Samochody ciężarowe				Autobusy		Ciągniki rolnicze	
		bez przyczepy		z przyczepą					
		SDR	%	SDR	%	SDR	%	SDR	%
8	Cieśle - Syców	738	5,82	1719	13,56	129	1,02	11	0,09
8	Syców (obwodnica)	715	7,09	1793	17,77	93	0,92	0	0,00
25	granica województwa - Drołtówice	261	5,24	516	10,37	40	0,80	4	0,08
25	Drołtówice - węzeł Gęsia Górka	196	3,92	605	12,09	31	0,62	4	0,08

* Średni Dobowy Ruch

Istotną rolę w obsłudze ruchu samochodowego w gminie Syców pełnią drogi wojewódzkie (tabela nr 13.1.2.). Przez obszar gminy prowadzi droga wojewódzka nr 448 (relacji: *Milicz - Krośnice - Twardogóra - Syców*) i nr 449 (relacji: *Syców - Kobyla Góra - Ostrzeszów - Grabów nad Prosną - Brzeziny - Błaszki*). Droga nr 448, w granicach gminy, wiedzie (od zachodu) przez: Drołtowice, Zawadę, Działoszę, Wielowieś i Nowy Dwór, gdzie łączy się ze wspomnianą już wcześniej drogą krajową nr 8. Nawierzchnia omawianej drogi jest w dobrym stanie.

Droga wojewódzka nr 449 prowadzi przez wschodnią część gminy Syców - od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1495D w mieście Syców, w kierunku północno-wschodnim (w kierunku Pisarzowic) oraz południowo-wschodnim (ku Słupii pod Bralinem). Na obszarze miasta omawiana droga wiedzie ul. Kaliską - do jej skrzyżowania z ul. Kępińskiej. Następnie ul. Kępińską i Szosą Kępińską prowadzi do granicy miasta. Stan nawierzchni drogi jest dobry. Oba odcinki dróg wojewódzkich na obszarze gminy Syców są odśnieżane.

Tabela nr 13.1.2. Zestawienie dróg wojewódzkich.

L.p.	Numer drogi	Relacja	Klasa techniczna	Długość na odcinku prowadzącym przez gminę Syców* [km]
1.	448	<i>Milicz - Twardogóra - Syców</i>	G	15,12
2.	449	<i>Syców - Ostrzeszów - Błaszki</i>	G	5,67
Razem:				20,79

* według pomiarów z mapy topograficznej.

źródło: Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu.

W 2005 r. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu przeprowadziła pomiar ruchu na drogach wojewódzkich (dolnośląskich). Na potrzeby tego badania drogi podzielono na odcinki. W granicach gminy Syców znalazł się odcinek drogi wojewódzkiej nr 448 Drołtowice - Syców oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 449 prowadzący od Sycowa do granicy województwa dolnośląskiego. Z przeprowadzonych pomiarów ruchu wynika, iż bardziej obciążony ruchem samochodowym jest odcinek drogi nr 449. Średnie natężenie ruchu samochodowego wyniosło na niej w 2005 r. - 3033 pojazdów/dobę. Przewiduje się, iż do 2020 r. natężenie to wzrośnie do 4679 pojazdów/dobę. Obciążenie sycowskiego odcinka drogi wojewódzkiej nr 448 było niemal o połowę mniejsze, niż na drodze nr 449. W 2005 r. średnie natężenie ruchu samochodowego wyniosło na nim 1633 pojazdów/dobę. Przewiduje się, iż do 2002 r. wzrośnie ono do 2523 pojazdów/dobę.

Wyniki pomiarów z 2005 r. i prognozę średniego dobowego natężenia ruchu pojazdów samochodowych na drogach wojewódzkich zawierają tabela nr 13.1.3. i 13.1.4.

Tabela nr 13.1.3. Średni dobowy ruch na drogach wojewódzkich w 2005 r.

Numer drogi	Nazwa odcinka	Pojazdy silnikowe ogółem	Motocykle		Samochody osobowe, mikrobusy		Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)		
		SDR*	SDR	%	SDR	%	SDR	%	
448	Drołtówice - Syców	1633	7	0,43	1322	80,95	167	10,23	
449	Syców (przejście)	3033	18	0,59	2378	78,40	373	12,30	
Numer drogi	Nazwa odcinka	Samochody ciężarowe				Autobusy		Ciągniki rolnicze	
		bez przyczepy		z przyczepą					
		SDR	%	SDR	%	SDR	%	SDR	%
448	Drołtówice - Syców	60	3,67	46	2,82	20	1,22	11	0,67
449	Syców - granica województwa	121	3,99	88	2,90	49	1,61	6	0,20

* SDR – średni dobowy ruch.

źródło: Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu.

Tabela nr 13.1.4. Prognozowany średni dobowy ruch na drogach wojewódzkich w 2020 r.**

Numer drogi	Nazwa odcinka	Pojazdy silnikowe ogółem	Motocykle		Samochody osobowe, mikrobusy		Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)		
		SDR*	SDR	%	SDR	%	SDR	%	
448	Drołtówice - Syców	2523	7	0,3	2121	84,1	232	9,2	
449	Syców - granica województwa	4679	18	0,4	3815	81,6	518	11,1	
Numer drogi	Nazwa odcinka	Samochody ciężarowe				Autobusy		Ciągniki rolnicze	
		bez przyczepy		z przyczepą					
		SDR	%	SDR	%	SDR	%	SDR	%
448	Drołtówice - Syców	69	2,7	71	2,8	20	0,8	3	0,1
449	Syców - granica województwa	140	3,0	137	2,9	49	1,0	2	0,0

** według danych Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu.

źródło: Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu.

Znacznie bogatsza niż struktura dróg wojewódzkich jest sieć dróg powiatowych. Składa się ona z 9 oddzielnie numerowanych odcinków o łącznej długości 56,5 km (tabela nr 13.1.5.). Drogi powiatowe obsługują wszystkie obręby gminy. Drogi powiatowe w gminie Syców są szczególnie ważne dla ruchu lokalnego, gdyż stanowią jedyne trasy dostępne dla ruchu samochodowego prowadzące do wielu miejscowości gminy.

Tabela nr 13.1.5. Zestawienie dróg powiatowych.

L.p.	Numer drogi	Relacja	Długość* [km]	Klasa techniczna
1.	1490D	droga powiatowa nr 1495D w <i>Komorowie</i> – granica gminy Syców (skrzyżowanie z drogą w kierunku <i>Biskupic</i>)	3,47	Z
2.	1495D	granica z gminą <i>Międzybórz</i> – <i>Komorów</i> – ul. Komorowska w Sycowie – skrzyżowanie ul. Komorowskiej i Mickiewicza w Sycowie	6,53	Z
3.	1496D	ul. Daszyńskiego w Sycowie – Święty Marek – Biskupice – Drołtowice – droga wojewódzka nr 448	9,69	L
4.	1497D	droga nr 1496D – Działosza – <i>Widawa</i> – droga krajowa nr 8	8,03	L
5.	1498D	droga wojewódzka nr 448 – Szczodród – granica z gminą <i>Oleśnica</i> (droga powiatowa nr 1465D)	5,32	L
6.	1499D	droga powiatowa nr 1498D w Szczodrowie – Stradomia Wierchnia – droga krajowa nr 8 – <i>Stradomia Nowa</i> – <i>Stradomia Dolna</i> – granica z gminą <i>Dziadowa Kłoda</i>	8,03	L
7.	1500D	droga wojewódzka nr 448 (ul. Oleśnicka w Sycowie) – ul. Kolejowa w Sycowie – Ślizów – granica z gminą <i>Dziadowa Kłoda</i>	7,20	Z
8.	1501D	granica z województwem wielkopolskim w Ślizowi – <i>Stradomia Górna</i> (droga powiatowa nr 1499D)	5,75	L
9.	1502D	droga wojewódzka nr 449 (ul. Polna w Sycowie) – droga krajowa nr 8	2,48	L
Razem:			56,50	

* według pomiarów z mapy topograficznej.

źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie; Sekcja Drogowo-Mostowa Zarządu Dróg Powiatowych w Oleśnicy.

Pomocniczą rolę w obsłudze ruchu samochodowego w gminie Syców pełnią drogi gminne - dotychczas wyznaczono 65 takich dróg. Według najbardziej aktualnych danych GUS z 2004 r. łączna długość dróg gminnych wynosiła około 88 km. Z tego ponad 64 km (niemal 74%) posiadało nawierzchnię twardą, w tym większość (niemal 30 km) nawierzchnię ulepszoną. Natomiast drogi gruntowe w 2004 r. stanowiły 26% (23 km) dróg gminnych. Zestawienie dróg (ulic) gminnych zamieszczono w tabeli nr 13.1.6.

Tabela nr 13.1.6. Zestawienie dróg (ulic) gminnych.

L.p.	Numery dróg	Relacja
1.	101661 D	Bielawki - Malerz
2.	101662 D	Biskupice-Radzyna
3.	101663 D	Biskupice - Dzieszawice
4.	101664 D	Działosza -Marek-Komorów
5.	101665 D	Gaszowice - Jemielna
6.	101666 D	Ślizów- Malerz
7.	101667 D	Syców - Bałdowice
8.	101668 D	Wioska — Folwark - Fwzów
9.	101669 D	Wojciechowo -Widawa
10.	101670 D	Drołtowice — Ligota - Dzieszawska
11.	101671 D	Komorów -Niwki Garbarskie
12.	101672 D	Nowy Dwór - SycówPKP
13.	101673 D	Syców ulice: Akacyjowa, Dębowa, Klonowa, Lipowa, Kwiatowa
14.	101674 D	Syców/ Aleja Nad Wałem., Aleja Kasztanowa
15.	101675 D	Syców/ Aleja 15-Lecia
16.	101676 D	Syców ul. W. Broniewskiego
17.	101677 D	Syców, ul. J. Bema H. Dąbrowskiego
18.	101678 D	Syców, ul. K. K. Baczyńskiego, J. Sobieskiego
19.	101679 D	Syców ul. M. Dąbrowskiej
20.	101680 D	Syców, ul P. Findera
21.	101681 D	Syców, ul Garncarska
22.	101682 D	Syców, ul. Mjr. Hubala
23.	101683 D	Syców, ul. M. Konopnickiej, J Słowackiego
24.	101684 D	Syców, ui. J. Kusocińskiego
25.	101685 D	Syców, ul .T. Kościuszki, Pułaskiego
26.	101686 D	Syców, ul. Kościelna
27.	101687 D	Syców, ul. Kombatantów
28.	101688 D	Syców, ul. J. Korczaka
29.	101689 D	Syców, ul. W. Kossaka
30.	101690 D	Syców, ul. M. C. Skłodowskiej-Curie
31.	101691 D	Syców, ui. J. Matejki
32.	101692 D	Syców, ul. Młyńska
33.	101693 D	Syców, ul. K.C Norwida

34.	101694 D	Syców, ul Nowowiejska
35.	101695 D	Syców, ul. M. Nowotki
36.	101696 D	Syców, u I. Okrężna
37.	101697 D	Syców, ui. Ogrodowa, Pawłówek
38.	101698 D	Syców, ul. Obrońców Westerplatte
39.	101699 D	Syców, ul. E. Orzeszkowej
40.	101700 D	Syców, ul Piastowska
41.	101701 D	Syców, ul. Parkowa
42.	101702 D	Syców, ul. Powstańców
43.	101703 D	Syców, ul. Partyzantów
44.	101704 D	Syców, ul. B. Prusa
45.	101705 D	Syców, ul. Robotnicza
46.	101706 D	Syców, ul. Szkolna
47.	101707 D	Syców, ul. Szarych Szeregów
48.	101708 D	Syców, ul. W. Sikorskiego
49.	101709 D	Syców, ul. H. Sucharskiego, 22 Lipca
50.	101710 D	Syców, ul. S. Starzyńskiego
51.	101711 D	Syców, ul. L. Szenwalda
52.	101712 D	Syców, ul. Śródkowa
53.	101713 D	Syców, ul. Tęczowa
54.	101714 D	Syców, ul. H. Sawickiej
55.	101715 D	Syców, ul. Wałowa
56.	101716 D	Syców, ul. L. Waryńskiego
57.	101717 D	Syców, ul. W. Witosa
58.	101718 D	Syców, ul. Wierzbowa
59.	101719 D	Syców, ul. Zwycięzców
60.	101720 D	Syców, ul. A. Zawadzkiego
61.	101721 D	Syców, ul. F. Zubrzyckiego
62.	101722 D	Syców, ul. Leśna
63.	101723 D	Syców, ul. A. Asnyka
64.	101724 D	Syców, ul. Wł. Reymonta
65.	101725 D	Syców, ul. Krótka

źródło: Urząd Miasta i Gminy w Sycowie.

Według danych GUS (z 2004 r.) średnią gęstość sieci dróg gminnych określa wskaźnik 60,55 km/100 km². Jest on wyraźnie niższy od wskaźnika dla powiatu oleśnickiego (71,38 km dróg gminnych/100 km²) i województwa dolnośląskiego (73,03 km dróg gminnych/100 km²). Te różnice

wskaźników są znacznie mniejsze, gdy rozpatruje się wyłącznie drogi o nawierzchni twardej ulepszonej. Wynoszą one odpowiednio: 20,55 km dróg gminnych/100 km² dla gminy Syców, 18,61 km dróg gminnych/100 km² dla powiatu oleśnickiego oraz 23,08 km dróg gminnych/100 km² dla gmin województwa dolnośląskiego.

Niższy wskaźnik gęstości dróg gminnych, w porównaniu z danymi dla województwa, w gminie Syców można wiązać z niższą gęstością zaludnienia (113 osób/km² w 2004 r.) od średniej dla województwa dolnośląskiego (145 osób/osoby/km² w 2004 r.). Stosunkowo niewielka gęstość sieci dróg gminnych w Sycowie może wynikać również z faktu, iż ruch pojazdów samochodowych (zarówno lokalny, jak i tranzytowy) w gminie opiera się głównie na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych.

13.2. Komunikacja kolejowa.

Przez południową część gminy Syców prowadzi fragment linii kolejowej nr 181 relacji: *Herby Nowe - Oleśnica*. Jest to linia jednotorowa, niezelektryfikowana. Prędkość drogowa (maksymalna prędkość, z jaką mogą poruszać się pociągi na danym szlaku kolejowym; określana z uwzględnieniem stanu linii kolejowej, jej geometrii i rodzaju zainstalowanych urządzeń sterowania ruchem) linii wynosi 80 km/h. Przy czym na niektórych odcinkach linii występują ograniczenia prędkości - do 20 lub 50 km/h - ze względu na zły stan techniczny infrastruktury kolejowej lub brak obsługi przejazdu. Według informacji z Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie stan infrastruktury kolejowej na sycowskim odcinku linii nr 181 jest dobry.

Na obszarze gminy Syców znajdują się dwie stacje kolejowe: Stradomia Wierzchnia (na 129,93 km linii) i Syców (na 123,22 km linii). Obecnie linia 181 na odcinku *Kępno-Syców-Oleśnica* nie jest użytkowana (w 2001 r. zawieszono przewozy towarowe, a w 2002 r. pasażerskie). Jednak według informacji uzyskanych z Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie planowane jest przywrócenie ruchu pasażerskiego na odcinku linii kolejowej nr 181 pomiędzy *Oleśnicą* a *Kępnem* (zatem na fragmencie prowadzącym przez gminę Syców).

Do 1992 r. (1. stycznia rozpoczęto fizyczną likwidację linii, natomiast rok wcześniej zawieszono na niej ruch) przez obszar gminy Syców prowadził fragment linii kolejowej nr 317 relacji: Syców - *Bukowa Śląska* (ze stacjami na obszarze gminy w Sycowie i Ślizowie).

W 2008 r. opracowano „Program budowy i uruchomienia przewozów kolejami dużych prędkości w Polsce” (przyjęty Uchwałą Nr 276/2008 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.). W dokumencie tym przedstawiono koncepcję budowy nowej linii kolejowej dużych prędkości relacji *Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław*, stanowiącej element sieci Kolei Dużych Prędkości (KDP). Odcinek tej nowej linii będzie prowadził przypuszczalnie przez zachodnią lub południową część

gminy Syców - warianty przebiegu powyższej linii wskazano na rysunku pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego”. Na obecnym etapie prac (faza przygotowawcza) nad KDP nie można jednoznacznie określić, który z proponowanych obecnie wariantów przebiegu omawianej linii kolejowej zostanie zrealizowany i czy w przyszłości nie ulegnie on zmianie. Projekt KDP w Polsce ma zostać zrealizowany do 2030 r.

Reasumując, obecnie komunikacja kolejowa w gminie Syców nie funkcjonuje. Dla poprawy powiązań komunikacyjnych gminy z regionem pożądane byłaby przywrócenie ruchu pasażerskiego na odcinku linii nr 181 relacji: *Kępno-Syców-Oleśnica*. Niewątpliwie korzystna byłaby także budowa odcinka nowej linii kolejowej Kolei Dużych Prędkości relacji: *Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław*, dzięki której gmina zyskałaby nowe połączenie kolejowe z większymi miastami Polski.

13.3. Transport zbiorowy.

Do większości miejscowości gminy docierają autobusy Państwowej Komunikacji Samochodowej (PKS) lub prywatnych przewoźników - przedsiębiorstw „Beskid” i „KANGUREK” s.c. Poszczególne firmy transportowe proponują kursy na różnych trasach. Najbogatszą ofertą dysponuje PKS (z dworcem autobusowym przy ul. Kolejowej 1 w Sycowie), który obsługuje około 157 połączeń do 36 miejscowości, w tym do: *Bełchatowa, Częstochowy, Jeleniej Góry, Kłodzka, Łodzi, Międzyborza, Oleśnicy, Ostrzeszowa, Piotrkowa Trybunalskiego, Sieradza, Twardogóry, Wałbrzyska, Warszawy, Wrocławia i Zduńskiej Woli*. Częstotliwość kursowania autobusów (w jednym kierunku linii PKS) waha się od 1 do 26 kursów dziennie (w dni powszednie). Ilość kursów w dni świąteczne zależy od sezonu. Warto podkreślić, iż w roku szkolnym uruchamiane są dodatkowe połączenia do Dziadowej Kłody i Działoszy.

Przedsiębiorstwo przewozowe Beskid oferuje przewóz na dwóch trasach prowadzących przez gminę Syców - relacji: *Wrocław - Ostrzeszów* i *Wrocław-Wieruszów*. Obecnie na pierwszej z powyższych tras autobusy kursują 6 razy na dobę, a na drugiej 7 razy na dobę.

Drugi z działających na obszarze gminy Syców prywatnych przewoźników - przedsiębiorstwo „KANGUREK” s.c. - proponuje m.in. kurs na trasie *Wieluń-Wrocław* (przez *Wieruszów* i Syców). Autobus kursuje 4 razy na dobę.

Reasumując, transport zbiorowy w gminie jest powiązany z systemem regionalnym. Z miasta Syców mieszkańcy gminy mają możliwość dojazdu do większych miejscowości regionu. W gminie brakuje natomiast połączeń lokalnych - pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy (do niektórych wsi dojechać można jedynie własnym środkiem transportu). Problemem jest tu także stosunkowo mała liczba połączeń w dni świąteczne i wolne od pracy.

13.4. Trasy rowerowe.

Zróznicowane ukształtowanie terenu gminy Syców stanowi atrakcyjne, pod względem krajoznawczym i krajobrazowym, obszary dla turystyki rowerowej. Dlatego przez gminę prowadzi kilka oznakowanych tras rowerowych, o zróżnicowanym stopniu trudności. Łączy się one ze ścieżkami i drogami rowerowymi powiatu oleśnickiego, tworząc system regionalny.

Przez gminę Syców prowadzą fragmenty jednego szlaku międzynarodowego i pięciu regionalnych. Ponadto, na obszarze gminy wyznaczono trzy szlaki lokalne. Szlak rowerowy międzynarodowy EuroVelo 9 (wytyczony przez Europejską Federację Cyklistów) zwany Szlakiem Bursztynowym wiedzie z *Gdańska* przez: *Poznań*, *Wrocław*, *Ołomuniec* i *Brno* (w Republice Czeskiej), *Wiedeń* (w Austrii), *Maribor* i *Lublanę* (w Słowenii) oraz *Triest* (we Włoszech) do *Puli* (w Chorwacji). Sycowski odcinek tego szlaku prowadzi przez północno-wschodnią część gminy - przez Wioskę do Osiedla Kaliska Wysoka w mieście Syców.

Przez gminę Syców prowadzą, o czym wspomniano już wcześniej, fragmenty pięciu oznakowanych szlaków regionalnych:

- „Dziadowa Pętla”: pętla o łącznej długości 33 km z i do Stradomii Wierzchniej przez: *Arboretum*, *Dziadową Kłodę*, *Kolonię Karłowice*, *Gronowiec*, *Dalborowice*, *Radzowice*, *Dziadów Most* i *Stradomię Nową*; trasa prowadzi drogami gruntowymi; w Stradomii Wierzchniej łączy się ze szlakiem „Arboretum”;
- szlak „Arboretum” długości około 36 km łączy *Oleśnicę* z Sycowem przez: *Bogusławie*, *Wyszogród*, *Wszechświęte*, *Zarzysko*, *Stronia*, *Wabienice*, *Lipka*, *Dziadów Most*, *Nowa Stradomia* i *Stradomia Wierzchnia*; trasa biegnie głównie drogami asfaltowymi - jedynie w rejonie Arboretum wiedzie po drogach terenowych;
- szlak „Do źródeł” długości około 36 km prowadzi z *Dobroszyc* do Stradomii Wierzchniej przez miejscowości: *Nowica*, *Kolonia Miedary*, *Damnik*, *Brzezinka*, *Uroczysko*, *Grotowskiego*, *Drewniany Młyn*, *Drogoszowie*, *Chełstów*, *Drołtowice*, *Zawadę*, *Wojciechowo Wielkie*, *Błotnik*, *Widawki*, *Pawłowice* i *Stradomię Wierzchnią*; trasa prowadzi głównie drogami terenowymi;
- szlak „Sielskie oblicza dawnego Śląska” o długości około 30 km z *Wilkowa* do Stradomii Wierzchniej przez: *Jakubowice*, *Idzikowice*, *Gołębice*, *Wygodę*, *Dalborowice*, *Gronowice*, *Kolonię Karłowice*, *Dziadową Kłodę*, *Lasy Rychtałskie*, leśniczówkę koło *Ślizowa*, *Arboretum* i *Stradomię Wierzchnią*; trasa wiedzie głównie drogami gruntowymi;

- szlak „Wielka Powiatowa”: pętla o łącznej długości około 140 km z i do *Oleśnicy* przez: *Twardogórę, Międzybórz, Syców, Dziadową Kłodę i Bierutów*; na obszarze gminy Syców wiedzie przez Wioskę i miasto Syców.

Ponadto, na obszarze gminy wyznaczono trzy szlaki lokalne:

- „Dla Ducha i Natury”: pętla o długości około 27 km z i do Sycowa przez miejscowości: *Święty Marek, Biskupice, Zawada, Wojciechowo Wielki, Błotnik, Widawki, Pawłowice i Stradomię Wierzchnią*; trasa wiedzie drogami różnego typu;
- „Trasa do Arboretum”: długości około 20 km z i do rynku w Sycowie; trasa na przeważającym odcinku prowadzi drogami asfaltowymi; „Trasa do Arboretum” stanowi jeden z dwóch odcinków szlaku Wrocław-Syców (zielony);
- „Trasa Drogą Krzyżową”: długości około 15 km łączy Syców z Niwkami Garbarskimi przez wsie: *Święty Marek i Komorów*; trasa wiedzie drogami asfaltowymi i leśnymi.

Sycowskie trasy lokalne oraz prowadzące przez gminę odcinki szlaków regionalnych i międzynarodowego nie tworzą spójnej sieci - nie są właściwie oznakowane. Wadą większości szlaków jest również to, iż na znacznych odcinkach wykorzystują drogi samochodowe. Wszystkie trasy rowerowe na terenie gminy Syców są słabo oznakowane. Brakuje także materiałów informacyjnych na ich temat.

13.5. Szlaki konne.

Przez obszar gminy Syców prowadzi jeden szlak konny - łączący *Dębnik* ze Stradomią Wierzchnią (punktem obserwacyjnym przy zalewie) przez miejscowości: *Lubska, Barski Dwór, Wabienice, Pszeniczna, Wygoda, Gronowice i Szklarka*. Na obszarze gminy Syców omawiany szlak wiedzie ze Stradomii Wierzchniej przez Arboretum i obręb Ślizów.

13.6. Uwarunkowania wynikające z istniejącego systemu komunikacyjnego oraz możliwości i potrzeb jego rozwoju.

1. Rdzeń układu komunikacyjnego gminy stanowią dwie drogi krajowe (nr 8 relacji: *Nachód - Wrocław - Warszawa - Kalwaria* oraz 25 relacji: *Bobolice - Bydgoszcz - Ostrów Wielkopolski - Oleśnica*) oraz dwie drogi wojewódzkie (nr 448 relacji: *Milicz - Krośnice - Twardogóra - Syców* i 449 relacji: *Syców - Kobyla Góra - Ostrzeszów - Grabów nad Prosną - Brzeziny - Błaszki*). Droga krajowa nr 8 przecina gminę z

południowego-zachodu na północny-wschód. Droga krajowa nr 25 prowadzi przez stosunkowo niewielki fragment (obrzeby Szczodrów i Drołtowice) północno-zachodniej części gminy. W Drołtowicach droga ta krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 448, która przenosi ruch z północno-zachodniej części gminy na wschód – do drogi krajowej nr 8. Natomiast droga wojewódzka nr 449 wyprowadza ruch z miasta Syców na północny-wschód (do *Kobylej Góry*).

2. Jak wynika z przeprowadzonego w 2010 r. Generalnego Pomiaru Ruchu najbardziej obciążona ruchem była droga krajowa nr 8. Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na odcinkach tej drogi wyniósł: 12 678 pojazdów na odcinku relacji: *Cieśle-Syców* oraz 10 089 pojazdów na odcinku stanowiącym obwodnicę miasta Syców. Natomiast średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na odcinkach drogi krajowej nr 25 prowadzących przez gminę Syców wyniósł: 4 976 pojazdów samochodowych na odcinku relacji: granica województwa - Drołtowice oraz 5 003 pojazdów na odcinku relacji: Drołtowice - węzeł *Gęsia Górka*.
3. Według informacji od Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu w 2005 r. bardziej obciążona ruchem samochodowym była droga wojewódzka nr 449. Na jej sycowskim odcinku relacji: Syców - granica województwa średni dobowy ruch pojazdów silnikowych wyniósł (w 2005 r.) 3 033 pojazdy. Natomiast przez odcinek drogi wojewódzkiej nr 448 relacji: Drołtowice - Syców w ciągu doby przejechało średnio 1 633 pojazdów.
4. Istotną rolę w obsłudze powiązań komunikacyjnych gminy pełnią drogi powiatowe, gdyż w wielu przypadkach stanowią jedyne trasy dojazdowe dla ruchu samochodowego do terenów osadniczych gminy. Przez obszar gminy prowadzi 9 oddzielnie numerowych odcinków takich dróg.
5. Sieć dróg gminnych służy głównie do obsługi ruchu lokalnego - przeważnie mają charakter „sięgaczowy”. Około 33% dróg gminnych posiadało (w 2004 r.) nawierzchnię twardą ulepszoną. Na pozostałych odcinkach dróg gminnych dominowała nawierzchnia twarda.
6. Przez południową część gminy Syców prowadzi fragment jednotorowej, niezelektryfikowanej linii kolejowej nr 181 relacji: *Herby Nowe-Oleśnica*. Obecnie linia

ta nie jest użytkowana, ale planowane jest przywrócenie ruchu pasażerskiego na jej odcinku: *Oleśnica - Syców - Kępno*.

7. Gmina Syców jest obsługiwana przez stosunkowo sprawnie funkcjonujący system komunikacji zbiorowej. Autobusami linii PKS lub prywatnych przewoźników można dojechać do większych miast regionu, w tym do Oleśnicy i Wrocławia. Brakuje natomiast połączeń pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy.
8. Przez gminę Syców prowadzi 9 oznakowanych szlaków rowerowych (w tym jeden międzynarodowy, 5 regionalnych i 3 lokalne) oraz jeden konny. Szlaki rowerowe nie są zbyt dobrze oznakowane. Ich wadą jest także to, iż prowadzą głównie drogami samochodowymi.
9. Wśród problemów gminy Syców w zakresie komunikacji samochodowej należy wyróżnić:
 - 1) brak dróg stanowiących obejście centrum miasta Sycowa, które mogłyby przenieść ruch tranzytowy pomiędzy sycowskimi odcinkami dróg wojewódzkich nr 448 na i 449,
 - 2) ruch pojazdów innych, niż samochodowe (w tym m.in.: ciągników rolniczych) po wybudowaniu drogi ekspresowej S8 na odcinku stanowiącym obecnie obwodnicę Sycowa w ciągu drogi krajowej nr 8, zostanie przeniesiony prawdopodobnie na drogi prowadzące przez centrum miasta, gdyż przenoszą one ruch tej samej relacji, co obecnie obwodnica; może to stanowić źródło dodatkowych uciążliwości dla mieszkańców terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie tych dróg,
 - 3) zbyt mała ilość dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej (zaledwie około 33% wszystkich dróg gminnych), które obsługują zabudowę.

14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

14.1. Gospodarka wodno-ściekowa.

14.1.1. Zaopatrzenie w wodę.

Sieć wodociągowa w gminie Syców jest dobrze rozbudowana - wszystkie obszary osadnictwa są już w gminie zwodociągowane, a poza siecią wodociągową znajdują się jedynie enklawy rozproszonej zabudowy. Zarządcą czynnej sieci rozdzielczej, której długość w 2010 r. wynosiła 122,8 km, jest Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. (z siedzibą przy ul. Wrocławskiej 8 w Sycowie). Sycowska sieć wodociągowa zaopatrywana jest w wodę z 4 ujęć głębinowych: Komorów, Niwki Garbarskie, Stradomia Wierzchnia i Wioska (tabela nr 14.1.1.1.). Ujęcia te eksploatowane są przez Sycowską Gospodarkę Komunalną Sp. z o.o. (SGK) Łącznie z ujęciami wody występują stacje uzdatniania wody (w Sycowie-Wiosce, Stradomi Wierzchniej i Komorowie). Wody w ujęciach: Komorów, Niwki Garbarskie i Wioska czerpane są z utworów czwartorzędowych. Natomiast wody z ujęcia Stradomia Wierzchnia pochodzą z utworów trzeciorzędowych. Łączna wydajność ujęć wody na obszarze gminy Syców wynosi 513 m³/h. Z powyższych ujęć woda, po odpowiednim uzdatnieniu, doprowadzana jest siecią wodociągową do odbiorców. Poszczególne odcinki tej sieci wykonano z: azbesto-cementu, żeliwa lub PVC.

Wokół sycowskich ujęć wyznaczono tereny ochrony pośredniej:

- dla ujęcia wody Komorów decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr SR.6223/33/2010 z dnia 5 sierpnia 2010 r.;
- dla ujęć Niwki Garbarskie i Wioska ~~decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu nr Osuw.6210/36/96 z dnia 29 lipca 1996 r.~~

Rozporządzeniem nr 10/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w Sycowie - Wiosce i Niwkach Garbarskich oraz Rozporządzenie nr 6/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 7 marca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w Sycowie - Wiosce i Niwkach Garbarskich

- dla ujęcia Stradomia Wierzchnia Wioska decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu nr Osuw.6210/40/96 z dnia 21 sierpnia 1996 r.

Jednostka terytorialna	Długość czynnej sieci rozdzielczej						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
gmina Syców	132,4	137,6	142,8	144,8	145,1	121,2	122,8
miasto Syców	78,3	65,1	80,7	81,0	81,0	42,0	42,6
obszar wiejski gminy Syców	54,1	72,5	62,1	63,8	64,1	79,2	80,2
powiat oleśnicki	629,5	658,9	701,3	737,1	752,1	742,1	762,3
województwo dolnośląskie - ogółem	12 867,2	13 146,4	13 394,2	13 604,6	13 888,3	14 110,8	14 429,5

źródło: GUS.

Zmiany długości wodociągowej czynnej sieci rozdzielczej nie przekładają się na odsetek mieszkańców gminy Syców korzystających z sieci, który wynosił (w 2009 r.) ponad 97% (tabela nr 14.1.1.3.). Wskaźnik ten od 2002 r. zwiększył się o nieco ponad 1,5 punktu procentowego. Podobny - stosunkowo niewielki - wzrost zaobserwowano w mieście Syców. Natomiast znacząco - o ponad 4,7 punktu procentowego - wzrósł (w 2009 r. względem 2002 r.) odsetek mieszkańców obszaru wiejskiego gminy Syców korzystających z sieci wodociągowej. Z kolei w skali zarówno powiatu oleśnickiego, jak i województwa dolnośląskiego, w analogicznym okresie obserwowano powolny wzrost odsetka korzystających z sieci wodociągowej. Należy jednak zwrócić uwagę, że odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w gminie Syców był (w 2009 r.) wyraźnie wyższy od tego odsetka dla pozostałych analizowanych jednostek terytorialnych.

Tabela 14.1.1.3. Korzystający z sieci wodociągowej.

Jednostka terytorialna	2002 r.			2009 r.		
	Liczba ludności ogółem	Korzystający z sieci wodociągowej		Liczba ludności ogółem	Korzystający z sieci wodociągowej	
	[osoba]	[osoba]	%	[osoba]	[osoba]	%
gmina Syców	16 335	15 636	95,72	16 444	15 996	97,28
miasto Syców	10 814	10 717	99,10	10 632	10 543	99,16
obszar wiejski gminy Syców	5 521	4 919	89,10	5 812	5 453	93,82
powiat oleśnicki	103 145	90 614	87,85	104 047	93 711	90,07
województwo dolnośląskie - miasta	2 070 985	1 996 124	96,38	2 021 634	1 953 410	96,62
województwo dolnośląskie - obszary wiejskie	833 709	625 804	75,06	854 993	674 794	78,92
województwo dolnośląskie - ogółem	2 904 694	2 621 928	90,26	2 876 627	2 628 204	91,36

źródło: GUS.

Z analizy ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w gminie Syców w latach 1997-2010 wynika, iż największą jej ilość dostarczono w 1997 roku, tj. 652,1 dam³. Od tego czasu

wskaźnik zużycia wody w gospodarstwach domowych gminy Syców podlegał fluktuacjom, przy czym od 2005 r. obserwuje się względną stabilizację poboru wody na poziomie około 500 dam³. Podobne procesy, choć w nieco innych okresach, występują także w innych wymienionych w tabeli nr 14.1.1.4. jednostkach terytorialnych.

Tabela 14.1.1.4. Woda dostarczona gospodarstwom domowym.

Jednostka terytorialna	Woda dostarczona gospodarstwom domowym						
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]
gmina Syców	652,1	527,5	627,5	622,9	562,6	609,6	508,2
miasto Syców	405,0	365,8	525,0	509,6	453,5	478,0	441,7
obszar wiejski gminy Syców	247,1	161,7	102,5	113,3	109,1	131,6	66,5
powiat oleśnicki	3 912,1	3 884,3	3 818,3	3 814,6	3 680,4	3 609,4	3 497,7
województwo dolnośląskie - ogółem	125 969,2	123 378,7	118 088,0	111 461,8	107 537,6	103 780,6	101 033,6

Jednostka terytorialna	Woda dostarczona gospodarstwom domowym						
	2004	2005	2006	2007	2008 r.	2009	2010
	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]	[dam ³]
gmina Syców	415,9	508,0	532,9	526,1	525,2	514,9	517,5
miasto Syców	297,9	350,7	371,3	395,2	397,0	389,5	402,1
obszar wiejski gminy Syców	118,0	157,3	161,6	130,9	128,2	125,4	115,4
powiat oleśnicki	3 333,2	3 259,4	3 333,2	3 323,9	3 388,0	3 249,7	3 268,7
województwo dolnośląskie - ogółem	97 553,3	94 928,4	94 023,8	93 210,0	93 187,4	91 756,6	93 204,3

źródło: GUS.

Wskaźnik zużycia wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca gminy Syców w latach 2003-2009 wahał się od 25,5 m³ w 2004 r. do 37,4 m³ w 2002 r. (tabela nr 14.1.1.5.). Średnia wartość powyższego wskaźnika dla gminy Syców wyniosła 31,7 m³. Był on (w analizowanych latach) nieco niższy od średniej wartości wskaźnika dla pozostałych analizowanych jednostek terytorialnych.

Rzeczywistą wielkość jednostkowego zużycia wody wodociągowej przez mieszkańców określa wskaźnik odniesiony do jednego korzystającego/odbiorcy. W przypadku gminy Syców w analizowanym okresie średnio wynosił on około 32,8 m³ - był o 3,8 m³ niższy niż odpowiedni wskaźnik dla powiatu oleśnickiego i o 6,8 m³ niższy od tego rodzaju wskaźnika dla województwa dolnośląskiego.

Tabela nr 14.1.1.5. Wskaźniki zużycia wody w gospodarstwach domowych.

Jednostka terytorialna	na 1 mieszkańca								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	średnio
	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]
gmina Syców	37,4	31,1	25,5	31,0	32,6	32,3	32,1	31,4	31,7
miasto Syców	44,3	40,9	27,7	32,6	34,7	37,2	37,4	36,6	36,4
obszar wiejski gminy Syców	23,9	12,0	21,2	27,9	28,8	23,2	22,4	21,8	22,6
powiat oleśnicki	35,0	33,9	32,3	31,6	32,2	32,2	32,7	31,3	32,6
województwo dolnośląskie - miasta	40,7	39,3	38,1	36,9	36,4	36,1	36,0	35,3	37,3
województwo dolnośląskie - obszary wiejskie	23,3	23,6	22,8	23,0	23,3	23,2	23,8	23,9	23,4
województwo dolnośląskie - ogółem	35,7	34,8	33,7	32,8	32,6	32,4	32,4	31,9	35,7

Jednostka terytorialna	na 1 korzystającego/odbiorcę								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	średnio
	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]
gmina Syców	39,0	32,6	26,5	32,0	33,6	33,2	33,0	32,2	32,8
miasto Syców	44,6	41,4	27,9	32,9	35,1	37,5	37,7	36,9	36,8
obszar wiejski gminy Syców	26,8	13,5	23,5	30,1	30,7	24,6	23,9	23,0	24,5
powiat oleśnicki	39,8	38,4	36,6	35,4	36,1	35,8	36,3	34,7	36,6
województwo dolnośląskie - miasta	42,3	40,9	39,6	38,3	37,8	37,5	37,3	36,6	38,8
województwo dolnośląskie - obszary wiejskie	31,0	31,1	29,8	29,7	29,9	29,7	30,1	30,1	30,2
województwo dolnośląskie - ogółem	39,6	38,5	37,2	36,2	35,9	35,5	35,5	34,9	39,6

źródło: GUS.

14.1.2. Odprowadzanie ścieków.

Sieć kanalizacji sanitarnej w gminie Syców jest słabo rozwinięta. W 2009 r. składała się ona z odcinków o łącznej długości 35,4 km (według GUS). Sieć ta objęła miasto Syców i część obrębu Stradomia Wierzchnia. Sieć kanalizacyjna w mieście składa się z rur kamionkowych oraz rur betonowych (na odcinkach ogólnospławnych). Według „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Syców na lata 2010-2014” stan techniczny tej sieci na odcinkach wykonanych z rur kamionkowych

jest dobry. Pozostałe odcinki wymagają modernizacji lub wymiany. Sieć w Stradomii Wierzchniej zbudowano z rur PVC. Jej stan jest bardzo dobry.

W sieć kanalizacji deszczowej - o łącznej długości 4,4 km (stan w 2011 r. według informacji od SGK) - wyposażona jest jedynie część miasta Sycowa. Sieć ta została wykonana z rur żelbetowych. Jej stan jest bardzo dobry.

Z analizy rozwoju sieci kanalizacyjnej w gminie w latach 2000-2009 (tabela nr 14.1.2.1.) wynika, iż do 2003 r. jest ona sukcesywnie rozbudowywana. Jednocześnie w analizowanym okresie zauważalny był wzrost liczby podłączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania (z 1355 w 2000 r. do 1468 w roku 2009). Oznacza to, że z roku na rok, coraz więcej sycowskich budynków jest wyposażonych w kanalizację sanitarną. Jednocześnie w omawianym okresie (2000-2009) liczba mieszkańców gminy korzystających z kanalizacji sanitarnej podlegała fluktuacjom - od 53,2% mieszkańców (w 2002 r. i 2004 r.) do 54,1% ogółu mieszkańców gminy (w 2005 r. i 2006 r.). W ostatnich analizowanych latach (2008 i 2009) liczba ludności korzystających w gminie z kanalizacji sanitarnej spadła. Przyczyn takiego spadku można upatrywać m.in. w tendencji do przenoszenia się mieszkańców z terenów skanalizowanych do innych, które nie są jeszcze wyposażone w te sieci.

Tabela nr 14.1.2.1. Rozwój sieci kanalizacyjnej w gminie Syców w latach 2000-2010.

	2000 r.	2001 r.	2002r.	2003 r.	2004 r.
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	28,4	28,4	30,7	28,2	29,1
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania	1 355	1 383	1 390	1 390	1 391
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	b.d.	b.d.	8 695	8 686	8 707
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności gminy	b.d.	b.d.	53,2	53,3	53,2
	2005 r.	2006r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	29,9	32,9	33,7	34,2	35,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zakwaterowania	1 440	1 457	1 457	1 468	1 468
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	8 842	8 827	8 811	8 833	8 851
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności gminy	54,1	54,1	54,0	54,0	53,8

źródło: GUS.

W 2009 r. w gminie Syców wytworzono łącznie (według GUS) 388,9 dam³ ścieków, co stanowi ponad 75% ilość dostarczonej wody (514,9 dam³). Odsetek ten jest znaczący, zwłaszcza ze względu na fakt, iż z sieci kanalizacji sanitarnej korzystało (w 2009 r.) jedynie około 54% ogółu mieszkańców gminy Syców, a z sieci wodociągowej ponad 97%. Należy jednak podkreślić, iż istniejąca na obszarze gminy Syców sieć kanalizacyjna to generalnie sieć ogólnospławna (o czym wspomniano na wstępie niniejszego rozdziału), do której odprowadzane są nie tylko ścieki sanitarne, ale także wody deszczowa i roztopowe. Nie wiadomo dokładnie (brak danych), jaka jest struktura ścieków wytworzonych na obszarze gminy, ale prawdopodobnie znaczną ich część stanowią tzw. ścieki opadowe i deszczowe. Dlatego ilość wytworzonych na obszarze gminy ścieków jest tak znacząca, w stosunku do ilości dostarczonej wody.

Z analizy ilości ścieków odprowadzonych z obszaru gminy w latach 2000-2009 (tabela nr 14.1.2.2.) wynika, iż ilość ta do 2006 r. podlegała fluktuacjom (do 423,5 dam³ w 2001 r. do 504,9 dam³ w 2003 r.). Natomiast od 2006 r. ilość ścieków wytworzonych w gminie Syców systematycznie spadała. Warto podkreślić, iż spadek ten następował pomimo przyrostu w analizowanym okresie (2006-2009) liczby mieszkańców gminy Syców. Wynika to prawdopodobnie z bardziej oszczędnej gospodarki wodno-ściekowej.

Niemal wszystkie ścieki odbierane z obszaru gminy (z sieci oraz z niektórych zbiorników bezodpływowych) odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, zlokalizowanych w Stradomii Wierzchniej i Sycowie.

Tabela nr 14.1.2.2. Ilość ścieków odprowadzonych z obszaru gminy Syców.

Rok	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Ilość wytworzonych ścieków [dam ³]	478,2	423,5	436,8	504,9	450,0	428,5	447,3	425,8	420,4	388,9

źródło: GUS.

Oczyszczalnia w Stradomii Wierzchniej to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Jej przepustowość wynosi około 250 m³/dobę. Oczyszczone ścieki z tej oczyszczalni odprowadzane są do Widawy. Oczyszczalnia ta została niedawno (w czerwcu 2011 r.) zmodernizowana.

Oczyszczalnia w mieście Syców to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, o przepustowości około 1684 m³/dobę. Ścieki z tej oczyszczalni (po oczyszczeniu) odprowadzane są do potoku Błocieć (dopływu Polskiej Wody). Pomimo, iż oczyszczalnia w Sycowie została zmodernizowana w 2010 r., już obecnie jest wykorzystywana w około 90%. Sytuacja ta ulegnie poprawie, gdy zostanie rozbudowana sycowska sieć kanalizacji deszczowej - wówczas do oczyszczalni będą odprowadzone wyłącznie ścieki sanitarne. Według informacji uzyskanych z

Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie powyższe oczyszczalnie w pełni zaspokoją istniejące, jak i przyszłe potrzeby gminy Syców.

Problemem związanym z istniejącym systemem gospodarki ściekowej w gminie jest zły stan techniczny odcinków sieci ogólnospławnej w mieście Syców. Sieć ta wykonana jest z rur betonowych, które wymagają wymiany lub renowacji. W „Programie ochrony środowiska dla gminy Syców na lata 2010-2014” wskazano również na potrzebę modernizacji stacji uzdatniania wody i przepompowni oraz rozbudowy sycowskich sieci kanalizacyjnej i deszczowej.

14.2. Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami jest prowadzona w oparciu o „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Syców na lata 2010-2014” z 2010 r. Plan ten formułuje zasady, cele i zadania dla gminy w zakresie racjonalnego i efektywnego gospodarowania odpadami.

Zbiórką, odzyskaniem i unieszkodliwianiem odpadów w gminie Syców zajmuje (wspomniana we wcześniejszych rozdziałach) Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. Odpady odbierane z gospodarstw domowych podlegają częściowej segregacji. Z domów jednorodzinnych zbierane są (w specjalnych workach) plastik, papier, szkło i pozostałe śmieci. Papier i plastik wywożone są co 4 tygodnie, a szkło co 8 tygodni. Natomiast od mieszkańców budynków wielorodzinnych odbierane są odpady zmieszane. Przy czym mieszkańcy tych budynków mają możliwość segregowania śmieci i wyrzucania ich do odpowiednich pojemników (znajdujących się w poszczególnych osiedlach). Pojemniki te opróżniane są z różną częstotliwością - w zależności od potrzeb.

Odpady odbierane z sycowskich gospodarstw domowych wywożone są na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane poza granicami gminy - w Kępnie. Ponadto, okresowo sycowskie śmieci trafiają także na wysypisko w Międzyborzu. Użytkowane do 2009 r. sycowskie wysypisko (przy Szosie Kępińskiej; w obrębie Syców) jest obecnie rekultywowane. W przyszłości m.in. sycowskie śmieci będą składowane w miejscowości Olszowa (w gminie Kępno), gdzie planowana jest budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów (inwestycja ma zostać zrealizowana w latach 2012-2013). Zgodnie z założeniami „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Syców na lata 2010-2014” zwożone będą tam odpady z siedmiu gmin województwa wielkopolskiego (Baranów, Bralin, Doruchów, Kępno, Łęka Opatowska, Rychtal, Trzcinica) oraz pięciu dolnośląskiego (Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, miasto Oleśnica i gmina Oleśnica). Zatem w planowanym zakładzie będą zagospodarowywane odpady od około 136,5 tys. osób.

Na obszarze gminy Syców prowadzona jest, o czym już wspomniano, selektywna zbiórka odpadów - zbierane są: papier, plastik i szkło. Ponadto, dwa razy do roku prowadzona jest

nieodpłatna zbiórka odpadów wielkogabarytowych i tzw. elektrośmieci. Według informacji od Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w 2010 r. zebrano selektywnie łącznie ponad 128 ton odpadów. Ich strukturę przedstawiono w tabeli nr 14.2.1.

Tabela nr 14.2.1. Odpady zebrane selektywnie w 2010 r.

L.p.	Rodzaj odpadów	Ilość zebranych odpadów [ton]
1.	Plastik	10,74
2.	Szkło	102,20
3.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	12,80
4.	Wielkogabarytowe	2,84
RAZEM		128,58

źródło: Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.

Ze względu na brak danych trudno określić ilość i rodzaj odpadów z obszaru gminy Syców deponowanych obecnie na składowiskach w Kępnie i Międzyborzu. Ilość odpadów z gospodarstw domowych można jednak oszacować na podstawie danych z lat wcześniejszych (zbieranych dla wysypiska gminnego). Według danych zamieszczonych w „Planie gospodarki odpadami dla Gminy Syców na lata 2010-2014” na składowisko gminne w 2009 r. złożono 2 929,68 Mg nieposegregowanych odpadów komunalnych, odebranych z obszaru gminy Syców. Około 76% tych odpadów pochodziło z gospodarstw domowych. Z dostępnych danych wynika, iż zbiórka odpadów nie objęto wówczas wszystkich mieszkańców gminy - taka sytuacja utrzymuje się nadal. Według informacji uzyskanych od dyrekcji Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w maju 2011 r. firma posiadała 2 155 umowy na odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (w tym 1 217 z miasta i 938 z obszaru wiejskiego gminy). Śmieci z pozostałych gospodarstw domowych składowane są nielegalnie na tzw. dzikich wysypiskach śmieci. Problem ten dotyczy zwłaszcza obrębu Ślizów, w którym znajduje się największe z odkrytych dotychczas na obszarze gminy nielegalnych wysypisk. Władze gminy Syców wraz z Sycowską Gospodarką Komunalną Sp. z o.o. już podjęły działania, mające na celu poprawę funkcjonowania gminnej gospodarki odpadami (np.: zidentyfikowano mieszkańców nie posiadających umów na wywóz odpadów i przygotowano dla nich takie umowy).

14.3. Gospodarka energetyczna.

14.3.1. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Obszar gminy Syców zaopatrywany jest w energię elektryczną z sieci należących do Energa-Operator S.A. Przez południowo-wschodnią część gminy (obróby: Ślizów, Syców, Wioska, Komorów, Wielowieś i Stradomia Wierzchnia) przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV relacji

Oleśnica-Syców i Syców-Kępno. Linie te na obszarze gminy Syców dochodzą do Głównego Punktu Zasilania w Komorowie. Stąd energia przesyłana jest liniami średniego napięcia do stacji transformatorowych, z których (po zredukowaniu do niskiego napięcia) zostaje dostarczona do odbiorców (za pomocą sieci linii niskiego napięcia).

Według danych GUS w 2009 r. w gminie Syców z energii elektrycznej na niskim napięciu korzystało 3 672 odbiorców. Zużyli oni wówczas 7 133 MW/h energii. Wartość wskaźnika zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na mieszkańca w okresie od 2003 r. do 2009 r. w mieście Syców podlegała niewielkim fluktuacjom - od 669,6 kW/h w 2009 r. do 707,9 kW/h (tabela nr 14.3.1.1.). Wahania zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca widoczne były także w miastach województwa dolnośląskiego (od 597,7 kW/h w 2006r. do 685,8 kW/h w 2009 r.). Natomiast wartość wskaźnika zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych miast powiatu oleśnickiego w analizowanym okresie (2003-2009) sukcesywnie wzrastała. Warto podkreślić, iż wartość średnia (z badanych lat) wskaźnika zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na mieszkańca Sycowa jest wyraźnie wyższa, niż średnia dla miast województwa dolnośląskiego i nieco niższa, niż średnia dla miast powiatu oleśnickiego.

Tabela 14.3.1.1. Wskaźniki zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.

Jednostka terytorialna	na 1 mieszkańca			
	2003 r.	2006 r.	2009 r.	średnia
	[kW/h]	[kW/h]	[kW/h]	[kW/h]
miasto Syców	683,9	707,9	669,6	687,1
powiat oleśnicki - miasta	672,8	694,6	724,5	697,3
województwo dolnośląskie - miasta	664,8	597,7	685,8	649,4

Jednostka terytorialna	na 1 korzystającego/odbiorcę			
	2003 r.	2006 r.	2009 r.	średnia
	[kW/h]	[kW/h]	[kW/h]	[kW/h]
miasto Syców	1 994,9	2 081,6	1 942,5	1 992,5
powiat oleśnicki - miasta	2 109,4	1 952,7	2 083,9	2 048,7
województwo dolnośląskie - miasta	1 783,8	1 690,0	1 783,4	1 783,8

źródło: GUS.

Rzeczywistą wielkość jednostkowego zużycia energii elektrycznej określa wskaźnik odniesiony do jednego korzystającego/odbiorcy. W mieście Syców jego wartość wyniosła (w latach 2003-2009) średnio 1 992,5 kW/h / odbiorcę, co jest wartością znacznie niższą od tej w miastach powiatu oleśnickiego, ale wyższą niż w miastach województwa dolnośląskiego.

14.3.2. Zaopatrzenie w gaz.

Gmina Syców jest zgazyfikowana z niewielkim stopniem - przez omawiany obszar przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia 2,0 do 3,2 MPa DN 80 relacji Odolanów-Szopienice. Gaz dostarczany jest, poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe (przy ul.: Kaliskiej - stacja I° i II°, Mickiewicza - stacja II°, Matejki - stacja II° i przy Szosie Kępińskiej - stacja II°) tylko do miasta i części Wioski. Według najbardziej aktualnych danych GUS w 2009 r. długość czynnej sieci gazowej w gminie wynosiła 36,9 km. Z analizy zmian długości czynnej sieci gazowej w gminie Syców (tabela nr 14.3.2.1.) wynika, iż w analizowanym okresie (2000-2009) podlegała ona fluktuacjom - od 32,7 km (w 2000 r.) do 36,9 km (w 2009 r.). Długość czynnej sieci gazowej w województwie dolnośląskim w latach 2000-2009 sukcesywnie wzrastała. Natomiast długość czynnej sieci gazowej w powiecie oleśnickim w analizowanych latach podlegała fluktuacjom, przy czym od 2004 r. długość tej sieci sukcesywnie wzrasta.

Tabela 14.3.2.1. Zmiany długości całej czynnej sieci gazowej.

Jednostka terytorialna	Długość sieci [km]									
	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
gmina Syców	32,7	33,6	33,6	33,9	34,0	34,0	34,6	34,1	34,0	36,9
powiat oleśnicki	103,1	129,2	180,1	210,8	137,6	139,9	239,0	239,1	245,1	252,9
województwo dolnośląskie - gminy ogółem	4783,3	6903,5	7024,4	7068,1	7432,3	7471,1	7820,7	7947,5	8003,8	8091,0

źródło: GUS.

Wraz z przyrostem (choć nie jednostajnym) długości czynnej sieci gazowej w gminie Syców, zauważalny jest tu spadek odsetka korzystających z niej mieszkańców - w 2009 r. wyniósł on około 55% (tabela nr 14.3.2.2.), co stanowi spadek w porównaniu z 2003 r. Warto zauważyć, iż spadek odsetka korzystających z sieci gazowej nastąpił także w powiecie oleśnickim. Taki spadek odsetka korzystających z sycowskiej sieci gazowej wynika prawdopodobnie ze spadku liczby mieszkańców miasta Syców podłączonych do tej sieci.

Odsetek korzystających z sieci gazowej gminy Syców był w 2009 r. znacznie wyższy, niż ten dla powiatu oleśnickiego (43,4%). Omawiany wskaźnik w gminie był natomiast znacznie niższy od tego dla województwa dolnośląskiego (63,07%).

Tabela 14.3.2.2. Korzystający z sieci gazowej.

Jednostka terytorialna	2003 r.			2009 r.		
	Liczba ludności ogółem	Korzystający z sieci gazowej		Liczba ludności ogółem	Korzystający z sieci gazowej	
	[osoba]	[osoba]	%	[osoba]	[osoba]	%
gmina Syców	16 286	9 786	60,1	16 444	9 182	55,8
powiat oleśnicki	103 264	46 648	45,2	104 047	45 119	43,4
województwo dolnośląskie - ogółem	2 888 232	1 814 717	62,83	2 876 627	1 814 297	63,07

źródło: GUS.

Spadek liczby korzystających z sieci gazowej w gminie Syców przekłada się na zużycie gazu (tabela nr 14.3.2.3.). Jak wynika z dostępnych danych w okresie od 2001 r. do 2009 r. zużycie gazu w gminie spadło o około 32% (o 469,5tys. m³). Natomiast w pozostałych analizowanych jednostkach terytorialnych nastąpił wzrost ilości zużytego gazu - w powiecie polkowickim od 2005 r.

Tabela 14.3.2.3. Zużycie gazu.

Jednostka terytorialna	Gaz dostarczony ogółem.				
	2001 r.	2003 r.	2005 r.	2007 r.	2009 r.
	[tys. m ³]	[tys. m ³]	[tys. m ³]	[tys. m ³]	[tys. m ³]
gmina Syców	1 930,20	b.d.	1 630,60	1 443,80	1 460,70
powiat oleśnicki	7 967,20	b.d.	7 336,80	7 629,30	8 005,0
województwo dolnośląskie - ogółem	b.d.	319 100,00	326 212,0	324 862,9	325 385,9

źródło: GUS.

Z dostępnych informacji wynika, iż obecnie nie planuje się gazyfikacji całej gminy - ze względu na zbyt wysokie koszty wykonania sieci.

14.3.3. Zaopatrzenie w energię ciepłą.

Zaopatrzenie w energię ciepłą gminy Syców ma charakter mieszany, przy czym zdecydowana większość obiektów (gospodarstwa domowe, zakłady usługowe i produkcyjne itp.) jest ogrzewana poprzez indywidualne źródła energii cieplnej (głównie na węgiel). Część sycowskich gospodarstw domowych ogrzewana jest także gazem. Według danych GUS w 2009 r. prawie 28% gospodarstw domowych posiadających podłączenie do sieci gazowej, wykorzystywało gaz w celach grzewczych.

W mieście Syców i wsi Szczodrów znajdują się ciepłownie osiedlowe. Ponadto, część budynków w mieście posiada kotłownie indywidualne. Kotłowniami tymi zarządza Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. Wykaz ciepłowni z obszaru gminy Syców zawiera tabela nr 14.3.3.1.

Tabela nr 14.3.3.1. Kotłownie z obszaru gminy Syców.

L.p.	Rodzaj kotłowni	Adres
1.	b.d.	Syców, ul. Oleśnicka
2.		Syców, ul. Kaliska 20
3.		Syców, ul. Matejki
4.		Syców, ul. Mickiewicza
5.	gazowa	Syców, ul. 1-Maja
6.		Syców, ul. Środkowa
7.		Syców, ul. Mickiewicza 17c
8.		Syców, ul. Komorowska 2b
9.		Syców, ul. Tęczowa 2c
10.		Syców, pl. Wolności 7
11.		Syców, pl. Wolności 12
12.	olejowa	Syców, ul. Wrocławska 8
13.	b.d.	Szczodrów 32

źródło: www.bip.sycow.iap.pl.

Jak wspomniano na wstępie w gminie Syców zaopatrzenie w ciepło ma charakter mieszany.

14.4. Telekomunikacja.

W zakresie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej obszar gminy jest obsługiwany przez następujących operatorów: Crowley Data Poland sp. z o.o., Exatel S.A., Netia S.A., Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o., Telefonia DIALOG S.A., Telekomunikacja Kolejowa sp. z o.o. oraz Telekomunikacja Polska S.A. Dostęp do omawianej usługi ma 3 711 abonentów - w tym 3 042 abonentów indywidualnych oraz 669 tzw. abonentów biznesowych (według danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, stanu na 29.08.2011 r.). Natomiast w zakresie sieci telefonii komórkowej działają tu prawdopodobnie wszyscy obecni w Polsce operatorzy.

Stacjonarny dostęp szerokopasmowy do internetu na obszarze gminy posiada 1 329 abonentów, w tym 1 198 odbiorców indywidualnych oraz 131 abonentów biznesowych (stan na 29.08.2011 r.). Operatorami świadczącymi omawianą usługę są: Air-Net s.c. Witold Ostrowski, Jacek Pisula, Robert Ostrowski, NETIA S.A., Polska Telefonia Komórkowa CENTERTEL sp. z o.o., Telefonia DIALOG S.A. oraz Telekomunikacja Polska S.A.

14.5. Uwarunkowania wynikające z istniejącego wyposażenia w systemy infrastruktury technicznej.

1. Stopień zwodociągowania gminy Syców w 2009 r. określany był na ponad 97%.
2. Zaopatrzenie mieszkańców gminy Syców w wodę odbywa się za pomocą gminnego systemu wodociągowego, zasilanego w wodę z ujęć głębinowych w: Komorowie, Niwkach Garbarskich, Stradomii Wierzchniej i Wiosce. Dla ujęć tych wyznaczono teren ochrony pośredniej.
3. Całkowita długość czynnej, rozdzielczej sieci wodociągowej na obszarze gminy Syców wynosiła (w 2010 r.) 122,8 km. Liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (w 2010 r.) wynosiła 2 193.
4. W 2009 r. z sieci wodociągowej korzystało 15 996 osób, co stanowi ponad 97% mieszkańców gminy Syców. W analizowanym roku dostarczono im 514,9 dam³.
5. Średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych gminy Syców wynosiło w latach 2002-2009 r. 32,8 m³ na korzystającego (odbiorcę) z sieci wodociągowej. Wskaźnik ten jest niższy od wskaźnika dla powiatu oleśnickiego (36,6 m³) i województwa dolnośląskiego (39,6 m³).
6. System kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy jest słabo rozwinięty - w 2009 r. korzystało z niego nieco ponad 53% mieszkańców gminy (8 851 osób). Długość sieci kanalizacyjnej gminy w 2009 r. wynosiła 35,4 km, a liczba podłączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania - 1 468.
7. Ścieki z sieci kanalizacyjnej gminy odprowadzane są do oczyszczalni zlokalizowanych w Sycowie i Stradomii Wierzchniej.
8. Gospodarka odpadami w gminie jest prowadzona w oparciu o „Plan Gospodarki Opadami dla Gminy Syców na lata 2010-2014”.

9. Odpady komunalne z obszaru gminy wywożone są na składowisko odpadów w Kępnie lub (okresowo) Międzyborzu. W przyszłości sycowski śmieci będą wywożone do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Olszowej (w gminie Kępno).
10. Gmina Syców zaopatrywana jest w energię elektryczną poprzez system dystrybucyjny, składający się z linii o średnim i niskim napięciu, zasilanych z Głównego Punktu Zasilania w Komorowie. Omawiany GPZ zasilany jest dwiema liniami wysokiego napięcia 110 kV - relacji Oleśnica-Syców i Syców-Kępno.
11. Przez teren gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia 2,0 do 3,2 MPa DN 80 Odolanów-Szopienice. Gazociąg ten zasilą wyłącznie obszar miasta Syców i część Wioski. W najbliższych latach nie planuje się zgazyfikowania obszaru gminy.
12. Na obszarze wiejskim gminy Syców nie ma rozbudowanych systemów ciepłowniczych - zaopatrzenie w ciepło ma tu charakter indywidualny. Ciepłownie osiedlowe znajdują się jedynie w mieście i wsi Szczodrów.
13. Obszar gminy Syców jest obsługiwany w zakresie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej przez siedmiu operatorów. Dostęp do tej usługi posiada 3 711 abonentów (2011 r.). W zakresie telefonii komórkowej obszar gminy znajduje się prawdopodobnie w zasięgu wszystkich polskich operatorów tych sieci.
14. Na obszarze gminy Syców stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu posiada 1 329 abonentów (2011 r.). Usługa ta jest dostarczana przez pięciu operatorów.

CZĘŚĆ C.

KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

15. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.

15.1. Zmiany w strukturze użytkowania gruntów i w układach osadniczych.

1. Zakłada się dalszy umiarkowany rozwój przestrzenny zainwestowania osadniczego, w tym zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz służących im usług, zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 16.1.
2. Tworzy się, w związku z budową drogi ekspresowej S-8 wraz z dwoma węzłami w rejonie miasta Sycowa, warunki dla stworzenia dwóch dużych stref aktywności gospodarczej.
3. Zakłada się, iż przyrost terenów aktywności gospodarczych nastąpi przede wszystkim w rejonie węzła planowanej drogi klasy ekspresowej S-8 z obecną drogą krajową nr 8 oraz drogą wojewódzką nr 448 (przy tzw. węźle „Syców Zachód”), na terenach położonych pomiędzy planowaną drogą klasy ekspresowej a prowadzącą równolegle do niej projektowaną drogą klasy lokalnej (na wschód od węzła „Syców Zachód”) oraz dodatkowo w obrębach: Szczodrów i Gaszowice.
4. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać przede wszystkim (i w pierwszej kolejności) na dopełnianiu i intensyfikacji zagospodarowania istniejących układów, a następnie na dodawaniu nowych terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów osadniczych.
5. Zakłada się rozwój układów osadniczych gminy głównie w obrębie następujących miejscowości: Syców, Działosza, Stradomia Wierzchnia i Wioska.
6. W związku z rozwojem przestrzennym gminy, w tym: osadnictwa, terenów aktywności gospodarczych, terenów z zagospodarowaniem turystycznym oraz terenów komunikacyjnych, zmniejszy się dotychczasowa przestrzeń rolnicza.

15.2. Zmiany w układzie komunikacyjnym.

1. Przewiduje się budowę odcinka drogi ekspresowej S-8, o której mowa w rozdziale 19.1.

2. Przewiduje się budowę nowych odcinków dróg i ulic, wskazanych na rysunku Studium pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego”, w tym m.in. obejść:
 - 1) miasta Sycowa - od strony północnej;
 - 2) miejscowości Gaszowice - od strony północnej.
3. Dla odcinków dróg, które po wybudowaniu obejść, o których mowa w ust. 2 pkt 1 stracą kategorię dróg wojewódzkich, przewiduje się klasę drogi zbiorczej.
4. Dla odcinka drogi, który po wybudowaniu obejścia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 straci kategorię drogi krajowej, przewiduje się możliwość obniżenia dotychczasowej klasy.
5. Zakłada się niezbędne modernizacje istniejących dróg i ulic.
6. Zakłada się realizację miejsc postojowych dla pojazdów samochodowych zgodnie z ustaleniami zawartymi w rozdziale 19.3 ust. 3.
7. Zakłada się modernizację linii kolejowej nr 181 oraz wznowienie na niej ruchu.
8. Przewiduje się utrzymanie istniejących i budowę nowych szlaków turystycznych, w tym m.in.: rowerowych i konnych.

15.3. Zmiany w systemach infrastruktury technicznej.

1. Przewiduje się, iż rozbudowa sieci wodociągowej odbywać się będzie w miarę przyrostu terenów zabudowanych. Przewiduje się też podejmowanie niezbędnych działań dla zapewnienia właściwej jakości dostarczanej użytkownikom wody.
2. Przewiduje się, iż rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej będzie polegała przede wszystkim na sukcesywnym wyposażaniu istniejących terenów zwodociągowanych, a dotychczas nie skanalizowanych oraz wynikać będzie z przyrostu nowych terenów zurbanizowanych.
3. Dopuszcza się, dla istniejącej zabudowy „rozproszonej” (znajdującej się w znacznym oddaleniu od terenów skupionej zabudowy), realizację indywidualnych, proekologicznych rozwiązań w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków.

4. Przyjmuje się, że docelowo wszystkie gospodarstwa domowe i podmioty gospodarcze działające w gminie (istniejące i nowopowstające) zostaną objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych; przewiduje się rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów; zakłada się włączenie gospodarki odpadami gminy Syców do systemów ponadgminnych.
5. Zakłada się modernizację i rozbudowę istniejącej sieci elektroenergetycznej w gminie; przewiduje się, iż rozbudowa powyższej sieci będzie następowała w miarę potrzeb. ---
6. Przyjmuje się, iż nastąpi przyrost proekologicznych - opartych przede wszystkim na źródłach odnawialnych - systemów zaopatrzenia w ciepło.
7. Przewiduje się dalszy rozwój sieci telekomunikacyjnej, na zasadach określonych w rozdziale 20.1.

16. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW.

16.1. Ogólne zasady kształtowania układu funkcjonalno-przestrzennego oraz standardów zagospodarowania.

1. Cały obszar gminy dzieli się na jednostki terenowe (tereny), dla których określono przeważające przeznaczenie (podstawowe funkcje terenów), funkcje dopuszczalne oraz sposoby i zasady zagospodarowania. Jednostki te oznaczono na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” symbolami i wydzielono liniami rozgraniczającymi. Funkcję linii rozgraniczających pełnią również przedstawione na tym rysunku: drogi i ulice (w tym planowane), granice terenu objętego decyzją lokalizacyjną dla drogi S-8, granice obrębów, linia kolejowa oraz ważniejsze rzeki.
2. Przeważające przeznaczenie terenu, wymienione w rozdziale 16.2 w zdaniach wprowadzających do poszczególnych ustępów („tereny dla”, „tereny”), oznacza takie formy zagospodarowania, które powinny zajmować więcej niż połowę wyznaczonej jednostki terenowej, z zastrzeżeniem, że regulacja ta nie ogranicza powierzchni, która

może być pokryta zielenią towarzyszącą lub dotychczasowymi użytkami rolnymi lub leśnymi. Pozostałe części jednostki terenowej mogą być zagospodarowane w sposób, który w ustaleniach określono jako dopuszczalny (dopuszczalne rodzaje przeznaczenia i sposoby zagospodarowania), z zastrzeżeniem regulacji zawartych w rozdziale 16.3.

3. W użytkowaniu i zagospodarowaniu jednostek terenowych - oprócz ustaleń określonych w rozdz. 16.2 - należy uwzględnić chronione obiekty i obszary oraz zasady zagospodarowania dotyczące innych wydzieleń przestrzennych określonych w niniejszym Studium.
4. W rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Syców zaleca się preferować rozwiązania w maksymalnym stopniu wykorzystujące i podkreślające walory środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz krajobrazu, z zachowaniem dużej dbałości o ich stan. W szczególności zaleca się stosować tę politykę na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych oraz turystycznych.
5. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnianiu i intensyfikacji istniejących układów oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów osadniczych. Na nowych terenach przyrost zabudowy powinien również mieć charakter sukcesywny (ciągły), a nie rozproszony.
6. Zaleca się, by nowa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa (lub wielorodzinna o zbliżonym charakterze), zagrodowa, mieszkaniowo-usługowa i mniejsza zabudowa służąca działalności gospodarczej swoją architekturą nawiązywała do tradycji regionalnych; zaleca się by wysokość takiej zabudowy nie przekraczała 12 m; zaleca się symetryczne pokrycia dachowe, o nachyleniu połaci około 45°.
7. Należy ograniczać lokalizację budynków w bezpośrednim sąsiedztwie linii rozgraniczających dróg i ulic klasy zbiorczej (Z) i wyższych klas (G, GP i S). Warunki lokalizacji nowej zabudowy, w tym na stały pobyt ludzi, określają m. in. odpowiednie przepisy.
8. W zagospodarowaniu i zabudowie zaleca się preferować rozwiązania o wysokiej sprawności energetycznej i korzystanie z energii odnawialnej za pośrednictwem urządzeń i obiektów nie kolidujących z celami ochrony przyrody i środowiska oraz krajobrazu.

9. Dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych, które nie będą utrudniały realizacji ustaleń Studium i w zgodzie z obowiązującymi przepisami.
10. Pod pojęciem „usługi niekomercyjne” należy rozumieć działalność usługową nie nastawioną na osiągnięcie zysku, realizowaną zarówno przez podmioty publiczne, prywatne i inne. Do działalności komercyjnej (inaczej gospodarczej) – nie tylko usługowej – zalicza się natomiast takie, które nastawione są na osiągnięcie zysku.
11. Pod pojęciami: „nieuciążliwa działalność”, „nieuciążliwe usługi”, „nieuciążliwa produkcja” należy rozumieć takie, które nie powodują przekroczenia standardów jakości środowiska ani nie wywołują negatywnych reakcji człowieka, jak i szkodliwych skutków dla jego zdrowia.
12. Pod pojęciem „usługi chronione” należy rozumieć te, dla których w przepisach o ochronie środowiska ustalono standardy jakości środowiska taki, jak dla zabudowy mieszkaniowej lub wyższe (np.: szpitale, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży itp.).
13. Symbole jednostek terenowych tworzą oznaczenia literowe, określające daną kategorię przeznaczenia terenu (np. „MN”).
14. Minimalne wskaźniki intensywności zabudowy należy dostosować na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania i struktury własności.

16.2. Funkcjonalne jednostki terenowe - szczegółowe zasady i standardy zagospodarowania.

1. **MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;** zasady zagospodarowania:
 - 1) dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych usług i innych nieuciążliwych działalności gospodarczych jako lokali użytkowych w zabudowie jednorodzinnej;
 - 2) **dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej;**
 - 3) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być

lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

- 4) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleni urządzoną oraz obiekty i zagospodarowanie sportowe lub rekreacyjne; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom; zaleca się, by nowe sieci infrastruktury technicznej były realizowane jako podziemne;
- 6) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 600 m² dla nowej zabudowy mieszkaniowej;~~
- 7) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-0,6; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-1,5;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5;
- 8) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 9) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
- 10) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) ~~40% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową;~~
10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,
 - b) ~~10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg;~~
25% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni;
- 11) na terenach położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ($Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$) obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Zasady i warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od zakazów wyznaczonych w przepisach odrębnych reguluje ustawa Prawo wodne.

2. **MNU - Tereny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i nieuciążliwych usług;**
zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy wielorodzinnej; **oraz zabudowy zagrodowej;**
- 2) dopuszcza się w zabudowie jednorodzinnej lokale użytkowe dla prowadzenia innych, niż usługowe nieuciążliwych działalności gospodarczych;
- 3) **dopuszcza się prowadzenie działalności rzemieślniczej o charakterze wytwórczym;**
- 4) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 5) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną oraz obiekty i zagospodarowanie sportowe lub rekreacyjne; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 6) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom; zaleca się by nowe sieci infrastruktury technicznej były realizowane wyłącznie jako podziemne;
- 7) zaleca się lokalizację usług i innych obiektów służących do prowadzenia działalności gospodarczej przede wszystkim w parterach zabudowy mieszkaniowej lub w wyodrębnionych budynkach;
- 8) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 800 m² dla nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;~~
- 9) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-0,6; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-1,5;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:
 - a) dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: 3,0;
 - b) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, zagrodowej: 2,0;
- 10) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 11) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
- 12) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) ~~40% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,~~
10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,

~~b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,~~

20% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,

c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

3. MP - Tereny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług nie kolidujących z funkcją mieszkaniową; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się lokalizację nieuciążliwej działalności gospodarczej innej niż usługowa;
- 2) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 3) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną oraz obiekty i zagospodarowanie sportowe lub rekreacyjne; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom; zaleca się, by nowe sieci infrastruktury technicznej były realizowane jako podziemne;
- 5) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek:~~
 - a) ~~800 m² dla nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej,~~
 - b) ~~1200 m² dla nowej zabudowy zagrodowej;~~
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy:~~
 - ~~— a) 0,2 — 0,6 dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-1,5;~~
 - ~~— b) 0,2-0,4 dla zabudowy zagrodowej; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-0,6;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:

a) dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej: 1,5;

b) dla zabudowy zagrodowej: 0,6;

- 7) ~~zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;~~

ustala się maksymalną wysokość zabudowy:

- a) ilość kondygnacji nadziemnych budynków: 1-3,
- b) maksymalna wysokość budowli związanych z działalnością rolniczą: 30 m;

- 8) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;

- 9) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:

~~a) 40% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,~~

10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,

~~b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,~~

25% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,

c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

4. MU – Tereny dla zabudowy mieszkaniowej (wielorodzinnej i jednorodzinnej) i usług nieuciążliwych; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się inne nieuciążliwe działalności gospodarcze wyłącznie w budynkach mieszkalnych;
- 2) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 3) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną oraz obiekty i zagospodarowanie sportowe lub rekreacyjne; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom; zaleca się by nowe sieci infrastruktury technicznej były realizowane jako podziemne;

- 5) zaleca się lokalizację usług i innych obiektów służących do prowadzenia działalności gospodarczej przede wszystkim w parterach zabudowy mieszkaniowej lub w wyodrębnionych budynkach;
- 6) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 800 m² dla nowej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej;~~
- 7) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-0,8; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,1-3;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: 5,0;
 - b) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: 2,0;
 - c) dla zabudowy usługowej realizowanej samodzielnie w ramach działki budowlanej: 3,0;
- 8) ~~zaleca się zabudowę o wysokości 1-3 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-4;~~
ustala się maksymalną wysokość zabudowy: ilość kondygnacji nadziemnych budynków: 1-5,
 - 9) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
 - 10) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) ~~40% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,~~
10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,
 - b) ~~10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,~~
25% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

5. U - Tereny dla usług publicznych; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się usługi publiczne i komercyjne;
- 2) dopuszcza się mieszkania w budynkach o przeważającej funkcji usługowej;
- 3) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

- 4) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną, zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne oraz obiekty małej architektury;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 6) zaleca się by budynki usługowe wyróżniały się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 7) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 700 m^2 dla nowej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej;~~
- 8) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,8; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-3;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 3;
- 9) zaleca się zabudowę o wysokości 1-3 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-4;
- 10) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
- 11) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

6. U,ZP - Tereny dla usług publicznych oraz parków i innych zespołów zieleni urządzonej; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zagospodarowanie sportowe lub rekreacyjne;

- 2) dopuszcza się pojedyncze obiekty usługowe, nie należące do usług publicznych ani związanych z zagospodarowaniem sportowo-rekreacyjnym, uatrakcyjnijające przeznaczenie terenu dla parków i innych zespołów zieleni urządzonej o powierzchni nie przekraczającej 35 m²;
- 3) dopuszcza się obiekty małej architektury;
- 4) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz podziemnych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 6) zaleca się by budynki usługowe wyróżniały się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 7) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1000 m² dla nowej zabudowy usługowej;~~
- 8) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy; 0-0,5; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1;
- 9) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-4;
- 10) zaleca się by wysokość nowowznoszonych lub modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
- 11) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie

powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

7. UT - Tereny dla obiektów usług turystycznych (w tym obiektów bazy noclegowej) oraz sportowych i rekreacyjnych; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się funkcje mieszkaniowe związane z obiektem turystycznym (np. mieszkanie właściciela pensjonatu, mieszkanie służbowe dozorczy itp.);
- 2) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 3) dopuszcza się – w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych - tworzenie zespołów zieleni urządzonej; dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury; **dopuszcza się lokalizację stawów rekreacyjnych;**
- 4) dopuszcza się lokalizację, w tym w wyodrębnionych obiektach, usług handlu i gastronomii, towarzyszących funkcji turystycznej, sportowej lub rekreacyjnej;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 6) zaleca się by budynki wyróżniały się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 7) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 700 m² dla nowej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej;~~
- 8) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-0,8; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2-1,5;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5;
- 9) zaleca się zabudowę o wysokości 1-4 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-5;
- 10) zaleca się by wysokość nowowznoszonych i modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;

11) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:

- a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
- b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
- c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

8. UTZ - Tereny dla obiektów usług turystycznych (w tym obiektów bazy noclegowej) oraz sportowych i rekreacyjnych, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu; zasady zagospodarowania:

- 1) w związku z lokalizacją w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ($Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$) obowiązują ograniczenia zagospodarowania wynikające z przepisów odrębnych, w tym ustawy Prawo wodne;
- 2) w przypadku realizacji funkcji usług noclegowych w budynku ustala się realizację ich wyłącznie powyżej parteru budynku, przy uwzględnieniu ograniczeń wskazanych w pkt 1;
- 3) dopuszcza się funkcje mieszkaniowe związane z obiektem turystycznym (np. mieszkanie właściciela pensjonatu, mieszkanie służbowe dozorczy itp.), realizowane wyłącznie powyżej parteru budynku, przy uwzględnieniu ograniczeń wskazanych w pkt 1;
- 4) ustala się zakaz realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 5) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 6) dopuszcza się – w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych - tworzenie zespołów zieleni urządzonej, dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury;
- 7) dopuszcza się lokalizację, w tym w wyodrębnionych obiektach, usług handlu i gastronomii, towarzyszących funkcji turystycznej, sportowej lub rekreacyjnej, przy uwzględnieniu ograniczeń wskazanych w pkt 1;
- 8) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w

sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych, przy uwzględnieniu ograniczeń wskazanych w pkt 1;

- 9) zaleca się by budynki wyróżniały się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 10) ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5;
- 11) zaleca się zabudowę o wysokości 1-4 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-5;
- 12) zaleca się by wysokość nowowznoszonych i modernizowanych budynków była zbliżona do istniejącej zabudowy w otoczeniu;
- 13) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż: 10% powierzchni, z zastrzeżeniem iż w przypadku realizacji dróg dopuszcza się mniejszy udział powierzchni biologicznie czynnej.

9. US - Tereny usług sportu i rekreacji; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się pojedyncze inne obiekty usługowe uatrakcyjniające przeważające przeznaczenie terenu;
- 2) dopuszcza się obiekty małej architektury;
- 3) dopuszcza się skwery i zieleńce;
- 4) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych;
- 5) zaleca się budynki wyróżniające się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 6) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 2500 m² dla nowej zabudowy usługowej;~~
- 7) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,3; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1;
- 8) zaleca się zabudowę o wysokości 1-3 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-4;

- 9) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 10) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

10. ZP,US - Tereny dla parków i innych zespołów zieleni urządzonej oraz usług sportu i rekreacji; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się pojedyncze inne obiekty usługowe uatrakcyjnijające przeważające przeznaczenie terenu;
- 2) dopuszcza się obiekty małej architektury;
- 3) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych;
- 4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 5) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1000 m² dla nowej zabudowy usługowej;~~
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,3;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,3;
- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1-3 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-4;
- 8) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

11. KS - Tereny dla stacji paliw, usług oraz parkingów; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 2) dopuszcza się zielenć urządzoną, w szczególności o charakterze izolacyjnym i osłonowym, zwłaszcza w przypadku jej sąsiedztwa z istniejącą lub planowaną zabudową mieszkaniową; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 3) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowania;
- 4) zaleca się, by budynki usługowe wyróżniały się atrakcyjną architekturą (w niektórych przypadkach pożądane są także cechy symbolizujące przeznaczenie), a ogrodzenia i zagospodarowanie działki, w tym zielenią, wysokimi walorami estetycznymi; zaleca się wprowadzanie obiektów małej architektury podnoszących walory estetyczne terenu;
- 5) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1500 m² dla nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej;~~
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,3; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,7;
- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 8) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie

powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

12. P - Tereny dla funkcji gospodarczych – przemysłowych, usługowych, naprawczych oraz baz, w tym budowlanych i transportowych, składów i magazynów (tereny skoncentrowanej aktywności gospodarczej), **z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą oraz obiektów związanych z wydobywaniem kruszywa:**

- 1) dopuszcza się obiekty obsługi gospodarki komunalnej;
- 2) **dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem terenów położonych w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotliny Odolanowskiej, a także terenów położonych w zasięgu terenu ochrony pośredniej ujęcia wody w Sycowie - Wiosce i Niwkach Garbarskich - rozporządzenie nr 10/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 27 kwietnia 2015 r. oraz Rozporządzenie nr 6/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 7 marca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w Sycowie - Wiosce i Niwkach Garbarskich;**
- 3) dopuszcza się obiekty sportowe w budynkach (np. basen pływacki, kryte korty tenisowe itp.);
- 4) dopuszcza się obiekty usług niekomercyjnych w budynkach, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 5) niedopuszczalne jest lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej, w tym zagrodowej, i usług chronionych (typu szkoła, przedszkole itp.);
- 6) dopuszcza się zieleń urządzoną, w szczególności o charakterze izolacyjnym i osłonowym, zwłaszcza w przypadku ich sąsiedztwa z istniejącą lub planowaną zabudową mieszkaniową; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 7) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 8) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowanie oraz obszary podlegające ochronie;
- 9) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1500 m² dla nowej zabudowy o funkcjach gospodarczych;~~

- 10) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0,3 1; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0 2;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2;

- 11) ~~zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-6;~~

ustala się maksymalną wysokość zabudowy:

- a) dla budynków: 20 m,
- b) dla budowli: nie więcej niż 49 m;

- 12) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:

- a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
- b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
- c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni;

- 13) **na terenach położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ($Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$) obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych. Zasady i warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od zakazów wyznaczonych w przepisach odrębnych reguluje ustawa Prawo wodne;**

- 14) **na obszarach wskazanych na rysunku Studium dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii - fotowoltaika - o mocy przekraczającej 100 kW.**

13. P/U - Tereny dla funkcji produkcyjno-usługowych - przemysłowych, produkcyjnych, usługowych, składów i magazynów z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą oraz obiektów związanych z wydobywaniem kruszywa:

- 1) **dopuszcza się funkcje mieszkaniowe związane z obiektem funkcji produkcyjno-usługowych (np. mieszkanie właściciela, mieszkanie służbowe dozorca, miejsca noclegowe dla pracowników itp.);**
- 2) **dopuszcza się zieleń urządzoną, w szczególności o charakterze izolacyjnym i osłonowym, zwłaszcza w przypadku ich sąsiedztwa z istniejącą lub planowaną zabudową mieszkaniową; dopuszcza się także obiekty małej architektury;**
- 3) **nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko;**

- 4) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 5) ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2;
- 6) ustala się maksymalną wysokość zabudowy:
 - a) dla budynków: 20 m,
 - b) dla budowli: nie więcej niż 49 m;
- 7) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż 10% powierzchni działki;
- 8) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych.

14. PE - Tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się wstępną obróbkę urobku, np. kruszenie i sortowanie oraz składowanie mas ziemnych i skalnych, w tym nadkładu;
- 2) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 3) dopuszcza się uprawy rolne i leśne;
- 4) dopuszcza się zielenią urządzoną i nieurządzoną; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych; jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie;
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,1; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,3;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,3;

- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-6;
- 8) po zakończeniu eksploatacji, teren powinien być zrekultywowany (w zależności od miejscowych uwarunkowań i/lub przyszłych potrzeb – w kierunku leśnym, rolnym lub wykorzystany rekreacyjnie); rekultywacja powinna być sukcesywnie prowadzona już w trakcie eksploatacji.

15. ZC - Tereny cmentarzy wraz z obiektami obsługi (w tym m.in.: kaplice przedpogrzebowe, sanitariaty itp.); zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się nową zabudowę tylko, jako związaną z przeważającym przeznaczeniem (np.: kaplicę cmentarną);
- 2) dopuszcza się zarówno pochówki urnowe jak i ziemne (tradycyjne);
- 3) wskazane jest wprowadzanie zieleni urządzonej; kompozycje zieleni, ogrodzenia, bramy, kaplice itp. powinny cechować się wysokimi walorami estetycznymi;
- 4) dopuszcza się także elementy małej architektury;
- 5) obszary cmentarzy zamkniętych należy chronić przed zniszczeniem i utrzymywać jako tereny zieleni urządzonej z zachowaniem pozostałości nekropolii;
- 6) wokół czynnych cmentarzy obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają właściwe przepisy;
- 7) należy zachować istniejące kościoły i inne obiekty zabytkowe;
- 8) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 9) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie;
- 10) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,4;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,4;
- 11) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3.

16. ZE - Tereny zieleni nieurządzonej i izolacyjnej; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się obiekty małej architektury;
- 2) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom;
- 3) zakazuje się wznoszenia nowych budynków.

17. ZD - Tereny dla ogrodów działkowych; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się inne formy użytkowania ogrodniczego;
- 2) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną oraz obiekty i zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 3) dopuszcza się pojedyncze obiekty usługowe uatrakcyjnijające podstawowe zagospodarowanie terenu (np. gastronomia, sanitariaty);
- 4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie;
- 5) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,3;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,3;
- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-2.

18. IT - Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się zieleń urządzoną i nieurządzoną, w szczególności o charakterze izolacyjnym i osłonowym;
- 2) dopuszcza się elementy małej architektury;
- 3) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli nie będzie to naruszało przeznaczenia terenu;

- 4) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1 m² dla nowej zabudowy;~~
- 5) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-3;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,3;
- 6) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 7) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

19. ZL - Tereny dla lasów i dolesień oraz obiektów gospodarki leśnej; zasady zagospodarowania:

- 1) w zagospodarowaniu przewiduje się formy właściwe – zgodnie z odrębnymi przepisami dla gruntów leśnych, w tym w szczególności obiekty i urządzenia służące wędrówkom turystycznym (ścieżki - piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty itp.);
- 2) ~~obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,05;
- 3) zaleca się zabudowę o wysokości 1-3 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 4) dopuszcza się, w ograniczonym zakresie określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom, w szczególności tych, które zostały przedstawione na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”, bez wydzielenia terenu;
- 5) zakazuje się niszczenia cennych siedlisk przyrodniczych, w tym poprzez ich zalesienie;

- 6) regulacje zawarte w pkt. 1-2 nie dotyczą terenów położonych w zasięgu użytku ekologicznego „Storczyk” - na obszarze tym należy zachować istniejące zagospodarowanie; zasady ochrony powyższego użytku ekologicznego określa odpowiednie rozporządzenie.

20. RU - Tereny produkcji i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybactwie (obiekty inwentarskie oraz obiekty i urządzenia technologiczne z nimi związane); zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się zmianę z funkcji produkcji i obsługi produkcji na funkcję usług lub innej działalności gospodarczej, nie kolidujących z ochroną i rewaloryzacją obiektów zabytkowych;
- 2) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 3) dopuszcza się zieleni oraz obiekty małej architektury;
- 4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, jeżeli nie będzie to naruszało przeznaczenia terenu;
- 5) ~~obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1;~~
ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1;
- 6) zaleca się wysokość:
 - a) zabudowy gospodarczej 1-2 kondygnacji nadziemnych (z poddaszem użytkowym); obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3,;
 - b) obiektów inwentarskich do 10 m,
 - c) dla budowli rolniczych (siloś) do 12 m;
- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
- 8) dla ograniczenia ewentualnych konfliktów należy dążyć do tworzenia enklaw (jednostek terenowych) z zainwestowaniem nie kolizyjnym względem siebie; w odniesieniu do istniejącego gospodarstwa hodowlanego zlokalizowanego w granicach miasta zaleca się ograniczyć jego powiększenie pod kątem hodowli;

9) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:

a) ~~40% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową mieszkaniową,~~

10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,

b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,

20% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg

c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

21. RO - Tereny uprawy i sprzedaży roślin szklarniowych, drzew i krzewów ozdobnych oraz upraw ogrodnich i sprzedaży materiałów ogrodnich; zasady zagospodarowania:

1) dopuszcza się nie więcej niż 2 mieszkania na jedno gospodarstwo ogrodnicze;

2) dopuszcza się, w tym na wydzielonych działkach lub jednostkach terenowych, zieleń urządzoną;

3) dopuszcza się obiekty małej architektury;

4) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym siecom, a także miejsc postojowych, jeżeli nie będzie to naruszało przeznaczenia terenu;

5) ~~obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,0;

6) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;

7) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:

a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,

b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,

c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,

z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

22. R - Tereny dla użytkowania rolniczego:

- 1) dopuszcza się uprawy polowe, łąki i pastwiska;
- 2) dopuszcza się budowę stawów hodowlanych, rekreacyjnych oraz zbiorników małej retencji, pod warunkiem, że nie będą wpływać negatywnie na wody innych akwenów (zanieczyszczenie, eutrofizacja) oraz wywoływać innych negatywnych skutków dla stosunków gruntowo-wodnych oraz stanu środowiska przyrodniczego; dopuszczenie to nie dotyczy terenu położonego w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”;
- 3) dopuszcza się zadrzewienia i zakrzewienia wzdłuż cieków i rowów melioracyjnych;
- 4) dopuszcza się zakrzewienia gruntów w formie remiz śródpolnych;
- 5) zaleca się adaptację istniejącego układu terenów, rowów, cieków i ciągów komunikacyjnych obsługujących tereny rolne oraz dopuszcza się ich zmianę, stosownie do potrzeb gospodarki rolnej;
- 6) zakazuje się wznoszenia nowych budynków;
- 7) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli nie będzie to naruszało przeznaczenia terenu oraz jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na obszary i obiekty chronione.

23. WS - Tereny wód powierzchniowych w zbiornikach, rowach i ciekach wodnych wraz z zielenią towarzyszącą; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się zmianę linii brzegowej;
- 2) dopuszcza się obiekty i urządzenia turystyczne bez bazy noclegowej oraz obiekty sportowo-rekreacyjne, w tym pomosty i schrony przeciwdeszczowe;
- 3) dopuszcza się obiekty gastronomii i handlu;
- 4) dopuszcza się zadrzewienia i zakrzewienia; dopuszcza się także obiekty małej architektury;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także terenowych miejsc postojowych, w sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;
- 6) ~~obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,5;

- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-2;
- 8) dopuszcza się przebudowę koryt, w tym poprzez zajmowanie fragmentów sąsiednich terenów;
- 9) dopuszcza się zabudowę wyłącznie w obiektach tymczasowych, o łącznej powierzchni zabudowy nie przekraczającej 5% powierzchni lustra wody na terenie; ograniczenie nie dotyczy obiektów służących do obsługi wód powierzchniowych;
- 10) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

24. RW - Tereny dla gospodarstw rybackich i ośrodków wędkarskich ze zbiornikami wodnymi oraz towarzyszącym zagospodarowaniem, w tym zieleni; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się obiekty i urządzenia turystyczne bez bazy noclegowej oraz obiekty sportowo-rekreacyjne, w tym pomosty i schrony przeciwdeszczowe;
- 2) dopuszcza się obiekty gastronomii i handlu;
- 3) dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych, zarówno terenowych, jak i w budynkach, z zastrzeżeniem, że jednokondygnacyjne naziemne garaże mogą być lokalizowane wyłącznie na zasadach i w miejscach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 4) dopuszcza się zieleń urządzoną, w szczególności o charakterze izolacyjnym i osłonowym, zwłaszcza w przypadku ich sąsiedztwa z istniejącą lub planowaną zabudową mieszkaniową, a także zieleń nieurządzoną oraz obiekty małej architektury;
- 5) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i ulic (publicznych i wewnętrznych) oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w

sposób nie kolidujący z przeznaczeniem i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu, w szczególności nie degradujący walorów estetycznych i krajobrazowych;

- 6) ~~obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,2; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-0,5;~~

ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,5;

- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-2;
- 8) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
- 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 - 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
- z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologicznie czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.

25. KK - Tereny obiektów i urządzeń służących kolei - obejmujące także graficznie oznaczoną linię kolejową; zagospodarowanie zgodnie z potrzebami funkcji kolei i jej zarządcy oraz w zgodzie z obowiązującymi przepisami, z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) dopuszcza się przekraczanie tego terenu drogami, ulicami oraz sieciami infrastruktury technicznej, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów;
 - 2) w przypadku rezygnacji z wykorzystania dla potrzeb kolei teren można przeznaczyć na potrzeby dróg i ulic oraz ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, a także sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
 - 3) zmiany przeznaczenia i zagospodarowania, o których mowa w pkt 2 mogą być dokonane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
 - 4) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek m^2 dla nowej zabudowy;~~
 - 5) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy: 0-1; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0-3;~~
- ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 3;**
- 6) zaleca się zabudowę o wysokości 1-2 kondygnacji nadziemnych; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-3;
 - 7) ~~udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:~~
 - a) ~~10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,~~

~~b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg,
 c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi,
 z zastrzeżeniem, że na działkach z istniejącą zabudową, w przypadkach w których warunki wymienione w lit. a-c nie są spełnione, dopuszcza się pomniejszenie powierzchni biologiczno czynnej o nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej tego typu powierzchni.~~

26. EF – Tereny dla obiektów farm fotowoltaicznych; zasady zagospodarowania:

- 1) dopuszcza się użytkowanie rolnicze;
- 2) dopuszcza się zieleni urządzoną i nieurządzoną;
- 3) dopuszcza się przeprowadzanie dróg i sieci infrastruktury technicznej oraz lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, a także miejsc postojowych, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na tereny przewidziane pod zainwestowanie;
- 4) ~~zakazuje się wznoszenia budynków nie związanych z funkcjonowaniem farmy fotowoltaicznej;~~
- 5) ~~zaleca się minimalną powierzchnię nowowydzielanych działek 1000 m² dla nowej zabudowy;~~
- 6) ~~zaleca się wskaźnik intensywności zabudowy 0,02; obowiązujący wskaźnik intensywności zabudowy: 0,05;~~
 ustala się maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,5;
- 7) zaleca się zabudowę o wysokości 1 kondygnacji nadziemnej; obowiązująca ilość kondygnacji nadziemnych: 1-2;
- 8) udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż:
 - a) 10% powierzchni na działkach z istniejącą zabudową,
 - b) 10% powierzchni na działkach niezabudowanych i nie obejmujących dróg
 - c) 0% powierzchni na działkach obejmujących drogi.

27. Jednostkami terenowymi są także oznaczone na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” drogi i ulice publiczne stanowiące główne elementy układu drogowego, dla których zasady zagospodarowania określono w rozdziale 20:

- 1) droga klasy ekspresowej - symbol „KDS” (obejmuje także przylegające do niej obszary oddzielające ją od innych elementów układu komunikacyjnego);

- 2) odcinek drogi krajowej nr 8 (klasy GP), który będzie stanowił odcinek drogi klasy ekspresowej - symbol „KDGP(KDS)”;
- 3) odcinek drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego, na którym dopuszcza się obniżenie dotychczasowej klasy – symbol „KDGP(-)”;
- 4) drogi klasy głównej - symbol „KDG”;
- 5) drogi klasy zbiorczej - symbol „KDZ”;
- 6) drogi klasy lokalnej – symbol „KDL”.

16.3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. Linie rozgraniczające poszczególne jednostki terenowe mogą podlegać pewnym korektom (i uściśleniu) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, o ile wynika to z występujących uwarunkowań.
2. Zgodne z ustaleniami Studium jest przyjmowanie w ustaleniach planów miejscowych bardziej rygorystycznych i zawężonych regulacji niż te, które zostały określone w niniejszym dokumencie; w szczególności dotyczy to ustaleń odnoszących się do przeznaczenia terenów. Dopuszczalny jest też podział określonych w niniejszym Studium funkcjonalnych jednostek terenowych na mniejsze, z bardziej szczegółowo ustalonymi funkcjami („węższymi”) oraz sposobami zagospodarowania (bardziej szczegółowymi lub bardziej rygorystycznymi).
3. Dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujące są te ustalenia Studium - także w następnych rozdziałach - w których użyto następujące sformułowania:
 - 1) przeważające przeznaczenie terenów (zgodnie z zasadami określonymi w rozdz. 16.1 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 5-6 niniejszego rozdziału);
 - 2) dopuszcza się;
 - 3) zakazuje się, niedopuszczalne jest, nie powinno[a], nie może;
 - 4) należy, powinno[a], może [wyłącznie] stanowić.
4. Dyspozycje sformułowane jako zalecenia - także w innych rozdziałach - nie są wiążącymi ustaleniami Studium dla planów miejscowych; te zalecenia są natomiast

obowiązujące dla wydawanych na podstawie Studium decyzji administracyjnych w zasięgu obszarów nie objętych planami miejscowymi.

5. Dopuszcza się - uznając za również zgodne z ustaleniami Studium - przyjmowanie w ustaleniach nowych planów miejscowych utrzymania dotychczasowego (w tym określonego w istniejących dotychczas planach miejscowych) przeznaczenia, sposobu zagospodarowania i zabudowy lub sposobu wykorzystania także na terenach, na których Studium przewiduje ich zmianę.
6. Szczególnym przypadkiem zasady omówionej w ust. 5 jest przyjmowanie w ustaleniach planów miejscowych na nie zabudowanych terenach rolnych i leśnych dotychczasowej formy użytkowania tych gruntów, w tym z wyłączeniem prawa zabudowy, także na terenach, na których Studium przewiduje możliwość wprowadzenia zabudowy.
7. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się wykorzystywanie i przebudowę akwenów wodnych, cieków i innych urządzeń melioracyjnych, jeżeli nie stoi to w kolizji z pozostałymi ustaleniami niniejszego Studium i odrębnymi przepisami.

17. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

1. Na obszarach objętych ochroną prawną, w tym Obszarze Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów szczególnych; należy je uwzględnić przy rozpatrywaniu innych ustaleń Studium, w tym zawartych w rozdziale nr 16.
2. Sposób zagospodarowania obszaru objętego Studium powinien uwzględniać występowanie obszarów i obiektów, podlegających ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody i innych przepisów odrębnych.
3. Zaleca się chronić cenne siedliska przyrodnicze oraz stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową m.in. poprzez ograniczenie możliwości wprowadzania nowego zainwestowania (w tym zabudowy) w bezpośrednim sąsiedztwie tych siedlisk i stanowisk.

4. Dna niezabudowanych dotychczas dolin zaleca się wyłączać z intensywnego zagospodarowania, a w szczególności z zabudowy kubaturowej. Wskazane jest zagospodarowanie ekstensywne (m.in. łąki, zieleni wypoczynkowa, tereny spacerowe oraz niezbędne przejścia infrastrukturalne i komunikacyjne oraz obiekty hydrotechniczne, w szczególności przeciwpowodziowe) pod warunkiem, że nie ograniczy ono przekroju doliny czynnie przewodzącej wysokie wezbrania oraz nie zaburzy ciągłości i funkcji przyrodniczych doliny, jako korytarza ekologicznego.
5. Zaleca się zwiększenie możliwości retencji nie zanieczyszczonych wód powierzchniowych na obszarze gminy, w szczególności w dolinach rzek.
6. Na nie zainwestowanych i nie przewidzianych pod zainwestowanie terenach podmokłych zaleca się zachowanie naturalnych cech siedlisk.
7. Zaleca się, by przebudowa elementów systemów melioracyjnych, wynikająca z inwestowania na terenach zmeliorowanych, nie powodowała niekorzystnych zmian stosunków gruntowo-wodnych (zwłaszcza na terenach tworzących system przyrodniczy gminy), poprzez obniżenie retencji wód.
8. Rozwiązanie przyjęte w Studium odnośnie zasięgu terenów przeznaczonych pod zalesienie opierają się w większości na przebiegu granicy rolno-leśnej ustalonej w dokumencie „Gmina Syców projekt granicy rolno-leśnej” (opracowanym w 2009 r. przez Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych).
9. Ze względu na potrzeby ochrony przeciwpowodziowej zaleca się podejmować działania zwiększające retencje wód powierzchniowych oraz ograniczać wprowadzanie nowej zabudowy i innego zainwestowania w sąsiedztwie cieków wodnych.
10. Zaleca się, aby nowe budynki, które powstaną na terenach położonych wzdłuż cieków wodnych, były lokalizowane w odległości co najmniej 5 m od górnej krawędzi koryt tych cieków. Zasadę tę zaleca się stosować także w odniesieniu do nowych sieci infrastruktury obsługujących ww. budynki. W planach miejscowych dopuszcza się stosowanie odstępstw od powyższej zasady, jeśli wystąpią ku temu szczególne okoliczności.

11. W ochronie środowiska istotne znaczenie ma ochrona wód podziemnych i powierzchniowych m.in. poprzez:
- 1) sukcesywne porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenach zainwestowanych;
 - 2) wdrażanie odpowiednich (proekologicznych) kierunków produkcji rolniczej;
 - 3) kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej według zasad określonych w rozdz. 21;
 - 4) uporządkowanie gospodarki odpadami w gminie (nie dopuszczenie do powstawania nielegalnych składowisk odpadów).
12. Zaleca się dążyć do przenoszenia uciążliwych zakładów i obiektów lub urządzeń z terenów mieszkaniowych oraz lokalizowanie nowych zakładów i obiektów o takim charakterze na wyodrębnionych terenach przeznaczonych dla aktywności gospodarczej (oznaczonych symbolem „P”).
13. Zaleca się dążyć do zminimalizowania uciążliwości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, m.in. poprzez wprowadzanie czystszych technologii w procesach produkcyjnych oraz różnych urządzeń zabezpieczających.
14. Na terenach przeznaczonych dla aktywności gospodarczej place manewrowe i technologiczne zaleca się wyposażać w urządzenia do separacji substancji ropopochodnych oraz neutralizacji ścieków chemicznych aktywnych przed odprowadzeniem ich do systemu kanalizacji.
15. Na terenach przeznaczonych dla aktywności gospodarczej, które mogą stanowić potencjalne źródło uciążliwości dla sąsiedniej zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów usług turystycznych, sportowych i rekreacyjnych zaleca się wprowadzić strefy zieleni izolacyjnej. Strefy te powinny zostać ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
16. Zaleca się, aby w dalszym rozwoju zagospodarowania terenów osadniczych istotną rolę odgrywała infrastruktura prośrodowiskowa, o wysokim standardzie technologicznym (dotyczy to zwłaszcza systemów ogrzewania).

17. Zaleca się by eksploatacja złóż surowców mineralnych mogąca powodować istotne skutki dla środowiska, była prowadzona w oparciu o zasady określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych.
18. Przewidziana w Studium eksploatacja złóż surowców mineralnych powinna:
- zapewnić racjonalne wykorzystanie złóż surowców mineralnych,
 - być realizowana wraz z rekultywacją obszarów zdegradowanych w wyniku działalności górniczej,
 - być realizowana w sposób minimalizujący jej szkodliwe skutki na środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz zdrowie ludzi.
19. W kształtowaniu zabudowy i wprowadzaniu obiektów technicznych (zwłaszcza na terenach otwartych) należy uwzględnić potrzebę zachowania walorów krajobrazowych.

18. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

1. **Obiekty i ich zespoły wpisane do rejestru zabytków** podlegają rygorom prawnym wynikającym z treści odpowiednich aktów prawnych. Przede wszystkim są one objęte ochroną konserwatorską, wynikającą z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.).
- 1) W odniesieniu do budynków wpisanych do rejestru zabytków zaleca się:
 - a) zachowanie ich historycznej formy architektonicznej oraz substancji budowlanej,
 - b) utrzymanie lub rewitalizacja otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem;
 - 2) W odniesieniu do założeń przestrzennych (ośrodka historycznego miasta Sycowa oraz różnego rodzaju zespołów) wpisanych do rejestru zabytków zaleca się:
 - a) uwzględniać zapisy wymienione w pkt 1,
 - b) zachować i konserwować zachowane elementy historycznych układów przestrzennych oraz poszczególne elementy tych układów, w szczególności historyczne ogrodzenia, bramy, drogi, ścieżki, a także zieleń,
 - c) zachować historycznie ukształtowane przestrzenie otwarte pomiędzy budynkami, takie jak dziedzińce oraz place;
 - 3) W odniesieniu do cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków zaleca się:
 - a) zachować ich dotychczasową funkcję, jeżeli są one nadal użytkowane,

- b) nie użytkowane cmentarze należy zachować jako tereny zielone; zaleca się zaznaczać ich granice poprzez ogrodzenie ich w trwały sposób; funkcję ogrodzenia pełnić może zarówno twór sztuczny (mur, estetyczne ogrodzenie metalowe), jak i naturalny (np. żywopłot),
 - c) zachować i konserwować istniejące historyczne układy przestrzenne oraz ich poszczególne elementy takie jak m.in.: kaplice, ogrodzenia, bramy, ścieżki i zieleń,
 - d) poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych zaleca się poddać konserwacji, np.: zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu zachowane nagrobki, ewentualnie tworzyć dla nich lapidaria lub zachować je w inny sposób;
- 4) W odniesieniu do parków wpisanych do rejestru zabytków zaleca się zachować historyczny układ parku oraz jego poszczególne elementy takie, jak m.in. układ ścieżek i elementy małej architektury.

2. Obiekty wskazane do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków podlegają rygorom prawnym wynikającym z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).

- 1) W odniesieniu do budynków zaleca się :
 - a) utrzymać lub odtworzyć ich historyczną formę architektoniczną (wysokość, bryłę, kształt i geometrię dachu, kompozycję i wystrój elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej),
 - b) stosować historyczne lub nawiązujące do lokalnych tradycji materiały budowlane oraz kolorystykę; w szczególności zakazuje się stosowania okładzin ściennych typu „siding”,
 - c) chronić, a w przypadku zniszczenia, w miarę możliwości odtwarzać historyczny detal architektoniczny,
 - d) unikać umieszczania elementów technicznego wyposażenia budynków na fasadach budynku widocznych od strony ulicy (klimatyzatorów, anten satelitarnych, przewodów dymowych i wentylacyjnych, reklam niezwiązanych z prowadzoną w danym obiekcie działalnością),
 - e) w przypadku zagospodarowania budynku na nowe funkcje zachować jego walory zabytkowe; pożądane jest, aby zmiana funkcji budynku wiązała się z podkreśleniem jego historycznego charakteru,

- f) nowa zabudowa realizowana w bezpośrednim sąsiedztwie tych obiektów nie powinna naruszać ich zabytkowych walorów, w szczególności poprzez swoją formę, gabaryty czy kolorystykę,
 - g) w przypadku rozbiórki obiektu wpisanego do ewidencji zabytków sporządzić dokumentację konserwatorską obiektu;
- 2) W odniesieniu do założeń przestrzennych (historycznych układów ruralistycznych wsi oraz różnego rodzaju zespołów) zaleca się:
- a) uwzględniać zapisy wymienione w ust. 1,
 - b) zachować i konserwować zachowane elementy historycznych układów przestrzennych oraz poszczególne elementy tych układów tj. historyczne ogrodzenia, bramy, drogi, ścieżki, a także zieleń,
 - c) zachować historycznie ukształtowane przestrzenie otwarte pomiędzy budynkami takie jak dziedzińce oraz place;
- 3) W odniesieniu do zabytkowych cmentarzy zaleca się, aby:
- a) jeżeli są one nadal użytkowane, zachować ich dotychczasową funkcję,
 - b) zachować i konserwować istniejące elementy historycznych układów przestrzennych oraz ich poszczególne elementy takie, jak m.in.: kaplice, ogrodzenia, bramy, ścieżki czy zieleń; zachowane nagrobki należy zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie tworzyć dla nich lapidaria lub zachować je w inny sposób;
- 4) W odniesieniu do parków wpisanych do rejestru zabytków zaleca się zachować historyczny układ parku oraz jego poszczególne elementy takie, jak m.in. układ ścieżek i elementy małej architektury.
3. Zaleca się objąć ochroną konserwatorską cenne obiekty i obszary wskazane przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu (tabela nr 6.2.3.).
4. Zaleca się, aby w obrębie stanowisk archeologicznych oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie wszelkie zamierzenia inwestycyjne, przyczyniające się do ingerencji poniżej współczesnego poziomu gruntu, zostały poprzedzone przeprowadzeniem ratowniczych badań archeologicznych.
5. Do obiektów umieszczonych w rejestrze zabytków i w ewidencji zabytków, znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej, dodatkowo odnoszą się ustalenia dla tych stref.

6. **W zasięgu strefy „A” ochrony konserwatorskiej** zaleca się:
 - 1) zachowanie historycznego układu przestrzennego i jego poszczególnych elementów;
 - 2) konserwację zachowanych elementów historycznego układu przestrzennego;
 - 3) dostosowanie nowej zabudowy do zabudowy historycznej - m.in. poprzez utrzymanie skali zabudowy, bryły, formy architektonicznej i użytych materiałów.

7. **W zasięgu strefy „B” ochrony konserwatorskiej**, tożsamej z granicami historycznych układów ruralistycznych (obejmujących obszary położone w zasięgu **strefy „Uw”** - wskazane na obu rysunkach Studium) i urbanistycznego (obejmującego obszar położony w zasięgu **strefy „Um”** - wskazany na obu rysunkach Studium) zaleca się:
 - 1) zachowanie i rewaloryzację historycznego układu przestrzennego i jego poszczególnych elementów;
 - 2) dostosowanie nowej zabudowy do zabudowy historycznej - m.in. poprzez utrzymanie skali zabudowy, bryły, formy architektonicznej i użytych materiałów;
 - 3) aby nowa zabudowa nie przewyższała skalą zlokalizowanej w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej.

8. **W zasięgu strefy „OW” obserwacji archeologicznej** (równoważnej z obszarami ewidencyjnymi dla zabytków archeologicznych) zaleca się aby wszelkie prace ziemne o charakterze inwestycyjnym poprzedzić przeprowadzeniem ratowniczych badań archeologicznych, których zakres uzależniony jest od konkretnych działań inwestycyjnych:
 - 1) dla inwestycji wymagających wykonania płytkich wykopów liniowych zalecany jest stały nadzór archeologiczny;
 - 2) dla inwestycji wymagających głębokich lub szerokoprzestrzennych wykopów zalecane jest przeprowadzenie przedinwestycyjnych badań archeologicznych.

9. **W zasięgu strefy „W” ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych** obejmującej stanowiska archeologiczne o zachowanej formie krajobrazowej (wyeksponowane w terenie), należy podejmować działania mające na celu właściwą ekspozycję zabytku. W szczególności zaleca się, aby w zasięgu stanowisk archeologicznych o zachowanej formie krajobrazowej oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie działania inwestycyjne zostały ograniczone do prac porządkowych oraz prac mających na celu rewaloryzację zabytku. **W zasięgu strefy „W” należy przeprowadzić badania archeologiczne.**

10. W zasięgu strefy „K” ochrony krajobrazu kulturowego zaleca się:

- 1) zachowanie formy krajobrazu;
- 2) zharmonizowanie nowej zabudowy z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną; w szczególności zachowane powinny być, wynikające z historycznego sąsiedztwa: skala, ukształtowanie bryły, poziom posadowienia parteru oraz geometria i pokrycie dachu; stosowane materiały powinny nawiązywać do lokalnej tradycji budowlanej;
- 3) unikać lokalizacji obiektów o formach i kubaturze obcych w historycznie ukształtowanej przestrzeni, a także wolnostojących masztów, wież i nośników reklamowych; w przypadku konieczności ich lokalizacji w zasięgu strefy konserwatorskiej, warto by te obiekty posiadały atrakcyjną formę architektoniczną podkreślającą walory wizualne, funkcjonalne oraz kulturowe otaczającej przestrzeni.

11. W zasięgu strefy „E” ochrony ekspozycji zaleca się:

- 1) restaurację i konserwację zabytkowych elementów krajobrazu kulturowego;
- 2) realizację nowej zabudowy w taki sposób, aby nie konkurowała ona wysokością z zabytkowymi obiektami w jej sąsiedztwie;
- 3) nawiązywać zewnętrzną formą nowej zabudowy do lokalnej tradycji.

12. Zasięg stref, o których mowa w ust. 6-11 określono na obu rysunkach Studium. Nie są one ustaleniami Studium.

13. Dopuszcza się wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dodatkowych, bardziej szczegółowych zapisów służących ochronie dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

14. Wykazy obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ewidencji zabytków przedstawione w tabelach nr 6.2.1., 6.2.2., 6.3.1. i 6.3.2., mają charakter jedynie informacyjny i nie stanowią ustaleń Studium. Wykaz ten jest sukcesywnie weryfikowany i aktualizowany, co oznacza, iż poszczególne obiekty mogą zarówno z niego zostać wykreślone, jak i do niego dodane.

19. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI.

19.1. Układ i hierarchia ważniejszych dróg.

1. Na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”, określono podstawowy hierarchiczny układ dróg (ulic) publicznych: drogi klasy ekspresowej, dróg klasy głównej ruchu przyspieszonego, dróg klasy głównej, dróg klasy zbiorczej oraz ważniejszych (istotnych dla powiązań funkcjonalnych) dróg klasy lokalnej. Drogi te, w powiązaniu z pozostałymi (nieokreślonymi w Studium) drogami lokalnymi, dojazdowymi oraz drogami wewnętrznymi, tworzą sieć komunikacyjną mającą zapewnić dogodną (sprawną i szybką) obsługę obecnych i projektowanych (wyznaczonych w Studium) terenów zainwestowanych oraz terenów niezainwestowanych (głównie rolniczych i leśnych).
2. Nie należy podejmować działań, które utrudniałyby budowę odcinka drogi klasy ekspresowej S-8 prowadzącego przez obszar gminy Syców.
3. Budowie, o której mowa w ust. 2, winna towarzyszyć przebudowa układu dróg gminnych i powiatowych. W tym zakresie wskazuje się przede wszystkim potrzebę zapewnienia obsługi komunikacyjnej terenów sąsiadujących z drogą klasy ekspresowej.
4. Należy umożliwić budowę wskazanych na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” nowych dróg, w tym m.in. obejść miejscowości: Syców i Gaszowice. Zaleca się realizować nowe odcinki tych dróg w standardzie klas określonych na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”.
5. Zgodnie z postulatami zarządcy dróg krajowych zaleca się:
 - 1) obsługę obszarów przyległych do odcinków obecnych dróg krajowych nr 8 i 25, a w szczególności planowanego odcinka drogi ekspresowej S-8, realizować poprzez układ dróg publicznych niższych klas, dróg wewnętrznych lub służebność, czyli realizować podłączenia do dróg krajowych poprzez istniejące skrzyżowania z drogami publicznymi, bez organizowania nowych bezpośrednich zjazdów na działki budowlane lub inne nieruchomości;
 - 2) zapewnić dostępność do sycowskiego odcinka planowanej drogi ekspresowej S-8 wyłącznie poprzez węzły drogowe, w tym przede wszystkim: „Syców Wschód”, „Syców Zachód” oraz „Szczodrów”;

- 3) budynki przeznaczone na stały pobyt ludzi sytuować poza prognozowaną strefą uciążliwości akustycznych (wskazaną na rysunku Studium pt. „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego”; zalecenie to nie dotyczy przypadków zastosowania odpowiednich rozwiązań (np. ekranów akustycznych) zapewniających ochronę akustyczną budynków;
 - 4) zastosowanie ekranów akustycznych w miejscach, w których będzie to skuteczna metoda obniżenia poziomu hałasu do wartości niższych, niż dopuszczalne.
6. Zarządca dróg krajowych - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - dla odcinków dróg krajowych przebiegających przez obszar gminy Syców wskazał klasy:
 - ekspresowej - dla drogi krajowej nr 8, na odcinku od węzła „Syców Zachód” do węzła „Syców Wschód”,
 - głównej - dla drogi krajowej nr 25.
 7. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu (zarządca dróg wojewódzkich) dla odcinków dróg wojewódzkich nr 448 i 449, przebiegających przez obszar gminy Syców, wskazała klasę drogi głównej.
 8. Zaleca się prowadzenie niezbędnych modernizacji istniejących dróg i ulic.
 9. Dopuszcza się modernizację istniejących, nie określonych na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” dróg i ulic publicznych oraz dróg wewnętrznych.
 10. Dopuszcza się budowę nie określonych na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” nowych dróg i ulic.
 11. Dla obsługi gospodarki rolnej zaleca się w możliwym zakresie realizować drogi transportu rolnego.
 12. We wszystkich miejscowościach, przy przejściu dróg tranzytowych przez tereny zabudowane, należy dążyć do segregacji ruchu kołowego i pieszego. Drogi (ulice) zaleca się wyposażyć, zależnie od posiadanych środków w: podniesione krawężniki, obustronne lub jednostronne chodniki, kanalizację burzową. Jednocześnie zaleca się dążyć do ograniczenia uciążliwości wywołanej ruchem drogowym i zwiększenia bezpieczeństwa (np. przez izolację pasami zieleni przyległej do jezdni zabudowy, np. żywopłotami itp.) -

dotyczy to głównie miejscowości, przez które lub w sąsiedztwie których przebiegają drogi krajowe lub wojewódzkie.

19.2. Ustalenia dotyczące pozostałych zagadnień związanych z komunikacją i transportem.

1. Przewiduje się modernizację oraz wznowienie ruchu na linii kolejowej nr 181.
2. Na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego” przedstawiono przebieg wariantów linii Kolei Dużych Prędkości Warszawa - Łódź - Poznań/Wrocław wraz ze strefą ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenu, w której zaleca się nie realizować nowych inwestycji, które powodowałyby utrudnienia dla tego przedsięwzięcia komunikacyjnego.
3. Przewiduje się możliwość przeprowadzenia przez obszar gminy Syców linii kolejowej, o której mowa w ust. 2, w wariantcie wybranym z „Programu budowy i uruchomienia przewozów Kolejami Dużych Prędkości w Polsce” (przyjętego Uchwałą Nr 276/2008 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2008 r.), który zostanie zrealizowany na podstawie specjalnego trybu lokalizacji inwestycji (nie uwzględniającego ustaleń Studium).
4. W zagospodarowaniu terenów położonych w sąsiedztwie linii kolejowej należy uwzględniać wynikające z tego ograniczenia.
5. Należy wprowadzić zasadę realizacji niezbędnej ilości miejsc postojowych dla samochodów w obrębie działek dla nowych albo przekształcanych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów, z dopuszczeniem lokalizacji tych miejsc w nieodległym sąsiedztwie, jako „wydzierżawionych” na obszarze innej nieruchomości; na terenach intensywnie zagospodarowanych można odstępować od ścisłego respektowania tej zasady.
6. Zaleca się wykonać i/lub oznakować oraz utrzymać we właściwym stanie wskazane w Studium ścieżki i szlaki rowerowe. Ścieżki rowerowe prowadzone wzdłuż dróg (ulic) klasy zbiorczej lub klas wyższych nie powinny być prowadzone po jezdni przeznaczonej dla ruchu pojazdów samochodowych.

7. Dopuszcza się wytyczanie nowych szlaków i ścieżek rowerowych, w tym nie oznaczonych na rysunku Studium pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego”, a także innych szlaków o charakterze turystycznym, takich jak np. konne.
8. Zaleca się zagospodarować tereny po zlikwidowanej linii kolejowej pod ścieżki rowerowe do czasu ich ewentualnego wykorzystania dla potrzeb rozbudowy sieci kolejowych.

19.3. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się:
 - 1) dokonywanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego odstępstw od przebiegów określonych w Studium dróg i ulic, przy zachowaniu relacji połączeń wskazanych w tym dokumencie oraz nie obniżaniu ustalonych w Studium klas;
 - 2) odstępstwa od spełnienia parametrów technicznych wiążących się z przyjętą klasą dróg i ulic na terenach zabudowanych (w chwili uchwalenia Studium);
 - 3) przyjmowanie wyższej klasy, **lub niższej o nie więcej niż jedną klasę techniczną**, niż określona w Studium, dla ulic i dróg na całych ich przebiegach lub ich wybranych odcinków;
 - 4) zmianę wskazanego w Studium kształtu i powierzchni terenu zajmowanego przez skrzyżowania dróg i ulic.
2. Zaleca się przyjmowanie pasów dróg i ulic publicznych o szerokościach większych niż minimalne, określone w obowiązujących przepisach.

20. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

20.1. Zasady wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej.

1. Należy zapewnić możliwość przyłączania nowych odbiorców do sieci wodociągowej oraz podejmować niezbędne inwestycje służące rozbudowie i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę.

2. Zaleca się podejmować wszelkie niezbędne działania i inwestycje służące zapewnieniu niezawodności dostaw wody pitnej o właściwych parametrach jakościowych, w tym głównie poprzez:
 - 1) ochronę ujęć wody przed zanieczyszczeniami;
 - 2) dbałość o dobry stan techniczny urządzeń i sieci służących zaopatrzeniu w wodę.
3. Zaleca się modernizację istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej - dotyczy to zwłaszcza naprawy bądź wymiany nieszczelnych odcinków kanalizacji.
4. Należy zapewnić możliwość podłączenia nowych odbiorców do sieci kanalizacji sanitarnej oraz realizować niezbędne inwestycje służące rozbudowie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej tak, aby docelowo wszystkie tereny zwodociągowane w gminie były wyposażone w system kanalizacji sanitarnej lub inne sprawne urządzenia oczyszczania ścieków.
5. Zaleca się ścieki bytowe lub komunalne odprowadzać do komunalnej sieci kanalizacji sanitarnej.
6. Zaleca się, aby na terenach związanych z działalnością gospodarczą place manewrowe i technologiczne były wyposażone w urządzenia do separacji substancji ropopochodnych oraz neutralizacji ścieków zawierających aktywne związki chemiczne, przed odprowadzeniem ich do systemu kanalizacji.
7. Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami powszechnymi i miejscowymi oraz systemem gospodarki odpadami przyjętym w gminie; należy podejmować dalsze skuteczne działania administracyjne skłaniające do utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.
8. Dopuszcza się możliwość budowy sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w gaz sieciowy oraz związanych z jego przesyłem, magazynowaniem i dystrybucją, w tym o znaczeniu ponadlokalnym.
9. Zaleca się zachęcać właścicieli i użytkowników nieruchomości do korzystania z proekologicznych źródeł ciepła; na obszarach zgazyfikowanych warto zachęcać obecnych i przyszłych odbiorców do wykorzystywania gazu w celach grzewczych.

10. Zaleca się modernizację i rozbudowę sieci oraz urządzeń zaopatrzenia w energię elektryczną - zgodnie z przyrostem terenów zainwestowanych (przyrostem odbiorców); dopuszcza się tworzenie lokalnych źródeł zasilania; dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń o znaczeniu ponadlokalnym.

11. W odniesieniu do linii elektroenergetycznych ich zarządca postuluje uwzględnić pas technologiczny o szerokości:
 - 1) 40 m (po 20 m od skrajnych przewodów linii) dla linii elektroenergetycznej 110 kV;
 - 2) 20 m (po 10 m od skrajnych przewodów linii) dla linii elektroenergetycznej 20 kV.

12. Na obszarach osadniczych zaleca się kablować i układać pod ziemią nowe (w miarę możliwości także istniejące) linie elektroenergetyczne średnich i niskich napięć. W szczególności dotyczy to obszarów objętych strefami „A”, „B”, „Um”, „Uw”, „E” i „K” ochrony konserwatorskiej.

13. Na całym obszarze gminy Syców dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych, z zachowaniem przepisów szczególnych oraz przy uwzględnieniu poniższych zaleceń:
 - 1) zaleca się ograniczyć (do niezbędnych) lokalizację wież i masztów o wysokości przekraczającej dopuszczalną dla zabudowy wysokość na obszarach objętych formami ochrony (w tym zwłaszcza w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” oraz użytku ekologicznego „Storczyk”) oraz strefami ochrony konserwatorskiej „A”, „B”, „Um”, „Uw”, „K” i „E”;
 - 2) zaleca się ograniczyć (do niezbędnych) lokalizowanie wież i masztów o wysokości przekraczającej dopuszczalną dla zabudowy wysokość oraz anten na terenach: dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług nie kolidujących z funkcją mieszkaniową (oznaczonych symbolem „MP”), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (oznaczonych symbolem „MN”), dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i nieuciążliwych usług (oznaczonych symbolami „MNU”), dla zabudowy mieszkaniowej (wielorodzinnej i jednorodzinnej) i usług nieuciążliwych (oznaczonych symbolem „MU”) oraz terenów dla usług publicznych (oznaczonych symbolem „U”), usług sportu i rekreacji (o symbolu „US”), obiektów usług turystycznych (w tym obiektów bazy noclegowej) oraz sportowych i

rekreacyjnych (oznaczonych symbolem „UT”) oraz terenach dla parków i innych zespołów zieleni urządzonej oraz usług sportu i rekreacji oznaczonych symbolem „ZP/US”);

- 3) zaleca się, aby obiekty i urządzenia telekomunikacyjne lokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych nie naruszały ich walorów i nie konkurowały z nimi wysokością, dotyczy to także obiektów położonych w zasięgu stref, o których mowa w ust.1;
- 4) zaleca się, aby anteny na terenach, o których mowa w pkt. 2 lokalizować przede wszystkim na obiektach budowlanych pełniących nie tylko funkcje łączności (np.: na wysokich budynkach, w tym takich, jak m.in. silony, kominy i inne konstrukcje przemysłowe);
- 5) w kształtowaniu i lokalizowaniu obiektów telekomunikacyjnych, które ze względu na wymagania techniczne muszą być lokalizowane powyżej sąsiadującej z nim zabudowy lub na terenach otwartych (w tym zwłaszcza masztów, wież i innych nośników anten), należy uwzględnić potrzebę zachowania walorów krajobrazowych; zasada ta nie dotyczy obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych lokalizowanych na wyodrębnionych terenach przeznaczonych dla aktywności gospodarczych (oznaczonych symbolem „P”).

14. Zaleca się, by przebieg nieokreślonych w Studium sieci infrastruktury technicznej był jak najmniej kolizyjny z istniejącym i planowanym zagospodarowaniem, a przy realizacji zainwestowania w pobliżu istniejących sieci należy uwzględniać występujące w ich sąsiedztwie ograniczenia; w szczególności dotyczy to sąsiedztwa sieci i urządzeń elektroenergetycznych oraz gazowych.

20.2. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1. Przedstawione na rysunku zmiany Studium p.t.: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” przebiegi sieci infrastruktury technicznej - istniejących i projektowanych - nie stanowią ustaleń Studium; dopuszcza się możliwość przeprowadzenia tych sieci w inny sposób (w tym przełożenie istniejących), przy czym zaleca się, by ich przebieg był jak najmniej kolizyjny z istniejącym i planowanym zagospodarowaniem.
2. Przy planowaniu i realizacji zmian w zagospodarowaniu i zabudowie terenów położonych w sąsiedztwie istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, należy uwzględnić

wynikające z takiego położenia ograniczenia; dotyczy to zwłaszcza sąsiedztwa sieci elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć, gazociągu wysokiego ciśnienia oraz obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych powodujących większe oddziaływania.

3. Po zakończeniu rekultywacji sycowskiego składowiska odpadów komunalnych (zlokalizowanego przy Szosie Kępińskiej), nie przewiduje się lokalizacji nowego składowiska na obszarze gminy.

21. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

1. Na obszarach gruntów ornych (pól uprawnych) należy chronić istniejące, a także wprowadzać nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne w formie kęp/enklaw oraz pasów/rzędów/szpalerów (w tym o funkcji wiatrochronnej i biofiltrów); powyższą zasadę zaleca się stosować zwłaszcza na terenach położonych wzdłuż dróg (ulic) gminnych i polnych oraz koryt większych cieków.
2. Zaleca się wdrażanie „zamkniętych” systemów melioracji (odwadniająco-nawadniających).
3. Wzdłuż cieków powierzchniowych przepływających przez grunty orne, zaleca się zachować (po obu stronach koryta) pas szerokości minimum 7 m. Ma on umożliwić stworzenie biofiltra (np. w formie zadrzewień, zakrzewień lub nie nawożonych łąk), ograniczającego napływ biogenów do wód z uprawianych pól. W odniesieniu do cieków stanowiących element przyszłych „zamkniętych” systemów melioracji (o ile takie systemy zostaną wdrożone), można odstąpić od respektowania powyższej zasady.
4. Zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne zaleca się ograniczyć do przypadków przeprowadzenia dróg i liniowych elementów infrastruktury technicznej.
5. Należy dążyć do zwiększania lesistości obszaru gminy, w szczególności na gruntach rolnych o najniższych walorach produkcyjnych oraz dla powiększania istniejących kompleksów i wyrównania granicy rolno-leśnej, jeżeli nie będzie to kolidowało z ochroną przyrody lub krajobrazu.

22. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.

1. ~~Na obszarze gminy Syców nie ma formalnie wyznaczonych na mocy przepisów ustawy~~

~~Prawo wodne:~~

~~a) obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,~~

~~b) obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.~~

W granicach gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wskazane na rysunku. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu, wynikające z przepisów odrębnych. Na dzień uchwalenia Studium są to zasady określone w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469) - art. 88l ust. 1:

" **Art. 88l.** 1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

(...)

2. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, o których mowa w ust. 1, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym."

a także art. 40 ust. 1 pkt 3:

" **Art. 40.** 1. Zabrania się:

(...)

- 3) lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych,

środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania."

Warto jednak zaznaczyć, iż z ciekami płynącymi przez gminę może być związane zagrożenie powodziowe. Dlatego zaleca się lokalizować nową zabudowę w odpowiedniej odległości od górnej krawędzi koryta potoków, jeżeli nie koliduje to z innymi wymogami, w tym wynikającymi z ochrony konserwatorskiej.

2. Na obszarze gminy Syców dotychczas nie zidentyfikowano zagrożeń związanych z osuwaniem się mas ziemnych. Jak wynika z „Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie dolnośląskim” (opracowanej przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego) w granicach gminy nie ma obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych. Przy czym pomija się w tym przypadku bardzo strome stoki, na obszarze których lokalizacja nowego zainwestowania wymaga odpowiednich zabezpieczeń. Również nie wymienia się tu ewentualnych zagrożeń, które mogłyby być wywołane niewłaściwym składowaniem mas ziemnych.

23. FILARY OCHRONNE.

Na obszarze gminy Syców prowadzona jest eksploatacja złoża kruszywa naturalnego „Wielowieś”. W złożu tym nie wskazuje się obiektów, ani obszarów wymagających objęcia ochroną w postaci filara ochronnego.

24. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE.

Na obszarze gminy Syców nie występują pomniki zagłady, które wymagałyby ustanowienia obszarów i ich stref ochronnych.

25. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE.

Tereny zamknięte, o których mowa w ustawie z dnia 18 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010, Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.), określone zostały na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”. Są to tereny kolejowe, o łącznej powierzchni około 42 ha (tabela nr 25.1), zlokalizowane w następujących obrębach: Nowy Dwór (1), Stradomia

Wierzchnia (2), Ślizów (1) i Syców (4). Dla terenów tych dopuszcza się ustalenie stref ochronnych w planach miejscowych.

Tabela nr 25.1. Tereny zamknięte na obszarze gminy Syców.

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia [ha]
1.	Nowy Dwór	35	8,0100
2.	Stradomia Wierzchnia	289	7,5200
		546	4,9600
3.	Ślizów	528	1,0400
4.	Syców	1/3	12,2120
		7/1	4,7739
		10	1,1086
		56	2,8268
Razem			42,4513

26. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.

1. Zaleca się poddanie rehabilitacji, modernizacji oraz adaptacji dla nowych funkcji majątku trwałego pozostawionego po uspołecznionych gospodarstwach rolnych (w tym obiektów zabudowy mieszkaniowej), zwłaszcza obiektów wyróżniających się walorami kulturowymi (np. dawne folwarki).
2. Należy poddawać sukcesywnej rekultywacji wyrobisko eksploatacyjne (położone w południowej części obrębu Wielowieś) pozostałe po wydobywaniu kruszywa naturalnego metodą odkrywkową. Kierunki i zasady tych rekultywacji określić należy w odpowiednich miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pożądane jest rekreacyjne zagospodarowanie części tego obiektu.
3. Na obszarze zmiany Studium nie występują obszary wymagające remediacji.

27. OBSZARY LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO.

Dotychczas do niniejszego Studium nie zostały zgłoszone inwestycje celu publicznego. W Studium stworzono natomiast warunki umożliwiające lokalizację tego typu inwestycji, wskazując tereny o określonym przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania (rozdział 16.2.). Przyjmuje się zatem, że takie inwestycje mogą być rozmieszczane, zgodnie z innymi ustaleniami Studium oraz obowiązującymi przepisami, na obszarze całej gminy.

28. STREFY UZDROWISKOWE.

Na obszarze gminy Syców nie wyznaczono uzdrowiska czy obszaru ochrony uzdrowiskowej, ani ich stref ochronnych. Warto także zaznaczyć, iż w gminie nie stwierdzono dotychczas uwarunkowań, umożliwiających utworzenie uzdrowiska.

29. TERENY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ LOKALIZACJE OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m².

We wnioskach do niniejszego Studium nie zgłoszono dotychczas potrzeby lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W związku z powyższym, a także ze względu na istniejące uwarunkowania, w Studium nie przewiduje się lokalizacji tego typu obiektów.

29a. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW ORAZ ICH STREF OCHRONNYCH ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

W granicach gminy wyznacza się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi, w których występują ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych o mocy większej niż 40kW.

30. OBSZARY PROBLEMOWE.

Za obszary problemowe uznaje się:

- 1) obszary położone wzdłuż planowanej drogi ekspresowej S-8, dróg krajowych (nr 8 i 25) oraz wojewódzkich (nr 448 i 449);
- 2) obszary położone wzdłuż większych rzek (w tym zwłaszcza Widawy), na których występuje potencjalne zagrożenie powodziowe.

31. OBSZARY ZDEGRADOWANE.

W obszarze objętym zmianą Studium nie występują obszary zdegradowane.

32. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM.

32.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obszar gminy Syców objęty jest 25 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (tabela nr 31.1.1.). Pokrywają one niemal całą powierzchnię gminy - bez planu miejscowego pozostaje 9 obszarów (tabela nr 31.1.2.), o łącznej powierzchni około 198 ha, co stanowi 1,36 % powierzchni gminy. Przy czym dla jednego z tych obszarów - położonego w Sycowie - przystąpiono do sporządzenia planu miejscowego zwanego w skrócie „MPZP SYCÓW - OBSZAR B” (Uchwała Nr XXXIV/203/2001 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 listopada 2001 r.).

Ponad połowa obowiązujących na obszarze gminy planów miejscowych (15) została sporządzona w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.). Plany te pokrywają znaczną powierzchnię gminy, gdyż zazwyczaj obejmowano nimi dość duże obszary (od 200 ha do niemal 2 200 ha; z wyjątkiem planów nr 11-13 o powierzchni poniżej 20 ha).

Pozostałe (10) plany miejscowe sporządzono w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.). Plany te obejmują stosunkowo niewielkie powierzchnie (od 0,1 ha do 22,5 ha).

Warto także zaznaczyć, iż w równocześnie z pracami nad sporządzeniem koncepcji niniejszego Studium trwają prace planistyczne nad czterema planami miejscowymi - dla obszarów położonych w: Sycowie (wspomniany już wcześniej „MPZP SYCÓW - OBSZAR B” oraz „MPZP SYCÓW - OBSZAR A”; uchwała Nr VII/41/2011 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 28 kwietnia 2011), Stradomii Wierchnej (Uchwała Nr LVII/298/2010 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 04.11.2010 r.) oraz Ślizowie (Uchwały Nr LVII/299/2010 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 04.11.2010 r.).

Z analizy obowiązujących na obszarze gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - przedstawionej w dokumencie pt.: „Ocena aktualności Studium miasta i gminy Syców i planów miejscowych” opracowanego przez Biuro Urbanistyczne Ecoland w 2010 r.- wynika, iż wskazano w nich znaczne rezerwy terenów pod różnego rodzaju inwestycje (w tym mieszkaniowe i usługowe). Według informacji zawartych w przywołanym powyżej opracowaniu, na obszarze gminy Syców rezerwa gruntów budowlanych na cele mieszkaniowo-usługowe wynosiła (w 2010 r.) 950 ha. Dla obsługi tak rozległych terenów trzeba by wybudować około 100 km nowych dróg wraz z uzbrojeniem technicznym. Przy dotychczasowym tempie inwestycji na obszarze gminy, zabudowywanie istniejących rezerw gruntów budowlanych, będzie trwało wiele

lat. Istniejący w gminie Syców stan planistyczny jest zatem bardzo niekorzystny. Sprzyja to bowiem rozpraszaniu zabudowy i jednocześnie znacznie podwyższa koszty realizacji dróg oraz infrastruktury technicznej. Taki stan powoduje także negatywne skutki dla środowiska oraz wpływa na pojawianie się negatywnych zjawisk w społecznym aspekcie urbanizacji (np.: osłabienie kontaktów międzyludzkich, droższy dostęp do usług itp.).

Ze względu na ochronę gminy przed ewentualnymi odszkodowaniami, w niniejszym Studium nie zdecydowano się na znaczne pomniejszenie dotychczasowych terenów inwestycyjnych. Ale uznano za niezbędne zatrzymanie dotychczasowych negatywnych tendencji w zakresie rozwiązań planistycznych, przede wszystkim poprzez bardzo oszczędne dodawanie terenów przeznaczonych pod mieszkalnictwo – w stosunku do tych przewidzianych już w obowiązujących planach miejscowych – w szczególności poprzez rezygnację z tworzenia nowych enklaw dla mieszkalnictwa.

Tabela nr 32.1.1. Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Numer planu	Data uchwalenia	Numer uchwały	Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego	Nazwa obrębu	Nazwa planu miejscowego	Skala rysunków	Podstawa ustawowa	Powierzchnia [ha]	Uwagi
1.	2001.09.27	XXXIII/199/2001	Nr 161, poz. 2246 z dnia 4 grudnia 2001 r.	Stradomia Wierzchnia, Wielowieś	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu we wsiach Stradomia Wierzchnia i Wielowieś.	1:2000	zp 1994	201,4	Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 10 z 2004.06.24 na obszarze o pow. 4,6 ha; 2) mpzp nr 15 z 2005.03.03 na obszarze o pow. 0,5 ha.
2.	2003.09.04	XII/70/03	Nr 208, poz. 2970 z dnia 12 listopada 2003 r.	Ślizów, Nowy Dwór, Syców, Stradomia Wierzchnia, <i>Gmina Perzów</i>	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany „w skrócie MPZP ŚLIZÓW”.	1:5000	zp 1994	1626,8	Zmieniony w części przez: mpzp nr 18 z 2005.10.27 na obszarze o pow. 10,2 ha Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 8,8 ha; 2) mpzp nr 10 z 2004.06.24 na obszarze o pow. 1,3 ha.
3.	2003.09.04	XII/71/03	Nr 208, poz. 2971 z dnia 12 listopada 2003 r.	Komorów, Biskupice, Syców	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany „w skrócie MPZP KOMORÓW”.	1:5000	zp 1994	841,7	Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 4 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 0,7 ha; 2) mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 0,8 ha; 3) mpzp nr 6 z 2004.03.25 na obszarze o pow. 0,4 ha.
4.	2003.09.04	XII/72/03	Nr 208, poz. 2972 z dnia 12 listopada 2003 r.	Wioska, Komorów	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany „w skrócie MPZP WIOSKA”.	1:5000	zp 1994	708,7	Zmieniony w części przez: mpzp nr 23 z 2009.05.28 na obszarze o pow. 5,8 ha Fragment planu znajduje się w zasięgu: mpzp nr 3 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 0,7 ha
5.	2004.01.29	XIX/107/04	Nr 45, poz. 879 z dnia 10 marca 2004 r.	Syców, Wioska, Nowy Dwór, Wielowieś,	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP SYCÓW - OBSZAR A”.	1:5000	zp 1994	2183,3	Zmieniony w części przez: 1) mpzp nr 16 z 2005.08.25 na obszarze o pow. 0,1 ha; 2) mpzp nr 19 z 2006.10.26 na obszarze o pow. 1,4 ha;

Numer planu	Data uchwalenia	Numer uchwały	Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego	Nazwa obrębu	Nazwa planu miejscowego	Skala rysunków	Podstawa ustawowa	Powierzchnia [ha]	Uwagi
									3) mpzp nr 20 z 2006.09.28 na obszarze o pow. 0,3 ha; 4) mpzp nr 22 z 2009.05.28 na obszarze o pow. 7,9 ha. Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 2 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 8,8 ha; 2) mpzp nr 3 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 0,8 ha; 3) mpzp nr 10 z 2004.06.24 na obszarze o pow. 1,3 ha. Plan jest przewidziany do zmiany przez projekt P2 - zmiana mpzp „MPZP Syców – obszar A” – na obszarze o pow. 24,5 ha
6.	2004.03.25	XXI/124/04	Nr 77, poz. 1522 z dnia 29 kwietnia 2004 r.	Biskupice	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP BISKUPICE”.	1:5000	zp 1994	555,4	Zmieniony w części przez: mpzp nr 21 z 2008.08.28 na obszarze o pow. 8,2 ha Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 3 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 0,4 ha; 2) mpzp nr 8 z 2004.04.29 na obszarze o pow. 0,1 ha.
7.	2004.03.25	XXI/125/04	Nr 77, poz. 1523 z dnia 29 kwietnia 2004 r.	Droftowice	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP DROŁTOWICE”.	1:5000	zp 1994	1976,8	Zmieniony w części przez mpzp nr 24 z 2009.10.29 na obszarze o pow. 1,2 ha
8.	2004.04.29	XXII/133/04	Nr 100, poz. 1788 z dnia 31 maja 2004 r.	Działosza, Biskupice	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP DZIAŁOSZA”.	1:5000	zp 1994	1095,2	Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 6 z 2004.03.25 na obszarze o pow. 0,1 ha; 2) mpzp nr 10 z 2004.06.24

Numer planu	Data uchwalenia	Numer uchwały	Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego	Nazwa obrębu	Nazwa planu miejscowego	Skala rysunków	Podstawa ustawowa	Powierzchnia [ha]	Uwagi
									na obszarze o pow. 0,1 ha.
9.	2004.04.29	XXII/134/04	Nr 100, poz. 1789 z dnia 31 maja 2004 r.	Zawada	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „zwany w skrócie MPZP ZAWADA”.	1:5000	zp 1994	932,9	Zmieniony w części przez: mpzp nr 21 z 2008.08.28 na obszarze o pow. 8,1 ha
10.	2004.06.24	XIV/148/04	Nr 149, poz. 2612 z dnia 11 sierpnia 2004 r.	Wielowieś, Działosza	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP WIELOWIEŚ”.	1:5000	zp 1994	676,8	Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 1 z 2001.09.27 na obszarze o pow. 4,6 ha; 2) mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 1,3 ha; 3) mpzp nr 8 z 2004.04.29 na obszarze o pow. 0,1 ha; 4) mpzp nr 15 z 2005.03.03 na obszarze o pow. 0,4 ha.
11.	2004.06.24	XIV/149/04	Nr 142, poz. 2399 z dnia 28 lipca 2004 r.	Syców	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP SYCÓW – OBSZAR C”.	1:5000	zp 1994	9,1	
12.	2004.06.24	XIV/150/04	Nr 142, poz. 2400 z dnia 28 lipca 2004 r.	Syców	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP SYCÓW – OBSZAR D”.	1:5000	zp 1994	8,6	
13.	2004.06.24	XIV/151/04	Nr 142, poz. 2401 z dnia 28 lipca 2004 r.	Nowy Dwór	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP SYCÓW – OBSZAR E”.	1:5000	zp 1994	17,6	
14.	2004.10.28	XXVIII/170/04	Nr 2, poz. 69 z dnia 5 stycznia 2005 r.	Gaszowice, Stradomia Wierzchnia	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany „w skrócie MPZP GASZOWICE”.	1:5000	zp 1994	603,4	Fragment planu znajduje się w zasięgu: mpzp nr 15 z 2005.03.03 na obszarze o pow. 0,1 ha

Numer planu	Data uchwalenia	Numer uchwały	Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego	Nazwa obrębu	Nazwa planu miejscowego	Skala rysunków	Podstawa ustawowa	Powierzchnia [ha]	Uwagi
15.	2005.03.03	XXXII/191/05	Nr 79, poz. 1729 z dnia 5 maja 2005 r.	Stradomia Wierzchnia, Wielowieś	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie MPZP STRADOMIA WIERZCHNIA.	1:5000	zp 1994	1443,0	Fragment planu znajduje się w zasięgu: 1) mpzp nr 1 z 2001.09.27 na obszarze o pow. 4,6 ha; 2) mpzp nr 10 z 2004.06.24 na obszarze o pow. 0,4 ha; 3) mpzp nr 14 z 2004.10.28 na obszarze o pow. 0,1 ha.
16.	2005.08.25	XXXVIII/218/05	Nr 208, poz. 3403 z dnia 7 października 2005 r.	Syców	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 85/1, am. 28 w Sycowie.	1:500	pizp 2003	0,1	Zmienia w części: mpzp nr 5 2004.01.29 na obszarze o pow. 0,1 ha
17.	2005.11.24	XLI/231/0	Nr 262, poz. 4619 z dnia 28 grudnia 2005 r.	Szczodrów	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zwany w skrócie „MPZP SZCZODRÓW”.	1:2000 i 1:5000	pizp 2003	1482,1	Zmieniony w części przez: mpzp nr 21 z 2008.08.28 na obszarze o pow. 6,3 ha
18.	2005.10.27		Nr 264, poz. 4680 z dnia 30 grudnia 2005 r.	Ślizów	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 259/1, 260/3, 260/1, 260/5 i 261/2, am. 2, położonych w obrębie Ślizów.	1:1000	pizp 2003	10,2	Zmienia w części: mpzp nr 2 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 10,2 ha
19.	2006.10.26	LIII/291/06	Nr 280, poz. 4267 z dnia 29 grudnia 2006 r.	Syców	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „MPZP Syców – obszar A”, dla działki nr 26, am. 22 w Sycowie.	1:1000	pizp 2003	1,4	Zmienia w części: mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 1,4 ha
20.	2006.09.28	LII/281/096	Nr 231, poz. 3344 z dnia 31 października 2006 r.	Syców	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 108, AM. 15 w Sycowie.	1:500	pizp 2003	0,3	Zmienia w części: mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 0,3 ha

Numer planu	Data uchwalenia	Numer uchwały	Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego	Nazwa obrębu	Nazwa planu miejscowego	Skala rysunków	Podstawa ustawowa	Powierzchnia [ha]	Uwagi
21.	2008.08.28	XXVIII/136/08	Nr 288, poz. 3131 z dnia 29 października 2008 r.	Biskupice, Zawada, Szczodrów	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla rurociągu paliwowego w gminie Syców.	1:2000	pizp 2003	22,5	Zmienia w części: 1) mpzp nr 6 z 2004.03.25 na obszarze o pow. 8,1 ha; 2) mpzp nr 9 z 2004.04.29 na obszarze o pow. 6,3 ha; 3) mpzp nr 17 z 2005.11.24 na obszarze o pow. 8,1 ha.
22.	2009.05.28	XXXVII/205/09	Nr 108, poz. 2221 z dnia 26 czerwca 2009 r.	Syców	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP SYCÓW – OBSZAR A”.	1:1000	pizp 2003	7,9	Plan składa się z 8 odrębnych obszarów. Zmienia w części: mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 7,9 ha
23.	2009.05.28	XXXVII/206/09	Nr 108, poz. 2222 z dnia 26 czerwca 2009 r.	Wioska	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP WIOSKA”.	1:1000	pizp 2003	5,8	Zmienia w części: mpzp nr 4 z 2003.09.04 na obszarze o pow. 5,8 ha
24.	2009.10.29	XLII/220/09	Nr 219, poz. 4217 z dnia 18 grudnia 2009 r.	Drołtowice	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP DROŁTOWICE”.	1:1000	pizp 2003	1,2	Plan składa się z 2 odrębnych obszarów. Zmienia w części: mpzp nr 7 z 2004.03.25 na obszarze o pow. 1,2 ha
25.	2011.04.14	VI/40/2011	W trakcie sporządzania koncepcji niniejszego Studium plan jeszcze nie obowiązywał.	Syców	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „MPZP SYCÓW – obszar A”.	1:1000	pizp 2003	23,7	Zmienia w części mpzp nr 5 z 2004.01.29 na obszarze o pow. 23,7 ha

*Podstawa ustawowa:

- zp 1994 – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z późn. zm.

- pizp 2003 – ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z późn. zm.

Tabela nr 32.1.2. Zestawienie obszarów nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

L.p.	Obręb	Nr działki	Symbol użytku	Powierzchnia [ha]	Przylegające do obszaru plany miejscowe	Uwagi
1.	Drołtowice	737, 738	Ls	41,04 ha	plan nr 7, gmina Międzybórz	
2.	Gaszowice	16/2	R	0,03 ha	plan nr 14, plan nr 15	
3.	Komorów	292, 294, 295	dr, Ls	37,53 ha	plan nr 3, gmina Międzybórz	obszar nie objęty także dotychczasowym Studium
4.	Nowy Dwór	347	Ls	1,18 ha	plan nr 2, plan nr 10,	
5.		347	Ls	0,03 ha	plan nr 2, plan nr 10, plan nr 15	
6.	Stradomia	546	Tk	0,90 ha	plan nr 2, plan nr 15	
7.	Wierzchnia	811/1, 806/1	Ls	0,21 ha	plan nr 8, plan nr 15	
8.	Wioska	275, 280, 284, 286/1, 286/2, 293, 294	Ls, Ł, Ps, B, R	95,04 ha	plan nr 3, plan nr 4, gmina Międzybórz	część obszaru nie objęta także dotychczasowym Studium
Razem tereny wiejskie				175,96 ha		
9.	miasto Syców	17.22/1-30, 17.23/1-2, 17.34, 17.35/1-5, 17.36/1-12, 17.41/1-4, 17.42/1-13, 17.43/1-4, 17.44, 17.45, 17.46, 17.47, 17.50/1-5, 17.51/1, 17.52/1, 17.53/1, 17.54/1, 17.55/1,	dr, B, Bp, R,	21,70 ha	plan nr 5	obszar objęty projektem planu „MPZP Syców - obszar B”
Gmina Syców				197,66 ha		

32.2. Obowiązujące uchwały o przystąpieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których sporządzanie nie zostało jeszcze zakończone.

Przystąpiono do sporządzania:

- 1) zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP SYCÓW – OBSZAR B” (uchwała Nr XXXIV/203/2001 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 listopada 2001 r.);
- 2) zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP STRADOMIA WIERZCHNIA” (uchwała Nr LVII/298/2010 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 4 listopada 2010 r.);
- 3) zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP ŚLIZÓW” (uchwały Nr LVII/299/2010 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 4 listopada 2010 r.);
- 4) zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego w skrócie „MPZP SYCÓW - OBSZAR A” (uchwała Nr VII/41/2011 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 28 kwietnia 2011).

32.3. Ogólne zalecenia dotyczące przystępowania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W procesie rozwoju gminy plany miejscowe są podstawowym narzędziem tworzenia reguł zagospodarowania oraz przygotowania terenów dla różnych nowych zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie są narzędziem, które w świetle obecnego prawa może nakładać na gminę szereg zobowiązań o charakterze finansowym i inwestycyjnym. W tym celu określa się poniżej zalecane zasady polityki, odnoszące się do przystępowania do sporządzania planów miejscowych:

- 1) konieczne jest przystąpienie do planów miejscowych w przypadkach określonych w art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.);
- 2) najbardziej pożądane jest przystępowanie do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - a) umożliwiających realizację - pożądanych przez władze samorządowe - inwestycji służących rozwojowi gospodarczemu gminy,
 - b) aktualizujących dotychczasowe ustalenia planistyczne ze względu na obowiązki nakładane przez ustawy oraz w zasięgu terenów zabudowanych i przewidzianych do zainwestowania na obszarze obrębów Syców i Wioska,

- c) dla obszarów, na których zmiana obowiązującego planu miejscowego wynika z bieżących potrzeb gminy;
- 3) pożądane jest przystępowanie do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - a) aktualizujących dotychczasowe ustalenia planistyczne w zasięgu terenów zabudowanych i przewidzianych do zainwestowania na obszarze obrębów: Biskupice, Działosza, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Wierchnia, Ślizów i Wielowieś,
 - b) na obszarach, na których będzie to jedyna skuteczna metoda ochrony określonych walorów, w tym np. krajobrazowych,
 - c) dla obszarów nie objętych planami miejscowymi;
- 4) celowe jest przystępowanie do planów miejscowych aktualizujących dotychczasowe ustalenia planistyczne w zasięgu terenów zurbanizowanych i przeznaczonych do zainwestowania na obszarach położonych w innych obrębach, niż wymienione w punktach 2 i 3;
- 5) warto przystępować do planu miejscowego dla umożliwienia realizacji urządzeń i obiektów wynikających z rozstrzygnięć przyjętych w niniejszym Studium, których wykonanie wymaga uprzedniej zmiany przeznaczenia gruntów leśnych;
- 6) warto zmierzać do objęcia planami miejscowymi wszystkich terenów zurbanizowanych.

Kolejność obejmowania poszczególnych terenów planami oraz zakres ich ustaleń powinien wynikać z bieżących potrzeb. Przy określaniu zasięgu terenów do objęcia planami miejscowymi - jeżeli sąsiadują one z drogami (ulicami) - należy włączyć pasy tych dróg, co najmniej do ich osi, w granice obszaru objętego planem.

32.4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których sporządzanie jest obowiązkowe.

- 1) Nie przewiduje się ustalenia w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:
 - a) obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
 - b) obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²;
- 2) Za przestrzenie publiczne wymagające sporządzenia planu uznaje się:

- a) wyznaczone w Studium tereny planowanych nowych dróg w ich pasach drogowych (tzn. kategorie terenów oznaczonych symbolami: „KDS”, „KDGP(-)”, „KDG” „KDZ”, i „KDL”),
- b) wyznaczone w Studium nowe tereny elementów infrastruktury technicznej,
- c) tereny planowanych obiektów organów administracji publicznej oraz publicznych w tym np.: szkół, obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

32.5. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub dokonać zmiany istniejących planów miejscowych.

Ze względu na istniejące uwarunkowania wskazuje się obszary do objęcia planami miejscowymi - wymienione w rozdziale 31.2, których granice określono na rysunku Studium pt.: „Kierunki rozwoju przestrzennego”.

W związku art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 706, poz. 675) warto byłoby przystąpić do zmiany tych z obowiązujących planów miejscowych, w których występują zakazy dla lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym zwłaszcza planów nr: 3, 5, 6-10, 14-15, 17, 19-20 i 22, o których mowa w tabeli nr 31.1.1.

32.6. Wyznaczenie obszaru, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obszarem, w rozumieniu art. 14 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.), jest:

- 1) cała - wyznaczona w niniejszym Studium - jednostka terenowa w liniach rozgraniczających;
- 2) część jednostki terenowej o powierzchni co najmniej 5 ha, na której w Studium przewiduje się możliwość wznoszenia budynków;
- 3) część jednostki terenowej o powierzchni co najmniej 10 ha, na której w Studium nie przewiduje się możliwości wznoszenia budynków;
- 4) cała jednostka terenowa wyznaczona liniami rozgraniczającymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 5) dowolna enklawa terenów kolejowych;
- 6) dowolna enklawa terenu istniejącej lub planowanej drogi;
- 7) obszar niezbędny dla realizacji sieci lub urządzeń infrastruktury technicznej;

- 8)obszar objęty uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, o którym mowa w rozdziale nr 31.2.

32.7. Wnioski do ponadgminnych działań i opracowań planistycznych lub wykonywanych w sąsiednich gminach:

1. Budowa drogi ekspresowej S-8 wraz z odpowiednią przebudową wiążącego się z nią obecnie układu drogowego.
2. Modernizacja i rozbudowa istniejącego układu komunikacyjnego.
3. Modernizacja linii kolejowej nr 181 oraz przywrócenie na niej ruchu.
4. Realizacja powiatowego, a w miarę możliwości także regionalnego systemu dróg rowerowych, z uwzględnieniem tras określonych w niniejszym Studium.
5. Wdrożenie ponadgminnego (powiatowego) systemu gospodarki odpadami.
6. Uwzględnienie gminy Syców w ponadlokalnych programach, w tym m.in. w zakresie współpracy międzynarodowej, rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców - w tym niepełnosprawnych.

33. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA.

Dotychczasowy układ funkcjonalno-przestrzenny obszaru gminy Syców został, w znacznym stopniu, zdeterminowany uwarunkowaniami przyrodniczymi. Obecnie sieć osadniczą gminy tworzy 27 miejscowości, zgrupowanych w 13 obrębach (które pokrywają się z zasięgiem sołectw). Średnia wielkość obrębu wynosi (stan w 2010 r.) 1271 mieszkańców.

Istniejące na obszarze gminy układy osadnicze, pomimo następujących z czasem przekształceń, posiadają wyraźne elementy historycznego ukształtowania (rozbudowane wsi łańcuchowe), co stanowi ich główną wartość. Niekorzystną cechą obecnej struktury osadniczej, która jest zauważalna przede wszystkim w północno-wschodniej części gminy, jest natomiast liczna zabudowa rozproszona, o zróżnicowanej formie.

Określając kierunki rozwoju przestrzennego obszaru gminy Syców dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania. Jednocześnie zmierzano do stworzenia warunków dla stopniowego eliminowania niekorzystnych cech istniejącej struktury i usprawnienia jej funkcjonowania. W rozwiązaniach funkcjonalno-przestrzennych przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy (pojedynczych obiektów, ale także ich zespołów) poza istniejące, ukształtowane zespoły osadnicze. Wyznaczając tereny pod funkcje różnego typu kierowano się także zasadą segregacji funkcji wzajemnie konfliktowych (poprzez np. izolowanie funkcji mieszkaniowych od niektórych funkcji gospodarczych). W ostatnich latach historycznie ukształtowana, zróżnicowana struktura sieci osadniczej gminy nie podlegała radykalnym zmianom. Założono, iż zmian takich nie będzie również w najbliższej przyszłości. Zatem dalszy rozwój osadnictwa w gminie Syców będzie polegał przede wszystkim na dopełnieniu i intensyfikacji istniejącego zagospodarowania lub na dodawaniu nowych terenów tak, aby bezpośrednio przylegały do granic istniejących układów osadniczych.

Kierując się powyższymi zasadami nowe tereny dla zabudowy mieszkaniowej oraz usług wyznaczono głównie w Sycowie, Wiosce i Stradomi Wierzchniej. Pod nowe tereny dla rozwoju aktywności gospodarczych (z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą oraz obiektów związanych z wydobywaniem kruszywa) przeznaczono przede wszystkim tereny położone w rejonie węzłów planowanej drogi klasy ekspresowej S-8. Większe tereny dla aktywności gospodarczych wskazano także w obrębie Gaszowice. Ponadto, w celu umożliwienia rozwoju ruchu turystycznego w gminie (przede wszystkim w obrębach Stradomia Wierzchnia i Syców) wskazano tereny dla funkcji turystycznych lub sportowo-rekreacyjnych, których zagospodarowanie będzie służyć uatrakcyjnieniu turystycznemu omawianego obszaru. Wzrost aktywności związanych z ruchem turystycznym powinny przynieść również wskazane w Studium działania na rzecz ochrony krajobrazu i elementów środowiska kulturowego.

Poza wymienionymi powyżej funkcjami, w Studium wskazano także tereny dla powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego, lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji. Ustalono również szereg działań z zakresu modernizacji i rozbudowy systemów infrastruktury technicznej oraz modernizacji systemu komunikacji tak, aby poprawić warunki życia mieszkańców gminy Syców.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeznaczenie przeważające):

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (symbol MN”),
- tereny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i nieuciążliwych usług (symbol „MNU”),

- tereny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług nie kolidujących z funkcją mieszkaniową (symbol „MP”),
- tereny dla zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych (symbol „MU”),
- tereny dla usług publicznych (symbol „U”),
- tereny dla usług publicznych oraz parków i innych zespołów zieleni urządzonej (symbol „U/ZP”),
- tereny dla obiektów usług turystycznych oraz sportowych i rekreacyjnych (symbol „UT”),
- **tereny dla obiektów usług turystycznych (w tym obiektów bazy noclegowej) oraz sportowych i rekreacyjnych, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu (symbol "UTZ"),**
- tereny usług sportu i rekreacji (symbol „US”),
- tereny dla parków i innych zespołów zieleni urządzonej oraz usług sportu i rekreacji (symbol „ZP/US”),
- tereny dla stacji paliw (symbol KS),
- tereny dla funkcji gospodarczych, z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą oraz obiektów związanych z wydobywaniem kruszywa (symbol „P”),
- **tereny dla funkcji produkcyjno-usługowych (symbol „P/U”),**
- tereny dla powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego (symbol „PE”),
- tereny dla cmentarzy (symbol „ZC”),
- tereny dla zieleni nieurządzonej i izolacyjnej (symbol „ZE”),
- tereny dla ogrodów działkowych (symbol „ZD”),
- tereny dla obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (symbol „IT”),
- tereny dla lasów i dolesień oraz obiektów gospodarki leśnej (symbol „ZL”),
- tereny produkcji i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (symbol „RU”),
- tereny dla uprawy i sprzedaży roślin szklarniowych, drzew i krzewów ozdobnych oraz upraw ogrodniczych i sprzedaży materiałów ogrodniczych (symbol „RO”),
- tereny dla użytkowania rolniczego (symbol „R”),
- tereny wód otwartych, rowy i cieki wodne (symbol „WS”),
- tereny dla gospodarstw rybackich i ośrodków wędkarskich ze zbiornikami wodnymi oraz towarzyszącego zagospodarowania (symbol „RW”),
- tereny dla obiektów i urządzeń służących kolei (symbol „KK”),

- teren dla obiektów farmy fotowoltaicznej (symbol „EF”),
- drogi i ulice publiczne stanowiące główne elementy układu drogowego (oznaczone symbolami: „KDS”, „KDGP(KDS)”, „KDGP(-)”, „KDG”, „KDZ”, „KDL”).

W Studium wskazano przebieg sycowskiego odcinka drogi klasy ekspresowej S-8. Ponadto, dla usprawnienia powiązań komunikacyjnych gminy (zewnętrznych i wewnętrznych), przewiduje się budowę nowych odcinków dróg, w tym przede wszystkim obejść miasta Syców i miejscowości Gaszowice (od strony północnej). Ponadto dla poprawy warunków i bezpieczeństwa ruchu samochodowego, określono odpowiednie klasy techniczne ważniejszych dróg oraz zalecono ich niezbędne modernizacje. W Studium wyznaczono także tereny lokalizacji stacji paliw.

W zakresie elementów infrastruktury technicznej założono rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej i elektroenergetycznej oraz modernizację sieci wodociągowej.

Dla zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych gminy wskazano istniejące oraz postulowane do objęcia ochroną obiekty i obszary.

SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SYCÓW

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców jest uwzględnienie wniosków złożonych przez mieszkańców, adaptacja terenów po byłej szkole pod tereny zabudowy wielorodzinnej, przywrócenie dotychczasowego przeznaczenia, terenom, które błędnie zostały oznaczone, a także wprowadzenie dodatkowego przeznaczenia o dominującej funkcji P/U.